

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
ЖОГОРКУ
СОТУНУН
БЮЛЛЕТЕНИ

БЮЛЛЕТЕНЬ
ВЕРХОВНОГО
СУДА
КЫРГЫЗСКОЙ
РЕСПУБЛИКИ

2(65)

2017-ж.г.

1991-ЖЫЛЫ ЯНВАРДА
НЕГИЗДЕЛГЕН

ОСНОВАН В ЯНВАРЕ
1991 ГОДА

РЕДАКЦИЯЛЫК КОЛЛЕГИЯ
РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Давлетов А. А.

(коллегиянын төрагасы)
(председатель коллегии)

Коллегиянын мүчөлөрү:

Члены коллегии:

Исакова Ж.М.

Акматов Б.Дж.

Осмонкулов М.А.

Арабаев Ч.И.

юридикалык илимдеринин доктору, профессор,
КР УИАнын президиумунун башкы илимий катчысы

доктор юридических наук, профессор
главный учебный секретарь президиума НАН КР

Тугельбаева Б.Г.

юридикалык илимдеринин доктору, профессор
доктор юридических наук, профессор

Сыдыков Н.К.

улук окутуучу

старший преподаватель

Мамытканова Ч.Д.

Бейшеналиева Ж.Б.

Исполнитель:

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Германиялык эл аралык кызметташтык коомунун (GIZ) «Борбордук Азия өлкөлөрүнө укуктук мамлекеттүүлүккө көмөк көрсөтүү» программанын жардамы менен чыгарылат

Издается при поддержке программы «Содействие правовой государственности в странах Центральной Азии» Германского общества международного сотрудничества (GIZ)

МАЗМУНУ СОДЕРЖАНИЕ

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Пленуму жөнүндө	5
О Пленуме Верховного суда Кыргызской Республики	5
“Салык төлөөчүлөрдүн салык кызмат органдарынын чечимдерине даттануу тартибинин кээ бир маселелери жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Пленумунун токтому.....	6
Постановление Пленума Верховного суда Кыргызской Республики “О некоторых вопросах порядка обжалования налогоплательщиками решений органов налоговой службы”.....	10
Обобщение судебной практики по уголовным делам, связанным с преступлениями, совершенными в отношении лиц женского пола.....	13
Приложение к “Обзору обобщение судебной практики по уголовным делам, связанным с преступлениями, совершенными в отношении лиц женского пола”.....	23
Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Пленуму жөнүндө	24
О Пленуме Верховного суда Кыргызской Республики	24
“Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун сыйлыктары жөнүндө Жобону бекитүү” Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Пленумунун токтому	25
Постановление Пленума Верховного суда Кыргызской Республики “Об утверждении Положения о наградах Верховного суда Кыргызской Республики”	26
Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун сыйлыктары жөнүндө Жобо.....	26
Положение о наградах Верховного суда Кыргызской Республики	33
Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун жана жергиликтүү соттордун судьяларын Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун “Сот тутумун өнүктүрүүдөгү салымы үчүн” медалы жана Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Ардак грамотасы менен сыйлоо жөнүндө Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Пленумунун токтому	40
Постановление Пленума Верховного суда Кыргызской Республики “О награждении судей Верховного суда и местных судов Кыргызской Республики – медалью “Сот тутумун өнүктүрүүдөгү салымы үчүн” и Почетной грамотой Верховного суда Кыргызской Республики	41
Положение “О порядке ведения Государственного реестра судебных актов”	42

Инструкция “О порядке публикации судебных актов и заседаний Верховного суда Кыргызской Республики и местных судов Кыргызской Республики”	44
Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун соттук иштери боюнча коллегияларынын токтомдору:	48
жазык иштери жана административдик укук бузуулар жөнүндө иштер боюнча	48
жарандык иштер боюнча.....	53
административдик жана экономикалык иштер боюнча	56
Постановления судебных коллегий Верховного суда Кыргызской Республики:.....	60
по уголовным делам и делам об административных правонарушениях	60
по гражданским делам.....	63
по административным и экономическим делам.....	64
Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун 2017 – жылдын алты айдагы иштери боюнча маалыматы	67
Кыргыз Республикасынын жергиликтүү сотторунун 2017 – жылдын алты айдагы иштери боюнча маалыматы	75
Информация о работе Верховного суда Кыргызской Республики за 6 месяцев 2017 года.....	88
Информация о работе местных судов Кыргызской Республики за 6 месяцев 2017 года.....	95
“Кыргыз Республикасынын судьяларынын статусу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамы	107
Конституционный Закон Кыргызской Республики «О внесении изменений в конституционный Закон Кыргызской Республики “О статусе судей Кыргызской Республики”».....	113
«Кыргыз Республикасынын Жарандык процесстик кодексине өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» Кыргыз Республикасынын Мыйзамы	119
Закон Кыргызской Республики «О внесении изменений в Гражданский процессуальный кодекс Кыргызской Республики».....	120
“Кыргыз Республикасынын Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясы жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы	121
Закон Кыргызской Республики “О Дисциплинарной комиссии при Совете судей Кыргызской Республики”.....	130

«Кыргыз Республикасынын Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясы жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын кабыл алынгандыгына байланыштуу Кыргыз Республикасынын айрым мыйзам актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө Кыргыз Республикасынын Мыйзамы.....	140
Закон Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые законодательные акты в связи с принятием Закона Кыргызской Республики «О Дисциплинарной комиссии при Совете судей Кыргызской Республики»».....	143
Кутман курагыңыздар кут болсун!	146

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖОГОРКУ СОТУНУН ПЛЕНУМУ ЖӨНҮНДӨ

2017-жылдын 3-илюунда Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун көзектеги Пленуму өттү. Пленумдун ишин Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун төрайымы А.А. Токбаева алып барды.

Пленумдун жыйынына Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун судьялары, Бишкек шаарынын жана Чуй облусунун райондук сотторунун төрагалары жана төрагалардын орун басарлары, Кыргыз Республикасынын облустук сотторунун төрагалары, Бишкек жана Чүй райондор аралык сотторунун төрагалары катышышты. Ошондой эле Кыргыз Республикасынын Башкы прокурорунун орун басары Л.Ю.Усманова, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Мамлекеттик Салык кызматынын өкүлү Т. Кульчороевдор катышышты.

Пленумда “Кыргыз Республикасынын Салык төлөөчүлөрдүн салык кызмат органдарынын чечимдерине даттануу тартибинин кээ бир маселелери жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Пленумунун токтомунун долбоору талкууланды.

Жыйындын күн тартибине кирген маселе боюнча, тийиштүү баяндамалар талкууланды.

Пленумдум жыйынтыгынын негизинде токтом кабыл алынды.

О ПЛЕНУМЕ ВЕРХОВНОГО СУДА КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

3 июля 2017 года состоялся очередной Пленум Верховного суда Кыргызской Республики. Работу Пленума вела председатель Верховного суда Кыргызской Республики А.А. Токбаева.

На заседании Пленума приняли участие судьи Верховного суда Кыргызской Республики, председатели и заместители председателей районных судов г. Бишкек и Чуйской области, председатели областных судов Кыргызской Республики, заместитель Генерального прокурора Кыргызской Республики Л.Ю. Усманова, представитель Государственной Налоговой службы Т. Кульчороев.

На Пленуме обсуждался проект постановления “О некоторых вопросах порядка обжалования налогоплательщиками решений органов налоговой службы”.

Были обсуждены выступления докладчиков, включенных в повестку дня.

По итогам работы заседания Пленума принято постановление.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖОГОРКУ СОТУНУН ПЛЕНУМУНУН ТОКТОМУ

2017-жылдын 3-илюу

Бишкек шаары

№7

Салык төлөөчүлөрдүн салык кызмат органдарынын чечимдерине даттануу тартибинин кээ бир маселелери жөнүндө

Кыргыз Республикасынын Конституциясында мыйзамда караган учурларда жана тартипте салык төлөө милдети караган. Салык укуктук мамилелери Кыргыз Республикасынын Салык кодекси (мындан ары текст боюнча КР СК) жана башка ченемдик укуктук актылар менен жөнгө салынат.

Салык кодекси менен салык төлөөчү тарабынан салык органынын актыларына жана анын кызмат адамдарынын аракеттерине (аракетсиздигине) даттануу келтирүүнүн административдик жана сот аркылуу жүргүзүү тартиптери бекитилген. Колдонуудагы мыйзамдар ар бир салык төлөөчүгө бузулган укуктарын жана мыйзамдуу кызыкчылыктарын коргоого укук берет, анын ичине белгиленген тартипте жана мөөнөттө салык органдарынын жана алардын кызмат адамдарынын чечимдерине, аракеттерине (аракетсиздигине) даттануу келтирүү жолу да кирет.

Соттор тарабынан карапып жаткан салык боюнча талаш-тартыштардын негизги категориялары болуп салык боюнча карызды өндүрүү, салык төлөөчүлөрдүн доолору боюнча бюджеттен акча каражатын кайра кайтаруу, салык кызматынын органдарынын ченемдик эмес актыларын жараксыз деп табуу жана салык кызматынын жана алардын кызмат адамдарынын аракеттерине (аракетсиздигине) даттанууга байланышкан талаш-тартыштар саналат.

Соттук тажрыйбаны иликтөө салык төлөөчүлөр тарабынан салык кызматынын чечимдерин даттануу тартиби тууралуу тема актуалдуу экендигин көрсөттүү, анткени аталган маселе боюнча бирдей соттук тажрыйбанын жоктугу сотторго айрым кыйынчылыктарды жаратууда.

Салык төлөөчү тарабынан бир нече салык кызматынын органдарынын чечимдери даттанылган учурда салык боюнча талаштартыштардын сотко караштуулугу, талаштартыштардын сотко чейинки жөнгө салууну колдонуу тартиби, салык органдарынын чечимдерин сотко чейинки жөнгө салуу жана сот тартибинде кароо мөөнөттөрү жана башка суроолор боюнча мыйзамдардын ченемдери Жогорку сотунун Пленумунун түшүндүрмөсүнө муктаж.

Соттор тарабынан салыктык укук мамилелерин жөнгө салуучу мыйзам ченемдерин туура жана бирдиктүү колдонууну камсыз кылуу максатында, Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 96-беренесинин 2-бөлүгүн жана Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасынын Жогорку Соту жана жергилиттүү соттор жөнүндө” Мыйзамынын 15-беренесин жетекчиликке алып, Кыргыз Республикасынын Жогорку Сотунун Пленуму токтом кылат:

1. Салык органдарынын чечимдерин жана алардын кызмат адамдарынын иш-аракетине (аракетсиздигине) даттануу жөнүндө иштер административдик иштер болуп саналат жана сотко караштуулугу актылары, иш-аракеттери же аракетсиздиги даттанылып жаткан салык кызматынын органдары жайгашкан жери, алардын кызмат адамдарынын турган жерлери боюнча аныкталып, биринчи инстанцияда райондор аралык сотунда каралат. Алар боюнча өндүрүш соттор тарабынан Кыргыз Республикасынын Жаарандык процесстик кодексинин (мындан ары текст боюнча КР ЖПК) 26-главасында белгиленген өзгөчөлүктөрү менен жаарандык сот өндүрүшүнүн жалпы эрежелери боюнча, ал эми 2017-жылдын 1-июлунан тарта Кыргыз

Республикасынын Административдик-процесстик кодексинде белгиленген эрежелер боюнча жүзөгө ашырылат.

2. Бир нече салык кызмат органдарынын актылары, кызмат адамдарынын аракеттери же аракетсиздиги сотко даттанылган учурда, даттануу арыз ээсинин тандоосу менен органдардын биригинин жайгашкан жери же кызмат адамдарынын биригинин турган жери боюнча сотко берилерине соттордун көнүлү бурулсун.

3. Ыйгарым укуктуу салык органынын жана салык органынын чечимин жараксыз деп табуу жөнүндөгү арыз КР ЖПК 263-беренесинин 3-бөлүгүндө белгиленген мөөнөттө сотко берилиши мүмкүн. Уч айлык мөөнөт салык төлөөчүгө ыйгарым укуктуу салык органынын чечими тапшырылган күндөн баштап, же болбосо ага даттанылып жаткан чечим жөнүндө белгилүү болгон күндөн тартып эсептелинүүгө жатат. КР АПК күчүнө кирген учурдан тартып, КР АПК 110-беренесинин 1- жана 3-бөлүктөрүнө таянуу керек. КР СК 83-беренесинин 1-бөлүгүнө ылайык салык кызмат органынын чечими салык төлөөчүгө же анын салыктык өкүлүнө салык органында жекече кол койдуруу менен берилсе, же болбосо салык төлөөчүнүн экономикалык ишкердүүлүкү жүзөгө ашырган ақыркы дареги боюнча же Кыргыз Республикасындагы анын ақыркы катталган дареги боюнча же салык төлөөчүнүн салык өкүлүнө жекече кол койдуруу менен же анын алынган фактысын жана датасын ырастаган башка ыкма менен жеткирилсе, чечим тапшырылган болуп эсептелээрине соттордун көнүлү бурулсун. Чечим почта аркылуу тапшырык каты менен жөнөтүлгөн учурда тапшыруу жөнүндө дүмүрчөктө көрсөтүлгөн тапшырык катын алган же алуудан баш тарткан дата чечим тапшырылган күн болуп эсептелет (КР СК 83-бер. 2-б.).

Салык кызмат органынын чечимдерине, аракеттерине (аракетсиздигин) даттанууда доонун эскирүү мөөнөтү жөнүндө жарандык мыйзамдардын ченемдери колдонулбайт.

4. КР СК 149-беренесинин 7-бөлүгү сотто талаштын буюмзаты (предмети) катары ыйгарым укуктуу салык органынын чечимин аныктайт.

Салык органынын чечими соттук тартиpte ыйгарым укуктуу салык органынын чечими менен бирге гана даттанылыши мүмкүн.

КР СК 147-беренесинин 6-бөлүгүнө ылайык салык милдеттенмесин азайтуу фактысы боюнча кылмыш иши козголсо, салык төлөөчүнүн даттануусу салык кызмат органдарында каралууга тийиш эмес, мындай учурда салык органынын чечими өз алдынча сотко даттанылыши мүмкүн. Салык органынын мындай чечими соттук тартиpte ыйгарым укуктуу органынын чечими жок даттанылыши мүмкүн.

Эгерде сотко салык органынын чечими гана даттанылса, соттор КР ЖПК 135-беренесинин 1-бөлүгүнүн 1-пунктуунун негизинде арызды кабыл алуудан баш тартуусу зарыл, ал эми өндүрүшкө кабыл алынган иштер боюнча КР ЖПК 221-беренесинин 1-бөлүгүнүн 1-пунктуунун (2017-жылдын 1-июлунан тартып КР АПК 186-беренесинин 1-бөлүгүнүн) негизинде сотишин жүргүзүү токтолтуулуга жатат.

5. КР СК 149-беренесинин 1-бөлүгүнүн негизинде салык органынын чечимине даттанууну кароо мөөнөтү даттануу ыйгарым укуктуу салык органында катталган күндөн кийинки күндөн тартып эсептелет жана салык төлөөчүгө чечим жиберилген күнү аяктайт.

Мөөнөттөрдү узартуу жана токтолуп турруу күндерүн кошуп алганда, даттанууну кароо мөөнөтү баштапкы даттанууну берген күндөн кийинки күндөн тартып 90 күндөн ашпоого тийиш жана кошумча даттануунун түшкөндүгү мөөнөттүн токтолтуулушуна алып келбестигин эске алуу зарыл (КР СК 149-бер. 2-бөл. 4-абз. КР 2017-жылдын 20-февралындагы №27 Мыйзамынын редакциясына ылайык).

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын

2017-жылдын 17-февралындагы чечими менен КР СК 149-беренесинин 2-бөлүгү КР Конституциясына карама-каршы келет деп таанылгандыгын соттор эске алууга тийиш.

Салык төлөөчүнүн даттануусу, эгерде ыйгарым укуктуу салык органы КР СК 149-беренесинин 1 жана 2-бөлүктөрүндө каралган мөөнөтте чечим жибербесе, канааттандырылды деп эсептелет.

Бул учурда, салык төлөөчү даттанган салык органынын чечими жараксыз деп эсептелинет. Мындай чечим аткарылып жаткандыгы орун алса, салык кызматынын салык карызды өндүрүү боюнча иш-аракети даттанылышы мүмкүн.

Ошондой эле, ыйгарым укуктуу салык органынын белгиленген мөөнөттөрдү бузуу менен салык төлөөчүгө жөнөтүлгөн чечими жараксыз болуп саналат. Ййгарым укуктуу салык органынын мындай чечими салык төлөөчү тарабынан сотко даттанылышы мүмкүн.

6. Ййгарым укуктуу салык органы салык төлөөчүнүн даттануусун жарым-жартылай канааттандыруу жөнүндө чечим чыгарган учурда (КР СК 149-беренесинин 4-бөлүгүнүн 2-пункту), КР СК 147-беренесинин тартибинде чечими даттанылган салык кызматынын органы КР СК 106-беренесинин 2-бөлүктөрүнө ылайык жаңы чечим чыгарууга милдеттүү. Салык төлөөчү жаңы чечим менен макул болбогон учурда талашты сотко чейинки тартипте жөнгө салуу тартибин колдонбостон, ыйгарым укуктуу салык органынын чечими менен бирге даттанууга укуктуу. Ошону менен бирге, салык кызматынын мурунку чыгарган чечими сотто даттануунун буюмзаты (предмети) боло албайт, анткени КР СК 149-беренесинин 4-бөлүгүнүн 2-пунктуна ылайык ыйгарым укуктуу салык органынын чечими салык кызмат органынын мурдагы чечимин жокко чыгарат.

Даттануу боюнча ыйгарым укуктуу салык органдын жыйынтыгынын негизинде салык органы жаңы чечим кабыл албаган учурда, салык төлөөчү “Административдик иштин негиздери жана

административдик жол-жоболор жөнүндө” КР Мыйзамынын 44-беренесинин тартибинде административдик органдын аракетсиздигине даттанууга укуктуу.

КР АПК күчүнө киргенден кийин, жаңы чечимди чыгаруудан баш тартылса, салык төлөөчү КР АПК 109-беренесинин 2-бөлүгүнүн 3-пунктунун негизинде мындай милдеттерди аткаруу жөнүндө доо коюуга укуктуу.

7. Эгерде, салык төлөөчү КР СК 147-беренесинин 2-бөлүгүнө ылайык ыйгарым укуктуу салык органына КР СК 147-беренесинин 1-бөлүгүндө белгиленген 30 күндүк мөөнөт аяктагандан кийин салык органынын чечимине даттануу келтирсе, анда ал ыйгарым укуктуу салык органы тарабынан каралууга жатпайт. КР СК 147-беренесинин 4-бөлүгүнүн талаптарына ылайык КР СК VI бөлүмүнүн жоболорун бузуу менен берилген даттануу ыйгарым укуктуу салык органы тарабынан арыз ээсине себептери көрсөтүлүп кайтарылат.

Салык төлөөчү анын даттануусу каросуз калтырылганы же кайтарылганы менен макул болбогон учурда, ыйгарым укуктуу салык органынын чечимин, иш-аракетин (аракетсиздигин) соттук тартипте даттанууга укуктуу (КР “Административдик иштин негиздери жана административдик жол-жоболор жөнүндө” Мыйзамынын 61-беренеси).

Ййгарым укуктуу салык органына даттануу берүү мөөнөтүн калыбына келтириүү жөнүндө маселени чечүүгө соттун укугу жок экендигин соттор көнүлгө алсын.

8. Салык кызмат органынын чечими КР СК карама-каршы келбegen, анын талаптарына жооп берген жана Салык кодексинде белгиленген тартипте салык төлөөчүгө тапшырылган учурларда гана күчүндө деп эсептелинет (КР СК 83-беренесинин 3-бөлүгү).

КР СК 83-беренесинин 4-бөлүгүнө ылайык салык төлөөчүгө чечим жана анын мазмуну жөнүндө белгилүү болгондуugu жетишсиз, эгерде, салык төлөөчүгө чечим

талаптагыдай тапшырылбаса, чечим жарактуу же күчүндө деп эсептелинбейт.

Салык органы тарабынан чечимди талаптагыдай тапшырууга байланышпаган КР СК талаптары сакталбаган учурда, КР СК 83-беренесинин 4-бөлүгү колдонулууга жатпайт. Бул учурда салык органы тарабынан Салык кодексинин конкреттүү укук ченемдери бузулгандыгына шилтеме болушу керек.

9. Салык органынын чечими формалдуу негиздер боюнча жараксыз деп табылыши мүмкүн, тагыраак айтканда, салык текшерүүнү жүргүзүү, аны тариздөө, салык текшерүүнүн жыйынтыгын кароо, чечим чыгаруу жана чечимди түзүү боюнча жолжоболору бузулган жана башка учурларда. Бирок, КР СК талаптарынын формалдуу бузулушу олуттуу, коргоо укугун бузган жана чыгарылып жаткан чечимдин жыйынтыгына таасир тийгизген учурларда гана салык органынын чечимин жараксыз деп табууга негиз болоорун эске алуу керек.

Салык органынын чечимин формалдуу негиздер менен жараксыз деп табылыши кайрадан салыктык текшерүүнү жүргүзүүгө, текшерүүнүн жыйынтыгын кароого жана ошол эле сумманы кайрадан кошумча чегерүүгө жана башкаларга тоскоол болбайт.

Салык төлөөчү салык органынын мыйзамсыз чечим кабыл алуусуна дал ушул кемчиликтер (мыйзам бузулар) алып келгендиги тууралуу далилдерди көлтиргөн учурда гана текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча чечим жараксыз деп табылыши мүмкүн.

10. Формалдуу негиздер менен чечим жараксыз деп табылган учурда, соттун чечиминин жүйөөлөштүрүүчү бөлүгүндө салык кызмат органынын чечиминин негиздүүлүлүгүнө баа берилүүгө жатпайт.

Бул учурда салык органдары КР СК талаптарынын бузуларын жоюп, кайрадан чечимди тапшырууга укуктуу, жана ал сотко чейин жөнгө салуу тартибин сактоо менен соттук кароонун буюмзаты (предмети) болушу мүмкүн.

11. КР СК 83-беренесинин 5 жана 6-бөлүктөрүндө аталган салык төлөөчүгө тапшырылуучу салык кызмат органдарынын чечимдеринин бардык түрлөрү сотто даттанылууга жатпай тургандыгын соттор эске алуусу зарыл. Тышкы таасири бар, укуктук кесепеттерге алып келүүчү, б.а. арыздануучу жана /же кызыкдар адам үчүн укуктарын өзгөртүүчү, токтотуучу жана милдеттерди белгилөөчү коомдук-укуктук жана жеке-белгилүү мүнөздөгү чечимдер гана даттанылууга жатат, муун менен бирге, ал чечимдер арыздануучу жактар үчүн ыңгайсыз болусу абзел.

12. Салык органдары тарабынан түзүлгөн салык текшерүүсүнүн жыйынтыгын бекемдеген салык текшерүүсүнүн актысы өз алдынча салык төлөөчү үчүн укуктук кесепеттерди жаратпайт, аткарууга милдеттүү талаптарды камтыбайт, андыктан соттук тартипте даттанылууга жатпайт.

13. Соттор КР СК негизинде кабыл алуучу чечимдерин, ошол эле салык органы, бирок башка ченемдик укуктук актылардын негизинде кабыл алган башка чечимдеринен ажыратып билүүгө тийиш, жана КР СК VI бөлүмүнүн талабы КР СК ылайык кабыл алынуучу салык кызматы органдарынын чечимдерине гана карата жайылтыла турганын көнүлгө алын. Салык кызматы органдары тарабынан КР СК жөнгө салган мамилелер жаатына кирбекен функцияларды аткарууда кабыл алган чечимдери, аракеттери жана аракетсиздиктери КР “Административдик иштин негиздери жана административдик жол-жоболор жөнүндө” Мыйзамында каралган тартипте даттанылыши мүмкүн.

Кыргыз Республикасынын

Жогорку сотунун

Төрайымы

А. Токбаева

Пленумдун катчысы,

Кыргыз Республикасынын

Жогорку сотунун

судьясы

К. Осмоналиев

ПОСТАНОВЛЕНИЕ ПЛЕНАУМА ВЕРХОВНОГО СУДА КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

3 июля 2017 года

г. Бишкек

№7

О некоторых вопросах порядка обжалования налогоплательщиками решений органов налоговой службы

Конституцией Кыргызской Республики предусмотрена обязанность платить налоги в случаях и порядке, предусмотренных законом. Налоговые правоотношения регулируются Налоговым кодексом Кыргызской Республики (далее по тексту НК КР) и другими нормативными правовыми актами.

Налоговым кодексом закреплены административный и судебный порядок обжалования налогоплательщиком актов налоговых органов и действий (бездействия) его должностных лиц. Действующее законодательство предоставляет каждому налогоплательщику право защиты нарушенных прав и охраняемых законом интересов, в том числе, путем обжалования решений, действий (бездействия) налоговых органов и их должностных лиц в установленном порядке и сроки.

Основными категориями дел по налоговым спорам, рассматриваемых судами, являются споры о взыскании налоговой задолженности, по искам налогоплательщиков о возвращении из бюджета денежных средств, о признании недействительными ненормативных актов органов налоговой службы и обжалование действий (бездействий) налоговой службы и их должностных лиц.

Изучение судебной практики показало актуальность темы о порядке обжалования налогоплательщиками решений налоговой службы, поскольку они вызывают у судов определенные затруднения из-за отсутствия единообразной судебной практики. Разъяснения Пленума Верховного суда требуют нормы законодательства относительно подсудности налоговых споров при обжаловании налогоплательщиком

решений нескольких органов налоговой службы, применения досудебного порядка разрешения споров, сроков обжалования решений налоговых органов в досудебном, так и в судебном порядке, и другое.

Пленум Верховного суда Кыргызской Республики, в целях обеспечения правильного и единообразного применения судами норм законодательства, регулирующих налоговые правоотношения, руководствуясь ч.2 ст.96 Конституции Кыргызской Республики, ст. 15 Закона Кыргызской Республики «О Верховном суде Кыргызской Республики и местных судах», постановляет:

1. Дела об оспаривании решений налоговых органов и действий (бездействий) его должностных лиц являются административными делами и рассматриваются по первой инстанции межрайонными судами по месту нахождения органов налоговой службы, их должностных лиц, чьи акты, действия или бездействия обжалуются в суд. Производство по ним судами осуществляются по общим правилам гражданского судопроизводства с особенностями, установленными главой 26 Гражданского процессуального кодекса Кыргызской Республики (далее по тексту ГПК КР), а с 1 июля 2017 года по правилам, установленным Административно-процессуальным кодексом КР (далее по тексту АПК КР).

2. Необходимо обратить внимание судов на то, что при обжаловании актов, действий или бездействий нескольких органов налоговой службы и их должностных лиц заявление подается в суд по месту нахождения одного из органов и их должностных лиц по выбору заявителя.

3. Заявление о признании недействительным решения уполномоченного налогового органа и налогового органа может быть подано в суд в течение срока, установленного ч.3 ст.263 ГПК КР. При этом, трехмесячный срок подлежит исчислению со дня вручения налогоплательщику решения уполномоченного налогового органа, либо со дня, когда ему стало известно об оспариваемом решении. С момента вступления в силу АПК КР следует исходить из ч.ч.1 и 3 ст.110 АПК КР. Судам следует обратить внимание на то, что в силу ч.1 ст. 83 НК КР решение органа налоговой службы считается врученным, если оно выдано налогоплательщику или его налоговому представителю в налоговом органе лично под роспись, либо когда оно доставлено по последнему адресу осуществления налогоплательщиком экономической деятельности или по последнему его зарегистрированному адресу в КР или налоговому представителю налогоплательщика лично под роспись или иным способом, подтверждающим факт и дату его получения. В случае, когда решение направляется по почте заказным письмом, решение считается врученным на дату получения или отказа от получения заказного письма, указанную в квитанции о вручении (ч.2 ст.83 НК КР).

Нормы гражданского законодательства о сроках исковой давности при обжаловании решений органов налоговой службы, действия (бездействия) не применяются.

4. Часть 7 ст.149 НК КР определяет предметом оспаривания в суде решение уполномоченного налогового органа.

Решение налогового органа в судебном порядке может быть оспорено только совместно с решением уполномоченного налогового органа.

Самостоятельное обжалование решения налоговой службы в суд возможно только в случае, предусмотренном ч.6 ст.147 НК КР, когда по факту занижения налогового обязательства, в связи с которым возбуждено уголовное дело, жалоба налогоплательщика

не подлежит рассмотрению в органах налоговой службы. Такое решение налогового органа может быть оспорено в судебном порядке без решения уполномоченного налогового органа.

В случае обжалования только решения налогового органа судам следует отказывать в принятии заявления на основании п.1 ч.1 ст.135 ГПК КР, а по принятым к производству делам - прекращать производство на основании п.1 ст.221 ГПК КР (с 1 июля 2017 года на основании п.1 ст.186 АПК КР).

5. На основании ч.1 ст.149 НК КР срок рассмотрения жалобы на решение налогового органа исчисляется со дня, следующего за днем регистрации жалобы в уполномоченном налоговом органе, и истекает в день направления решения налогоплательщику.

Необходимо учитывать, что срок рассмотрения жалобы, включая дни продления и прерывания сроков, не может превышать 90 дней со дня, следующего за днем подачи первоначальной жалобы, и поступление дополнительной жалобы не влечет прерывание срока (аб.4 ч.2 ст.149 НК КР в редакции Закона КР от 20.02.2017 года №27).

Судам следует иметь в виду, что ч.2 ст.149 НК КР признана противоречащей Конституции КР решением Конституционной палаты Верховного суда Кыргызской Республики от 17 февраля 2017 года.

Жалоба налогоплательщика на решение налоговой службы считается удовлетворенной, если уполномоченным налоговым органом не направлено соответствующее решение в сроки, установленные частями 1 и 2 ст.149 НК КР.

В этом случае, обжалованное налогоплательщиком решение налогового органа, считается недействительным. В случае исполнения такого решения, предметом обжалования могут быть действия налоговой службы по взысканию налоговой задолженности.

Решение уполномоченного налогового органа, направленное налогоплательщику с

нарушением установленных сроков, также является недействительным. Такое решение уполномоченного налогового органа налогоплательщиком может быть обжаловано в суд.

6. При вынесении уполномоченным налоговым органом решения о частичном удовлетворении жалобы налогоплательщика (п.2 ч.4 ст.149 НК КР) орган налоговой службы, решение которого обжаловано в порядке ст.147 НК КР, обязан вынести новое решение в соответствии с ч.ч.2-6 ст.106 НК КР. Налогоплательщик, в случае несогласия с новым решением, вправе его обжаловать вместе с решением уполномоченного налогового органа без соблюдения досудебного порядка регулирования спора. При этом предыдущее решение органа налоговой службы не может быть предметом обжалования в суде, поскольку решение, принятое уполномоченным налоговым органом в соответствии с п.2 ч.4 ст.149 НК КР отменяет предыдущее решение органа налоговой службы.

В случае не принятия налоговым органом нового решения по результатам рассмотрения жалобы уполномоченным налоговым органом, налогоплательщик вправе обжаловать бездействие административного органа в порядке ст.44 Закона КР «Об основах административной деятельности и административных процедурах».

После вступления в силу АПК КР, в случае отказа в вынесении такого решения налогоплательщик вправе предъявить иск об исполнении такой обязанности на основании п.3 ч.2 ст.109 АПК КР.

7. Согласно ч.2 ст.147 НК КР, если налогоплательщик на решение налогового органа подал жалобу в уполномоченный налоговый орган по истечении установленного ч.1 ст.147 НК КР 30-дневного срока, то эта жалоба уполномоченным налоговым органом не подлежит рассмотрению. В соответствии с требованиями ч.4 ст.147 НК КР жалоба, поданная в нарушение положений раздела VI НК КР, уполномоченным налоговым

органом возвращается заявителю с указанием причины.

Налогоплательщик в случае несогласия с оставлением без рассмотрения либо возвращением его жалобы, вправе обжаловать решение, действие (бездействие) уполномоченного налогового органа в судебном порядке. (Ст.61 Закона КР «Об основах административной деятельности и административных процедурах»).

При этом судам следует иметь в виду, что суд не вправе разрешать вопрос о восстановлении срока на подачу жалобы в уполномоченный налоговый орган.

8. Решение органов налоговой службы имеет силу только в том случае, если оно не противоречит НК КР, отвечает его требованиям и вручается налогоплательщику в порядке, установленном этим Кодексом (ч.3 ст.83 НК КР).

Согласно ч.4 ст.83 НК КР информированность налогоплательщика о принятом решении и его содержании недостаточна, решение не будет считаться действительным или имеющим силу при отсутствии доказательства надлежащего вручения решения налогоплательщику.

При несоблюдении налоговым органом требования НК КР, не относящегося к надлежащему вручению решения, ч.3 ст.83 НК КР не подлежит применению. В этом случае ссылка должна быть на конкретные нормы Налогового кодекса, требования которой нарушены налоговым органом.

9. Решение налогового органа может быть признано недействительным по формальным основаниям, а именно при нарушении процедуры проведения налоговой проверки, оформления ее, рассмотрения результатов налоговой проверки, вынесения и составления решения по результатам проверки и др. Однако следует иметь ввиду, что формальные нарушения требований НК КР могут быть основанием для признания недействительным решения налогового органа только в том случае, если они являются существенными, нарушающими

право на защиту и влияющими на результаты вынесения решения.

Признание решения налогового органа недействительным по формальным основаниям не является препятствием для проведения повторной налоговой проверки, повторного рассмотрения результатов проверки и доначисления той же суммы и т.д.

Решение по результатам проверки может быть признано недействительным, только, если налогоплательщиком будут представлены доказательства, что именно данное нарушение привело к принятию налоговым органом неправомерного решения.

10. При признании недействительным решения по формальным основаниям в мотивированной части решения суда не следует давать оценку обоснованности решения органов налоговой службы.

В этом случае налоговые органы вправе вручить решение повторно, с устраниением допущенных нарушений требований НК КР и оно может быть предметом рассмотрения в суде с соблюдением досудебного порядка обжалования.

11. Судам следует иметь в виду, что не все виды решений, приведенных в частях 5 и 6 ст. 83 НК КР, врученных налогоплательщику органами налоговой службы, подлежат обжалованию в суде. Подлежат обжалованию только решения одновременно обладающие публично-правовым и индивидуально определенным характером, имеющие внешнее воздействие, влекущие правовые последствия, т.е. изменяющие,

прекращающие права и устанавливающие обязанности для заявителя и /или заинтересованного лица, причем они должны быть для них неблагоприятствующими.

12. Акт налоговой проверки, составленный органами налоговой службы, закрепляющий результат ее проведения, сам по себе не порождает правовых последствий для налогоплательщика, не содержит обязательные для исполнения требования, поэтому не подлежит оспариванию в судебном порядке.

13. Судам следует разграничивать решения, принимаемые на основании НК КР, от других решений, принимаемых тем же налоговым органом, но на основании других нормативных актов, и принимать во внимание то, что требование Раздела VI НК КР распространяются только на решения органов налоговой службы, принимаемые в соответствии с НК КР. При осуществлении органами налоговой службы функций, не входящих в сферу отношений, регулируемых НК КР, их решения, действия и бездействие могут быть обжалованы в порядке, предусмотренном Законом КР «Об основах административной деятельности и административных процедурах».

**Председатель
Верховного суда
Кыргызской Республики А. Токбаева**

**Секретарь Пленума,
Судья Верховного суда
Кыргызской Республики К. Осмоналиев**

Обобщение судебной практики по уголовным делам, связанным с преступлениями, совершенными в отношении лиц женского пола

Целью настоящего обобщения явилось изучение судебной практики при рассмотрении местными судами Кыргызской Республики уголовных дел по преступлениям, совершенным в отношении лиц женского пола, выявление наиболее

характерных ошибок, допускаемых судами при рассмотрении дел данной категории.

До настоящего времени обобщение судебной практики по данной категории уголовных дел не проводилось, и

постановление Пленума Верховного суда КР не выносилось.

Верховным судом КР для изучения судебной практики были запрошены с местных судов уголовные дела, возбужденные по признакам совершения преступлений, предусмотренных ст. ст. 129, 130, 144, 153, 154, 155 Уголовного Кодекса Кыргызской Республики (далее по тексту - УК КР), рассмотренные за 2014 год.

Статистические данные о количестве уголовных дел, рассмотренных судами за 2011-2014 гг. приведены в приложении (таблица) к настоящему обзору.

Отделом по обобщению судебной практики и анализу судебной статистики аппарата Верховного суда КР, согласно плану работы, были изучены уголовные дела по преступлениям насилиственного характера, совершенным в отношении женщин за 2014 год.

На обобщение судебной практики поступило 190 уголовных дел в отношении 231 лица.

По результатам анализа статистики поступивших на изучение дел:

- в отношении 143 лиц вынесены обвинительные приговоры (61,9% от общего числа лиц), из которых в отношении 138 лиц назначена мера наказания в виде лишения свободы (96,5%), в том числе условное лишение свободы 62 лицам (44,9%), пожизненное лишение свободы - 1 лицу (0,7%).
- в отношении 12 лиц применен Закон «Об амнистии» (5,1% от общего числа лиц),
- рассмотрено с вынесением оправдательного приговора – 1 дело в отношении 1 лица (0,5% от общего числа лиц);
- прекращено 81 уголовное дело (42,6 % из общего количества дел) в отношении 87 лиц (37,6 % от общего количества лиц) при отказе потерпевшего от поддержания частного и частно-публичного обвинения и (или) при достижении

согласия обвиняемого с потерпевшим в соответствии со статьей 66 УК КР.

- прекращено с принятием решения о мерах принудительного лечения медицинского характера в отношении 6 лиц (2,5%),
- прекращено за истечением сроков давности привлечения к уголовной ответственности 1 уголовное дело в отношении 1 лица (0,5%).
- к штрафу приговорено 5 лиц (2,1%).

В апелляционном порядке было обжаловано – 42 дела (22,1% от общего числа дел), из которых 23 судебных акта изменено (54,7%), 5 отменено (11,9%), 18 оставлено в силе (42,8%).

Анализ показал, что судами апелляционной инстанции изменяются приговоры нижестоящих судов по нижеприведенным основаниям:

- в связи с назначением иного наказания изменено 2 приговора,
- в связи с нарушением судом ст. 19 УПК КР изменено 5 приговоров,
- в связи с изменением режима исправительного учреждения изменен 1 приговор,
- в связи с наличием или отсутствием у осужденного рецидива было изменено 2 приговора,
- в связи с неверным исчислением сроков содержания под стражей в засчет к наказанию изменено 2 приговора,
- в связи с применением (не применением) амнистии изменено 6 приговоров,
- в связи с иной квалификацией преступления изменено 2 приговора.

Судами апелляционной инстанции были приняты решения об отмене приговора нижестоящего суда по следующим основаниям:

- в связи с оправданием подсудимого отменен 1 приговор,
- в связи с прекращением уголовного преследования отменено 5 приговоров,

- в связи с необходимостью восполнения пробелов следствия отменен 1 приговор.

В надзорном порядке было обжаловано – 20 дел, из которых отменено - 3 (15%), изменено -3 (15%), оставлено в силе – 14 приговоров (70%).

Верховным судом КР были приняты решения об отмене 3 приговоров в связи с нарушением судом ст.19 УПК КР с дальнейшим направлением уголовного дела в суд апелляционной инстанции, а также об изменении 3 приговоров в связи с назначением другого наказания.

Из привлеченных к уголовной ответственности 231 лица: ранее судимыми являлись 39 лиц (16,8%), в том числе за аналогичное преступление - 9 лиц (23%). По характеру причиненного насилия: сексуальное – 163 дела (85,3%), физическое насилие - 27 дел (14,7%).

Возраст потерпевших: до 14 лет – 16 лиц (8,3%), до 18 лет – 24 лица (12,5%), до 30 лет – 113 лиц (59,1%), свыше 30 лет –38 лиц (19,8%).

Как показало изучение, осужденные по данной категории дел, в основном являются временно не работающими либо не имеющие постоянной работы (90%), со средним образованием (90%), преимущественно имеющие постоянное местожительство (97%), не женатые (73%).

Изучение уголовных дел по фактам изнасилования и насильственных действий сексуального характера (кроме случаев группового сексуального насилия, или насилия несовершеннолетних лиц), а также принуждения женщины к вступлению в брак, показало, что в большинстве случаев они прекращаются судами. Основанием для их прекращения служит отказ потерпевшей от поддержания частного и частно-публичного обвинения и (или) при достижении согласия с потерпевшим (в соответствии со ст. 66 УК КР).

Так, органами следствия Р.Д. был привлечен в качестве обвиняемого в совершении преступления, предусмотренного

ч.1 ст. 129 УК КР, то есть изнасилования. В судебном заседании потерпевшая З.М. заявила об отказе от поддержания частно-публичного обвинения, защитник подсудимого заявил ходатайство о прекращении уголовного преследования по вышеуказанному основанию. Постановлением Октябрьского районного суда г. Бишкек уголовное преследование было прекращено по п.12 ч.1 ст. 28 УПК КР (*судья Абыкеев Т.*)

Уголовное дело по обвинению У.А. в совершении преступлений, предусмотренных ч.1 ст.155, ч.1 ст. 129 УК КР, который, применив силу к потерпевшей А.М., привез ее к себе домой с целью принуждения к вступлению в брак, а затем, изнасиловал.

В ходе судебного разбирательства потерпевшая А.М. заявила о примирении с подсудимым.

Суд прекратил уголовное преследование по ч.1 ст. 129 УК КР по основаниям, указанным в п.12 ч.1 ст. 28 УПК КР, и вынес обвинительный приговор по ч.1 ст.155 УК КР, назначив наказание в виде штрафа в размере 10 тысяч сом (*судья Исаев М.*).

Данная практика прекращения уголовных дел сложилась после внесения изменений в ст. 26 УПК КР от 11.07.2011 года.

Так, к делам частно-публичного обвинения относятся дела о преступлениях небольшой тяжести, менее тяжких преступлениях, предусмотренных статьями 10, 11 УК КР, а также о преступлениях, предусмотренных ч.1 ст. 129 и ч.1 ст. 130 УК КР.

В соответствии с п.12 ч.1 ст. 28 УПК КР уголовное дело не может быть возбуждено, а возбужденное дело подлежит прекращению в случае отказа потерпевшей от поддержания частного и частно-публичного обвинения и (или) достижения согласия с потерпевшей в соответствии со ст. 66 УК КР.

Таким образом, в случае отказа потерпевшей от поддержания обвинения, суд обязан прекратить преследование.

Уголовное дело по обвинению М.Б. в совершении преступления, предусмотренного ч.2 ст. 155 УК КР постановлением суда также было прекращено.

Подсудимый М.Б. с целью принуждения к вступлению в брак, применив силу, умыкнул потерпевшую Н.А.

В ходе рассмотрения дела подсудимый вину признал полностью, раскаялся, и показал, что он и потерпевшая являются супружами, проживают совместно, по согласию с потерпевшей был проведен религиозный обряд «нике». В свою очередь, потерпевшая Н.А. заявила об отсутствии каких-либо претензий, и просила суд уголовное преследование в отношении подсудимого прекратить (*судья Найманбаев Т.*).

Единичным примером может служить уголовное дело по обвинению Ю.К., в отношении которого вынесено постановление о прекращении уголовного преследования за истечением сроков давности привлечения к уголовной ответственности.

Так, 12 августа 1984 года подсудимый Ю.К., вступив в предварительныйговор с А.М. и И.М., находясь в доме №87 по ул.Каширская, применив физическую силу к несовершеннолетней потерпевшей Е.Д., против ее воли, изнасиловали.

Адвокат подсудимого заявил ходатайство о прекращении уголовного преследования по вышеуказанному основанию. (*судья Адамкулов Ч.*).

Судами, в случаях, когда между потерпевшей и подсудимым не достигнуто согласие о примирении, то есть потерпевшая поддерживает частно-публичное обвинение, применяется практика назначения наказания, согласно санкции соответствующей статьи УК КР.

Уголовное дело по обвинению А.К. (ч.1 ст.129 УК КР), который в ночное время суток, будучи в нетрезвом состоянии, находясь в мкр-не «Кок-Жар» г. Бишкек, выследил потерпевшую А.А., напал на нее,

стал душить, потащил ее в темное место, где изнасиловал в естественной форме.

Подсудимый признал вину полностью.

Суд, с учетом всех обстоятельств, назначил А.К. наказание в виде 8 лет лишения свободы с отбыванием в колонии усиленного режима (*судья З.Алгожоев*).

Аналогичное решение было принято по уголовному делу в отношении К.И., которого суд признал виновным в изнасиловании потерпевшей Г.Ж. (ч.1 ст. 129 УК КР) , и назначил наказание в виде 6 лет лишения свободы в колонии усиленного режима (*судья Байсеитов Т.*).

Изучение судебной практики показало, что в случаях изнасилования либо совершения насильственных действий сексуального характера группой лиц, а равно совершения указанного преступления в отношении малолетней или несовершеннолетней (без квалифицирующего признака «группой лиц»), судами назначается соответствующее наказание в пределах санкций статьи.

Так, в отношении Б.К. было возбуждено уголовное дело в совершении преступлений, предусмотренных п.6 ч.2 ст. 129, ч.1 ст. 167, ч.2 ст.130 УК КР.

29.10.2010 года в дневное время суток Б.К., находясь на территории средней школы №62 г. Бишкек, остановил ранее ему не знакомую несовершеннолетнюю девушку Т.Н., которую обманным путем под предлогом необходимости оказания ему помощи, завел в классную комнату, где угрожая убийством, завладел сотовым телефоном марки «Нокия», изнасиловал ее естественным путем, а затем также совершил насильственные действия сексуального характера.

В ходе расследования уголовного дела были проведены экспертизы, согласно выводам которой, показания потерпевшей полностью подтвердились, она опознала обвиняемого, у которого был также изъят сотовый телефон, ранее принадлежавший потерпевшей. Более того, с места совершения преступления были изъяты окурки сигарет, которые курил подсудимый

между актами насилия, и анализ которых подтвердил идентичность слюны и крови с биологическими образцами.

Суд, учел все отягчающие обстоятельства, собранные доказательства, отнесся критически к показаниям подсудимого касательно его невиновности, и приговорил к 10 годам лишения свободы с отбыванием наказания в колонии усиленного режима (*судья Камбаралиева А.*).

Единичным примером назначения осужденному наказания в виде пожизненного лишения свободы является уголовное дело по обвинению М.Г., в совершении преступления, предусмотренного ч.4 ст.130 УК КР.

Органами следствия М.Г. был привлечен в качестве обвиняемого в совершении насильственных действий сексуального характера в отношении своей малолетней племянницы А.Г.

Подсудимый свою вину признал полностью, суд назначил наказание в виде пожизненного лишения свободы (*судья Закиров С.*).

В связи с вступлением в силу Закона КР «Об амнистии в честь 65-летия Всеобщей декларации прав человека» за №16 от 27.01.2014 года (далее по тексту - Закон «Об амнистии»), судами были применены нормы данного акта при рассмотрении дел.

Так, уголовное дело по обвинению Б.Ж., а также К.У. в совершении преступления, предусмотренного п.3,4 ч.2 ст. 129 УК КР.

Подсудимые 23.11.2013 года, будучи в состоянии алкогольного опьянения, находясь в доме №37 по ул. Гончарная с. Нижняя-Ала-Арча, по предварительному сговору, избили и изнасиловали потерпевших Н.А. и К.А. (родные сестры).

Согласно выводам судебно-медицинской экспертизы за №2022/6088 от 04.12.2013 года, телесные повреждения потерпевших характеризуются как причинившие легкий вред здоровью.

Суд признал виновным Б.Ж. и приговорил к 9 годам лишения свободы с отбыванием

наказания в колонии строгого режима, и, в связи с Законом «Об амнистии» сократил срок наказания на 1/3.

К.У. также признан судом виновным и ему было назначено наказание в виде 9 лет лишения свободы с отбыванием в колонии строгого режима. Окончательно, с учетом не отбытого наказания по прежней судимости, суд приговорил к 10 годам и 6 месяцам лишения свободы в колонии строгого режима (*судья Сулайманова А.*).

Судебная коллегия по уголовным делам и административным правонарушениям Бишкекского городского суда изменила приговор в части применения Закона «Об амнистии» и сокращения срока отбывания наказания, в остальной части приговор был оставлен без изменения (*председательствующий Момунов Д., судьи – Бранчаева С., Асанов Т.*).

Основанием для изменения приговора в части послужило уголовное дело в отношении Б.Ж., по которому ранее последний был освобожден от наказания. Так, Закон «Об амнистии» исключает применение норм в отношении лиц, к которым ранее был применен акт амнистии.

Судебной коллегией по уголовным делам и административным правонарушениям Верховного суда КР решение Бишкекского городского суда было оставлено в силе (*председательствующий Эсенканов К., судьи – Бактыгулов Б., Темирбеков Л.*).

Уголовное дело по обвинению М.А., который по версии следствия, с 1998 года в течение 4 лет систематически совершал сексуальное насилие в отношении своей малолетней дочери с причинением вреда здоровью. Органами следствия М.А. был привлечен в качестве обвиняемого в совершении преступлений, предусмотренных п.3 ч.3 ст. 130, ч.1 ст.105 УК КР.

Суд оправдал М.А. по ч.1 ст.105 УК КР за отсутствием состава преступления, и признал виновным в совершении насильственных действий сексуального характера, назначив

наказание в виде 15 лет лишения свободы с отбыванием в колонии усиленного режима.

В связи с Законом «Об амнистии» срок отбывания наказания судом был сокращен на 1/3 (*2007 год, судья Суранбаев Т.*).

Судебная коллегия по уголовным делам и административным правонарушениям Ошского областного суда отменила приговор, оправдав подсудимого по всем пунктам обвинения за отсутствием достаточных доказательств, и отменив меру пресечения, освободила из зала суда (*2007 год, председательствующий Эркебаева А., судьи – Усубалиев Б., Тургунбаев К.*).

Судебная коллегия по уголовным делам и административным правонарушениям Верховного суда КР отменила оба решения нижестоящих судов, и направила дело на новое рассмотрение в ином составе суда (*июль 2007 года*).

Причиной отмены послужило отсутствие в решении суда апелляционной инстанции мотивированного вывода, по каким причинам решение районного суда подлежит отмене. При этом, суд второй инстанции ссылается на невиновность подсудимого М.А., опираясь на выводы судебно-медицинской экспертизы, согласно которой целостность девственной плеши потерпевшей не нарушена. Однако, как следует из решения суда, суд второй инстанции не учел тот факт, что М.А. обвиняется в совершении насильственных действий сексуального характера, а не в изнасиловании.

Что касается решения районного суда, суд надзорной инстанции указал о необходимости исследовать все обстоятельства совершения преступления, которые не были в полной мере установлены и исследованы.

Далее, М.А. в районный суд не явился, в связи с чем, был объявлен в розыск.

19.03.2014 года М.А. в совершении насильственных действий сексуального характера был оправдан за отсутствием достаточных доказательств, и признан виновным в совершении преступления, предусмотренного ч.1 ст.105 УК КР (телесные

повреждения), и приговорен к 1 году лишения свободы. При этом, М.А. освобожден от наказания в связи с вышеуказанным Законом «Об амнистии» (*судья Матраимов Н.*).

Областной суд оставил указанное решение в силе (*председательствующий: Эгембердиева А., судьи – Масабиров Т., Мурзабеков Б.*).

Данный судебный акт оставлен государственным обвинителем без реагирования.

Таким образом, решение суда первой инстанции о виновности М.А. в совершении сексуального насилия, и невиновности в нанесении телесных повреждений, оказалось ошибочным (*2007 год, судья Суранбаев Т.*).

Более того, решение суда апелляционной инстанции о невиновности подсудимого М.А. по всем пунктам обвинения, не было мотивированным и обоснованным, и повлекло за собой отмену меры пресечения в отношении последнего, что привело к возможности скрыться от суда и органов следствия (*2007 год, председательствующий Эркебаев А., судьи – Усубалиев Б., Тургунбаев К.*).

Тем самым, с момента окончания следствия до вынесения окончательного решения по делу, прошло более 7 лет.

Помимо вышеуказанных судебных ошибок, допущенных районным судом, а также судом апелляционной инстанции при рассмотрении дела в 2007 году, необходимо отметить не надлежащий надзор за ходом следствия со стороны прокуратуры, допустивших привлечение М.А. в качестве обвиняемого в совершении особо тяжкого преступления при отсутствии достаточных доказательств.

Также имеются факты не применения судами Закона «Об амнистии» при рассмотрении уголовного дела.

Так, уголовное дело по обвинению Т.А., в совершении преступления, предусмотренного ч.1 ст. 129, п.3 ч.3 ст. 129 УК КР, который 28.01.2013 года совершил сексуальные действия насильственного характера в

отношении малолетней потерпевшей (родной племянницы) Э.М. 2004 года рождения.

Согласно выводам судебно-медицинской экспертизы за №410 вред причиненный здоровью потерпевшей квалифицируется, как легкий, повлекший краткосрочное расстройство и потерю трудоспособности, и в связи с насилием, половым органам потерпевшей причинены сильные повреждения.

Суд, исследовав все обстоятельства, проанализировав все собранные доказательства, пришел к выводу о виновности подсудимого и назначил ему наказание в виде 20 лет лишения свободы с отбыванием в колонии усиленного режима (*судья Дюшеналиев Б.*).

Судебная коллегия по уголовным делам и административным правонарушениям Чуйского областного суда изменила приговор в отношении Т.А., применив п.5 ч.1 ст.3 Закон «Об амнистии», и тем самым, сократив срок отбывания наказания на 1/5, (*председательствующий Джунушпаев К., судьи Исаев Н., Джумагулов А.*).

Данное решение было обжаловано в Верховный суд КР в надзорном порядке, а затем жалоба была отозвана защитником осужденного, рассмотрение дела в надзорном порядке прекращено.

В соответствии со ст. 4 Закона КР «Об амнистии» действие ст.1 не распространяется на лиц, совершивших преступления, предусмотренные ст. ст. 129-133 УК КР. То есть, освобождение от наказания за совершение указанных преступлений, невозможно.

При этом, согласно ст.3 Закона «Об амнистии» следует сократить не отбытый срок наказания лицам, осужденным за совершение умышленного преступления к лишению свободы на срок выше 15 лет - на одну пятую.

Таким образом, суд первой инстанции не применил акт «Об амнистии» в отношении Т.А., тем самым проигнорировав требование закона об обязательном его применении.

Обобщение судебной практики показало, что в основном обвинительные приговоры содержат наказание в виде условного лишения свободы с испытательным сроком до 3-х лет, либо уголовное преследование прекращается в связи с достижением согласия с потерпевшей.

Уголовное дело по обвинению Т.С. и А.Б., которые, действуя по предварительному сговору, обманным путем увезли потерпевшую Ч.Э. в Иссык-Атинский район Чуйской области с целью принуждения к вступлению в брак.

Подсудимые вину признали полностью, подтвердили показания потерпевшей, суд, с учетом всех обстоятельств, приговорил Т. С. и А. Б. к 5 годам лишения свободы, и, на основании ст. 63 УК КР определил наказание условно, с испытательным сроком в 3 года (*судья Абыкеев Т.*).

Уголовное дело по обвинению Ж.М., который насильно посадив в автомашину малознакомую девушку Э.Д., привез к себе домой, где, удерживая ее против воли, принудил к вступлению в брак. Органами следствия Ж.М. был привлечен в качестве обвиняемого в совершении преступлений, предусмотренных ч.2 ст.155, ч.1 ст.125, ч.1 ст.129 УК КР.

Суд, исследовав все обстоятельства, а также собранные доказательства, признал виновным подсудимого по всем пунктам обвинения и назначил наказание в виде 6 лет лишения свободы, применив ст. 63 УК КР определил наказание условно с испытательным сроком в 1 год (*судья Омурканов К.*).

Данное решение было обжаловано в Бишкекский городской суд, решением которого Ж.М. был оправдан по ч.1 ст.129, ч.1 ст. 125 УК КР за отсутвием достаточных доказательств, и признан виновным по ч.2 ст.155 УК КР. Судом назначено наказание в виде 5 лет лишения свободы, применив ст. 63 УК КР определил наказание условно с испытательным сроком в 1 год (*председательствующий Жусупова Д., судьи Момунов Д., Бранчаева С.*).

Верховный суд КР оставил решение Бишкекского городского суда в силе (*председательствующий Бокоев К., судьи Исаков А., Темирбеков Л.*).

Анализ дел показал, что органами следствия и судами не всегда верно квалифицируются деяния, совершенные обвиняемыми (подсудимыми), что приводит к дальнейшей их переквалификации.

Уголовное дело по обвинению Э.Н. в совершении преступления, предусмотренного п.4 ч.2 ст.129 УК КР, который будучи в состоянии алкогольного опьянения, насильно посадил в машину потерпевшую Ж.А., пугая отверткой у горла, отвез в безлюдное место, где изнасиловал.

Жалал-Абадский городской суд признал виновным Э.Н. в совершении преступления, предусмотренного п.4 ч.2 ст. 129 УК КР и назначил наказание в виде 8 лет лишения свободы. На основании ст. 63 УК КР суд определил наказание условным с испытательным сроком в 3 года (*судья – Атакулов С.*).

При вынесении данного приговора суд учел встречное заявление потерпевшей об отсутствии претензий и примирении с подсудимым, отсутствие у последнего судимости, и признание им вины.

Однако, при принятии решения о назначении меры наказания, суд не учел, что подсудимый Э.Н. признается виновным в совершении особо тяжкого преступления, и применение к нему условного наказания не соответствует характеру и степени общественной опасности совершенного деяния. Суд грубо нарушил нормы материального и процессуального права, так как в соответствии с п.7 ст. 63 УК КР условное осуждение не применяется к лицам, осужденным за совершение особо тяжкого преступления.

Данное решение было обжаловано прокурором в апелляционном порядке.

Зашитник подсудимого также внес апелляционную жалобу, указав, что судом не были исследованы все обстоятельства дела,

следствием не был обнаружен и приобщен к материалам уголовного дела предмет преступления в виде отвертки, якобы использованной в качестве оружия с целью угрозы.

Суд апелляционной инстанции переквалифицировал действия подсудимого на ч.1 ст. 129 УК КР, и назначил наказание в виде 6 лет лишения свободы, применив ст. 63 УК КР, определил наказание условным с испытательным сроком 3 года (*председательствующий – Камбаров Ш., судьи – Жакыпбаев Ш., Абылакимов А.*).

Основанием для переквалификации действий подсудимого явилось отсутствие приобщенного к материалам уголовного дела вещественного доказательства в виде отвертки, использованной в качестве оружия с целью угрозы. Так, в соответствии с ч.2 ст. 26 Конституции КР «никто не обязан доказывать свою невиновность, любые сомнения в виновности толкуются в пользу обвиняемого».

При этом, необходимо обратить внимание, что судом апелляционной инстанции за допущенные грубые нарушения норм УПК КР в адрес суда первой инстанции не было вынесено частное определение.

Также, следует отметить, что не всегда судами при рассмотрении дел, связанных с насилием в отношении женщин выносятся приговоры с назначением наказания соразмерного общественной опасности и характеру деяния.

Уголовное дело по обвинению А.А. в совершении изнасилования с особой жестокостью по отношению к потерпевшей или другим лицам (ч.1, п.4 ч.2 ст.129 УК КР), который после распития спиртных напитков, применив физическую силу к С.Н., угрожая ей расправой, изнасиловал последнюю в присутствии ее внучки.

Суд признал виновным А.А. в совершении преступления, предусмотренного ч.1 ст.129 УК КР и назначил наказание в виде 6 лет лишения свободы, и на основании ст. 63 УК КР определил наказание условным

с испытательным сроком в 3 года (*судья – Сопуев Б.*).

Суд первой инстанции указал, что органом следствия обвинение в совершении преступления, предусмотренного п.4 ч.2 ст. 129 УК КР было предъявлено излишне, без наличия на то достаточных оснований. Судом установлено, что угроза убийства была высказана подсудимым в адрес потерпевшей непосредственно после совершенного акта насилия во избежание разглашения со стороны последней. Суд в действиях подсудимого А.А. не усмотрел признаков изнасилования с особой жестокостью, так как согласно выводам судебно-медицинской экспертизы №198 от 10.05.2014 года, признаков садизма либо причинения тяжкого вреда здоровью потерпевшей не было. Суд, относительно присутствия внучки потерпевшей во время акта насилия, пришел к выводу, что С.Н., проснувшись среди ночи, стала звать на помощь. На ее крик прибежала внучка, в этот момент акт насилия непосредственно был начат, и подсудимому не было известно о присутствии в комнате малолетней внучки потерпевшей.

Судом первой инстанции в адрес следователя и надзирающего прокурора частное определение не выносилось.

Судебная коллегия по уголовным делам и административным правонарушениям Жалал-Абадского областного суда признал выводы суда первой инстанции обоснованными и всесторонне исследованными.

Однако, суд апелляционной инстанции изменил приговор, исключив из резолютивной части условное осуждение, и указал на отбывание наказания в колонии усиленного режима, так как назначенное судом первой инстанции наказание, не соответствует степени общественной опасности совершенного деяния. Суд первой инстанции при назначении наказания руководствовался лишь отсутствием у подсудимого судимости, при этом, не учел, что наказание применяется в целях восстановления социальной справедливости, исправления осужденных.

Таким образом, если подсудимый А.А. вину в содеянном не признал, и не раскаялся, назначение ему наказания в виде лишения свободы с применением ст. 63 УК КР не приведет к исправлению осужденного, и тем более, к восстановлению социальной справедливости.

В связи с чем, суд считает правильным изолировать осужденного от общества (*председательствующий – Исаев Н., Джумагулов А., Садырбеков У.*).

Примером, где был вынесен оправдательный приговор, является уголовное дело по обвинению А.М., в совершении преступлений, предусмотренных ч.1, п.4 ч.2 ст. 125, ч.2 154, ч.1 346 УК КР.

Так, подсудимый был оправдан в незаконном лишении свободы и принуждении к вступлению в фактические брачные отношения, за отсутствием состава преступления. При этом, судом А.М. был признан виновным в незаконном пересечении государственной границы (ч.1 ст. 346 УК КР) и приговорен к штрафу в размере 10 тысяч сом.

В соответствии с Законом «Об амнистии» А.М. был освобожден от наказания (*судья Жалалова М.*).

Указанные в настоящем обзоре данные отображают лишь ту часть совершаемых преступлений, по которым были возбуждены уголовные дела. Преступления носят латентный характер и не каждая потерпевшая заявляет о совершенном в отношении нее преступлении. Во многих случаях об этом заявляют родственники потерпевшей. Причиной этому может служить менталитет потерпевшей, ее религиозные взгляды. К примеру, потерпевшая может и не желать вступать в брак, однако под давлением родственников потенциального жениха, в том числе и своих родных и близких, она о совершенном насилии не заявляет.

В случаях сексуального насилия, потерпевшие не желают обращаться в правоохранительные органы, во избежание огласки, совершенного в отношении нее

преступления, которая может повлечь за собой реакцию местного сообщества в виде разговоров и обсуждений, факт насилия станет общедоступной информацией, и в дальнейшем может негативно повлиять на личную жизнь потерпевшей.

Таким образом, данные о количестве преступлений, совершенных в отношении женщин не могут соответствовать действительности в силу латентности преступления.

В обществе, в котором молодые девушки хранят традиции вступать в брак невинной, совершение в отношении них сексуального насилия, может быть приравнено к некому клейму. Так, у потерпевшей возникает выбор обратиться с заявлением о принятии мер, и придать случившееся огласке, наказав виновных лиц, либо скрыть произошедшее. При изучении судебной практики был выявлен случай, когда потерпевшая не смогла вынести испытанного унижения, позора, и совершила самоубийство.

Имеется случай, где последствием совершенного преступления явилось беременность и роды у потерпевшей в 15 лет, что однозначно негативно отразилось на физическом и психическом здоровье потерпевшей.

По изученным уголовным делам можно сделать следующий вывод.

Уголовные дела, поступившие для обобщения судебной практики за 2014 год, в большинстве были возбуждены по фактам сексуального насилия, по которым возраст потерпевших в основном до 30 лет. Подсудимые преимущественно являются временно не работающими, со средним образованием, имеющие постоянное местожительство, в основном социально не обеспеченные, ранее не судимые (более 80%).

С внесением изменений в УПК КР от 11.07.2011 года преступления, предусмотренные ч.1 ст.129, ч.1 ст.130 УК КР относятся к делам частного и (или) частно-публичного обвинения, и большинство дел были прекращены в связи с достижением

согласия с потерпевшей, что может привести к безнаказанности. Так, одной из целей назначения наказания является исправление осужденного с целью недопущения совершения преступления впредь, как самим осужденным, так и другими лицами.

При рассмотрении уголовных дел, связанных с принуждением женщины к вступлению в брак (ст.155 УК КР.), а также принуждения к вступлению в фактические брачные отношения с лицом, не достигшим 17-летнего возраста (ст. 154 УК КР), судами в основном выносятся решения о назначении наказания в виде лишения свободы, и на основании ст. 63 УК КР суд определяет его условным.

Также, судами не всегда назначается наказание соразмерно общественной опасности совершенного деяния. Наказание должно быть назначено с учетом всех отягчающих и смягчающих обстоятельств, общественной опасности, степени и характера совершенного деяния, и должно соответствовать целям, на которое оно направлено.

Судам, при выявлении грубых процессуальных нарушений, допущенных при расследовании уголовного дела, а также в ходе рассмотрения дела в суде, в соответствии со ст. 19 УПК КР необходимо реагировать на нарушения норм материального и процессуального права путем вынесения частного определения.

Приложение к обзору	2011	2012	2013	2014
ст.129 УК КР				<i>i</i>
Рассмотрено с вынесением приговора	157	154	137	135
Оправдано лиц	7	6	14	12
Осуждено лиц	205	191	155	157
Прекращено дел	105	103	126	100
Прекращено с применением мер мед. Характера	8	4	5	3
Направлено прокурору для восполнения пробелов следствия	14	4	15	12
Возвращено прокурору по другим основаниям	68	47	67	62
Передано в другой суд	3	4	10	7
ст. 130 УК КР				
рассмотрено с вынесением приговора	16	19	20	20
Оправдано лиц	1	1	3	2
Осуждено лиц	15	18	21	20
Прекращено с применением мер мед. Характера	1	0	3	2
Прекращено дел	3	5	3	3
Направлено прокурору для восполнения пробелов следствия	0	8	0	0
Возвращено прокурору по другим основаниям	5	4	3	2
Передано в другой суд	0	1	1	1
ст.144 УК КР				
Рассмотрено с вынесением приговора	0	0	0	0
Оправдано лиц	0	0	0	0
Осуждено лиц	0	0	0	0
Прекращено дел	2	5	2	6
Прекращено с применением мер мед. Характера	0	0	0	0
Направлено прокурору для восполнения пробелов следствия	0	0	0	0
Возвращено прокурору по другим основаниям	6	1	0	2
Передано в др. суд	0	0	1	0
ст.153 УК КР				
Рассмотрено с вынесением приговора	0	0	0	0
Оправдано лиц	0	0	0	0
Осуждено лиц	0	0	0	0
Прекращено дел	0	0	0	0
Прекращено с применением мер мед. Характера		0	0	0
Направлено прокурору для восполнения пробелов следствия	0	0	0	0
Возвращено прокурору по другим основаниям	0	0	0	0
Передано в другой суд	0	0	0	0
ст. 154 УК КР				
Рассмотрено с вынесением приговора	2	8	4	4
Оправдано лиц	0	0	1	0
Осуждено лиц	2	9	6	9
Прекращено дел	1	4	1	3
Прекращено с применением мер мед характера	0	0	0	0
Возвращено прокурору для восполнения пробелов следствия	0	0	0	0

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Пленуму

2017-жылдын 21-августунда Жогорку соттун кезектеги Пленуму өттү. Пленумдун ишине Жогорку соттун судьялары катышышты. Пленумда Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун “Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун сыйлыктары жөнүндө Жобосу” талкууланды.

Пленум “Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун сыйлыктары жөнүндө Жобону бекитүү жөнүндө” токтомун

кабыл алды. Пленумдун ишин Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун төрайымы А.А. Токбаева алыш барды. Пленумда Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун жана жергиликтүү соттордун судьяларын сыйлоо жөнүндө токтом кабыл алынды.

Пленумдун материалдары төмөндө жарыяланат.

Пленум Верховного суда Кыргызской Республики

21 августа 2017 года состоялся очередной Пленум Верховного суда. В работе Пленума приняли участие судьи Верховного суда Кыргызской Республики. На Пленуме обсуждалось Положение “О наградах Верховного суда Кыргызской Республики”.

Пленум принял постановление «Об утверждении Положения о наградах Верховного суда Кыргызской Республики».

Работу Пленума вела А.А. Токбаева – Председатель Верховного суда Кыргызской Республики. Данным Пленумом принято постановление о награждении судей Верховного суда и местных судов Кыргызской Республики.

Материалы Пленума публикуются ниже.

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖОГОРКУ
СОТУНУН ПЛЕНУМУНУН ТОКТОМУ**
**“Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун
сыйлыктары жөнүндө Жобону бекитүү”**

2017-жылдын 21-августу

Бишкек шаары

№8

1.“Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун сыйлыктары жөнүндө” Жобосу тиркелген сыйлыктардын үлгүлөрү жана сүреттөлүшү менен кошо бекитилсін.

2.Ушул токтом кабыл алынган учурдан тартып Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Пленумунун 2016-жылдагы 17-февралындагы № 5 “Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун

сыйлыктары жөнүндө Жобону бекитүү” токтому күчүн жоготту деп эсептелсін.

**Кыргыз Республикасынын
Жогорку сотунун
Төрайымы**

А. Токбаева

**Пленумун катчысы,
Кыргыз Республикасынын
Жогорку сотунун
судьясы**

К. Османалиев

**ПОСТАНОВЛЕНИЕ
ПЛЕНУМА ВЕРХОВНОГО СУДА КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ**

**«Об утверждении Положения о наградах
Верховного суда Кыргызской Республики»**

21 августа 2017 года

г. Бишкек

№ 8

1. Утвердить Положение “О наградах Верховного суда Кыргызской Республики” с приложением образцов и описаний наград.

2. В связи с принятием настоящего постановления признать утратившим силу постановления Пленума Верховного суда Кыргызской Республики от 17 февраля 2016 года №5 “Об утверждении Положения

о наградах Верховного суда Кыргызской Республики”

**Председатель Верховного суда
Кыргызской Республики А. Токбаева**

**Секретарь Пленума,
судья Верховного суда
Кыргызской Республики К. Османалиев**

Кыргыз Республикасынын
Жогорку сотунун Пленумунун
2017-жылдын 21-августундагы
№ 8 токтому менен бекитилген

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун сыйлыктары жөнүндө ЖОБО

I. Жалпы жоболор.

П. Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Төрагасынын Алкышы.

Ш. Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Ардак грамотасы.

IV. «Кыргыз Республикасынын сот тутумунун мыктысы» ардак наамы.

V. Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун «Сот тутумун өнүктүрүүдөгү салымы үчүн» медалы.

VI. Сыйлоого көрсөтүү тартиби.

VII. Сыйлоого көрсөтүүгө укук берүүчү иштеген жылдарга кошулуучу иштеген мезгилдери (кызматтары).

VIII. Сыйлоо тартиби.

IX. Корутунду жоболор.

I. Жалпы жоболор

1. Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун сыйлыктары жөнүндө бул жобо Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун сыйлыктарынын түрүн, алардын укуктук статусун, ошондой эле сыйлыктарга көрсөтүүнүн жана сыйлоонун тартибин аныктайт.

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун сыйлыктары Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун (мындан ары – Жогорку сот), Кыргыз Республикасынын жергиликтүү сотторунун судьяларын жана аппарат кызматкерлерин, Кыргыз Республикасынын Жогорку сотуна караштуу Сот адилеттигинин жогорку мектебинин (мындан ары – Сот адилеттигинин жогорку мектеби) жана Кыргыз Республикасынын Жогорку сотуна караштуу Сот департаментинин (мындан ары - Сот департаменти), анын аймактык бөлүктөрүнүн жана карамагындагы мекемелердин кызматкерлерин сыйлоонун

жана Кыргыз Республикасынын сот тутумунун өнүгүүсүнө кошкон олуттуу жеке салымын таануунун белгиси болуп эсептелет.

2. Айрым өзгөчө учурларда соттордун ишмердүүлүгүн камсыздоого активдүү жана жигердүү колдоо көрсөткөндүгү, ошондой эле сот тутумунун өнүгүүсүнө кошкон жеке салымы үчүн Жогорку соттун сыйлыктары менен алардын жоболоруна ылайык судья, соттордун аппараттарынын, Сот адилеттигинин жогорку мектебинин, Сот департаментинин кызматкери болбогон адамдар дагы сыйланышы мүмкүн.

3. Жогорку соттун сыйлыктары болуп Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Төрагасынын Алкышы, Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Ардак грамотасы, «Кыргыз Республикасынын сот тутумунун мыктысы» ардак наамы жана Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун «Сот тутумун өнүктүрүүдөгү салымы үчүн» медалы саналат.

II. Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Төрагасынын Алкышы

4. Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Төрагасынын Алкышы (мындан ары - Алкыш) судьяларды жана соттордун

аппараттарынын, Сот адилеттигинин жогорку мектебинин жана Сот департаментинин кызматкерлеринин сыйлоонун, сицирген

эмгегин баалоонун белгиси болуп эсептелинет. Алкыш:

- кынтыксыз мамлекеттик кызматы үчүн;
- сот тутумун өнүктүрүүдө активдүү катышкандыгы үчүн;

- кызматтык милдеттерин үлгүлүү аткарғандыгы үчүн жарыяланат.

5. Алкыш соттордун ишмердүүлүгүн камсыздоого активдүү жана жигердүү колдоо көрсөткөндүгү жана сот тутумунун өнүктүрүүгө көмөктөшкөндүгү үчүн башка адамдарга дагы жарыяланышы мүмкүн.

Ш. Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Ардак грамотасы

6. Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Ардак грамотасы (мындан ары - Ардак грамота) менен судьялар жана соттордун аппараттарынын, Сот адилеттигинин жогорку мектебинин жана Сот департаментинин кызматкерлери:

- сот адилеттигин жүзөгө ашырууда, соттордун ишмердүүлүгүн камсыздоодо жетишкендиктери үчүн;
- сот тутумун өнүктүрүүдө активдүү катышкандыгы үчүн;

- кызматтык милдеттерин үлгүлүү аткарғандыгы үчүн;
- кынтыксыз мамлекеттик кызматты үчүн;
- инновациялык технологияларды ишке киргизгендиgi үчүн сыйланышат.

7. Ардак грамота менен соттордун ишмердүүлүгүн камсыздоого активдүү жана жигердүү колдоо көрсөткөндүгү жана сот тутумунун өнүктүрүүгө көмөктөшкөндүгү үчүн башка адамдар дагы сыйланышы мүмкүн.

IV. «Кыргыз Республикасынын сот тутумунун мыктысы» ардак наамы

8. «Кыргыз Республикасынын сот тутумунун мыктысы» ардак наамы (мындан ары – Ардак наам) судьяларга, соттордун аппараттарынын, Сот адилеттигинин жогорку мектебинин жана Сот департаментинин кызматкерлерине:

- көп жылдык эмгеги жана кызматтык милдеттерди үлгүлүү аткарғандыгы үчүн;
- Кыргыз Республикасынын сот тутумуна сицирген эмгеги үчүн;

- кызматтык милдеттерди аткарууда көргөзгөн демилгеси үчүн ыйгарылыт.

9. «Кыргыз Республикасынын сот тутумунун мыктысы» ардак наамына белгиленген үлгүдөгү төш белги жана күбөлүк берилет. Төш белги төштүн оң тарабына тагылат жана сыйланган адамдын мамлекеттик сыйлыктары болсо, ал сыйлыктардын белгилеринен кийин жайгашат.

V. Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун «Сот тутумун өнүктүрүүдөгү салымы үчүн» медалы

10. Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун «Сот тутумун өнүктүрүүдөгү салымы үчүн» медалы (мындан ары – Жогорку соттун медалы) менен Жогорку соттун жана жергиликтүү соттордун судьялары:

- көп жылдык эмгеги жана кызматтык милдеттерди үлгүлүү аткарғандыгы үчүн;
- Кыргыз Республикасынын сот тутумуна сицирген эмгеги үчүн;

- кызматтык милдеттерди аткарууда көргөзгөн демилгеси үчүн сыйланышат.

11. Медалга белгиленген үлгүдөгү күбөлүк берилет. Медаль төштүн сол тарабына тагылат жана сыйланган адамдын мамлекеттик сыйлыктары болсо, ал сыйлыктардын белгилеринен кийин жайгашат.

VI. Сыйлоого сунуштоо тартиби

12. Алкыш жарыялоо жөнүндө сунуштар Жогорку соттун Төрагасы тарабынан жеке каралат.

13. Ардак грамота, Ардак наам жана медаль менен сыйлоо жөнүндө сунуштар Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Пленуму (мындан ары - Жогорку соттун Пленуму) тарабынан каралат.

14. Ардак грамота, Ардак наам жана медаль менен сыйлоо жөнүндө сунуш Жогорку сотунун Пленумунун отурумуна Жогорку соттун Төрагасы тарабынан төмөндөгү сунуштардын негизинде киргизилет:

- Жогорку соттун Төрагасынын орун басарларынын биригин сунушу менен - Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Төрагасына, Төраганын орун басарына жана судьяларына, облустук жана ага тендештирилген соттордун төрагаларына, жана ошондой эле Жогорку соттун аппарат жетекчисине, Сот адилемтитинин жогорку мектебинин жана Сот департаментинин директороруна карата;
- Жогорку соттун аппарат жетекчисинин сунушу менен - Жогорку соттун аппаратынын кызматкерлерине карата;
- облустук жана ага тендештирилген соттун төрагасынын сунушу менен - облустук жана ага тендештирилген соттордун төрагасынын орун басарларына, судьяларына, аппарат кызматкерлерине жана ошондой эле райондук жана ага тендештирилген соттордун төрагаларына карата;
- райондук жана ага тендештирилген соттун төрагасынын сунушу менен -

райондук жана ага тендештирилген соттордун судьяларына жана аппарат кызматкерлерине карата;

- Сот адилемтитинин жогорку мектебинин директорунун сунушу менен - Сот адилемтитинин жогорку мектебинин кызматкерлерине карата;
- Сот департаментинин директорунун сунушу менен - Сот департаментинин анын аймактык бөлүктөрүнүн жана карамагындагы мекемелердин кызматкерлерине карата.

15. Сунушка милдеттүү түрдө сыйлоо барагы, өздүк баракча, паспорттун көчүрмөсү, объективка – маалымкат, эмгек китечесин күбөлөндүрүлгөн көчүрмөсү, мүнөздөмө тиркелиши керек. Сунушка инсанды оң жана терс мүнөздөгөн башка документтер дагы тиркелиши мүмкүн.

16. Ардак наам ыйгарууга жана Жогорку соттун медалы менен сыйлоого сунуштоодо Кыргыз Республикасынын сот тутумуна сицирген эмгегин, кызматтык милдеттерди аткарууда көп жолу көргөзгөн демилгесин негиздеген маалымат тиркелет.

17. Сунуштарды ар тараптан жана объективдүү кароо максатында Жогорку соттун Төрагасы Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун ведомстволук сыйлыктары менен сыйлоо боюнча комиссия түзөт (мындан ары - Комиссия).

18. Комиссия Жогорку соттун алдындагы түрүктуу иштеген орган болуп саналат жана Жогорку соттун Төрагасынын ыйгарым укуктарынын мөөнөтүндө Комиссиянын төрагасынан, анын орун басарынан, жооптуу катчысынан жана төрт мүчөсүнөн турган курамда бекитилет.

Жогорку соттун Төрагасы Комиссиянын мүчөлөрүн алмаштырууга укуктуу.

19. Комиссиянын ишмердүүлүгү коомдук башталышта жүргүзүлөт. Комиссиянын төрагасы, анын орун басары жана мүчөлөрү Жогорку Соттун судьяларынын ичинен, ал эми жооптуу катчысы Жогорку соттун

аппаратынын жооптуу кызматкерлеринин ичинен дайындалат.

20. Комиссия өзүнүн ишмердүүлүгүндө Кыргыз Республикасынын Конституциясын, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын, жана ушул Жобону жетекчиликке алат.

21. Комиссия төмөнкү функцияларды жүзөгө ашырат:

- сунуштарды карайт жана баало жүргүзөт жана Жогорку соттун Төрагасына сунуш киргизет;
 - сыйлоо мүмкүнчүлүгү жөнүндө корутунду берет.

22. Комиссия:

- кошумча материалдарды жана документтерди суратып алууга жана таанышууга (судьялар үчүн: соттук кызмат учурундагы карапланыштардин санын жана сапатын чагылдырган маалымат, сыйлыктары жана жоопкерчиликке тартылгандыгы жөнүндө маалымат; соттордун аппарат кызматкерлери, Сот адилеттигинин жогорку мектебинин жана Сот департаментинин кызматкерлери үчүн: аткарган ишинин сапаты, өздүгүн мүнөздөгөн, кесиптик тажрыйбасы, сыйлыктары жана жоопкерчиликке тартылгандыгы жөнүндө маалыматтар);
 - өзүнүн отурумуна карапын жаткан маселеге тиешеси бар сотторду жана соттордун аппаратынын, Сот адилеттигинин жогорку мектебинин жана Сот департаментинин кызматкерлерин чакырууга укуктуу.

23. Отурумду Комиссиянын төрагасы, ал жок мезгилде Комиссиянын төрагасынын орун басары алып барат.

24. Комиссиянын отуруму зарылчылыгына жараша өткөрүлөт.

25. Комиссиянын отуруму, анын үчтөн эки мүчөсү катышса, ыйгарым укуктуу деп эсептелет.

26. Комиссиянын чечими анын курамынын жалпы санынын көпчүлүк добушу менен кабыл алышыши керек. Эгерде чечим кабыл алууда добуштар тең болуп калса, төрагалык кылуучу добуш берген чечим кабыл алышынды деп эсептелет. Зарыл болгон учурларда Комиссиянын чечими сурамжылоо тартибинде кабыл алышыши мүмкүн, мындай учурда Комиссиянын мүчөлөрүнөн 7 күндүк мөөнөттө жазуу жүзүндө ырастоо талап кылынат.

27. Комиссиянын чечими протокол менен таризделет, ага Комиссиянын төрагасынын, ал жок учурда Комиссиянын төрагасынын орун басарынын жана катчысынын колдору қоюлат.

28. Толтуулган сыйлоо материалдары Комиссиянын жыйналышына чейин 15 күн мурда сунуш кылынууга тийиш.

29. Комиссиянын отурумунуна материалдарды, Жогорку соттун Төрагасынын бүйргүнүн долбоорун Жогорку соттун аппараты даярдайт.

VII. Сыйлоого көрсөтүүгө укук берүүчү иштеген жылдарга кошулуучу иштеген мезгилдери (кызматтары)

30. Алкыш менен сот тутумунда 3 жылдан кем эмес стажы бар судьялар жана соттордун аппараттарынын, Сот адилеттегинин жогорку мектебинин жана Сот департаментинин кызметкерлери сыйланышат.

31. Ардак грамота менен сот тутумунда 5 жылдан кем эмес стажы бар судьялар жана соттордун аппараттарынын, Сот адилеттигинин жогорку мектебинин жана Сот департаментинин кызматкерлери сыйланышат.

32. Ардак наам сот тутумунда 10 жылдан кем эмес эмгек стажы бар жана ақыркы 5 жылда тартиптік жоопкерчиликке тартылбаган судьяларга жана соттордун аппараттарының кызматкерлерине, Сот адилеттігинин жөгоркү мектебинин жана Сот департаментинин кызматкерлерине ыйгарылат.

33. Жогорку соттун медалы менен сот тутумунда 10 жылдан кем эмес эмгек стажы бар жана акыркы 5 жылда тартиптлик жоопкерчиликке тартылбаган Жогорку соттун

жана жергиликтүү соттордун судьялары сыйланышат.

34. Сыйлыкка көрсөтүүгө укук берүүчү эмгек стажын эсептөөдө судьялык

кызматта, соттордун аппараттарында, Сот адилемтегинин жогорку мектебининде жана Сот департаментининде иштеген мезгилдери эсепке алышат.

VIII. Сыйлоо тартиби

35. Алкыш Жогорку соттун Төрагасынын буйругу менен жарыяланат.

36. Ардак грамота, Жогорку соттун медалы менен сыйлоо жана Ардак наам ыйгаруу Жогорку соттун Пленумунун токтомунун негизинде жүргүзүлөт.

37. Сыйлыктарды тапшыруу салтанаттуу кырдаалда өткөрүлөт.

38. Сыйлыктар судьяларга, соттордун аппараттарынын, Сот адилемтегинин жогорку мектебинин жана Сот департаментинин кызматкерлерине Жогорку соттун Төрагасы, анын орун басарлары, же Жогорку соттун Төрагасынын тапшырмасы менен жергиликтүү соттордун төрагалары, Сот

адилемтегинин жогорку мектебинин жана Сот департаментинин директорлору тарабынан тапшырылат.

39. Сыйлоо жөнүндө актынын көчүрмөсү сыйланган адамдын өздүк ишине тиркөө жана эмгек китечесине тиешелүү жазуу жүргүзүү үчүн иштеген жерине жөнөтүлөт.

40. Ардак грамота, Жогорку соттун медалы менен сыйлоо жана Ардак наам ыйгаруу судьяларды, соттордун аппараттарынын, Сот адилемтегинин жогорку мектебинин жана Сот департаментинин кызматкерлерин белгиленген тартипте Кыргыз Республикасынын мамлекеттик сыйлыктарына көрсөтүүгө негиз болуп саналат.

IX. Корутунду жоболор

41. Жогорку соттун сыйлыктары менен сыйлоо Жогорку соттун кадрлар боюнча кызматы тарабынан жүргүзүлгөн атайын журналда катталат. Анда сыйланган кызматкердин фамилиясы, аты, атасынын аты, иштеген жери, ээлеген кызматы, эмгек стажы, сыйлоонун негизи жана датасы көрсөтүлөт.

42. Жогорку соттун сыйлыктары менен сыйлоо жөнүндө маалымат Жогорку соттун расмий сайтына жарыяланат.

43. Алкыштын жана Ардак грамотанын бланктарынын (1-2 тиркеме), Ардак наамга төш белгинин (3-тиркеме), Жогорку соттун медалынын (4-тиркеме) сүрөттөлүштөрү жана сыйлыктарга құбөлүктөрдүн үлгүлөрү (5-6-тиркеме) сүрөттөлүштөрү Жогорку соттун Пленуму тарабынан бекитилет.

44. Ушул Жобого өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү Жогорку соттун

Төрагасы же практикалык иштин жыйынтыгы боюнча Комиссия тарабынан демилгеленет.

45. Жобого өзгөртүүлөр жана толуктоолор Жогорку соттун Пленумунун токтому менен киргизилет.

Кыргыз Республикасынын
Жогорку сотунун сыйлыктары
жөнүндө жобонун 1-тиркемеси

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Төрагасынын Алкышынын СҮРӨТТӨЛҮШҮ

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Төрагасынын Алкышы көлөмү 297 x 210 мм болгон жогорку сапаттагы кагазда даярдалат. Алкыштын бланкынын жалпы фону боз түстөгү кездеменин сүрөтүнөн турат жана кызыл түстөгү оюунун элементтери менен жээктелген. Барактын борбордук бөлүгүндө “Фемиданын” элеси түшүрүлгөн. Ал эми барактын жогорку бөлүгүнүн орто жеринде диаметри 34 мм болгон Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун эмблемасы жайгашкан. Эмблемадан ылдый ортого карай түздөлүп, күрөң түстөгү тамгалар менен сыйлоо жөнүндө текст жана сыйланган адам жөнүндө маалымат жайгашкан. Аталган тексттен ылдый

кооздолгон курсив тамгалары менен алкыш жарыяланган адамдын фамилиясы, аты жана атасынын аты жазылат. Сыйланган адамдын аты-жөнүнөн кийин баш тамгалар менен “АЛКЫШ” жана сап тамгалар менен “жарыяланат” деген сөздөр жазылат. Барактын төмөнкү бөлүгүндө Алкышка кол койгон кызмат адамынын аты-жөнү жана барактын оң жак тарабына түздөө менен Алкыш жарыялоо жөнүндө чечимдин датасы жана номери жазылат.

Алкыштын бланкы багет рамкадагы айнекке салынат. Багет рамкасы жыгачка түспөлдөштүрүлүп, каттуу пластик материалдан жасалган профилден турат.

Кыргыз Республикасынын
Жогорку сотунун сыйлыктары
жөнүндө жобонун 2-тиркемеси

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Ардак грамотасынын СҮРӨТТӨЛҮШҮ

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Ардак грамотасы көлөмү 193 x 242 мм болгон жогорку сапаттагы кагазда даярдалат. Ардак грамотанын бланкынын жалпы фону кызыл түстөгү кездеменин сүрөтүнөн турат жана саргыч боз түстөгү оюунун элементтери менен жээктелген. Барактын борбордук бөлүгүндө “Фемиданын” элеси түшүрүлгөн. Ал эми барактын жогорку бөлүгүнүн орто жеринде диаметри 38 мм болгон Кыргыз Республикасынын мамлекеттик герби жайгашкан. Гербден ылдый ортого карай түздөлүп, саргыч боз түстөгү чоң тамгалар менен “АРДАК ГРАМОТА” деген сөз,

кийинки сапка сыйланган адам жөнүндө маалымат жайгашкан. Аталган тексттен ылдый кооздолгон курсив тамгалары менен сыйланган адамдын фамилиясы, аты жана атасынын аты, андан кийин “сыйланат” деген сөз жазылат. Сыйланган адамдын аты-жөнүнөн кийин баш тамгалар менен “АЛКЫШ” жана сап тамгалар менен “жарыяланат” деген сөздөр жазылат. Барактын төмөнкү бөлүгүндө Ардак грамотага кол койгон кызмат адамынын аты-жөнү жана барактын ортосуна карай түздөлүп Ардак грамота менен сыйлоо жөнүндө чечимдин датасы жана номери жазылат.

Ардак грамотанын бланкы атайын даярдалган рамканын алдынкы бетиндеги чункурчага бекитилет. Рамка көлөмү 335 x 240 мм болгон вертикалдуу форматтагы тик бурчтук түрүндө даярдалат. Рамканын негизи пресстелген картондон жана форекстен жасалып кызыл түстөгү жасалма менен

капталат. Рамканын жогорку бөлүгүндө ысык басуу методу менен жасалып алтын түскө боёлгон “КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖОГОРКУ СОТУ” деген жазуу жайгашкан. Рамканын арткы бөлүгүндө жөлөнгүчү жана дубалга бекитүү үчүн илгичи бар.

Кыргыз Республикасынын
Жогорку сотунун сыйлыктары
жөнүндө жобонун 3-тиркемеси

«Кыргыз Республикасынын сот тутумунун мыктысы» ардак наамына төш белгинин СҮРӨТТӨЛҮШҮ

«Кыргыз Республикасынын сот тутумунун мыктысы» ардак наамына төш белги диаметри 40 мм түзгөн жети бурчтуу түз болот пластинанын фонунда жайгашкан жети бурчтуу жылдыз түрүндө болот.

Жылдыз латундан жасалат жана алтындын буусу менен капталат. Жылдыздын борбордук бөлүгүндө кызыл түскө боёлгон тегеректин ичинде сот бийлигинин символу болгон таразанын сүрөтү түшүрүлгөн. Тегерек «Кыргыз Республикасынын сот

тутумунун мыктысы» деген рельефдүү жазуусу бар алкак менен курчалган. Алкактын оң жана сол жагында алтындын буусу менен капталган рельефдүү лавр бутагынын сүрөтү, ал эми жогорку жана төмөнкү жагында улуттук оюунун элементтери жайгашкан.

Жылдыздын карама-карши жайгашкан нурларынын учтарынын аралыгы 38 мм.

Төш белгинин арткы бөлүгүндө катар саны жайгашкан. Төш белгинин бекиткичи винт түрүндө.

Кыргыз Республикасынын
Жогорку сотунун сыйлыктары
жөнүндө жобонун 4-тиркемеси

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун «Сот тутумун өнүктүрүүдөгү салымы үчүн» медалынын СҮРӨТТӨЛҮШҮ

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун «Сот системасын өнүктүрүүдөгү салымы үчүн» медалы (мындан ары - медаль) диаметри 33 мм болгон туура тегерек формасында болот жана болоттон жасалган негизден жана ага бекитилген латундан жасалган ортолуктан болгон эки бөлүктөн турат.

Медалдын борбордук бөлүгүндө Кыргыз Республикасынын гербинин алтын түскө боёлгон рельефдүү сүрөтү түшүрүлгөн. Герб

«Сот тутумун өнүктүрүүдөгү салымы үчүн» деген жазуусу бар алкак менен курчалган. Алкактын оң жана сол жагында алтын түскө боёлгон рельефдүү лавр бутагынын сүрөтү, ал эми жогорку жана төмөнкү жагында улуттук оюунун элементтери жайгашкан.

Медаль бурчтары тегеректелген тик бурчтук формадагы колодкага көзөнөктүн жана шакекченин жардамы менен бириктирилдет. Колодка болот негизден жана ага бекитилген латундан жасалган каттамадан

болжон эки бөлүктөн турат. Колодканын борборунда кызыл фондо Кыргыз Республикасынын мамлекеттик желегинин элементи болгон, ичинде тұндуктұн сұрөтү бар кырк нурлуу құндұн сұрөтү жайгашкан.

Колодканын көлөмү: бийиктиги көзөнөгү менен кошо 33 мм, туурасы 28 мм.

Медалдын артқы бетинде катар саны жайгашкан. Медалдын бекиткичи төөнөгүч түрүндө.

Утверждено
Постановлением Пленума
Верховного суда
Кыргызской Республики
от 21 августа 2017 года № 8

ПОЛОЖЕНИЕ о наградах Верховного суда Кыргызской Республики

I. Общие положения

**П. Благодарность Председателя
Верховного суда Кыргызской Республики**

**Ш. Почетная грамота Верховного суда
Кыргызской Республики**

**IV. Почетное звание «Отличник судебной
системы Кыргызской Республики»**

**V. Медаль Верховного суда Кыргызской
Республики «За вклад в развитие судебной
системы»**

**VI. Правила представления к
награждению.**

**VII. Периоды работы (службы),
включаемые в стаж, дающие право на
представление к награждению.**

VIII. Порядок награждения.

IX. Заключительные положения.

I. Общие положения

1. Настоящее Положение о наградах Верховного суда Кыргызской Республики устанавливает виды наград Верховного суда Кыргызской Республики, их правовой статус, а также определяет порядок представления к наградам и награждения ими.

Награды Верховного суда Кыргызской Республики являются формой поощрения и признания заслуг судей и работников аппарата Верховного суда Кыргызской Республики (далее - Верховный суд), местных судов Кыргызской Республики, работников Высшей школы правосудия при Верховном суде Кыргызской Республики (далее - Высшая школа правосудия), Судебного департамента при Верховном суде Кыргызской Республики, его территориальных подразделений и подведомственных организаций (далее - Судебный департамент) внесших значимый

вклад в развитие судебной системы Кыргызской Республики.

2. В исключительных случаях за активную и действенную помощь в обеспечении деятельности судов, личный вклад в развитие судебной системы Кыргызской Республики наградами Верховного суда согласно их положениям могут быть награждены лица, не являющиеся судьями, работниками аппаратов судов, Высшей школы правосудия и Судебного департамента.

3. Наградами Верховного суда Кыргызской Республики являются Благодарность Председателя Верховного суда Кыргызской Республики, Почетная грамота Верховного суда Кыргызской Республики, почетное звание «Отличник судебной системы Кыргызской Республики» и медаль Верховного суда Кыргызской Республики «За вклад в развитие судебной системы».

II. Благодарность Председателя Верховного суда Кыргызской Республики

4. Благодарность Председателя Верховного суда Кыргызской Республики (далее - Благодарность) является поощрением, знаком признания заслуг судей и работников аппаратов судов, Высшей школы правосудия и Судебного департамента. Благодарность объявляется:

- за безупречную государственную службу;

- за активное участие в развитии судебной системы;
- за образцовое выполнение должностных обязанностей.

5. Благодарность может быть объявлена также иным лицам за активную и действенную помощь в обеспечении деятельности судов, содействие в развитии судебной системы.

III. Почетная грамота Верховного суда Кыргызской Республики

6. Почетной грамотой Верховного суда Кыргызской Республики (далее - Почетная грамота), награждаются судьи и работники аппаратов судов, Высшей школы правосудия и Судебного департамента:

- за достижения в направлении правосудия, обеспечении деятельности судов;
- за активное участие в развитии судебной системы;

- за образцовое выполнение должностных обязанностей;
- за безупречную государственную службу;
- за внедрение инновационных технологий.

7. Почетной грамотой может быть награждены также иные лица за активную и действенную помощь в обеспечении деятельности судов, содействие в развитии судебной системы.

IV. Почетное звание «Отличник судебной системы Кыргызской Республики»

8. Почетное звание «Отличник судебной системы Кыргызской Республики» (далее – Почетное звание) присваивается судьям, работникам аппаратов судов, Высшей школы правосудия и Судебного департамента:

- за долголетнее и образцовое исполнение служебных обязанностей;
- за заслуги перед судебной системой Кыргызской Республики;

- за проявление инициативы при исполнении должностных обязанностей.

9. К Почетному званию прилагается нагрудный знак и удостоверение установленного образца. Нагрудный знак носится на правой стороне груди и при наличии у награжденного государственных наград Кыргызской Республики располагается после знаков данных наград.

V. Медаль Верховного суда Кыргызской Республики «За вклад в развитие судебной системы»

10. Медалью Верховного суда Кыргызской Республики «За вклад в развитие судебной системы» (далее – медаль Верховного суда) награждаются судьи Верховного суда и местных судов:

- за долголетнее и образцовое исполнение служебных обязанностей;
- за заслуги перед судебной системой Кыргызской Республики;

- за проявление инициативы при исполнении должностных обязанностей.

11. К медали Верховного суда прилагается удостоверение установленного образца. Медаль Верховного суда носится на левой стороне груди и при наличии у награжденного государственных наград Кыргызской Республики располагается после знаков данных наград.

VI. Правила представления к награждению

12. Представления к Благодарности рассматриваются Председателем Верховного суда единолично.

13. Представления о награждении Почетной грамотой, медалью Верховного суда и присвоении Почетного звания рассматриваются Пленумом Верховного суда Кыргызской Республики (далее - Пленум Верховного суда).

14. Представления о награждении Почетной грамотой, медалью Верховного суда и присвоении Почетного звания на заседание Пленума Верховного суда вносится Председателем Верховного суда на основании предложения:

- одного из заместителей Председателя Верховного суда - в отношении Председателя, заместителя Председателя и судей Верховного суда, председателей областных и приравненных к ним судов, а также руководителя аппарата Верховного суда, директора Высшей школы правосудия и Судебного департамента;
- руководителя аппарата Верховного суда - в отношении работников аппарата Верховного суда;
- председателя областного и приравненного к нему суда - в отношении заместителей председателя, судей и работников аппарата областных и приравненных к ним судов, а также председателей районных и приравненных к ним судов;
- председателя районного и приравненного к нему суда - в отношении судей и работников аппаратов районных и приравненных к ним судов;
- директора Высшей школы правосудия - в отношении работников Высшей школы правосудия;

Председатель Верховного суда вправе производить замену членов Комиссии.

19. Деятельность Комиссии осуществляется на общественных началах. Председатель Комиссии, его заместитель и члены назначаются из числа судей Верховного суда, а ответственный секретарь -

- директора Судебного департамента - в отношении работников Судебного департамента, его территориальных подразделений и подведомственных организаций.

Представление к Почетной грамоте в отношении лиц, не являющихся судьями и работниками судебной системы, вносится на рассмотрение Пленума Верховного суда Председателем Верховного суда.

15. К представлению в обязательном порядке должны быть приложены: наградной лист, копия паспорта, справка - объективка, заверенная копия трудовой книжки, характеристика. К представлению могут быть приложены и другие как положительно, так и отрицательно характеризующие личность документы.

16. При представлении к присвоению Почетного звания и награждению медалью Верховного суда прилагается информация, обосновывающая заслуги перед судебной системой Кыргызской Республики, многократное проявление инициативы при исполнении должностных обязанностей.

17. В целях всестороннего и объективного рассмотрения представлений Председатель Верховного суда образует Комиссию по награждению ведомственными наградами (далее - Комиссия).

18. Комиссия является постоянно действующим органом при Верховном суде и утверждается на срок полномочий Председателя Верховного суда в составе председателя, заместителя, ответственного секретаря и четырех членов Комиссии.

из числа ответственных работников аппарата Верховного суда.

20. В своей деятельности Комиссия руководствуется Конституцией Кыргызской

Республики, законами Кыргызской Республики, а также настоящим Положением.

21. Комиссия осуществляет следующие функции:

- рассматривает и оценивает представления и вносит предложения Председателю Верховного суда.
- представляет заключения о возможности награждения.

22. Комиссия имеет право:

- запрашивать и изучать дополнительные материалы и документы по рассматриваемым ею вопросам (для судей: данные за время работы на судейской должности, отражающие количество и качество рассмотренных дел, о наградах, поощрениях и взысканиях; для работников аппаратов судов, Высшей школы правосудия и Судебного департамента: сведения о качестве работы, характеризующие личность, профессиональный опыт представляемого, о наградах, поощрениях и взысканиях);
- приглашать на свои заседания судей и работников аппаратов судов, Высшей школы правосудия и Судебного департамента, имеющих отношение к рассматриваемому вопросу.

23. Руководит заседанием председатель Комиссии, а в его отсутствие - заместитель председателя Комиссии.

24. Заседания Комиссии проводятся по мере необходимости.

25. Заседания Комиссии правомочны, если на них присутствуют две трети ее членов.

26. Решение Комиссии должно быть принято большинством голосов от численного состава Комиссии. В случае если при принятии решения голоса разделились поровну, то считается принятым решение, за которое голосовал председательствующий. Решения Комиссии при необходимости могут приниматься в опросном порядке с последующим письменным подтверждением членами Комиссии своего решения в 7-дневный срок.

27. Решение Комиссии оформляется протоколом, который подписывается председателем Комиссии, а в его отсутствие - заместителем председателя Комиссии и секретарем.

28. Оформленные наградные материалы должны быть представлены Комиссии за 15 дней до заседания.

29. Подготовку материалов для заседания Комиссии, проектов приказов Председателя Верховного суда осуществляет аппарат Верховного суда.

VII. Периоды работы (службы), включаемые в стаж, дающие право на представление к награждению

30. Благодарность объявляется судьям и работникам аппаратов судов, Высшей школы правосудия и Судебного департамента, имеющие стаж работы в судебной системе не менее 3 лет.

31. Почетной грамотой награждаются судьи и работники аппаратов судов, Высшей школы правосудия и Судебного департамента, имеющие стаж работы в судебной системе не менее 5 лет.

32. Почетное звание присваивается судьям и работникам аппаратов судов,

Высшей школы правосудия и Судебного департамента, имеющим стаж работы в судебной системе не менее 10 лет и не имеющим дисциплинарных взысканий за последние 5 лет.

33. Медалью Верховного суда награждаются судьи Кыргызской Республики, имеющие стаж работы в судебной системе не менее 10 лет и не имеющие дисциплинарных взысканий за последние 5 лет.

34. При исчислении стажа, дающего право на представление к ведомственным

наградам, учитываются периоды работы (службы) в должности судьи, в аппаратах

судов, Высшей школе правосудия и Судебном департаменте.

VIII. Порядок награждения.

35. Благодарность объявляется приказом Председателя Верховного суда.

36. Награждение Почетной грамотой, медалью Верховного суда и присвоение Почетного звания осуществляется Постановлением Пленума Верховного суда.

37. Вручение наград производится в торжественной обстановке.

38. Награды судьям, работникам аппаратов судов, Высшей школы правосудия и Судебного департамента вручаются Председателем Верховного суда, его заместителем или по поручению Председателя Верховного суда -

председателями местных судов, директорами Высшей школы правосудия и Судебного департамента.

39. Выписка из постановления Пленума Верховного суда о награждении направляется по месту работы награжденного для приобщения к личному делу и внесения соответствующей записи в трудовую книжку.

40. Награждение наградами Верховного суда является основанием для внесения в установленном законом порядке представлений в отношении судей, работников аппаратов судов, Высшей школы правосудия и Судебного департамента к государственным наградам.

IX. Заключительные положения

41. Награждение ведомственными наградами Верховного суда регистрируется в специальном журнале, который ведется в службе по кадрам аппарата Верховного суда. В нем указывается наименование коллектива либо фамилия, имя, отчество награждаемого работника, место его работы и занимаемая должность, трудовой стаж, основание и дата награждения.

Комиссией по наградам по результатам практической работы.

42. Информация о награждении наградами Верховного суда публикуется на официальном сайте Верховного суда.

45. Дополнения и изменения в настоящее положение вносятся постановлением Пленума Верховного суда.

43. Описания бланков Благодарности (приложение 1), Почетной грамоты (приложение 2), нагрудного знака к Почетному званию (приложение 3), медали Верховного суда (приложение 4) и образцы удостоверений к наградам (приложение 5-6) утверждаются Пленумом Верховного суда.

44. Внесение изменений и дополнений в настоящее Положение инициируется Председателем Верховного суда или

Приложение 1
к Положению о наградах
Верховного суда
Кыргызской Республики

ОПИСАНИЕ **Благодарности Председателя Верховного суда** **Кыргызской Республики**

Благодарность Председателя Верховного суда Кыргызской Республики оформляется на листе бумаги высокого качества размером 297 х 210 мм. Общий фон бланка Благодарности представляет собой изображение ткани серого цвета и обрамлен линией и элементами орнамента красного цвета. На центральной части листа размещен силуэт «Фемиды». В верхней части листа по центру помещена эмблема Верховного суда Кыргызской Республики диаметром 34 мм. Ниже эмблемы с выравниванием по центру, буквами коричневого цвета располагаются текст о награждении и сведения о награждаемом. Ниже предыдущего текста фамилия,

имя и отчество лица, кому выражается благодарность, выполненные декоративным курсивом. Ниже ФИО награждаемого пишутся слова «АЛКЫШ» прописными буквами и «жарыяланат» строчными буквами. В нижней части листа помещается ФИО должностного лица, подписывающего Благодарность и с выравниванием по правому краю листа дата и номер решения об объявлении Благодарности.

Бланк Благодарности вставляется под стекло в багетную рамку. Багетная рамка изготавливается из стилизованного под дерево твердого пластического материала, имеет сложный выпуклый профиль.

Приложение 2
к Положению о наградах
Верховного суда
Кыргызской Республики

ОПИСАНИЕ **Почетной грамоты Верховного суда** **Кыргызской Республики**

Почетная грамота Верховного суда Кыргызской Республики оформляется на листе бумаги высокого качества размером 193 х 242 мм. Общий фон бланка Почетной грамоты представляет собой изображение ткани красного цвета и обрамлен линией и элементами орнамента бежевого цвета. На центральной части листа размещен силуэт «Фемиды». В верхней части листа по центру помещено изображение государственного герба Кыргызской Республики диаметром 38 мм. Ниже герба с выравниванием по центру, буквами бежевого цвета располагаются надпись «АРДАК ГРАМОТА» выполненная прописными буквами, на следующей

строке текст о награждении и сведения о награждаемом. Ниже предыдущего текста фамилия, имя и отчество лица, кому выражается благодарность, выполненные декоративным курсивом, затем пишется слово «сыйланат» строчными буквами. В нижней части листа помещается ФИО должностного лица, подписывающего Почетную грамоту и с выравниванием по центру листа дата и номер решения, о награждении Почетной грамотой.

Бланк Почетной грамоты фиксируется в углублении на лицевой стороне специально подготовленной рамки. Рамка имеет вид прямоугольника вертикального формата с размерами 335 х 240 мм. Основа рамки

изготовлена из прессованного картона и форекса, обтянутой искусственной, виниловой кожей красного цвета. В верхней части рамки располагается надпись «КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН

ЖОГОРКУ СОТУ», выполненная методом горячего тиснения и покрытой золотистым цветом. С обратной стороны рамки имеется приспособление для установки и петля для настенного крепления.

Приложение 3
к Положению о наградах
Верховного суда
Кыргызской Республики

ОПИСАНИЕ нагрудного знака к почетному званию «Отличник судебной системы Кыргызской Республики»

Нагрудный знак к почетному званию «Отличник судебной системы Кыргызской Республики» (далее – нагрудный знак) представляет собой семиконечную звезду на фоне правильной семиконечной стальной пластины, диаметр которой составляет 40 мм.

Звезда изготавливается из латуни и покрывается золотым напылением. На центральной части звезды, в круге покрытой красной эмалью расположено золотистое изображение весов, символа судебной власти. Круг обрамлен кольцом с рельефной

надписью «Кыргыз Республикасынын сот тутумунун мыктысы». С правой и левой сторон кольца рельефное изображение лавровых ветвей, покрытых золотым напылением, сверху и снизу – элементы национального узора.

Расстояние между концами противолежащих лучей звезды – 38 мм.

На обратной стороне нагрудного знака имеется порядковый номер. Крепление нагрудного знака винтовое.

Приложение 4
к Положению о наградах
Верховного суда
Кыргызской Республики

ОПИСАНИЕ медали Верховного суда Кыргызской Республики «За вклад в развитие судебной системы»

Медаль Верховного суда Кыргызской Республики «За вклад в развитие судебной системы» (далее – медаль) имеет форму правильного круга диаметром 33 мм и состоит из двух частей – стальной основы и вставной середины, изготовленной из латуни.

На центральной части медали помещена рельефная накладка в виде государственного герба Кыргызской Республики, покрытая золотым напылением. Герб обрамлен кольцом

с надписью «Сот тутумун өнүктүрүүдөгү салымы учун». С правой и левой сторон кольца рельефное изображение лавровых ветвей, покрытые золотистым цветом, сверху и снизу – элементы национального узора.

Медаль при помощи ушка и кольца соединяется с колодкой прямоугольной формы с закругленными углами. Колодка состоит из двух частей – стальной основы и латунной накладки. В центре колодки на красном фоне

размещен элемент государственного флага Кыргызской Республики – солнечный диск с изображением тундука внутри и сорока расходящимися лучами. Размер колодки: высота с ушком 33 мм, ширина 28 мм.

На обратной стороне медали имеется порядковый номер. Крепление медали булавочное.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖОГОРКУ СОТУНУН ПЛЕНУМУНУН ТОКТОМУ

2017-жылдын 21-августу

Бишкек шаары

№9

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун жана жергиликтүү соттордун судьяларынын Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун “Сот тутумун өнүктүрүүдөгү салымы үчүн” медалы жана Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Ардак грамотасы менен сыйлоо жөнүндө

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Пленумунун 2017-жылдын 21-августундагы № 8-токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун сыйлыктары жөнүндө”

Жобосуна ылайык жана Кыргыз Республикасынын эгемендүүлүк күнүнүн урматына, Кыргыз Республикасынын Жогорку сотуну Пленуму,

ТОКТОМКЫЛАТ:

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун жана жергиликтүү соттордун судьялары Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун “Сот тутумун өнүктүрүүдөгү салымы үчүн” медалы менен

Мельникова Маргарита Павловна – Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун судьясы;

Воронцова Ирина Николаевна – Бишкек шаардык сотунун төрагасы;

Есеналиева Гульджан Шаршенбековна – Башкек шаардык райондор аралык сотунунун судьясы сыйланышсын.

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун жана жергиликтүү соттордун судьялары Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Ардак грамотасы менен

Калиева Гульбара Утюровна – Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун судьясы;

Горшковская Ирина Вадимовна – Бишкек шаардык сотунун судьясы;

Алибаев Акматали Имаралиевич – Бишкек шаардык сотунун судьясы;

Эсеналиев Нурбек Канатбекович – Бишкек шаардык сотунун судьясы;

Айжигитов Бостонбай Абдирашитович – Баткен облустук сотунун судьясы;

Калмамат уулу Алтынбек – Жалал-Абад шаардык сотунун судьясы;

Курманбаев Жекшеналы Анарбекович – Чуй облустук сотунун судьясы сыйланышсын.

**Кыргыз Республикасынын
Жогорку сотунун Төрайымы А. Токбаева**

**Кыргыз Республикасынын
Жогорку сотунун судьясы,
Пленумдун катчысы К. Осмоналиев**

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

ПЛЕНУМА ВЕРХОВНОГО СУДА КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

21 августа 2017 г.

г. Бишкек

№ 9

О награждении судей Верховного суда и местных судов Кыргызской Республики – медалью “Сот тутумун өнүктүрүүдөгү салымы үчүн” Верховного суда Кыргызской Республики и Почетной Грамотой Верховного суда Кыргызской Республики

В соответствии с положением “О наградах Верховного суда Кыргызской Республики” утвержденным Постановлением Пленума Верховного суда Кыргызской Республики

от 21 августа 2017 года № 8, в честь Дня государственной независимости Кыргызской Республики, Пленум Верховного суда Кыргызской Республики,

ПОСТАНОВИЛ:

Наградить - медалью “Сот тутумун өнүктүрүүдөгү салымы үчүн” Верховного суда Кыргызской Республики

Мельникову Маргариту Павловну – судью Верховного суда Кыргызской Республики;

Воронцову Ирину Николаевну – председателя Бишкекского городского суда;

Есеналиеву Гульджан Шаршенбековну – судью Межрайонного суда города Бишкек;

Наградить Почетной грамотой Верховного Суда Кыргызской Республики:

Калиеву Гульбару Утюровну – судью Верховного суда Кыргызской Республики;

Горшковскую Ирину Вадимовну – судью Бишкекского городского суда;

Алибаева Акматали Имаралиевича – судью Бишкекского городского суда;

Эсеналиева Нурбека Канатбековича – судью Бишкекского городского суда;

Айжигитова Бостонбая Абдирашитовича – судью Баткенского областного суда;

Калмамат уулу Алтынбека – судью Жалал-Абадского городского суда;

Курманбаева Жекшеналы Анарбековича – судью Чуйского областного суда;

**Председатель
Верховного суда
Кыргызской Республики А. Токбаева**

**Секретарь Пленума,
судья Верховного суда
Кыргызской Республики К. Осмоналиев**

Утверждено
Приказом Председателя
Верховного суда Кыргызской
Республики от 30 декабря 2016
года № 223

Положение О порядке ведения Государственного реестра судебных актов

Общая часть

1. Настоящее Положение определяет процедуру формирования и ведения Государственного реестра судебных актов (далее – Реестр). Реестр является электронным архивом всех судебных актов Кыргызской Республики.

2. В Реестр вносятся судьями и ответственными сотрудниками суда все судебные акты, принятые в установленной форме по существу дела, в течении десяти дней для местных судов и в течении пятнадцати дней для Верховного суда Кыргызской Республики со дня оглашения.

Порядок публикации актов регламентируется «Инструкцией о порядке публикации судебных актов и заседаний Верховного суда Кыргызской Республики и местных судов Кыргызской Республики».

Механизм доступа к Реестру осуществления через Специализированный сайт www.sot.kg (Далее Специализированный сайт).

Судебные акты Верховного суда и местных судов, внесенные в реестр, являются открытыми для бесплатного круглосуточного доступа на Специализированном сайте за исключением судебных актов, доступ к которым ограничен. В случае, если судебное разбирательство проходило в закрытом судебном заседании судебное решение публикуется с исключением информации, которая по решению суда по рассмотрению дела в закрытом судебном заседании подлежит защите от разглашения.

3. В настоящем Положении нижеприведенные термины употребляются в следующем значении:

Администратор Реестра – Учреждение по информационным технологиям Адилет сот при Судебном департаменте при Верховном суде Кыргызской Республики:

- Осуществляет мероприятия по техническому и программно – технологическому обеспечению функционирования Реестра;
- Предоставляет доступ, уникальные логины и пароли пользователям к Реестру;
- Обеспечивает хранение и защиту данных, содержащихся в Реестре, структурную систематизацию судебных актов в соответствии с тематическими классификаторами (категории);
- Создает и обеспечивает функционирование информационно – поисковой системы доступа к судебным актам.

Держатель Реестра – Верховный суд Кыргызской Республики (в отношении судебных актов Верховного суда КР и местных судов). Держатель Реестра осуществляет контроль за выполнением мероприятий, связанных с защитой информации, содержащейся в Реестре, утверждает порядок хранения электронных копий судебных актов, выполняет другие функции по обеспечению функционирования Реестра.

Электронная копия судебного акта – судебный акт в электронной форме

идентичный оригиналу судебного акта, подтвержденный идентификатором (в том числе логином и паролем) лица, подписавшего указанный акт.

Полный доступ к судебным актам – доступ пользователей (судей, их помощников, консультантов) к внесенным в Реестр электронным копиям судебных актов, предусматривающий возможность получения и использования информации, содержащейся в Реестре, в частности сведений, которые не могут быть разглашены в судебных решениях, открытых для общего доступа.

Общий доступ к судебным актам – доступ граждан и юридических лиц к внесенным в Реестр деперсонифицированным электронным копиям судебных актов Специализированный сайт.

Компьютерная сеть судебной системы – совокупность территориально рассредоточенных систем обработки данных, других технических и программных средств, которая обеспечивает доступ к информационным ресурсам судебной системы, а также пересылку/обмен и использование данных этих ресурсов судами общей юрисдикции;

4. Формирование и функционирование Реестра обеспечивается за счет средств бюджета судебной системы.

5. Программное обеспечение Реестра является собственностью держателя реестра.

6. Электронные копии судебных актов являются документами бессрочного хранения.

Формирование и ведение Реестра

7. Администратор Реестра:

1) обеспечивает функционирование Реестра, в частности обновление его информационных ресурсов и базы данных, круглосуточный общий и полный доступ физических и юридических лиц к электронным копиям судебных актов через Специализированный сайт;

2) оказывает консультативную помощь пользователям Реестра Специализированного сайта;

3) принимает меры для обеспечения:

- защиты внесенной в Реестр информации;
- функционирования компьютерной сети судов;
- пользователь (судей, ответственных сотрудников суда) идентификаторами при отправке электронных копий судебных актов в Реестре;

4) выполняет другие функции, связанные с обеспечением функционирования Реестра;

5) Может публиковать судебные акты в печатных изданиях, а также сборники по отдельным категориям судебных дел с соблюдением требований неразглашения сведений, которые дают возможность

идентифицировать физическое лицо и для обеспечения, неразглашения которых принято решение о рассмотрении дела в закрытом судебном заседании по согласованию с держателем Реестра;

8. Внесение в Реестре электронных копий судебных актов осуществляется судья и ответственные сотрудники суда через Специализированный сайт.

9. Сведения, вносимые пользователями в процессе регистрации дела и публикации судебных актов, определяются «инструкцией о порядке публикации судебных актов и заседаний Верховного суда Кыргызской Республики и местных судов Кыргызской Республики».

10. Администратору Реестра запрещается исключать судебные акты из Реестра или вносить любые изменения в них, кроме случаев, связанных с необходимостью исправления технической ошибки, допущенной при внесении судебного акта в Реестр или ведения Реестра.

Пользование Реестром

11. Администратор Реестра осуществляет регистрацию пользователя после поступления официального письма, подписанного лицом, давшим разрешение на полный доступ к судебным актам, в котором указываются срок действия разрешения, должность, фамилия, имя отчество лица, которому предоставляется разрешение.

12. Лица, которым предоставлено разрешение на полный доступ к судебным актам, обязаны не допускать разглашения любым способом информации, которая стала им известна в связи с использованием Реестра в режиме полного доступа.

13. Отмена регистрации пользователя осуществляется в течении одного дня администратором Реестра в случае нарушения им требований пользования Реестром или отсутствии разрешения на полный доступ.

14. Должностное лицо, которое аннулировало разрешение на полный доступ к судебным актам, официально сообщает об этом администратору Реестра в течении двух рабочих дней с указанием нименования должности, фамилии, имени и отчества лица.

15. Пользователи Реестра обладающие правом полного доступа имеют возможность поиска, просмотра, распечатки электронных копий судебных актов, копирования их текстов в целом или частей в соответствии с режимом доступа к судебным актам.

16. Общий доступ к информации, содержащейся в Реестре, осуществляется бесплатно через Специализированный сайт по таким реквизитам:

- 1) наименование суда, принявшего судебный акт;
- 2) фамилия и инициалы судьи (судей), который принял судебный акт;
- 3) дата принятия (вынесения) судебного акта;
- 4) тип дел;
- 5) тип судебного акта;
- 6) номер дела, по которому принят акт;
- 7) наименование сторон судебного процесса с учетом режима доступа к судебным актам;
- 8) поиск судебного акта по названию дела.

Утверждена
приказом Председателя
Верховного суда
Кыргызской Республики
от 30 декабря 2016 года № 223

ИНСТРУКЦИЯ О порядке публикации судебных актов и заседаний Верховного суда Кыргызской Республики и местных судов Кыргызской Республики.

1.Общие положения

1.1. Настоящая Инструкция о порядке публикации судебных актов и заседаний Верховного суда Кыргызской Республики и местных судов Кыргызской Республики (далее – Инструкция) разработана в

соответствии с конституционным Законом Кыргызской Республики “О статусе судей Кыргызской Республики”, Законом Кыргызской Республики “О доступе к информации, находящейся в ведении

государственных органов и органов местного самоуправления Кыргызской Республики”, Законом Кыргызской Республики “О Верховном суде Кыргызской Республики и местных судах”, Законом Кыргызской Республики “Об информатизации”, Уголовно-процессуальным кодексом Кыргызской Республики, Гражданским процессуальным кодексом Кыргызской Республики, Административным процессуальным кодексом Кыргызской Республики, Законом Кыргызской Республики “О защите государственных секторов Кыргызской Республики”.

Судебные акты Верховного суда и местных судов Кыргызской Республики публикуются на специализированном сайте www.sot.kg (далее- Специализированный сайт).

1.2. Данная Инструкция устанавливает основные принципы организации работы, задачи процессе публикации судебных актов на Специализированном сайте.

1.3. Специализированный сайт создан в целях открытости, прозрачности и гласности деятельности Верховного суда и местных судов Кыргызской Республики, а также для обеспечения своевременного доступа граждан, юридических лиц, органов государственной власти и местного самоуправления к информации о судебных актах.

1.4. Информационное сопровождение и регулирование Специализированного сайта осуществляется Учреждением по информационным технологиям при Судебном Департаменте при Верховном суде Кыргызской Республики «Адилет сот» (далее УИТ «Адилет сот»), обязанности которого предусмотрены «Регламентом выдачи доступов к Специализированному сайту» и «регламентом внесения изменений и дополнений в Специализированный сайт».

1.5. В Специализированный сайт включаются все судебные акты, вынесенные в установленной форме по существу дела, в течении десяти дней для местных судов и в течении пятнадцати дней для Верховного суда Кыргызской Республики со дня оглашения с учетом требований п.п. 2.6., 2.7 п. 2 настоящей Инструкции. В случае отмены судебного акта на Специализированном сайте приводиться ссылка на судебный акт, которым он отменен или изменен. Судебный акты, принятые по делам, рассмотренным под грифом «секретно» не публикуются.

1.6. Справочная информация о порядке эксплуатации Специализированного сайта для судей и работников аппаратов судов обновляется по мере необходимости администраторами УИТ «Адилет сот».

1.7. Действие данной Инструкции распространяется на Верховный суд Кыргызской Республики и на местные суды Кыргызской Республики.

2. Порядок и условия размещения судебных актов на Специализированном сайте

2.1. На Специализированном сайте с соблюдением установленной процессуальным законодательством Кыргызской Республики последовательности стадий судебного разбирательства подлежит размещению:

1) Сведения о регистрации дела (принятии к производству суда);

2) Сведения о назначении судебного заседания;

3) Сведения о приостановлении, возобновлении дела;

4) Сведения о вынесении судебных актах по существу.

Сведения о назначении судебных заседаний и судебных актах, принятых по делам, рассмотренных под грифом «секретно», не публикуются.

2.2. Принятое к производству судьи дело подлежит регистрации на Специализированном сайте не позднее 5 дней со дня принятия дела к производству. Наименование юридических лиц, Ф.И.О. физических лиц вносятся с применением

требований по деперсонификации в порядке, предусмотренном приложением №2 настоящей Инструкции.

2.3. По каждому зарегистрированному на Специализированном сайте делу последовательно размещаются сведения о судебных заседаниях.

2.4. Тексты судебных актов, вынесенных в установленной форме по существу дела и оглашенные публично, открыто для всеобщего доступа и обнародуются с учетом требований, предусмотренных пунктами 3.3, 3.4, 3.5 и 3.6 настоящей Инструкции.

2.5. На Специализированном сайте размещаются тексты судебных актов, вынесенные по существу рассмотренного дела. Судебные акты, которыми дело не

разрешается по существу (определения и постановления о назначении судебных заседаний, об отложении судебных заседаний, о приостановлении производства по делу, о назначении экспертиз и т.д.) на Специализированном сайте не размещаются.

2.6. Не подлежат обнародованию тексты судебных актов, вынесенных по делам, разбирательство которых проводилось в закрытых судебных заседаниях, за исключением реквизитов, вводной и резолютивной частей судебных актов.

2.7. В текстах судебных актов, вынесенных по делам, разбирательство которых проводилось в частично закрытых судебных заседаниях, не обнародуются сведения, явившиеся основанием для закрытого судебного заседания.

3. Порядок деперсонификации судебных актов

3.1. В текстах судебных актов, открытых для всеобщего доступа, не могут быть разглашены сведения, позволяющие идентифицировать лицо (физическое и юридическое лицо). Такие сведения заменяются инициалами, литерными или цифровыми обозначениями.

3.2. Тексты судебных актов, вынесенных по рассмотренным делам до их публикации, подлежат ограниченной деперсонификации в порядке, предусмотренном Приложением №2 к настоящей Инструкции. Категории дел, указанных в пункте 2.6 и 2.7 настоящей Инструкции подлежат полной деперсонификации в порядке, предусмотренном пунктом 3.6 настоящей статьи.

3.3. Под ограниченной деперсонификацией судебного акта понимается исключение из текста судебного акта отдельных персональных данных участников судебных заседаний с заменой этих данных на обозначения, не позволяющие идентифицировать участников судебного процесса. Из текста судебных актов подлежат исключению:

1) фамилии, имена, отчества основных участников процесса (истцы, ответчики, третьи лица, заявители, заинтересованные лица, свидетелей и потерпевших, находящихся под государственной защитой в соответствии с законами Кыргызской Республики, потерпевших от преступлений, предусмотренных главой 20 УК Кыргызской Республики, несовершеннолетних, указанных в статьях 651 – 662 Кодекса Кыргызской Республики об административной ответственности, а также лиц, пострадавших от семейного насилия, согласно статье 663 этого же Кодекса);

2) адреса места жительства или пребывания указанных лиц, номера телефонов или других средств связи, адреса электронной почты, за исключением случаев, когда эти данные касаются места совершения преступления или обозначают местонахождение предмета спора по делу;

3) паспортные данные, персональные номера (коды) и сведения, относящиеся к записям актов гражданского состояния физических лиц.

4) Данные технического паспорта транспортных средств;

5) Наименование и идентификационный номер юридического лица, судебные требования против которого признаны судом незаконными и необоснованными.

6) Другая информация, позволяющая идентифицировать лицо.

При этом фамилии (псевдонимы), имена, отчества, персональные данные лиц, участвующих в деле, подлежат исключению из текстов судебных актов путем замены их на инициалы, наименования коммерческих организаций заменяются порядковыми номерами (например, ОсОО №1, ОсОО №2, АО №1, АО №2 и т.п.), а числовые данные на литературные обозначения (например, паспортные данные AN xxxxxxx).

3.4. К сведениям, указанным в пункте 3.3 настоящей Инструкции, не относятся:

1) фамилии и инициалы судьи или состава судебной коллегии, которые приняли судебный акт;

2) фамилии и инициалы прокурора и адвоката, если они участвовали в судебном разбирательстве;

3) фамилии и инициалы должностных лиц государственных органов и органов местного самоуправления, которые, выполняя свои полномочия, принимали участие в судебном разбирательстве;

4) имена, отчества (при наличии), фамилии граждан (физических лиц), признанных виновными в совершении преступлений;

5) наименование и идентификационный номер юридического лица, судебные требования против которого признаны судом законными и обоснованными.

3.5 Полная деперсонаификация судебного акта предусматривает дополнительно к требованиям пункта 3.3 настоящей Инструкции удаление из текста мотивировочной и описательной частей судебного акта.

3.6. Полная деперсонаификации подлежат сведения о судебных делах, заседаний, и тексты судебных актов, вынесенных по делам, рассмотренным в закрытых судебных заседаниях:

1) содержащим сведения о государственной или иной охраняемой законом тайне;

2) возникающим из семейно-правовых отношений, в том числе по делам о расторжении брака, об определении места жительства ребенка, об усыновлении (удочерении) ребенка, установлении опеки (попечительства), направлении ребенка в интернатное учреждение, о лишении родительских прав, об ограничении в родительских правах, другим делам, затрагивающим права и законные интересы несовершеннолетних;

3) о признании гражданина ограниченно дееспособным или недееспособным, о восстановлении дееспособности;

4) о принудительной госпитализации гражданина в психиатрический стационар и принудительном психиатрическом освидетельствовании;

5) о применении принудительных мер медицинского характера;

6) о преступлениях против половой неприкосновенности и половой свободы личности;

7) о преступлениях несовершеннолетних;

8) особого производства.

4. Ответственность и контрольные функции.

4.1. Судебные акты размещаются в базе данных Специализированного сайта судьями и ответственными сотрудниками суда.

4.2. Судьи и ответственные сотрудники суда несут персональную ответственность за своевременность и достоверность сведений и судебных актов, их деперсонаификацию,

а также за хранение уникальных логинов и паролей.

4.3. В случае утери уникального логина и пароля или раскрытия их третьим лицам Судьям и ответственные сотрудники суда несут ответственность в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

В указанных случаях они должны незамедлительно обратиться к администраторам УИТ «Адилет сот» с заявкой об удалении существующего пароля и выдаче нового пароля в целях обеспечения целостности и сохранности данных, внесенных в Специализированный сайт. Данные действия подлежат документированию в соответствии с Регламентами, указанными в пункте 1.4 настоящей инструкции.

4.4. Жалобы участников судебного процесса по опубликованным на Специализированном сайте судебным акта рассматриваются судом, вынесшим опубликованный судебный акт, в

соответствии и порядке, предусмотренном Законом Кыргызской Республики «О порядке рассмотрения обращений граждан».

4.5. Для исполнения требований Закона Кыргызской «О доступе к информации, находящееся в ведении государственных органов и органов местного самоуправления Кыргызской Республики» осуществляется мониторинг процесса публикации судебных актов на Специализированном сайте. Мониторинг осуществляется ответственным специалистом УИТ «Адилет сот». В рамках мониторинга производиться сбор статистических данных, согласно установленной форме (Приложение №1 к настоящей Инструкции, опубликованных в течение месяца судебных актов). По результатам мониторинга материалы ежемесячно представляются на рассмотрение в Верховный суд Кыргызской Республики.

4.6. Председатели соответствующих судов осуществляют контроль за исполнением настоящей инструкции..

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖОГОРКУ СОТУНУН СОТТУК ИШТЕР БОЮНЧА КОЛЛЕГИЯЛАРДЫН ТОКТОМДОРУ

**Жазык иштери жана административдик укук бузуулар жөнүндө иштер боюнча
2017-жыл 21-февралы,
иш № 4-0139/17 УД**

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун жазык иштер жана административдик укук бузуулар жөнүндө иштер боюнча соттук коллегиясы мамлекеттик айыптоочу А.А., жактоочулар Дж.И., С.М., катышуулары менен ачык соттук отурумунда Жалал-Абад областтык прокуратурынын бөлүмүнүн прокурору Ф.Сайдалиевдин жана жабырлануучу Т.И. Базар-Коргон р. сотунун 2016-жылдын 4-мартындагы токтомуна жана өкүмүнө жана Жалал-Абад областтык сотунун жазык иштери жана административдик укук бузуулар жөнүндө иштер боюнча соттук коллегиясынын

2016-жылдын 24-октябрьндагы аныктамасына жана өкүмүнө карата көзөмөл сунушунун жана даттануусунун негизинде жазык иши каралган.

Базар-Коргон р. сотунун 2016-жылдын 4-мартындагы токтому менен, Т.Э.А., ****-жылдын 15-февралында Б-К р. туулган, Кыргыз Республикасынын жараны, кыргыз, билими жогорку, үй-бүлөлүү, 5 баланын атасы, мурда соттолгон эмес, Б-К р. С. айыл аймагынын К-А айылынын тургуну,

Кыргыз Республикасынын КЖКниң 105-ст. 1-б. боюнча кылмыш-жаза

жоопкерчилигинен башотулуу менен жазык иши өндүрүштөн кыскартылган.

Базар-Коргон райондук сотунун 2016-жылдын 4-мартындагы өкүмү менен, Т.Э.А. Кыргыз Республикасынын КЖКНИН 305-ст. 2-б. 3-п. боюнча жосунда кылмыштын курамы жок болгондуктан акталган.

(Судья – Багишиев Д.)

Жалал-Абад областык сотунун жазык иштери жана административдик укук бузуулар жөнүндөгү иштер боюнча соттук коллегиясынын 2016-жылдын 24-октябрьндагы аныктамасы менен Базар-Коргон райондук сотунун 2016-жылдын 4-мартындагы Э.Т. жөнүндөгү токтому жана өкүмү жокко чыгарылып, жазык иш Кыргыз Республикасынын ЖПКНИН 345-347-ст.ст. талаптарына ылайык негизинен каралуусу көрсөтүлгөн.

Жалал-Абад областык сотунун жазык иштери жана административдик укук бузуулар жөнүндөгү иштер боюнча соттук коллегиясынын 2016-жылдын 24-октябрьндагы өкүмү менен Т.Э.А. Кыргыз Республикасынын КЖКНИН 105-ст. 2-б. 6-п. боюнча күнөөлүү деп табылып, 3 (үч) жылга эркиндигинен ажыратылган.

“Кыргыз Республикасынын көз карандысыздыгынын 25-жылдыгына жана 1916-жылдагы улуттук-боштондук көтөрүлүштүн 100 жылдыгына байланыштуу мунапыс жөнүндөгү” мыйзамынын 1-ст. 6-п. колдонуу менен белгиленген жазадан башотулган.

Кыргыз Республикасынын КЖКНИН 305-ст. 2-б. 3-п. боюнча анын жосунунда кылмыштын курамы жок болгондуктан акталган.

Бөгөт коюу чарасы жокко чыгарылган.

(Төрагалык кылган: судья Арзыбев А.С., судьялар: Шарипбай уулу К., Абылакимов А.А.-баяандоочу)

Иш боюнча жогорудагыдай соттук актылар кабыл алынган.

Жалал-Абад областык прокуратурасынын бөлүмүнүн прокурору Ф.Сайдалиев көзөмөл

иретинде сунуш келтирип, анда иштин жагдайын көрсөтүп, биринчи экинчи инстанциядагы соттун соттук актылары менен макул эместигин, анткени, Э.Т. “Мамлекеттик органдар жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жайгашкан имараттарда курал алып жүрүүгө тыюу салынат” - деп көрсөтүлгөн талаптарын одоно бузганын, каттоо бөлүмүнүн башчысы Т.И. уруп сабап, зомбулук көрсөткөнүнөн, эшикти көздөй качып бара жатканда адам өмүрүн кыюу максатында, карасанатайлык ой менен өзүнө таандык ***-*_*-*_*-* үлгүсүндөгү газотравматикалык тапанча менен Т.И. баш тарабына 3 жолу мээлеп атканын, тапанчадан атылган ок Т.И. сол кулагына тийгендигин, өлбөй калды деп кайрадан өлтүрүүнү көздөп, 2 жолу дагы башына атып, токтоп калbastan дагы 3 жолу башына аткандыгын, андыктан анын аракети Кыргыз Республикасынын КЖКНИН 28,97-ст. 1-б. менен квалификацияланууга жатаарын көрсөтүп, Базар-Коргон райондук сотунун 2016-жылдын 4-мартында өкүмүн жана токтомун, ошондой эле Жалал-Абад областык сотунун жазык иштер жана административдик укук бузуулар жөнүндөгү соттук коллегиясынын 2016-жылдын 24-октябрьндагы аныктамасын жана өкүмүн жокко чыгарып, жазык ишти биринчи инстанциядагы сотко жаңы кароого жиберүүнү сураган.

Мындан сырткары, жабырлануучу Т.И. дагы көзөмөл иретинде даттануу келтирип, андан соттун өкүмдөрү менен макул эместигин, анткени соттордун чечимдери иштин чыныгы жагдайларына туура келбекендигин, тергөө органдары тарабынан соттолуучуга Кыргыз Республикасынын КЖКНИН 28,97-ст. 1-б. туура угузулгандыгын, бирок ага карабастан соттор туура баа бербестен анын аракетин Кыргыз Республикасынын КЖКНИН 105-ст. 1-б. боюнча туура эмес жиктегендигин, мындан сырткары, алган жараатынан улам дарылануусуна көп чыгым кеткендигин, андыктан соттук актыларды бузуп жаңы кароого жиберүү менен анын пайдасына 570 000 сом өндүрүүнү сураган.

Ошондой эле, жогоруда көрсөтүлгөн көзөмөл сунуш жана даттанууга карата жактоочу М.С. каршы пикир келтирип, анда Э.Т. жабырлануучу Т.И. кызматтык иштер боюнча суралуп урушуп жатканда жабырлануучу урушканын көтөрө албастан уят сөздөр менен сөгүнүп биринчи уруп жибергенде экөөнүн ортосунда мушташ чыккандыгын, жабырлануучуну өлтүрүүгө ниети жок болгондугун көрсөтүп, көзөмөл сунуш жана даттанууну канаттандыруусуз калтырууну сураган.

Иштин материалдарын изилдеп, даттануулардагы жүйөлөрдү талкуулап, тараптардын пикирлерин угуп, Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун соттук коллегиясы төмөндөгүдөй жыйынтыкка келген.

Кыргыз Республикасынын ЖПКнин 310-ст. негизинде соттун өкүмү мыйзамдуу жана негиздүү болууга тийиш. Эгерде өкүм мыйзамдын бардык талаптарын сактоо менен жана мыйзамдын негизинде чыгарылса, ал мыйзамдуу деп таанылат.

Эгерде өкүм сотко берилген далилдерди ар тараптан жана объективдүү изилдөөнүн негизинде чыгарылса, ал негиздүү деп таанылат.

Өкүмдү чыгарууда анын кириш, баяндоо-жүйөлөштүрүүчү жана корутунду бөлүмдөрүнүн мазмуну жөнүндөгү мыйзамдын талаптарын сактоо зарыл.

Мындан тышкary, соттор, өкүмдөгү тыянактарды жүйөлөштүрүүнүн зарылдыгы жөнүндөгү Кыргыз Республикасынын Жазык-процесстик кодексинин 319-статьясынын талаптарын так аткарууга милдеттүү.

Иштин материалдарына караганда, экинчи инстанциядагы сот, жазык ишти прокурордун сунушунун жана жабырлануучунун жактоочусунун даттануусу боюнча апелляциялык тартипте карап, биринчи инстанциядагы соттун өкүмүнүн мыйзамдуулугун жана негиздүүлүгүн текшерип, Кыргыз Республикасынын ЖПКнин 19-ст. талаптарын сактабастан негизсиз жыйынтыкка келгендиги көрүнөт.

Анткени, жогоруда көрсөтүлгөн апелляциялык инстанциядагы соттун соттолууучу Э.Т. карата кабыл алган өкүмү Кыргыз Республикасынын ЖПКнин ченемдеринин талаптарына туура келбейт.

Тергөөдө ошондой эле биринчи жана апелляциялык инстанциядагы соттук отурумдарда жабырлануучу Т.И. ****-жылдын 13-ноябрь күнү жумуш ордунда отурган убакта saat 11:00 чамасында башчысы Э.Т. өз кабинетине чакырып, “А.Т.А” кооперативине берилген мамлекеттик актыны көрсөтүп, “эмнеге экинчи ирет мамлекеттик акт берилген” – деп ага карата катуу айткандыгын, ал эми Т.И. ал жөнүндө түшүндүрүү берип жатканда Э.Т. аны уят сөздөр менен сөkkөндүгүн, ошол учурда кабинетинде А.С. дагы бардыгын, ага карабастан Э.Т. жабырлануучунун төшүнө уруп жибергендигин, ага жини келип ал дагы соттолууучуну эки жолу уруп жиберип, эшикти көздөй чыгып баратканда Э.Т. тапанчасы менен ага көздөй төрт жолу атып, биринчи ок қулагына, андан кийинкилери башына тийгендигин, ошондо ал Э.Т. тарапка чуркап аны басып жыгылганда дагы бир ирет ок атып анын колуна тийгендигин, андан кийин эшиктен кирип калышып аларды ажыратып калгандыктарын, андан кийин ооруukanада бир топ убакыт жаткандыгы тууралуу көрсөткөн.

Ошол эле учурда, соттолууучу Э.Т. тергөөдө жана соттук отурумдарда көрсөтмөсүн бир нече ирет өзгөртүп, ар кандай көрсөтмө берип келгендиги көрүнөт.

Тактап айтканда, тергөө маалында Э.Т. окуя болгон күнү жабырлануучу Т.И. кабинетине чакырып, анын кетирген кемчиликтерин айтып жаткан учурда сөгүнүп жибергенде, “эмне сөгүнөсүн” деп уруша кетишкендиктерин, андан кийин жабырлануучу Т.И. Э.Т. тапанчасын алыш өзүн өзү атып алгандыгы тууралуу көрсөткөн.

Ал эми, соттук отурумдарда Э.Т. ****-жылдын 13-ноябрь күнү мамлекеттик акт боюнча сотко берилген доо арыз боюнча маселени чечүү материалын текшерип, аны Т.И. жасагандыгын аныктап, аны

кабинетине чакырып, “эмнеге мындай кылдың” деп айтканда, ал ачууланып сөгүнө баштагандыгын, ошондон улам бири-бири менен уруша кетишип, Т.И. аны диванга жыгып алып, анын чөнтөгүндөгү тапанчаны талаша кетишкен учурда тапанча өзү атылып кеткендиги жөнүндө көрсөткөн.

Бирок, жогоруда көрсөтүлгөн соттолуучунун күмөн санаткан аркандай көрсөтмөлөрүнө апелляциялык инстанциядагы сот тарабынан тийиштүү түрдө баа берилген эмес деп соттук коллегия эсептейт.

Ал эми, соттолуучу Э.Т. көрсөтмөлөрүнө караганда, аны жабырлануучу Т.И. бир нече жолу уруп жибергендигин көрсөткөн.

Бирок, соттук-медициналык экспертизанын * * * * - жылдын 20-ноябрьндагы №*** сандуу корутундусуна ылайык, Э.Т. денесинен кандайдыр бир жаракаттар табылган эместиги аныкталган.

Андыктан, соттолуучунун жогорудагыдай берген көрсөтмөлөрүнө соттук коллегия күмөн санап, сын көз караш менен карайт.

Демек, жогоруда көрсөтүлгөн жабырлануучунун жана соттолуучунун күмөн санаткан көрсөтмөлөрүнөн жана иштин башка материалдарынан айкын болгондой, аталган кылмыш болгон күнү өз ара мамилеси жаман болуп жүргөн Э.Т. Т.И. кабинетине чакырып, “мамлекеттик акт” боюнча талаш тартыштан улам, экөө уруша кетишип, соттолуучу Э.Т. жабырлануучу Т.И. баш тарабына төрт ирет атып жиберген.

Аталган кылмыш тергөө органдары тарабынан Кыргыз Республикасынын КЖКнин 28,97-ст. 1-б. боюнча квалификацияланып, жазык иш сотко жиберилген.

Ал эми, биринчи жана апелляциялык инстанциядагы соттор, Э.Т. аракетин Кыргыз Республикасынын КЖКнин 105-ст. 2-б. 6-п. боюнча квалификациялашкан жана апелляциялык инстанциядагы сот, жогорудагыдай чечимге келүүсүнө негиз кылыш көлдөнүлгөн тапанча газотравматикалык курал жана заводдон

адамды өлтүрүүгө эмес, жараат келтирүү максатында чыгарылгандыгын көрсөткөн.

Жогоруда көрсөтүлгөн апелляциялык инстанциядагы соттун жүйөөсүн соттук коллегия туура эмес деп эсептейт. Анткени, тапанча өзүнүн көлдөнүү жоболору боюнча коргонуу же жараат келтирүү максатында заводдон чыгарылганы менен аны көлдөнүуда анын багытын өзгөртүп, башка максатта дагы көлдөнүлүсү толук мүмкүн.

Анткени, тергөөдө тергөөчүнүн “жакын аралыктан атылган газотравматикалык ок атуучу куралдын огу тийсе адам каза болушу мүмкүнбү” деген суроосуна эксперт А.С. “Т.И. алган жарааттарынын ордуна жакынкы аралыктан газотравматикалык ок атуучу куралдын огу тийсе адамдын өлүшүнө алып келет” деп жооп берген (т.1 и.б.312-313).

Ошондой эле, абыл-эси жайында болгон адам бирөөгө карата тапанча менен башына атууда адам өлүп калуусун толук көрө билет деп соттук коллегия эсептейт. Анткени, адамдын жашоосуна кызмат кылган негизги органдар анын башында жайгашкан жана ага карата жараат келтирүүдө адам өлүп калуусу толук мүмкүн.

Демек, аталган тапанча жөн гана жараат келтирүүгө багытталгандыгы менен, Э.Т. ал тапанча менен жабырлануучу Т.И. атууда анын кесепетин билүүсү зарыл болчу.

Мындан сырткары, аталган кылмыш боюнча жабырлануучунун алган жараатынын дөнгээлин аныктоо үчүн соттук-медициналык экспертиза дайындалып, анын ***-жылдын 11-декабрьндагы корутундусуна ылайык, Т.И. саламаттыгына анча оор эмес жараат алгандыгы аныкталган.

Ал эми, жабырлануучу Т.И. башынан, кулагынан жана колунан алган жарааттарынын фото-таблицаларына караганда аталган соттук-медициналык экспертизынын корутундусу соттук коллегияда күмөн жаратат (т.1 и.б.308-310).

Анткени, тергөө маалында жүргүзүлгөн соттук-медициналык экспертизыны райондун эксперти жүргүзүп, жараатты толук

изилдебестен туруп эле жыйынтыкка келүүсү мүмкүндүгү көрүнөт.

Андыктан, жабырлануучунун жараатынын деңгээлинин оордугу боюнча соттук-медициналык экспертизанын корутундусу сотко күмөн жаратуу учурунда комиссиялык соттук-медицинскый экспертиза дайындоо тийиш жана анын жыйынтыгы менен тыянакка келүүсүн туура деп эсептейт.

Кыргыз Республикасынын ЖПКнин 84-ст. ылайык экспертигин корутундусу тергөөчү, прокурор же сот үчүн милдеттүү болуп саналбайт, бирок корутунду менен алардын макул эместиги тиешелүү түрдө токтомдо, өкүмдө же аныктамада жүйөштүрүлүүгө тийиш.

Демек, апелляциялык инстанциядагы сот, жазык иштин материалдарын толук изилдеп чыгуунун жыйынтыгында соттук-медицинскый экспертизанын корутундусу канчалык деңгээлде объективдүү экендигине баа берүүсү зарыл болчу.

Ошондой эле, апелляциялык инстанциядагы соттук отурумда жабырлануучу Т.И. комиссиялык соттук-медицинскый экспертиза жүргүзүү тууралуу өтүнчүү негизсиз канааттандырылуусуз калтырылгандыгы көрүнөт.

Демек, бул жагдайлар апелляциялык инстанциядагы соттун жазык ишти үстүртөн, Кыргыз Республикасынын ЖПКнин талаптарын сактабастан карагандыгын тастыктайт деп соттук коллегия эсептейт.

Кыргыз Республикасынын ЖПКнин 349-ст. негизинде иштин материалдарынын иликtenбегендиги жана соттун тыянатарынын иштин фактылай жагдайларына ылайык келбеси соттун өкүмүн жокко чыгарууга же өзгөртүүгө негиздеме болуп эсептелет.

Андыктан, көзөмөл сунушта жана даттанууда көрсөтүлгөн апелляциялык инстанциядагы сот, жазык ишти үстүртөн, бир тараптуу карап, иштин материалдарына тийиштүү түрдө баа бербестен, өзүнө керектүү гана далилдерди эске алыш, ал эми аларды четке кагуучу далилдерди эске

алbastan негизсиз өкүм кабыл алган деген жүйөлөрүн соттук коллегия жогоруда көрсөтүлгөн жүйөлөр менен негиздүү деп эсептейт.

Мындай жагдайда, соттук коллегия калыстыкты жана келишпөөчүлүктү сактоо менен биринчи жана апелляциялык инстанциядагы соттор тарабынан кабыл алынган чечимдеринин мыйзамдуулугун жана негиздүүлүгүн текшерип чыгып, апелляциялык инстанциянын соттун өкүмү Кыргыз Республикасынын ЖПКнин талаптарына жооп бербегендиктен жокко чыгарып, ишти кайрадан апелляциялык инстанциядагы сотко жаңыдан кароого жөнөтүүнү туура деп табат.

Ишти кайрадан кароодо, жогоруда көрсөтүлгөн жагдайларды эске алыш, Кыргыз Республикасынын ЖПКнин 19-ст. талаптарын толук сактап, ишти терең, объективдүү изилдеп, баардык далилдерге жана жагдайларга укуктуу баа берип, жүйөштүрүп, мыйзамдуу чечим чыгаруу зарыл.

Жогорулардын негизинде, Кыргыз Республикасынын ЖПКнин 374-379-статьяларын жана 383-статьясынын 1-бөлүгүнүн 7-пунктун колдонуп, Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун соттук коллегиясы, аныктаган.

Аныктамада Жалал-Абад областтык сотунун жазык иштери жана административдик укук бузулар жөнүндө иштер боюнча соттук коллегиясынын 2016-жылдын 24-октябрьндагы Т.Э.А. жөнүндөгү аныктamasы жана өкүмү жокко чыгарылсын, жазык иш жаңыдан апелляциялык тартипте башка курамда кароо үчүн Жалал-Абад областтык сотуна жөнөтүлгөн.

Көзөмөл сунуш жана даттануу жарым-жартылай канааттандырылган.

Жарапдык иштер боюнча

2016-жылдын 1-июнү,
иш №5-841/16 ГД

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун жарапдык иштер боюнча соттук коллегиясы ачык соттук отурумунда Д.И. Баткен облустук сотунун жарапдык иштер боюнча соттук коллегиясынын 2016-жылдын 10-февралындагы токтомуна карата келтирген көзөмөл тартибиндеги даттануунун негизинде жарапдык ишти караган.

Баткен райондук сотунун 2015-жылдын 3-декабрындагы чечими менен Д.И. доо арызы толугу менен канаттандырылган.

Д.И. жөнүндөгү Баткен ОИИБнын ***-жылдын 20-январындагы №** буйругу жана ***-жылдын 20-январындагы №* о/к буйругу жокко чыгарылып, мурда ээлеген кызматына Кадамжай РИИБнүн М. АМБнүн ЖЖӨИнин инспектору кызматына кайрадан орноштурулуп, Баткен ОИИБнан мамлекеттин пайдасына 10 сом мамлекеттик алым, 100 сом соттук чыгымдар өндүрүлгөн.

(төрагалык кылган судья Каримжанов И.Г.)

Баткен облустук сотунун жарапдык иштер боюнча соттук коллегиясынын 2016-жылдын 10-февралындагы токтому менен Баткен райондук сотунун 2015-жылдын 3-декабрындагы чечими бузулуп, иш боюнча жаңы чечим кабыл алынган.

Д.И. доо арызы толугу менен канаттандыруусуз калтырылган.

Баткен ОИИБнин кассациялык даттануусу канаттандырылган.

(төрагалык кылган жана баяндоочу Нарынбаев Т.П., судьялар: Түмөнөв А.Ж., Айжигитов Б.А.)

Д.И. 2009-жылы Өзбек Республикасынын Фергана облусуна караштуу К. шаарынан Кыргыз Республикасынын Баткен облусунун Кызыл-Кыя шаарына атасы А.И., бир тууган иниси Н.И. учөө паспортторун каттоодон чыгарышып көчүп келишкенин, К-К шаарына паспортторун каттоого коюшканын, Кыргыз Республикасынын

жарапдыгын жана паспортун алуу үчүн паспорт жана виза бөлүмүнө арыз менен кайрылышып, Кыргыз Республикасынын паспортторун алышканын, бирок Кызыл-Кыя шаардык паспорт-виза жана каттоо бөлүмүнө жарапдыктары келген келбекендиги жөнүндө билишпегенин, Кызыл-Кыя шаардык паспорт-виза жана каттоо бөлүмүнүн жетекчиси А.П. эмне үчүн аларга жарапдыктары келгенге чейин паспортторун бергенин ал таптакыр түшүнгөн эместигин, ал паспортун алган соң аларга мыйзамдуу паспорттор берилген деп ойлогонун, 2009-жылы К. РИИБнүн М. АМБнүн ЖЖӨИнин инспектору болуп кызматка киргенин, Кыргыз Республикасынын ИИМнин атайын орто мектебинде окуганын, Кыргыз Республикасынын ИИО кызматтагы өз милдеттерин так аткарып, иштеп жүргөнүн, ИИО иштеген кызматы боюнча эч кандай тартип бузуу же башка жоопкерчиликке тартылбаганын, чын дилден ак кызмат кылганын. К-К шаардык паспорт-виза жана каттоо бөлүмүнүн жетекчиси А.П. кылмыш жоопкерчилигине тартылып, Ош шаардык сотунун 2015-жылдын 20-майындагы токтому менен кылмыш жаза жоопкерчилигине тартуунун эскиргендигине байланыштуу кылмыш жаза жоопкерчилигинен бошотулганын, мыйзам тарабынан корголуучу эмгекке болгон укуктары бузулганын, башка мамлекеттин жараны болбогонун, паспортунун мыйзамсыз берилип калгандыгын билбекенин, Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан бекитилген ИИОнын Жобосунун 104-беренесинин «д» пунктуна ылайык, Кыргыз Республикасынын жарапдыгынан ажыроо же башка мамлекеттин жараны болуу, 106-беренесинин «л» пунктуна ылайык башка мамлекеттин жарапдыгы бар болгондугуна байланыштуу деген негизде чыгарылган Б. ОИИБнын ***-жылдын 20-январындагы №** буйрукту жана ***-жылдын 20-январындагы №* о/к буйрукту жокко

чыгарууну, мурда иштеп турган кызмат ордуна кайра орноштурууну сураган.

Ошондой эле, Д.И. ишенимдүү өкүлү А.С. тарабынан сотко даттанууга өтүп кеткен процессуалдык мөөнөттү калыбына келтириүү жөнүндө арыз келтирилип, анда мурдагы иштеп турган кызмат ордуна кызматка орноштуруу жөнүндө доо арыз менен кайрылганин, бирок анын сотко даттануу мөөнөтү Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 414-беренесинде каралган мөөнөттөр өтүп кеткендигин, аталган статьяда жүйөлүү себептер боюнча белгиленген мөөнөтү өтүп кетсе, алар тийиштүүлүгүнө жараша эмгек талаштары боюнча комиссия же сот аркылуу калыбына келтирилиши мүмкүн экендиги каралгандыгын, ****-жылдын 14-январында Кыргыз Республикасынын ИИМНИН БТБнүн бөлүм тергөөчүү тарабынан аларга мыйзамсыз паспорттор берилген калгандыгы тууралуу факты боюнча кылмыш иши козголгондукун, аталган факты боюнча кылмыш иши козголгондукун кийин ага карата ****-жылдын 20-январында кызматтан бошоттуу жөнүндөгү буйруктар чыкканда гын, андан кийин козголгон кылмыш ишинин тергөөчүү жүрүп, иш сотто 2015-жылдын 20-майында каралып, анын паспорттору Ош шаардык сотунун 2015-жылдын 1-июлундагы актысы менен жокко чыгарылгандан кийин ал кайрадан паспорт алуу учун паспорт бөлүмүнө кайрылып жанаңдан паспорт алгандыгын, ошондуктан анын 2015-жылдын 20-январындағы буйруктарга даттанууга болгон мөөнөттөр жүйөлүү себептер менен өтүп кеткендигин көрсөтүп, Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 414-беренсисин негизинде Баткен ОИИБнын ****-жылдын 20-январындағы №** буйругун жана анын негизиндеги ****-жылдын 20-январындағы №* о/к буйруктарына анын даттанууга өтүп кеткен мөөнөтүн калыбына келтирип берүүнү сураган.

Кабыл алынган кассациялык инстанциядагы соттун соттук актысы менен макул болбой, Д.И. көзөмөл тартибинде даттануу келтирип, анда А.П. ага жарандыгы келгенге чейин жарандык

паспортун бергендин билген эместигин, Өзбек Республикасынан каттоодон чыгып келгендигин, ал башка мамлекеттин жараны эместигин, ****-жылдан бери Кыргыз Республикасынын жараны экендигин, Баткен ОИИБы Д.И. кызматтан бошотууда анын ****-жылдан бери Кыргыз Республикасынын жараны экендигин, ***-жылы ага берилген жарандык паспорттун мыйзамсыз берилген калгандыгына анын эч кандай тиешеси жоктугун, кызматка киргендөн баштап ак ниеттүүлүк менен кызмат өтөп келгендигин эске алышпагандыгын, райондук сотко доо арыз менен кайрылган учурда сотко процессуалдык мөөнөтүн калыбына келтириүү жөнүндөгү арызын кошо бергендин, бирок арызы ачыкта калтырылгандыгын, Баткен ОИИБнын буйруктарына карата даттанууга өтүп кеткен процессуалдык мөөнөттөр жүйөлүү себептер менен өтүп кеткендиги иш материалдары менен толук далилденип турарын белгилеп, Баткен облустук сотунун жарандык иштер боюнча соттук коллегиясынын 2016-жылдын 10-февралындағы токтомун бузуп, даттануу мөөнөтүн калыбына келтириүү арызын карап, ишти кайра Баткен райондук сотуна жиберүүнү сураган.

Баткен ОИИБнын начальниги - милициянын полковники А.Т. көзөмөл даттанууга каршы пикир келтирип, анда Баткен облустук сотунун жарандык иштер боюнча соттук коллегиясынын 2016-жылдын 10-февралындағы токтомун күчүндө калтырып, Д.И. көзөмөл даттануусун канааттандыруусуз калтырууну сураган.

Иштин материалдарын изилдеп, ишке катышкан тарараптардын түшүндүрмөлөрүн угуп, көзөмөл даттануунун жүйөлөрүн талкуулап, соттук коллегия төмөндөгүдөй жыйынтыкка келет.

Кыргыз Республикасынын Жарандык процесстик кодексинин 198-беренесинин 1-пунктуна ылайык соттун чечими мыйзамдуу жана негиздүү болууга тийиш. Чечим процесстик укуктун ченемдерин сактоо менен жана ушул укуктук мамилелерге карата колдонулууга жаткан материалдык укуктун ченемдерине ылайык чыгарылганда

мыйзамдуу болуп саналат. Чечим далилдер менен ырасталган, алардын караштуулугу жана жол берилүүсү жөнүндө мыйзамдын тиешелүү талаптарына жооп берген, ошондой эле аныктуулук фактылары бул ишүчүн мааниге ээ болгон жана белгиленген фактылардан келип чыккан соттун биротоло тыянактарынын чечимде камтылганы чагылдырылса негиздүү деп эсептелет.

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн ****-жылдын 20-июнундагы №*** токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын ички иштер органдарынын катардагы жана жетектөөчү курамынын кызмат өтөөсү жөнүндө Жобонун 120-беренсине ылайык, кызматкер кызмат боюнча каторуштуруу, кызмат ордунан кызматтык тартиpte четтетүү, ээлеген кызмат ордунан бишотуу жана атайын наамын төмөндөтүү, ички иштер органдарынан бишотуу жөнүндө чечимге макул эмес учурда ал чечимдин үстүнөн кызматынан каторуу, ээлеген кызмат ордунан бишотуу менен ички иштер органдарынан бишотуу жөнүндө буйрук чыккан күндөн тартып бир айлык мөөнөттүн ичинде даттанууга укуктуу.

Бул көрсөтүлгөн мөөнөт ушул Жобонун 94-пунктунда көрсөтүлгөн жүйөлүү себептер боюнча өтүп кеткен учурда мөөнөттү ички иштер органынын жогору турган башчысы же министр калыбына келтируусу мүмкүн.

Эгерде ички иштер органынын жогору турган башчысынын чечимине кызматкер канаттанбаса ал ИИМнин тартиптик комиссиясына кайрылууга укуктуу.

ИИМнин тартиптик комиссиясы ички иштер органдарында пайда болгон тартиптик талаштарды сотко чейинки кароо боюнча орган болуп саналат.

Ал эми, Д.И. жогоруда көрсөтүлгөн Жобонун талаптарын сактабай, талашты сотко чейинки кароо боюнча органга кайрылбай, натыйжада мындай тартипи колдонуу мүмкүнчүлүгүн жоготуп алган, себеби, иштин материалдарына караганда Д.И. кызматынан бишотуу жөнүндөгү Баткен ОИИБнүн №** жана №* о/к буйруктары ***-жылдын 20-январында

чыгарылганын билип, бирок көрсөтүлгөн буйруктарды жокко чыгарып, кызматына кайра орноштуруу боюнча доо арызы менен 2015-жылдын 22-октябринда талашты сотко чейинки кароо боюнча органга эмес, сотко кайрылган.

Биринчи жана кассациялык инстанциядагы соттор, талаш-тартышты милдеттүү болгон сотко чейинки тартиpte чечип алуу зарылчылыгы жогорудагы Жободо караштырылгандыгына көнүл бурушпай, ишти негизинен карап, эрте жыйынтыкка келишкен деп соттук коллегия эсептейт.

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Пленумунун 2013-жылдын 28-ноябриндагы № 11 “Жумушка кайра орноштуруу иштери боюнча соттук тажрайбасы жөнүндө” токтомунун 40-беренесине ылайык, Эмгек кодекси жана эмгек ченемдерин камтыган мыйзамдар жана башка ченемдик укуктук актылар төмөндөгү жактарга колдонулбайт: аскер кызматынын милдеттерин аткаруу учурундагы аскер кызматчыларына; ички иштер органдарынын катардагы жана жетекчилик курамынын, жазык-аткаруу тутумунун жана башка укук коргоо органдарынын адамдарына; уюмдардын директорлор кенешинин (байкоочулар кенешинин) мүчөлөрүнө (бул уюм менен эмгек келишиими түзүлгөн адамдарды кошпогондо); жарандык-укуктук мүнөздөгү келишимдер боюнча иштеген адамдарга (подряд, тапшырма ж.б.); мыйзамда белгиленген учурларда жана башка адамдарга (эгерде Эмгек кодексинде белгиленген тартиpte алар иш берүүчү же алардын өкүлү катарында чыкпаса).

Укук коргоо органдары деп ички иштер, улуттук коопсуздук, экономикалык кылмыштуулукка каршы күрөшүү, жазык-аткаруу тутумунун, прокуратура, бажы кызматынын органдары жана баңги затты көзөмөлдөө боюнча органдары эсептелинет.

Ушул категориядагы жумушчулардын эмгек талаштарын Кыргыз Республикасынын башка мыйзамдарына жана ченемдик укуктук актыларына ылайык кароо мүмкүнчүлүктөрүн четтептейт.

Мындај жагдайда, биrinчи жана кассациялык инстанциядагы соттордун соттук актылары жокко чыгарылып, Д.И. доо арызы боюнча жарапдык иш өндүрүштөн кыскартылууга тийиш деп соттук коллегия эсептейт.

Кыргыз Республикасынын Жарапдык процесстик кодексинин 221-беренсинин 2-пунктуна ылайык, эгерде доогер ошол категориядагы иш үчүн мыйзамда белгиленген же тараптардын келишиминде каралган талашты сотсуз же сотко чейинки чечүүнүн алдын ала тартиби сакталбаса жана андай тартипти колдонуу мүмкүнчүлүгү жоюлганда сот ишин жүргүзүү өндүрүштөн кыскартылат.

Андыктан, Д.И. көзөмөл иретиндеги даттануусун канааттандырууга негиз жок деген тыянакка соттук коллегия келет.

Административдик жана экономикалык иштер боюнча

**2016-жылдын 1-декабры,
иш № АД-14/16 МО,
көзөмөл өндүрүш № 6-989/16 АД**

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун административдик жана экономикалык иштер боюнча соттук коллегиясы тараптардан Кыргыз Республикасынын Башкы прокуратурасынын өкүлү – Э.Төрөмматов (ишеним кат 2016-жылдын 19-июлунан), Н.К. өкүлү – Ю.И. (ишеним кат 2014-жылдын 7-апрелинен), К.К. өкүлү – К.М. (ишеним кат 2014-жылдын 11-мартынан), К-С р. шааркурулушу жана архитектура башкармалыгынын өкүлү – М.Б. (ишеним кат 2016-жылдын 24-ноябринан) катышуусунда, ачык соттук отурумда Н.К. жана Ош облустук прокуратурасынын Ош облусунун райондор аралык сотунун 2016-жылдын 14-июнундагы чечимине, Ош облустук сотунун административдик жана экономикалык иштер боюнча соттук коллегиясынын 2016-жылдын 6-сентябриндагы аныктамасына карата келтирилген көзөмөл тартибиндеги даттануусун жана сунушун каралган.

Ош облусунун райондор аралык сотунун 2016-жылдын 24-майындагы аныктамалары

Жогорудагылардын негизинде жана Кыргыз Республикасынын Жарапдык процесстик кодексинин 356, 358, 359-беренелерин колдонуп, сот коллегиясы токтом кабыл алган. Токтом Баткен райондук сотунун 2015-жылдын 3-декабрындагы чечими жана Баткен облустук сотунун жарапдык иштер боюнча соттук коллегиясынын 2016-жылдын 10-февралындагы токтому жокко чыгарылган.

Д.И. Баткен ОИИБнын ****-жылдын 20-январындагы №**- буйругун жана ****-жылдын 20-январындагы №* о/к буйругун жокко чыгарып жана мурда иштеп турган кызмат ордуна кайра орноштуруу жөнүндө доо арызы боюнча жарапдык иш өндүрүштөн кыскартылган.

Д.И. көзөмөл даттануусу канааттандыруусуз калтырылган.

менен Ы.М. утурлама арызы кароосуз калтырылган. Н.К. менен П.М. арыздары боюнча сот ишин жүргүзүү токтотулган.

Ош облусунун райондор аралык сотунун 2016-жылдын 14-июнундагы чечими менен Кара-Суу райондук прокуратурасынын Папан айыл өкмөтүнө, Кара-Суу райондук мамлекеттик каттоо башкармалыгына, Кара-Суу райондук шааркурулушу жана архитектура башкармалыгына, Ы.М., К.К., Н.Ж., Н.К. карата ****-жылдын 12-июнундагы № **/** жана № **/** токтомдорун, ****-жылдын 20-октябриндагы * * * * * сандуу, * * * * - жылдын 26-августундагы ***** сандуу мамлекеттик актыларды жараксыз деп табуу жөнүндөгү арызы канааттандыруусуз калтырылган.

(төрагалык кылуучу Сарыбаев Б.А.)

Ош облустук сотунун административдик жана экономикалык иштер боюнча соттук коллегиясынын 2016-жылдын 6-сентябриндагы аныктамасы менен Ош облусунун райондор аралык сотунун

2016-жылдын 14-илюнундагы чечими өзгөртүүсүз, апелляциялык сунуш жана даттануу канаттандыруусуз калтырылган. Апелляциялык даттанууну кароонун жыйынтыгы менен Н.К. 1000 сом мамлекеттик алым өндүрүлгөн.

(*төрагалык кылуучу Аширабаев И.М., судьялар Эгембердиева А.У., Касымалиев М.К.*)

Кара-Суу райондук прокуратурасы Папан айыл өкмөтүнүн ***-жылдын 12-илюнундагы № **/** жана № **/** токтомдорун, Кара-Суу райондук жерге жайгаштыруу жана кыймылсыз мүлкө укуктарды каттоо башкармалыгы тарабынан Ы.М. жана К.К. берилген жер участогуна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мамлекеттик актыларды жараксыз деп таап берүү боюнча арыздары менен сотко кайрылган. Ош облусунун райондор аралык сотунун 2012-жылдын 17-апрелиндеги аныктамасы менен аталган арыздар бир сот өндүрүшүнө бириктирилген.

Өз кезегинде Ы.М сотко утурлама арызы менен кайрылып, анда Папан айыл өкмөтүнүн ***-жылдын 23-апрелиндеги №**/** токтомун, Кара-Суу райондук шааркурулушу жана архитектура башкармалыгы менен Н.К. ортосунда ***-жылдын 28-июлунда түзүлгөн келишимди жараксыз деп таап, Д-К у. ***-контурундагы ага таандык болгон жер участкасына Н.К. тарабынан салынган фундаменттерди жана башка курулуштарды Н.К. эсебинен буздуртуп салууну сураган.

Н.К. менен П.М. ушул иштин алкагында өзүнчө арыздар менен кайрылышып, аларда Папан айыл өкмөтүнүн ***-жылдын 12-илюнундагы № **/** жана № **/** токтомдорун, Кара-Суу райондук жерге жайгаштыруу жана кыймылсыз мүлкө укуктарды каттоо башкармалыгы тарабынан Ы.М. жана К.К. наамына берилген жер участогуна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мамлекеттик актыларды жараксыз деп таап берүүнү сурашкан.

Кабыл алынган соттук актылар менен макул болбостон, Н.К. жана Ош облустук прокуратурасы Кыргыз Республикасынын

Жогорку сотуна көзөмөл тартибиндеги даттануу жана сунушу менен кайрылышкан.

Соттук отурумда Н.К. өкүлү даттанылып жаткан соттук актылар негизсиз кабыл алынганын, анткени К.К. Папан айыл өкмөтүнө жер бөлүп берүү тууралуу арыз менен кайрылбаганын, ошону менен бирге ***-жылы Папан айыл өкмөтүндө компьютер болбогонун, токтомго коюлган кол жана печать жасалма аныкталгандын, азыркы учурда бул жерге Н.К. үй куруп алыш жашап жатканын көрсөтүп, даттанылып жаткан соттук актыларды жокко чыгарып берүүнү сурады.

Кыргыз Республикасынын Башкы прокуратурасынын өкүлү Папан айыл өкмөтүнүн ***-жылдын 12-илюнундагы № **/** жана № **/** токтомдору мыйзамсыз жасалма болгондугу аныкталып кылмыш иши козголгондугу жөнүндө көрсөтүп, даттанылып жаткан соттук актыларды жокко чыгарып берүүнү сурады.

Кара-Суу райондук шааркурулушу жана архитектура башкармалыгынын өкүлү архитектура башкармалыгы тарабынан Папан айыл өкмөтүнүн ***-жылдын 23-апрелиндеги токтомунун негизинде типтүү келишим түзүлүп, архитектуралык пландоо долбоору берилгенин, ал эми Ы.М. менен К.К. карата Папан айыл өкмөтүнүн токтому архитектурага келип түшпөгөндүгүн көрсөтүп, көзөмөл даттануу менен сунушту чечүүнү соттун кароосуна калтырды.

К.К. өкүлү көзөмөл даттануу жана сунуш менен макул эмес экенин, ал эми иш боюнча кабыл алынган биринчи жана экинчи инстанция соттордун соттук актыларын мыйзамдуу, туура деп эсептээрин, себеби К.К. берилген жер мыйзамдуу түрдө берилгенин көрсөтүп, даттанылып жаткан соттук актыларды күчүндө калтырып берүүнү сурады.

Папан айыл өкмөтүнүн, Кара-Суу райондук жерге жайгаштыруу жана кыймылсыз мүлкө укуктарды каттоо башкармалыгынын, Ы.М., П.М. өкүлдөрү соттук отурумга келишкен жок.

Иш материалдарын изилдеп, көзөмөл тартибиндеги даттануунун жана сунуштун жүйөлөрүн талкуулап, биринчи жана апелляциялык инстанциядагы соттор тарабынан материалдык жана процесстик укук ченемдерин туура колдонгондугун текшерип, соттук коллегия төмөндөгү жыйынтыкка келет.

Иш материалдарына тиркелген документтерге караганда, Папан айыл Өкмөтүнүн ***-жылдын 12-июнундагы № **/** токтому менен М.Ы. Дыйкан-Кыштак айылынан *** чарчы метр жер аяны менчик үй куруу үчүн бөлүнүп берилген. Бул токтомдун негизинде, Кара-Суу райондук жерге жайгаштыруу жана кыймылсыз мүлкө укуктарды каттоо башкармалыгы тарабынан Ы.М. наамына 2011-жылдын 20-октябрьинда сериясы Ч ***** сандуу жер участогуна болгон жеке менчик укугу жөнүндө мамлекеттик акт берилген.

Папан айыл Өкмөтүнүн ***-жылдын 12-июнундагы № **/** токтому менен К.К. Дыйкан-Кыштак айылынан *** чарчы метр жер аяны менчик үй куруу үчүн бөлүнүп берилген. Бул токтомдун негизинде, Кара-Суу райондук жерге жайгаштыруу жана кыймылсыз мүлкө укуктарды каттоо башкармалыгы тарабынан К.К. наамына ***-жылдын 26-августунда сериясы Ч ***** сандуу жер участогуна болгон жеке менчик укугу жөнүндө мамлекеттик акт берилген.

Биринчи жана апелляциялык инстанциядагы соттор, прокуратуралык арызын канаттандыруусуз калтырууда, талаш актыларды жараксyz деп табууга негиздер жок экенин жана Кыргыз Республикасынын Жарандык процесстик кодексинин 45—талаптарына карши прокуратура мамлекеттин же коомдун кызыкчылыгы үчүн эмес эки жеке жарандын кызыкчылыгын көздөп сотко кайрылганын көрсөтүшкөн.

Соттук коллегия, соттор ишти чечүүде Кыргыз Республикасынын Жарандык кодексинин 10-статьясынын 2-пунктуна ылайык, далилдерди ар тараптан жана

толук иликтебестен, жагдайларды белгилөө жана мыйзамдарды туура колдонуу үчүн шарттарды түзбөстөн, аталган Кодекстин 267-статьясынын 7-пунктунда административдик ишти кароодо сот мамлекеттик бийлик органдарынын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жана алардын кызмат адамдарынын актысына, аракетине же аракетсиздигине даттануу боюнча арызда баяндалган жүйөлөргө байланбайт деп көрсөтүлгөнүнө көңүл бурбастан, ишке маанилүү жагдайларды толук аныктабастан, иш боюнча эртерээк жыйынтыкка келишкен деп эсептейт.

Кыргыз Республикасынын Жер кодексинин 10-статьясына ылайык, Кыргыз Республикасынын жер фондусу айыл чарбалык жана айыл чарбалык эмес жерлерди камтыйт жана максаттуу багытына ылайык төмөндөгүдөй категорияларга бөлүнөт: айыл чарба багытындагы жерлер; калктуу конуштардын жерлери; өнөр жайынын, транспорттун, байланыштын, энергетиканын, коргонуунун жерлери жана башка багыттагы жерлер; өзгөчө корголуучу жаратылыш аймактарынын жерлери; токой фондусунун жерлери; суу фондусунун жерлери; сактоодогу жерлер; пайдалуу кен чыккан жерлердин мамлекеттик резервнин жерлери.

Кара-Суу райондук прокуратурасынын Ош облусунун райондор аралык сотунун 2012-жылдын 25-июнундагы чечимине карата келтирилген апелляциялык сунушуна караганда, анда Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн ***-жылдын 7-июнундагы № *** токтомунун негизинде Кара-Суу районунун Папан айылдык округунун айыл чарба жерлерин кайра бөлүштүрүү фондунун **,* га сугат аянын калктуу конуштардын аймактарын көңейтүү үчүн “Айыл чарба багытындагы жерлер” категориясынан “Калктуу конуштардын жерлери” категориясына которулганы, кийин Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн ***-жылдын 8-февралындагы № ** токтому менен Папан айылдык округунан сугат айдоо ** га жер тилкеси трансформация болгону көрсөтүлгөн.

Ишти кароодо соттор, Ы.М. менен К.К. жеке менчик турак-жай куруу үчүн бөлүнүп берилген жер участоктор кайсыл категория жерлерине кирээрин изилдебестен, бул жерлер айыл чарба багытындагы жерби, эгерде айыл чарба багытындагы жер болсо, мыйзамда белгиленген тартипте трансформация болгонун тактабастан, эгерде трансформация болсо, жогоруда көрсөтүлгөн кайсыл токтомдун негизинде болгонун изилдебестен, бул жагдайга тиешелүү жер кадастр жана башка документтерди суратып алып, аларга тийиштүү баа бербестен соттук актыларды кабыл алышкан.

Ошону менен бирге, Кыргыз Республикасынын Жер кодексинин 33-статьясынын 3-пунктунда, жер участокун Кыргыз Республикасынын жарандарынын менчигине акысыз берүү бош жаткан жерлер болгон учурда жүргүзүлөт деп белгиленген. Ал эми соттор, Ы.М. менен К.К. жеке менчик турак-жай куруу үчүн жер участокторду бөлүп берген учурда, ал жер участоктор бош болгонун такташкан эмес.

Кыргыз Республикасында жекече турак-жай курулушу жөнүндө Мыйзамынын (ошол кездеги редакциясы) талаптарына ылайык, жер участокторун бөлүү жана жекече турак үйлөрдү жайгаштыруу калктуу пункттарды салуунун генеральныи пландарына абдан ылайык келгендей кылып ишке ашырылат, ал эми андай план жок болсо областтын, шаардын, райондун башкы архитектору менен макулдашылган генеральный пландардын схемаларына ылайык жүргүзүлөт (5-ст.). Шаардык, райондук, архитектура жана шаар курулуш органдары, эл депутаттарынын айылдык, поселкалык, райондук, шаардык Советинин жер участкасын бөлүү жөнүндөгү тийиштүү чечиминин негизинде жана калктуу пункттардын бекитилген генеральный планына, районду пландаштыруунун жана куруунун долбооруна ылайык жер участкасын натуралай бөлүп берет жана үй куруучуга жер участкасын куруу долбоорун берет (6-ст.).

Ишти кароодо соттор, Ы.М. менен К.К. жеке менчик турак-жай куруу үчүн жер участоктор бөлүнүп берилүүдө аталган

Мыйзамдын талаптары сакталганын же сакталбаганын изилдешкен эмес, белгиленген жагдайларды тактоо менен бирге жергиликтүү өз алдынча башкаруу органы бул жерди турак-жай куруу үчүн бөлүп берүүгө укугу бар же жок экенин изилдеп, иш боюнча негиздүү жана мыйзамдуу жыйынтыкка келүүгө керек болчу.

Түзүлгөн жагдайда, соттук коллегия, иш боюнча кабыл алынган соттук актылар жокко чыгарылууга жатат деген жыйынтыкка келет. Кыргыз Республикасынын Жарандык процесстик кодексинин 354-статьясынын 1-пунктуна ылайык, ишти көзөмөл тартибинде караган учурда, Кыргыз Республикасынын Жогорку соту жаңы фактыларды белгилөөгө жана жаңы далилдерди иликтөөгө укугу жок. Демек, даттанылган соттук актылар жокко чыгарылган соң, иш кайрадан кароого биринчи инстанциядагы сотуна жиберилүүгө жатат.

Кыргыз Республикасынын Жарандык процесстик кодексинин 348-статьясын, 356-статьясынын 5-пунктун жана 359-статьясын жетекчиликке алып, соттук коллегия токтом кабыл алды.

Ош облусунун райондор аралык сотунун 2016-жылдын 14-июнундагы чечими, Ош облустук сотунун административдик жана экономикалык иштер боюнча соттук коллегиясынын 2016-жылдын 6-сентябриндагы аныктamasы жокко чыгарылсын, иш жаңыдан кароого Ош облусунун райондор аралык сотуна жиберилген.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ СУДЕБНЫХ КОЛЛЕГИЙ ВЕРХОВНОГО СУДА КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

По уголовным делам и делам об административных правонарушениях

21 февраля 2017 года,

№ 4-0200/17 УД

Судебная коллегия по уголовным делам и делам об административных правонарушениях Верховного суда Кыргызской Республики с участием государственного обвинителя Шукурбекова А., подсудимых М.Б., А.М., рассмотрела в открытом судебном заседании уголовное дело в отношении М.Б.Д. и А.М.А. по надзорному представлению помощника Кыргызского транспортного прокурора О.Ж. на приговор Ленинского районного суда от 2 сентября 2016 года и на приговор судебной коллегии по уголовным делам и делам об административных правонарушениях Бишкекского городского суда от 23 ноября 2016 года.

Приговором Ленинского районного суда от 2 сентября 2016 года:

1. М.Б.Дж., 7.03.**** года рождения, уроженец Ж-А области, кыргыз, образование высшее, женат, имеет 5 детей, ранее не судим, работает инспектором досмотровой группы ЖДТ «С.» МТО К., проживает по адресу: г. Б. б.Э д.** кв.**;

2. А.М.А., 30.11.**** года рождения, уроженец Ч. области, кыргыз, образование высшее, женат, работает инспектором досмотровой группы ЖДТ «С.» МТО К., проживает по адресу: Ч. о. П. р. с.Ч ул.К д.**.

Признаны невиновными в предъявленном им обвинении по ст.316 ч.1 УК Кыргызской Республики, и оправданы за отсутствием в их действиях состава преступления.

Меры пресечений оставлены прежней - в виде подписки о невыезде.

(Судья Сагынбаев Б.)

Приговором судебной коллегии по уголовным делам и делам об административных правонарушениях Бишкекского городского суда от 23 ноября

2016 года приговор Ленинского районного суда от 2 сентября 2016 года в отношении М.Б. и А.М. оставлен без изменения.

Апелляционная представление прокурора О.Ж. оставить без удовлетворения.

(Председательствующий Момуналиев А., судьи Эсеналиев Н., докладчик – Илиязова Н.)

По делу вынесены вышеуказанные судебные акты.

В надзорном представлении помощник Кыргызского транспортного прокурора О.Ж. просит отменить приговоры судов первой и второй инстанций и направить дело на новое рассмотрение в суд первой инстанции. В обоснование указывает, что согласно должностной инструкции в обязанности М.Б. и А.М. входят пресечение фактов контрабандного груза на территорию Кыргызской Республики железнодорожным транспортом. Однако, ими не были выполнены указанные требования, что подтвердили работники вагона-ресторана С.Р., Д.Н., Ж.Г., И.Э. и другие лица, которые показали, что печь и книги стояли открыто в вагоне-ресторане и они не были спрятаны в тайниках. Кроме того, факт контрабанды был установлен оперативными работниками ГТС при ПКР, которые показали, что у них была информация о нахождении контрабанды в вагоне-ресторане, которые находились открыто и их невозможно было не заметить. Кроме того, принятymi мерами был возмещен причиненный ущерб полностью. Несмотря на квитанцию, а также на другие доказательства по делу, суды первой и второй инстанций оправдали подсудимых за отсутствием в их действиях состава преступления. Одним из доводов судов при оправдании подсудимых является то, что приказом ГТК КР за №*-*/** от 3.03.**** года была создана постоянная зона таможенного контроля на территории

станции «Б-*», и что данный товар якобы не был вывезен с зоны таможенного контроля. Однако, Постановлением Правительства КР за №556 от 19.11.2007 года установлены места таможенного оформления, где вокзал станции «Б.-*», как место таможенного оформления отсутствует, зоной таможенного контроля является МТО «К.», где производится таможенное оформление товаров, а станция «Б.-*» не является местом таможенного оформления. Также, подсудимые показали, что они обнаружили книги в количестве ** штук, что является допустимым провозу через границу, суды тоже согласились с ними. Однако, в ходе проведения ОРМ были обнаружены * коробки, в одной было ** книг, в другой ** книга, что было зафиксировано на видео. В результате рассмотрения судами данного дела, были допущены надуманные мотивы, а также они полностью не исследовали материалы дела и вынесли необоснованные решения.

Исследовав материалы дела, обсудив доводы надзорного представления, судебная коллегия приходит к следующему выводу.

Анализ материалов дела, изученных на заседании коллегии свидетельствуют о том, что добытые следствием доказательства по настоящему делу судами первой и второй инстанций исследованы достаточно полно и им дана надлежащая и соответствующая оценка.

Так, выводы судов первой и второй инстанций об отсутствии состава преступления в действиях подсудимых М.Б. и А.М. по ст.316 ч.1 УК Кыргызской Республики при обстоятельствах, указанных в приговорах, соответствуют установленным фактическим обстоятельствам по делу и основаны на результатах анализа и оценки совокупности доказательств, тщательно исследованных в ходе судебных разбирательств. То есть, бесспорных доказательств виновности М.Б. и А.М. ни в ходе следствия, ни в ходе судебных заседаний в судах первой и второй инстанций не установлено.

Согласно материалам дела, в ходе судебного разбирательства в судах первой и второй инстанций подсудимые А.М. и М.Б. свою вину не признавали и показали, что ими был произведен досмотр поезда, в ходе которого в вагоне-ресторане были обнаружены книги медицинского назначения в количестве ** штук, которые находились в коробке. Больше других незадекларированных товаров они не находили.

Согласно показания свидетеля Дж.Ы.Т., который является начальником ЖДТ «С.» следует, что по прибытию пассажирских поездов сотрудники таможенной службы группой выезжают на пункт пересечения «К.» и им для таможенного контроля предоставляется всего * час, так как штатное количество сотрудников таможенной службы ограничено, они обходятся осмотром вагонов поезда. Просто поверхностно осматривают, если товары стоят в открытом месте и подлежат к таможенному оформлению, то сотрудники таможенной службы должны предупредить владельца товара. Изымать товар таможенники не имеют права, так как товары находятся в зоне таможенного контроля. Они имеют право изымать товары, если они пересекли зону таможенного контроля.

Свидетели Г.С.А., который является владельцем электропечи и Н.З., которая является владелицей медицинских книг показали, что 1 ноября **** года они приехали на железнодорожный вокзал «Б.-*» встречать свои вещи и вышли на перрон, когда прибыл поезд, но двери вагона-ресторана были все время закрыты и их туда не пустили и вещи им не отдали. Думали таможенные платежи за ввозимые ими вещи будут оплачивать по факту, когда они прибудут.

Свидетели Ж.Г. и И.Э., которые являются работниками вагона-ресторана показали, что они видели книги и электропечь находились в вагоне-ресторане открыто, по прибытию поезда в станцию «Б.-*» на перроне работники таможни и прокуратуры никого не впускали и не выпускали, закрыли все

двери. Хозяева электропечи, медицинских книг и ветеринарных препаратов приходили в вагон-ресторан, но работники таможни их не впустили и им не отдали их товары.

Приказом Государственного таможенного комитета Кыргызской Республики №*-*/** от 3 марта **** года создана постоянная зона таможенного контроля «Ж/д В» на территории железнодорожной станции «Б.-*» ГП «Н. К. «К.т. ж».

Из указанного выше следует, что владельцы товаров Г.С.А. и Н.З.М. подходили к вагону-ресторану забрать свои товары, эти товары еще находились в зоне таможенного контроля, они вполне могли оформить таможенную декларацию и оплатить все предусмотренные таможенные платежи. Однако, они не смогли произвести оформление таможенных документов, так как работники таможни не дали им такую возможность, закрыв все двери вагона-ресторана. Впоследствии Г.С.А. и Н.З.М. были оплачены таможенные платежи за электропечь и медицинские книги, что подтверждается квитанциями об уплате таможенных пошлин.

Кроме того, свидетели Н.К.А. и М.Д.Ю., которые являются главными инспекторами ООБТП УПР ГТС при Правительстве Кыргызской Республики пояснили, что инспекторы М.Б. и А.М. обнаружить сигареты марки «П.» и «М.» в количестве *** пачек, а также ветеринарные лекарства и препараты не могли, так как они были спрятаны в различных тайниках и отсеках вагона-ресторана и без оперативной информации и специальных средств их обнаружить невозможно.

В связи с вышеизложенным, судами первой и второй инстанций верно и обоснованно указано, что подсудимыми М.Б. и А.М. не было совершено небрежное отношение к своей службе, так как ими был осуществлен осмотр-досмотр вагона-ресторана и действительно была обнаружена коробка в количестве ** штук, что согласно инструкции по таможенному оформлению и таможенному контролю товаров и

транспортных средств, перемещаемых через таможенную границу Кыргызской Республики, утвержденной постановлением Правительства Кыргызской Республики от 31.12.2004 года за №976.

Более того, согласно ч.2 ст.8 УК Кыргызской Республики, не является преступлением действие или бездействие, хотя формально и подпадающее под признаки деяния, предусмотренного Особенной частью настоящего Кодекса, но в силу малозначительности не представляющее общественной опасности.

Согласно ст.315 УПК Кыргызской Республики, обвинительный приговор постановляется лишь при условии, что в ходе судебного разбирательства виновность подсудимого в совершении преступления подтверждена совокупностью исследованных доказательств, и не может быть основан на предположениях.

Из указанного выше вытекает, что судами первой и второй инстанций был сделан обоснованный и законный вывод об отсутствии состава преступления в действиях подсудимых М.Б. и А.М. по ст.316 ч.1 УК Кыргызской Республики.

Согласно ст.19 УПК Кыргызской Республики, суд, сохраняя объективность и беспристрастность, обеспечивает сторонам обвинения и защиты необходимые условия для реализации их прав на полное исследование обстоятельств дела и выносит решение по делу лишь на основе достоверных доказательств.

Согласно ст.310 УПК Кыргызской Республики, приговор суда должен быть законным и обоснованным. Приговор признается законным, если он постановлен с соблюдением всех требований закона и на основе закона. Приговор признается обоснованным, если он постановлен на основании всестороннего и объективного исследования представленных суду доказательств. Приговор должен быть справедливым.

При таких обстоятельствах, судебная коллегия, сохраняя принцип объективности и беспристрастности, приходит к выводу об оставлении в силе приговоров судов первой и второй инстанций, а надзорное представление помощника Кыргызского транспортного прокурора О.Ж. подлежит оставлению без удовлетворения, так как доводы, указанные в надзорном представлении не нашли своего подтверждения в ходе судебного рассмотрения.

На основании вышеизложенного руководствуясь статьями 374-379 и пунктом

1 части 1 статьи 383 УПК Кыргызской Республики, судебная коллегия приняла постановление. В принятом постановлении приговор Ленинского районного суда от 2 сентября 2016 года и приговор судебной коллегии по уголовным делам и делам об административных правонарушениях Бишкекского городского суда от 23 ноября 2016 года в отношении М.Б.Дж., А.М.А. оставлено в силе.

Надзорное представление помощника Кыргызского транспортного прокурора О.Ж. оставлено без удовлетворения.

По гражданским делам

**21 апреля 2016 года,
дело № 05-648/16 ГД**

Судебная коллегия по гражданским делам Верховного суда Кыргызской Республики рассмотрела в открытом судебном заседании гражданское дело по надзорной жалобе представителя О.С.Т.-К.Т. на определение судебной коллегии по гражданским делам Ошского областного суда от 30 октября 2015 года, которым решение Ошского городского суда от 10 августа 2011 года отменено, принято новое решение.

Заявление О.С.Т. об установлении факта владения, пользования и распоряжения земельным участком площадью ** кв. на праве собственности, расположенным по адресу: г.О. ул. Л * за О.С.Т. оставлено без удовлетворения.

Кассационная жалоба УМС мэрии г.Ош удовлетворена.

*(пред-щий-Мадмарова Э.А., судьи:
Аширабаев И.М., Масабирова Т.Ж.-докл.)*

О.С.Т. обратилась в суд с заявлением об установлении факта владения, пользования, распоряжения земельным участком на праве собственности, указывая, что она на основании договора купли-продажи от 18 апреля *** год приобрела у Х.И.Б. в собственность жилой дом, расположенный по адресу: г.О ул.Л * и право собственности было зарегистрировано. Общая площадь земельного участка не соответствует

фактической границе, то есть *** кв.м. осталось у нее во временном пользовании. На основании постановлении мэрии г.О. от 3 декабря *** года за выкупленным зданием был закреплен земельный участок общей площадью *,** га. С момента приобретения она фактически пользуется, владеет и распоряжается земельным участком.

Просила установить факт владения, пользования и распоряжения земельным участком площадью *** кв.м., расположенным по адресу: г.О. ул.Л * за ней на праве частной собственности.

Решением Ошского городского суда от 10 августа 2011 года заявление О.С.Т. удовлетворено.

Установлен юридический факт владения, пользования и распоряжения на праве частной собственности О.С.Т. земельным участком площадью *** кв.м, по адресу: г. О ул. Л * в р. ж. д.

(судья-Джулдашев Т.Т.)

Судом кассационной инстанции вынесено вышеуказанное определение.

Не согласившись с ним, представитель О.С.Т.-К.Т. в надзорной жалобе указывает, что судом они не были надлежаще извещены и не участвовали в судебном заседании, в связи с чем, судом не были исследованы

обстоятельства, имеющие значение для правильного решения дела.

Просил отменить определение кассационной инстанции и оставить в силе решение суда первой инстанции.

Исследовав материалы дела, обсудив доводы надзорной жалобы, судебная коллегия считает, что производство по делу подлежит прекращению по следующим основаниям.

В соответствии со ст.13-17, 20, 21 предоставление земельного участка в собственность и в пользование относится к компетенции айыл окмоту, мэрии городов, районной государственной администрации, местного самоуправления, областной государственной администрации, Правительства КР и Жогорку Кенеша КР.

Согласно ст.119 вышеуказанного кодекса споры, вытекающие из земельных правоотношений, разрешаются уполномоченным государственным органом, предоставившим земельный участок. В случае несогласия с решением уполномоченного государственного органа земельные споры рассматриваются в судебном порядке.

В материалах дела отсутствуют доказательства о том, что О.С.Т. обращалась в соответствующие органы относительно спорного земельного участка.

В силу п.60 ГПК КР лица, участвующие в деле, должны доказать те обстоятельства, на которые они ссылаются как на основания своих требований.

Заявленные требования О.С.Т. не могут быть рассмотрены в порядке гражданского судопроизводства, поскольку вопросы относительно предоставления земельных участков не входит в компетенцию суда.

В силу п.1 ст.221 ГПК КР если дело не подлежит рассмотрению и разрешению в порядке гражданского судопроизводства суд прекращает производство по делу.

Вышеуказанные требования закона судами не было принято во внимание, в связи с чем, принятые по делу судебные акты подлежат отмене, а производство по делу подлежит прекращению.

На основании вышеизложенного, руководствуясь п.4 ст.356, ст.ст.358-359 Гражданского процессуального кодекса Кыргызской Республики, судебная коллегия Верховного суда приняло постановление. В принятом постановлении решение Ошского городского суда от 10 августа 2011 года и определение судебной коллегии по гражданским делам Ошского областного суда от 30 октября 2015 года отменено, производство по делу прекращено.

Надзорная жалоба представителя О.С.Т.-К.Т. оставлено без удовлетворения.

По административным и экономическим делам

8 ноября 2016 года,

дело № АД-298/16 мбс6,

надзорное производство №6-909/16 АД

Судебная коллегия по административным и экономическим делам Верховного суда Кыргызской Республики в составе с участием от ГНС при Правительстве Кыргызской Республики – М.А.А. (доверенность от 29.07.2016г.), рассмотрела в открытом судебном заседании надзорную жалобу ОАО “МАМ” на определение межрайонного суда г. Бишкек от 24 мая 2016 года и определение судебной коллегии по административным

и экономическим делам Бишкекского городского суда от 29 июня 2016 года

Определением межрайонного суда г. Бишкек от 24 мая 2016 года ходатайство Управления ГНС по ККН по г. Бишкек и Чуйской области о прекращении производства по делу удовлетворено. Производство по делу по заявлению ОАО “МАМ” о признании недействительными решения Управления государственной налоговой службы по

контролю за крупными налогоплательщиками №****/** от 22 сентября **** года, решения Государственной налоговой службы при Правительстве Кыргызской Республики №**-**/** от 20 апреля **** года – прекращено.

(председательствующий судья: Алымкулов А.Б.),

Определением судебной коллегии по административным и экономическим делам Бишкекского городского суда от 29 июня 2016 года, которым определение межрайонного суда г. Бишкек от 24 мая 2016 года оставлено без изменения, а частная жалоба ОАО “МАМ” без удовлетворения

(председательствующий и докладчик: Алыбаев А.А., судьи: Рыбалкина А.Д., Мулюкбаева Д.А.).

ОАО “МАМ” №1 обратилось в межрайонный суд г. Бишкек с заявлением о признании недействительным решения Управления государственной налоговой службы по контролю за крупными налогоплательщиками №****/** от 22 сентября **** года.

В ходе рассмотрения дела в суде первой инстанции ОАО “МАМ” дополнило свои требования и просило признать недействительным также и решение Государственной налоговой службы при Правительстве Кыргызской Республики №**-**/** от 20 апреля **** года.

Управление государственной налоговой службы по контролю за крупными налогоплательщиками по г. Бишкек и Чуйской области обратилось с ходатайством о прекращении производства по делу на основании пункта 12 статьи 221 Гражданского процессуального кодекса Кыргызской Республики, указав в обоснование, что ОАО “МАМ” обратилось в суд с заявлением о признании недействительным решения ГНС при Правительстве Кыргызской Республики от 20 апреля 2015 года только 27 ноября 2015 года, тем самым пропустив предусмотренный статьей 263 этого же Кодекса трехмесячный срок.

Судами первой и апелляционной инстанций принятые вышеуказанные судебные акты.

Не согласившись с судебными актами судов первой и апелляционной инстанций, ОАО “МАМ” обратилось в Верховный суд Кыргызской Республики с надзорной жалобой, в которой просит отменить определение межрайонного суда г. Бишкек от 24 мая 2016 года, определение судебной коллегии по административным и экономическим делам Бишкекского городского суда от 29 июня 2016 года, дело направить на новое рассмотрение в суд первой инстанции.

На судебное заседание суда надзорной инстанции представители ОАО “МАМ” и Управления государственной налоговой службы по контролю за крупными налогоплательщиками по г. Бишкек и Чуйской области не явились, о времени и месте судебного заседания были извещены надлежащим образом. Поэтому дело рассмотрено судебной коллегией без их участия на основании пункта 2 статьи 355 Гражданского процессуального кодекса Кыргызской Республики.

В судебном заседании представитель ГНС при Правительстве Кыргызской Республики, выразив несогласие с доводами надзорной жалобы, просит оставить в силе акты судов первой и апелляционной инстанций, надзорную жалобу – без удовлетворения.

Судебная коллегия по административным и экономическим делам Верховного суда Кыргызской Республики, изучив материалы дела, доводы надзорной жалобы, выслушав доклад судьи-докладчика, проверив правильность применения судами первой и апелляционной инстанций норм процессуального права, приходит к следующему.

Судом первой инстанции в обоснование своего вывода о прекращении производства по делу по заявлению в части обжалования решения УГНС по ККН от 22 сентября 2015 года на основании пункта 2 статьи 221 Гражданского процессуального кодекса

Кыргызской Республики указано, что заявителем не соблюден предусмотренный статьями 146-149 Налогового кодекса Кыргызской Республики досудебный порядок урегулирования спора и возможность применения этого порядка утрачена, так как оно является новым решением, вынесенным по результатам камеральной проверки от 01.04.2014г., потому подлежало обжалованию в уполномоченный налоговый орган в порядке, установленном Налоговым кодексом.

В части обжалования решения ГНС при Правительстве Кыргызской Республики от 20 апреля 2015 года, суд пришел к выводу, что заявителем пропущен установленный пунктом 3 статьи 263 Кодекса трехмесячный срок, поскольку в суд такое требование заявлено только 27 ноября 2015 года. Судом отмечено, что на момент вынесения уполномоченным налоговым органом обжалуемого решения, заявитель был согласен с ним и не оспорил в судебном порядке своевременно.

Суд апелляционной инстанции полностью согласился с доводами суда первой инстанции.

Судебная коллегия по административным и экономическим делам Верховного суда Кыргызской Республики считает выводы судов первой и апелляционной инстанций о прекращении производства по делу правомерными по следующим основаниям.

Из материалов дела следует, что решением УГНС по ККН №****/*** от 22.04.****г. по результатам камеральной проверки по соблюдению налогового законодательства Кыргызской Республики от 01.04.****г. ОАО “МАМ” был начислен НДС на товары и услуги в сумме 17 612 643 сома. Не согласившись с ним ОАО №1 подана апелляционная жалоба в уполномоченный налоговый орган.

Решением ГНС при Правительстве Кыргызской Республики №**-**/**** от 20 апреля 2015 года апелляционная жалоба ОАО №1 удовлетворена частично и УГНС по ККН предписано вынести новое решение.

Такое действие уполномоченного налогового органа основано на положениях части 5 статьи 149 Налогового кодекса, согласно которой в случаях, предусмотренных пунктами 1 и 2 части 4 настоящей статьи, а именно при удовлетворении или частичном удовлетворении жалобы налогоплательщика, на основании решения уполномоченного налогового органа, орган налоговой службы, решение которого обжалуется, обязан вынести новое решение в соответствии с частями 2-6 статьи 106 настоящего Кодекса.

Новым решением УГНС по ККН №****/*** от 22 сентября **** года ОАО “МАМ” доначислен НДС в сумме 15 337 889,94 сомов. Это решение вручено заявителю 30 сентября 2015 года.

Таким образом, решение УГНС по ККН №****/*** от 22 сентября **** года является решением, принятым по решению ГНС при Правительстве Кыргызской Республики №**-**/**** от 20 апреля **** года. И поскольку новое решение по содержанию соответствует решению уполномоченного налогового органа, оно не подлежит обжалованию в порядке, установленном частью 1 статьи 147 Налогового кодекса в уполномоченный налоговый орган. Если налогоплательщик не согласен с доначислением налогов он вправе обратиться в суд с заявлением об оспаривании решения уполномоченного налогового органа и нового решения. При этом новому решению судом может быть дана правовая оценка только как акту, производному от решения уполномоченного налогового органа. Часть 7 статьи 149 Налогового кодекса предусматривает, что налогоплательщик, не согласный с решением уполномоченного налогового органа по поданной жалобе, вправе обжаловать это решение в судебном порядке. Поэтому заявление об оспаривании нового решения налогового органа может быть рассмотрено судом только в совокупности с заявлением об оспаривании решения уполномоченного налогового органа.

Вместе с тем, из материалов дела следует, что 27 ноября **** года ОАО “МАМ” обратилось в суд с заявлением о

признании недействительным решения Управления государственной налоговой службы по контролю за крупными налогоплательщиками №****/** от 22 сентября *** года. И только 24 мая 2016 года заявителем подано дополнение к заявлению о признании недействительным решения ГНС при Правительстве Кыргызской Республики от 20 апреля 2015 года. Таким образом, ОАО “МАМ” обжаловало решение уполномоченного налогового органа по истечении трехмесячного срока, установленного пунктом 3 статьи 263 Гражданского процессуального кодекса Кыргызской Республики и уважительные причины пропуска не приведены. При таких обстоятельствах суд первой инстанции пришел к правильному выводу о наличии основания, предусмотренного пунктом 12 статьи 221 этого же Кодекса для прекращения производства по делу. Заявителем пропущен установленный срок на подачу заявления о признании недействительным решения ГНС при Правительстве Кыргызской Республики от 20 апреля 2015 года и восстановлению не подлежит. Поскольку производство по требованию о признании недействительным решения уполномоченного налогового органа подлежит прекращению, то подлежит прекращению и производство по требованию о признании недействительным нового решения налогового органа, так как новое

решение не может быть самостоятельным предметом обжалования в суде.

При таких обстоятельствах, судебная коллегия находит определения судов первой и апелляционной инстанций о прекращении производства по делу по заявлению ОАО “МАМ” о признании недействительными решения Управления государственной налоговой службы по контролю за крупными налогоплательщиками №****/** от 22 сентября *** года и решения Государственной налоговой службы при Правительстве Кыргызской Республики №**-**/** от 20 апреля *** года соответствующими нормам процессуального права и подлежащими оставлению в силе, а надзорную жалобу – без удовлетворения.

На основании изложенного, руководствуясь статьей 348, пунктом 1 статьи 356, статьей 359 Гражданского процессуального кодекса Кыргызской Республики, судебная коллегия, судебная коллегия по административным и экономическим делам Верховного суда Кыргызской Республики приняло постановление. В принятом постановлении определение Межрайонного суда г. Бишкек от 24 мая 2016 года, определение судебной коллегии по административным и экономическим делам Бишкекского городского суда от 29 июня 2016 года оставлено в силе, надзорная жалоба ОАО “МАМ” – без удовлетворения.

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун 2017-жылдын алты айдагы иштери боюнча маалымат (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгы боюнча түзүлгөн маалыматы менен салыштырмалуу)

Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 96-статьясына ылайык Кыргыз Республикасынын Жогорку соту жарандык, жазык, экономикалык, административдик жана башка иштер боюнча жогорку сот органы болуп саналат жана мыйзамда белгиленген тартилте сот процессине катышуучулардын кайрылуулары боюнча жергиликтүү соттордун соттук актыларын кайра кароону жүзөгө ашырат.

Жогорку соттун Пленуму сот тажрыйбасынын маселелери боюнча түшүнүк берет.

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун соттук коллегияларынын статистикалык маалыматтары боюнча 2017-жылдын I-жарым жылдыгында каралган соттук иштер төмөндөгүдөй мүнөздө маалымданат.

Соттук иштердин жалпы катталганы

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында Жогорку сотко 3071 соттук иш түшкөн (797 жазык, 1265 жарапдык, 325 экономикалык, 626 административдик, 58 административдик укук бузуулар жөнүндө иштер), бул маалымат 2016-жылдын ушул эле мөөнөтүндөгү маалыматка (2465 иш) салыштырмалуу 24,5% көбөйгөн.

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында – 19,5 % (2016-ж. – 641 иш) көбөйгөн, административдик укук бузуулар жөнүндө иштер 10,7 % (2016-ж. – 65 иш) азайган, жарапдык иштер – 20,0% (2016-ж. – 1011 иш) көбөйгөн, экономикалык иштер 31,0% (2016-ж 224 иш) көбөйгөн, административдик иштер – 16,2% (2016-ж. – 524 иш) көбөйгөн.

Жогорку сотко 621 соттук материалдар түшкөн (2016-ж. – 498), анын ичинен – 234 жазык сот өндүрүшүндө, 238 – жарапдык сот өндүрүшүндө, 71 – экономикалык жана 78 – административдик иштерине тиешелүү.

Жогорку сотко 2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында жалпы 3692 иштер жана соттук материалдар түшкөн (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында 2963 иштер жана соттук материалдар).

Каралган жазык иштер

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун жазык иштери жана административдик укук бузуулар жөнүндөгү иштер буюнча соттук коллегиясы 2017-жылдын алты айында 723 жазык иш караган (2016-ж. - 707). 211 көзөмөл даттануу жана 89 прокурордун сунушу канааттандырылган, бул көрсөткүч жалпы каралган иштердин санынан 41,49% түзөт. Жалпы 208 прокурордун сунушунун санынан канааттандырылганы 42,79 % түздү.

Жазык сот жүргүзүү тартибинде Кыргыз Республикасынын Жогорку соттун жазык иштери жана административдик укук бузуулар жөнүндөгү иштер буюнча соттук коллегиясы 221 соттук материалды караган (2016-ж.- 200).

Көзөмөл даттануу менен сунуштардын негизинде каралган жергиликтүү соттордун иш кароосунун сапаты төмөндөгүдөй көрсөткүчтөр менен мунөздөлөт (адамдардын саны боюнча):

- 953 адамдын санына карата биринчи жана экинчи инстанциялардын сотунун соттук актылары даттанылып, алардын ичинен 484 же 50,78 % күчүндө калтырылган;

Жокко чыгарылган соттук актылар (адамдардын санына карата):

иши прокурорго кайра кайтаруу жөнүндө - 36 адам: биринчи инстанция соту – 10, экинчи инстанция соту – 26 (2016-ж. – 43 адамга карата).

жазык иши токтотуу жөнүндө - 18 адамга карата: биринчи инстанция – 4, экинчи инстанция – 14, (2016-ж. – 10).

Биринчи жана экинчи инстанция сотунун – 153 адамга карата соттук актылары жокко чыгарылган, (анын ичинен 89 адамга карата биринчи инстанциядагы сотко кайрадан карап чыгууга жөнөтүлгөн, 34 – апелляциялык инстанция сотуна жөнөтүлгөн, кассациялык инстанция сотуна жөнөтүлгөн – жок, 1 - боюнча жазык иши токтотулган, жаңы чечим кабыл алуу боюнча - 1).

Өзгөртүлгөн соттук актылар (адамдардын санына карата):

- биринчи инстанция сотунун – 41 өкүм,
- апелляциялык инстанция сотунун - 15 өкүм,
- кассациялык инстанция сотунун – 0.

Каралган жазык иштеринин түзүлүшүнүн (структурасынын) 72,61 % төмөндөгүдөй:

- 205 же 28,35 % менчикке каршы кылмыштар жөнүндө, алардын ичинен 27 же 13,17 % - уурдоо, 12 же 5,85 % - мал уурдоо; 85 же 41,46 % - алдамчылык;
- 97 же 13,46 % өмүргө жана саламаттыкка каршы кылмыштар жөнүндө, алардын ичинен 43 же 44,32 % - киши өлтүрүү, 22 же 22,68

- % - саламаттык атайлап оор залал келтириүү;
- 139 же 19,22 % *кызматтык кылмыштар* жөнүндө, алардын ичинен 43 же 33,09 % - *кызматтык абалынан кыннаттык* менен пайдалануу, 18 же 15,10 % *кызматтык укуктардан* аша чабуу жөнүндөгү жазык иштер түзөт.
 - 84 же 11,61 % *калктын саламаттыгына жана коомдук коопсуздукка карши кылмыштар* жөнүндө, алардын ичинен 19 же 22,61 % - башкага берүү максатын көздөбөгөн баңги каражаттарын мыйзамсыз даярдоо, сатып алуу, сактоо, 60 же 71,42 % - башкага берүү максатында;

Каралган административдик укук бузулар жөнүндөгү иштер

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында 41 административдик укук бузулар жөнүндөгү иштер каралган, алардын ичинен биринчи инстанциянын 16 соттук актылары, апелляциялык инстанциянын – 4 соттук актылары жана кассациялык инстанциясынын 3 соттук актылары күчүндө калтырылган, 1 – соттук актысы өзгөртүлгөн, 15 - жокко чыгарылган.

Кыргыз Республикасынын Жогорку соттун жазык иштери жана административдик укук бузулар жөнүндөгү иштер боюнча соттук коллегиясынын 1 судьянын караган жазык иштер, административдик укук бузулар жөнүндөгү иштер жана соттук материалдар боюнча жүктөмү 2017-жылдын биринчи жарым жылдыгынын 1 айдагы орто эсеби: 15,08 - жазык иш 5,33 – соттук материал, 0,85 – административдик укук бузулар жөнүндөгү иштер; жалпысынан – 21,27 түздү.

Каралган жарандык иштер

2017-жылдын биринчи жарым жылдындағы Кыргыз Республикасынын Жогорку Сотунун жарандык иштер боюнча соттук коллегиясы тарабынан көзөмөл тартибинде 1001 иш каралган, бул маалымат 2016-жылдын ушул эле мөөнөтүндөгү

маалыматка салыштырмалуу 30,3 % көбүрөөк (768 иш).

Жарандык сот жүргүзүү тартибинде 2017 - жылдын биринчи жарым жылдында - 192 соттук материал каралган, бул маалымат 2016-жылдын ушул эле мөөнөтүндөгү маалыматка салыштырмалуу 74,5 % көбүрөөк (2016-ж. – 110).

Көзөмөл даттануу менен сунуштардын негизинде каралган жергиликтүү соттордун жарандык иштерди кароосунун сапаты төмөндөгүдөй көрсөткүчтөр менен мунөздөлөт:

- *биринчи инстанциянын чечимдерине даттанылганы* – 470 (2016-ж. – 403), алардын ичинен күчүндө калтырылгандары – 286 (60,8 %). 2016-жылдын биринчи жарым жылдында – 244 (60,5 %) түзгөн;
- *апелляциялык инстанциянын чечимдерине даттанылганы* – 323 (2016-ж. – 246), алардын ичинен күчүндө калтырылгандары – 226 (69,9 %). 2016-жылдын биринчи жарым жылдында – 159 (64,6 %) түзгөн.
- *кассациялык инстанциянын токтомдоруна даттанылганы* – 208, (2016-жылдын биринчи жарым жылдында – 119), алардын ичинен күчүндө калтырылгандары – 165 (79,3 %). 2016-жылдын биринчи жарым жылдында 98 (82,3 %) түзгөн.

Биринчи инстанция сотторунун 177 соттук актылары (37,6 %) жана экинчи инстанциянын 129 соттук актылары (24,2%), ичинде апелляциялык инстанция – 89 (27,5 %), кассациялык инстанция - 40 (19,2%) соттук актылар жокко чыгарылган.

Ал эми салыштырмалуу, 2016-жылдын биринчи жарым жылдында 147 биринчи инстанция сотторунун соттук актылары (37 %), 80 – апелляциялык инстанция (33 %), 20 – кассациялык инстанция (17 %) сотторунун соттук актылары жокко чыгарылган.

Соттук актылардын өзгөртүүсү: биринчи инстанция сотунун 7 же 1,4% (2016-ж. – 12 же 3 %) чечимдери, апелляциялык инстанция

сотунун – 8 же 2,4 % (2016-ж.- 7 же 2,3 %), кассациялык инстанция сотунун – 3 же 1,4 % (2016-ж.- 1 же 1 %).

Карапган иштердин түзүлүшүнүн (структурасынын) жарымынан ашык жарандык иштери түзөт:

- *Бүтүмдөрдү жарактуу/жараксыз деп таануу – 201 же 20 % (2016-жылдын биринчи жарым жылында – 132 же 17,1 %);*
- *карызды өндүрүү боюнча – 162 же 16,1 % (2016-жылдын биринчи жарым жылында -132 же 17,1 %);*
- *эмгектик укук мамилелери боюнча – 98 же 9,7 % (2016-жылдын биринчи жарым жылында - 87 же 11,3 %), анын ичинен мурунку жумушуна кайрадан калыбына келтириүү боюнча 78 же 79,5 % (2016 жылдын – 70 же 81 %);*
- *турак жайдан чыгаруу боюнча – 78 же 7,7 % (2016-жылдын -53 же 7 %).*

Кыргыз Республикасынын Жогорку Сотунун жарандык иштер боюнча соттук коллегиясынын судьяларынын караган жарандык иштерин жана соттук материалдар боюнча 1 судьянын жүктөмү 2017-жылдын биринчи жарым жылдыгынын 1 айдагы орто эсеби: 16,6 – жарандык иш, 3,2 – соттук материал; жалпысынан – 19,8 ишти түздү.

(2016-жылдын 1 жарым жылдыгынын бир айдагы орто эсеби : 10,6 жарандык иш, 1,52 соттук материал, жалпысынан 12,1 ишти түздү)

Карапган экономикалык жана административдик иштер

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында карапган бүткөн экономикалык иштердин саны - 185 ишти түздү, 2016 жылдын ушул эле мөөнөтүндөгү маалыматка караганда (155 иши) 19,3 % көбөйгөн

2017-ж. биринчи жарым жылдыгында – экономикалык иштер боюнча 42 соттук материал карапган (2016-ж. - 32).

Көзөмөл даттануу менен сунуштардын негизинде карапган жергиликтүү соттордун экономикалык иштердин каросуунун сапаты төмөндөгүдөй көрсөткүчтөр менен мүнөздөлөт:

- биринчи инстанциянын чечимдерине даттанылганы – 103, алардын ичинен күчүндө калтырылгандары – 55 же 53,3 % (2016-жылдын биринчи жарым жылында -62 %);
- апелляциялык инстанциянын чечимдерине даттанылганы - 38, алардын ичинен күчүндө калтырылгандары – 18 же 47,3 % (2016-жылдын биринчи жарым жылында -55 %);
- кассациялык инстанциянын токтомдоруна даттанылганы – 44, алардын ичинен күчүндө калтырылгандары – 33 же 75 % (2016-жылдын биринчи жарым жылында – 64 %).

Жокко чыгарылган:

Биринчи инстанция сотторунун - 46, апелляция сотторунун - 19, кассациялык инстанция сотторунун - 11 соттук актылары жокко чыгарылган.

Ал эми 2016-жылдын ушул эле мөөнөтүндөгү маалыматка салыштырмалуу, биринчи инстанция сотторунун – 34, апелляциялык инстанция сотторунун – 17, кассациялык инстанция сотторунун – 8 соттук актылары жокко чыгарылган.

Өзгөртүлгөн чечимдер:

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында биринчи инстанция сотторунун 2 чечими өзгөрүлгөн (2016-ж. - 1), апелляциялык инстанция – 1 (2016-ж. - 1), кассациялык инстанция – 0 (2016-ж. - 1).

Карапган иштердин түзүлүшүндө:

- 65 иш же 35,1 % - милдетти аткарбоо же ылайыктуу эмес аткаруу жөнүндө (2016-ж. – 33 %);
- 11 иш же 5,9 % - нормативдүү эмес укуктук актыны анык эмес деп табуу (2016-ж. – 11 %);
- 15 иш же 8,1 % - келишимди анык, анык эмес деп табуу жөнүндө (2016-ж. – 15 %).

- 13 иш же 7 % - милдеттүү түрүндөгү төлөмдөрдү, айыптарды, жыйымдарды өндүрүү жөнүндө (2016-ж.- 14 %);

Караган административдик иштер

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында 383 административдик иш караган, бул маалымат 2016-жылдын ушул эле мөөнөтүндөгү маалыматка (375 иш) салыштырмалуу 2,1 % көбөйгөн.

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында – административдик иштер боюнча 29 соттук материал караган (2016-ж. - 31).

Жергиликтүү соттук ордо административдик иштердин кароонун сапаты төмөндөгү көрсөткүчтөр менен мунөздөлөт:

- биринчи инстанциянын соттук актыларына даттанылганы – 251, алардын ичинен күчүндө калтырылганы 158 же 62,9 % (2016-ж. – 65 %);
- апелляциялык инстанциянын чечимдерине даттанылганы - 79, алардын ичинен күчүндө калтырылгандары – 45 же 56,9 % (2016-ж. – 56 %);
- кассациялык инстанциянын токтомдоруна даттанылганы - 53, алардын ичинен күчүндө калтырылгандары – 28 же 52,8 % (2016-ж. – 73 %).

Жокко чыгарылган соттук актылар:

- биринчи инстанция – 93 (2016-ж. – 77);
- апелляциялык инстанция – 33 (2016-ж. – 35);
- кассациялык инстанция – 25 (2016-ж. – 17).

Караган административдик иштердин түзүлүшүндө:

- 67 же 17,4 % - нормативдүү эмес мамлекеттик бийлик органдарынын актыларын талашуусу боюнча (2016-ж. - 66);
- 20 же 5,2 % - жергиликтүү өзүн өзү башкаруу органдарынын нормативдүү

эмес актыларын талашуу боюнча (2016-ж.- 26);

- 206 же 53,7 % - мамлекеттик органдардын жана жергиликтүү өзүн өзү башкаруу органдарынын жер бөлүп берүү чечимдерин жана аракеттерин талашуу боюнча (2016-ж. - 171).

Административдик жана экономикалык иштер жана соттук материалдар боюнча соттук коллегияларында, бир судьяга иши кароо боюнча жүктөмү 2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында орточо бир айда төмөнкүнү түзгөн:

экономикалык иштер – 3,8; административдик иштер – 7,9; соттук материалдар – 1,5; баардыгы – 13,3 (2016-ж. биринчи жарым жылдыгында - экономикалык иштер – 4; административдик иштер – 8; соттук материалдар – 2; баардыгы 12,2).

Жогорку Соттун Пленуму

«Кыргыз Республикасынын Жогорку Соту жана жергиликтүү соттору жөнүндө» Мыйзамдын 14, 15 статьяларына ылайык Жогорку Сот соттук тажрийбаны изилдейт, корутундулайт жана соттук статистиканы жүргүзөт, Жогорку Соттун Пленуму соттук ишмердүүлүктүү уюштуруунун суроолорун карайт.

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында 4 Пленумдун жыйналышы еткөрүлгөн, аларда караган суроолор төмөндөгүлөр:

- Кыргыз Республикасынын Жогорку Сотунун соттук коллегияларынын курамына Кыргыз Республикасынын Жогорку Сотунун судьяларын шайлоо жөнүндө;
- Кыргыз Республикасынын Жогорку Сотунун жазык жана административдик укук бузу боюнча соттук коллегиясынын иш жүргүзүү тууралуу;
- Кыргыз Республикасынын Жогорку Сотунун жаарандык иштер боюнча соттук коллегиясынын иш жүргүзүү жөнүндө;
- Кыргыз Республикасынын Жогорку Сотунун административдик жана

- экономикалык иштер боюнча соттук коллегиясынын иш жүргүзүү тууралуу;
- Кыргыз Республикасынын Жогорку Сотунун жана жергилиттүү соттордун I жана II даражадагы “Кыргыз Республикасынын сот түзүмүнүн мыктысы” ведомстволук медалы менен жана Кыргыз Республикасынын Жогорку Сотунун Ардак грамотасы менен сыйлоо жөнүндө Кыргыз Республикасынын Жогорку Сотунун Пленумунун 2017-жылдын 2-мартында №5 токтому кабыл алынган;
- Кыргыз Республикасынын Жогорку Сотунун соттук коллегиясынын курамына Кыргыз Республикасынын Жогорку Сотунун судьясын шайлоо жөнүндө;

2017 - жылдын биринчи жарым жылдыгында Кыргыз Республикасынын Жогорку Соту тарабынан соттук тажрыйбаны изилдөө жана корутундулоо боюнча жүргүзүлгөн иштер:

1. Жер талаштар боюнча 2014-2015 жылдары каралган иштердин соттук тажрыйбасын серептөө;

2. Кыргыз Республикасынын Жогорку Сотунун пленумунун мурда кабыл алынган токтомдору бүгүнкү күнгө ылайык келүүсүн анализдөө:

- 2009-жылдын 27-февралындагы №9 пленумунун “Жер участкаларын берүүгө жана алып коюуга байланышкан мамлекеттик жана жергилиттүү өз алдынча башкаруу органдарынын чечимдердин, аракеттерин (аракетсиздигин) талашуу жөнүндөгү иштерди кароодо келип чыгуучу айрым маселелер тууралуу” токтому;
- 2006-жылдын 28-апрелиндеги №5 пленумунун Кыргыз Республикасынын “банкроттук (кудуретсиздик)” жөнүндөгү Мыйзамын колдонуу тажрыйбасынын кээ бир маселелери туурасында токтому;

3. Салык кызмат органдарынын чечимдерин салык төлөөчүлөр жактан даттануу тартиби тууралуу соттук тажрыйбада айрым суроолор боюнча

Жогорку сотунун Пленумунун токтомунун долбоору;

4. Катышуучу-мамлекеттердин Жогорку арбитраждык, чарбалык, экономикалык жана башка соттордун төрагаларынын кеңеши жактан, мамлекеттик сот адилеттүүлүгү жана бейтарап териштириүү тууралуу өз-ара аракет жүргүзүү суроолор боюнча экономикалык чөйрөдө каралган талаш иштердин соттук тажрыйбасын жалпылоо жыйынтыгынын негизинде берилген сунуштарга маалымат даярдоо.

5. Катышуучу-мамлекеттердин Жогорку арбитраждык, чарбалык, экономикалык жана башка соттордун төрагаларынын кеңеши жактан, экономикалык талаштар боюнча соттук чечимдерди өз ара аткаруу жөнүндө соттук тажрыйбасын серептөө (2014-2016-ж.ж.)

6. Карыз жана насыя береселери боюнча жергилиттүү соттор жактан иштерди кароодо мыйзамдарды колдонуу тууралуу соттук тажрыйбасын серептөө (2015-2016-ж.ж.);

7. Жарандык иштер боюнча пленумунун токтомдорунун долбоорлорун анализдөө:

- Карыз келишим боюнча талаштарды чечүүдө соттук практиканын айрым маселелер жөнүндө (2002-жылдын 29-ноябриндагы №6 Пленумунун токтому);
- Моралдык зыяндын ордун толтуруу жөнүндөгү мыйзамдарды колдонуунун соттук тажрыйбасынын кээ бир маселелери туурасында (2004-жылдын 4-ноябрь №11 Пленумунун токтому);
- Өмүргө жана ден-соолукка келтирилген зыяндын ордун толтуруу жөнүндөгү мыйзамдарды колдонуу боюнча соттук тажрыйбанын кээ бир маселелери (2006-жылдын 30-ноябрь №14 Пленумунун токтому);
- Соттук чечим жөнүндө (2008-жылдын 12-июн №16 Пленумунун токтому);
- Автоунаа каражаттарына карата менчик укукту таануу иштерин кароонун соттук тажрыйбасынын кээ бир маселелери

- жөнүндө (2003-жылдын 27-сентябры №14 Пленумунун токтому);
- Юридикалык мааниси бар фактыварды аныктоо тууралуу иштер боюнча сот тажрыйбасы жөнүндө (2010-жылдын 29-январы №;1 Пленумунун токтому).
8. Кылмыш жана жарандык иштер боюнча укуктук жардам көрсөтүү чөйрөсүндө Шанхай кызматташтык уюмунун мүчө - мамлекеттердин өз ара аракеттенүү жөнүндө маалымат.
9. 2016-жылдын 30-июлундагы №154 Кыргыз Республикасынын Мыйзамы кабыл алынганга чейинки колдонуудагы Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Пленумунун токтомдоруна тийиштүү өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө маселесин кароо.
- Республиканын сотторунун эркинен ажыратуу жазасын белгилөө боюнча соттук практикасы жөнүндө (1991-жылдын 4-октябрьынын пленумунун токтому);
 - Карасантайлык менен адам өлтүрүү жана денеге оор жаракат келтирүү жөнүндөгү иштер боюнча соттук практика тууралуу (1992-жылдын 25-декабрьынын №8 пленумунун токтому);
 - Автотранспорт кылмыштары жөнүндөгү иштер боюнча соттук практика тууралуу (1993-жылдын 2-апрелинин №2 пленумунун токтому);
 - Мыйзамсыз кредит алуу, мамлекеттик кредитти максатсыз пайдалануу жана салык төлөөдөн баш тартуу (качуу) үчүн жоопкерчилик жөнүндөгү жазык мыйзамдарынын Кыргыз Республикасынын соттору тарабынан (2003-жылдын 27-сентябры №16 пленумунун токтому);
 - Мүлкүү байкабастыктан жок кылуу же зыянга учуратуу кылмыштын башка кылмыштарга байланыштуу жасалганда, алардын жыйындысы боюнча квалификациялоо тажрыйбасынdagы айрым маселелер жөнүндө (2006-жылдын 28-апрели №4 пленумунун токтому);
 - Опузалап алып коюу жөнүндөгү иштер боюнча соттук практика тууралуу (1997-жылдын 25-декабры №11-04 пленумунун токтому);
 - Контрабанда жөнүндөгү иштер боюнча соттук практика тууралуу (2003-жылдын 2-апрели №7 пленумунун токтому);
 - Жаңыдан ачылган жагдайлар боюнча өндүрүштү козгоонун соттук тартиби жөнүндө (2008-жылдын 14-марты №5 пленумунун токтому);
 - Жазык иштери боюнча апелляциялык, кассациялык жана көзөмөл инстанциядагы соттордун ыйгарым укуктары жөнүндө (2008-жылдын 14-марты №6 пленумунун токтому);
 - Соттордун айыпкердин укугун коргоону камсыз кылууучу мыйзамдарды колдонуу практикасы жөнүндө (1992-жылдын 2-октябры №6 пленумунун токтому);
 - Соттук өкүм жөнүндө (2009-жылдын 27-февралы №8 пленумунун токтому);
 - Граждандардын менчигине каршы кылмыш иштери боюнча соттук практика тууралуу (1994-жылдын 18-ноябры №11-02 пленумунун токтому);
 - Банги каражаттар, психотроптук, күчтүү таасир этүүчү жана уулдуу заттар менен байланышкан кылмыштар жөнүндө иштер боюнча сот тажрыйбасы тууралуу (2001-жылдын 2-февралы №1 пленумунун токтому);
 - Жашы жетпегендердин кылмыштары жөнүндөгү иштер боюнча соттук практика тууралуу (2003-жылдын 2-апрели №6 пленумунун токтому);
 - Соттордун баңги заттарга байланышкан кылмыштар жөнүндө жазык иши боюнча Кыргыз Республикасынын 2007-жылдын 25-июнундагы №91 Мыйзамын колдонушу жөнүндө (2008-жылдын 14-марты №4 пленумунун токтому);
 - Жергилиттүү соттордун айыпкердин өзүнө коюлган айыптоого мақул болгон учурдагы соттук териштириүүнүн жана сот чечимин кабыл алуунун жөнөкөйлөтүлгөн тартибин колдонулушу

- жөнүндө (2013-жылдын 1-февралы №3 пленумунун токтому);
- Кыргыз Республикасынын сотторунун жазык иштерин кароонун мөөнөттөрү жөнүндө (2001-жылдын 4-июну №5 пленумунун токтому);
 - Соттор тарабынан түзөтүү мекемесинин түрүн дайындоо тажрыйбасы жөнүндө (2001-жылдын 6-июлу №7 пленумунун токтому);
 - Кыргыз Республикасынын жергиликтүү сотторунун кызматтык кылмыштар боюнча жоопкерчилик тууралуу мыйзамдарды колдонуусу жөнүндө (2016-жылдын 25-марты №7 пленумунун токтому);

10. 2017 - жылдын Кыргыз Республикасынын Жогорку Сотунун ишине 2016-жылдагы мөөнөтүнө салыштырмалуу ар бир соттук коллегиялары тарабынан соттук иштерди кароодогу жана жергиликтүү соттор тарабынан сот адилеттигин ишке ашыруу сапаты тууралуу, соттордун жүктөм ченемдеринин көрсөтүүсү менен жазык, жарандык, экономикалык, административик иштерин кароосу боюнча анализи жүргүзүлгөн. Маалымат мамлекеттик жана расмий тилдеринде дайындалган.

11. Кыргыз Республикасынын жергиликтүү сотторунун 2017-жылдын 2016-жылга салыштырмалуу соттук иштерди кароо боюнча ар бир соттук коллегияларынын иштерине анализ жүргүзүлүп, биринчи, апелляциялык жана кассациялык инстанциядагы сот адилеттүүлүгүн жүзөгө ашыруу тууралуу сапатына баа берүүсү менен маалымат түзүлгөн жана жазык, жарандык, экономикалык, административик иштерин кароодо судьялардын аныкталган. Маалымат мамлекеттик жана расмий тилдеринде дайындалган.

2017 - жылдын 6 айында №1 (64) «Кыргыз Республикасынын Жогорку Сотунун Бюллетени» 800 нускада басып чыгарылган. Анда жарыяланды: Кыргыз Республикасынын жергиликтүү соттор тарабынан баланы асырап алуу, баланын үстүнөн камкорчулукту (көзөмөлчүлүктү) белгилөө, балдарды жатак мекемелерге аныктоо жөнүндө

мыйзамдардын колдонулушу жөнүндө” Жогорку Сотунун пленуму, “Юридикалык жактарды, алардын филиалдарын жана өкүлчүлүктөрүн жооунун айрым маселелери тууралуу” Жогорку Сотунун пленуму, Төрайымдын жана орун басарларынын соттук коллегияларынын 2016-жылдагы иштери жөнүндө маалыматтары жарыяланган, Кыргыз Республикасынын Жогорку Сотунун жана жергиликтүү сотторунун 2016-жылдагы иштери тууралуу маалымат ж.б. Бюллетень 21.04.2017-ж. басмага коюлуп, 03.05.2017-ж. чыгарылган жана өз убагында Жогорку Сотун судьяларына жана аппарат кызматкерлерине, жергиликтүү сотторунун судьяларына таратылган.

Жогорку соттун Кыргыз Республикасынын мыйзам чыгаруу жана аткаруу бийлиги менен биргелешип иш алыш баруусу жөнүндө

Макулдашылган кызматташтыкта жана биргелешип иш алыш баруунун чегинде 2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында Жогорку Соту тарабынан мыйзамдардын жана башка укуктук актылардын долбоору боюнча укуктук экспертиза жүргүзүлгөн. 109 мыйзамдар каралып, алардын ичинен 25 долбоор боюнча кошумча пикир жана сунуштар жөнөтүлгөн.

Кыргыз Республикасынын Жогорку Сотуна түшкөн мыйзамдар, токтомдор, буйруктар жана башка нормативдүү-укуктук актылары боюнча 518 нормативдүү-укуктук актылары анализденип, тутумдаштырылып жана кодификацияланып чыккан, алардын ичинен:

Кыргыз Республикасынын Мыйзамдары – 107,

Кыргыз Республикасынын Президентинин жарлыктары – 100,

Кыргыз Республикасынын Президентинин буйруктары – 24,

Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин токтомдору – 2,

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн токтомдору – 260,

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн буйруктары – 25.

Кыргыз Республикасынын жергилиттүү сотторунун 2017-жылдын алты айдын иштери боюнча маалымат (2016-ж. 1 жарым жылдыгына салыштырмасы менен)

«Кыргыз Республикасынын Жогорку Соту жана жергилиттүү соттор жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 25-статьясына ылайык Кыргыз Республикасынын жергилиттүү сотторунун тутумун төмөндөгүлөр түзөт: - биринчи инстанциядагы соттор (райондук соттор, шаардагы райондук соттор, шаардык соттор, райондор аралык соттору); экинчи инстанциядагы соттор (облустук соттор, Бишкек шаардык соту).

Райондук жана ага төнөштирилген соттор алардын компенсациясына таандык болгон сот иштерин карашып, биринчи инстанциядагы сот катары иш-аракеттерди жүргүзүштөт.

Областтык жана аларга төнөштирилген соттор алардын компенсациясына таандык болгон сот иштерин апелляциялык, кассациялык даттануу арыздар, прокурордун сунушу боюнча карашып, экинчи инстанциядагы сот катары иш - аракеттерди жүргүзүштөт.

Биринчи инстанция сотторундагы иштердин жалпы катталышы.

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында биринчи инстанция сотторуна 70219 соттук иш түшкөн, алардын ичинен: 6947 - жазык, 15888-административдик укук бузулар жөнүндө, 40648 - жарандык, 3530 - экономикалык, 3206 - административдик иштер, бул статистика маалыматы 2016-жылдын ушул эле мөөнөтүндөгү маалыматка салыштырмалуу - 69768 иш (алардын ичинен – 8111 жазык, 16786-административдик укук бузулар жөнүндө, 38241-жарандык, 3599-экономикалык, 3031-административдик).

22659 - соттук материалдар түшкөн, анын ичинен – 16852 жазык сот өндүрүштө, ал эми – 5200 жарандык сот өндүрүшү менен каралуучу материалдар, -397 экономикалык иштер боюнча, - 210 административдик иштер боюнча. 2016-жылга салыштырмалуу

(22965 соттук материалдар), бул көрсөткүч 1,3% төмөндөгөн.

Биринчи инстанция сотторунда жалпысынан -92878 соттук иш жана материалдар түшкөн (2016ж 6 айында 92733), же 0,1% көбейгөн.

Биринчи инстанция соттору менен жалпы түшкөн иштердин санынын ичинде бул мөөнөттө 55690 иш каралган (2016ж 6 айында - 59337), алардын ичинен жазык иштер - 7029, административдик укук бузулар жөнүндө иштер - 14027, жарандык иштер -30580, экономикалык иштер - 2085, административдик иштер - 1969,

21201 соттук материалдар каралган (2016ж 6 айында - 21964), алардын ичинен – 16102 жазык иштер боюнча, - 4554 жарандык иштер боюнча, 351-экономикалык иштер боюнча, - 194 административдик иштер боюнча.

Биринчи инстанция соттору тарабынан жалпы 76891 иш жана соттук материалдар каралган (2016ж 6 айында - 81301), же 5,7% төмөндөгөн.

Каралган жазык иштери

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында биринчи инстанция соттору тарабынан жазык иштеринин каралышынын мүнөздөмөсү төмөндөгүдөй.

Каралып бүткөн жазык иштер 13,1% төмөндөгөн, алардын саны 7029 ишти түздү (2016ж 6 айында 7955).

Процесстик мөөнөттердү бузуп каралган жазык иштердин саны көбөйгөн жана 365 ишти түздү, (2016ж 6 айында -272). Бул бөлүгү каралып бүткөн жазык иштердин арасынан 5,19% түздү (2016ж – 3,4%).

Акталган адамдардын саны – 130 түздү, 2016ж – 107 адам.

2848 жазык иши сот өндүрүшү менен 3415 адамдардын санына карата токтотулган

(кыскартылган), же башкача айтканда каралып бүткөн иштердин 40,5% түздү (2016ж – 3017 иш же 37,9%).

Биринчи инстанция сотторунда каралып бүткөн иштердин негизги көрсөткүчтөрүнүн төмөндөгүдөй динамикасы белгиленет.

- 3117 иш өкүм менен каралып бүткөн, же башкача айтканда 2016-жылга (3415 иш) салыштырмалуу 9,5% төмөндөгөн. Бул көрсөткүч каралып бүткөн иштердин санына карата 44,3% түздү (2016ж – 42,9%);
- 111 иш 168 адамга карата сотто жоюлбай турган тергөөнүн өксүктөрүн толтуруу үчүн прокурорго кайра кайтарылган (2016ж – 145 иш 178 адамдын санына карата). Каралып бүткөн иштерге карата бул көрсөткүч 1,5% түздү (2016ж-1,8%);
- башка негиздер менен прокурорго кайра кайтарылган иштердин саны 664 ишти түзүп, 2016-жылга (1014 иш) салыштырмалуу 34,5% азайган. Каралып бүткөн иштердин ичинен бул көрсөткүч 9,4% түздү (2016ж- 34%).

Жаза белгилөө тажрыйбасы боюнча биринчи инстанция сотторунун 2017 жылдын биринчи жарым жылдагы көрсөткүчтөрү төмөндөгүдөй мунөздөлөт.

- 3590 адам соттолгон (алардын ичинен 354-аялдар, 110-жаши жете электер), 2016-жылга (3938) салыштырмалуу 9,6% азайган;
- өмүр бою эркинен ажыратууга 11 адамга белгиленген (алардын ичинен КЖК 97-ст.-8), (2016ж-11 адам).
- эркинен ажыратуу жазасы -1445 соттолгон адамдарга белгиленген, бул көрсөткүч 2016-жылга (1425 адам) салыштырмалуу 1,3% көбөйгөн, бул жалпы соттолгон адамдардын санынан 40,25% түзгөн (2016-ж -36,18%);
- айып жана үч эселенген айып түрүндөгү материалдык санкциялары 568 адамга колдонулду, бул сан 2016-жылга (757 адам) салыштырмалуу 32,2% төмөндөгөн,

жана соттолгон адамдардын санынан 15,8% түздү (2016ж – 19,2%);

- шарттуу соттолгондордун саны (КЖК 63ст.) 10,9% көбөйгөн жана 1406 адамды түздү (2016ж - 1548 адам) жана баардык соттолгон адамдардын санына карата 39,16% (2016ж-39,3%) түздү.
- мыйзамдарда каралгандан жецилирээк жаза белгилениши (КЖК 56-ст. колдонуп) 88,8% азайган жана 2 адам санын түзгөн, (2016ж – 18 адам), же 0,05% (2016ж 0,45%) түзгөн.
- мунаатыс аркылуу 34 адам жаза аткаруудан бошотулган, бул көрсөткүч 2016-жылга (33-адам) салыштырмалуу 0,94% көбөйгөн жана баардык соттолгон адамдардын санына карата 3,03%.

Кылмыштардын түрү боюнча соттуулуктун түзүлүшүнүн (структурасынын) салыштырмасалмагынын көбүрөөгүн төмөндөгү статьялар менен соттолгондор ээлейт:

- 1177 адамдардын саны (анын ичинен – 121 аял) менчикке каршы кылмыштар боюнча, (алардын ичинен КЖК 164 бер.- 387, КЖК 165 бер – 180, КЖК 166 бер – 205, КЖК 167 бер – 59, КЖК 168 бер - 166), же баардык соттолгон адамдардын санынын 32,78% түздү (2016ж – 1269 адам саны же 32,2%);
- 628 адамдын саны (34 - аялдар) калктын саламаттыгына жана коомдук коопсуздукка каршы кылмыштар боюнча, (алардын ичинен КЖК 246 бер- 428, КЖК 247 бер – 172), же баардык соттолгон адамдардын санынан 17,49% (2016ж – 797 же 20,2%) түзөт.
- 417 адам саны (40- аялдар) өмүргө жана саламаттыкка каршы кылмыштар боюнча, (алардын ичинен КЖК 97 бер - 152, КЖК 104 бер - 114), же баардык соттолгон адамдардан 11,6% түздү (2016 -457 же 11,6%);
- 427 адам саны (47-аялдар) коомдук коопсуздукка каршы кылмыштар боюнча, (алардын ичинен КЖК 234 бер - 315), же баардык соттолгон адамдардын санынын

11,8% түзөт (2016ж – 409 адам саны же 10,3%).

Каралган соттук материалдары (жазык сот өндүрүшүнүн тартибинде:

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында биринчи инстанция соттора тарабынан жазык сот өндүрүшүнүн тартибинде 16102 соттук материалдар каралып чыгып, 13211 арыз менен сунуш канааттандырылган, же 82,04% түздү (2016ж – 17639, алардын ичинен 14774 канааттандырылган, же 83,7% түзгөн).

Жаза өтүү мөөнөтүнөн мурда шарттуу түрдө бошотуу боюнча 1782 соттук материалдар каралган, алардын ичинен 629 арыз канааттандырылган, же башкача айтканда 35,29% түздү (2016ж – 38,4%).

151 соттук материал соттолгон адамдардын кармоо шарттары өзгөртүү боюнча 625 арыз канааттандырылган же 24,16% түздү (2016ж-31,48).

Каралган административдик укук бузулар жөнүндөгү иштер

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында 14027 административдик укук бузулар жөнүндөгү иштер каралган, бул көрсөткүч 2016-жылдын (15066) ушул эле мөөнөтүнө салыштырмалуу 7,4% азыраак.

АЖЖКинде белгиленген негиздер менен 1266 иш (2016-ж. - 1222), кайтарылган, 641 иш токтотулган (кыскартылган) (2016-ж.525).

Административдик жазага 13842 адам тартылган, же баардык укук бузуучулардын санына караганда 98,6 % түздү (2016-ж.- 99,3%).

Административдик укук бузган адамдарга карата колдонулган жаза чаралардын түзүлүшү (структурасы):

- административдик камоо -3626 же 25,8 % (2016-ж.-4152 же 27,5 %);
- айып – 7135 же 50,8 % (2016-ж.7299 же 48,4 %);
- аталган жаранга берилген атайын укуктан ажыраттуу -2576 же 18,3% (2016-ж.-2981 же 19,8 %);
- эскертуү – 177 же 1,2 %(2016-ж.-168 же 1,1 %).

Каралып бүткөн иштердин категориялары боюнча:

- майда бейбаштык боюнча – 2974 же баардык каралып бүткөн иштердин санына карата 21,2% түздү. 2016-жылы 3699 же 24,5 %;
- айдоочулардын транспорт каражаттарын мас абалында айдоосу боюнча 5415 иши же баардык каралып бүткөн иштердин санына карата 38,6 % түздү. 2016-жылга салыштырмалуу-6031 же 40%;
- транспорт каражатын айдоочусунун жол кыймылынын эрежелеринин бузулулары боюнча –1516 же баардык каралып бүткөн иштердин санына карата 10,8 % түздү. 2016-жылы – 1449 же 9,6 %.

Апелляциялык жана кассациялык инстанция сотторунда мыйзамдуулуктары боюнча текшерилип чыккан биринчи инстанция сотторунун соттук актыларынын туруктуулугу, биринчи инстанция соттору каралып чыккан 7029 иштен 1507 иши же 21,43 % соттук акты экинчи инстанция сотторуна даттанганын эске алып, (алардын ичинен 875 иши күчүндө калтырылган) 2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында 91 % түздү (2016-ж. -91,5%).

Каралган жарандык иштер

2017-жылдын 1-жарым жылдыгында сот өндүрүшүндө каралган жарандык иштердин саны 4,62% төмөндөгөн жана 30580 ишти түзгөн (2016-ж. 1-жарым жылдыгында 31993 иш түшкөн).

Чечим чыгаруу менен каралган иштер, мурунку жылдын ушул маалына салыштырмалуу 3,15% төмөндөгөн жана 20934 ишти түзгөн (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында 21594 иш) анын ичинен

доону толугу менен канааттандыруу 18490 иш же 88,32% (2016-ж. 1-жарым жылдыгында 19145 иш же 88,6%).

Өндүрүшүндө каралып бүткөн иштердин жалпы санынын ичинен процесстик мөөнөттү бузуу менен каалган иштин саны 564 же 1,84% (2016-ж. 1-жарым жылдыгында 703 иш же 2,1%).

2017-жылдын 1-жарым жылдыгында биринчи инстанция сотторунун өндүрүшүндө каралып бүткөн иштердин түзүлүшү (структурасы) төмөндөгүдөй:

- үй бүлөлүк укук мамилелер боюнча иштер – 38,31% же 11716 ишти түздү (2016-ж. 1-жарым жылдыгында – 11790 иш же 36,8%). Өткөн жылдын мөөнөтүндөй эле, бул категориядагы иштердин ичинен көбүнчөсү нике бузуу боюнча иштер, алар 5488 иш же 46,8% (2016-ж. 1-жарым жылдыгында 5482 иш же 46,4%), алимент өндүрүү боюнча 3661 иш же 31,24% (2016-ж. 1-жарым жылдыгында 3863 иш же 32,7%) түздү.
- карыздын суммасын өндүрүү боюнча иштер – 5965 иш же 19,50 % (2016-жылдын 1-жарым жылдыгында 5960 иш же 18,6%).
- эмгектик укук мамилелери боюнча -339 иш же 1,10% (анын ичинен мурунку жумушуна кайрадан калыбына келтирүү боюнча 175 иш же 0,57%) 2016-жылдын 1-жарым жылдыгында 326 иш же 1%.
- юридикалык мааниси бар факттарды аныктоо жана тануу боюнча иштер - 2338 иш же 7,64%. (2016-жылдын 1-жарым жылдыгында 2729 иш же 8,5%.
- турак жай мамилелери боюнча иштер – 707 иш же 2,31% (анын ичинен турак-жайдан чыгаруу 589 иш же 1,92%). 2016-жылдын 1-жарым жылдыгында – 534 иш же 1,6%.

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында биринчи инстанциядагы сот өндүрүшүнө түшкөн доо арыздын арасынан 8605 же 28,13% доо арыз кароосуз калтырылган. Салыштырмалуу 2016-жылдын

биринчи жарым жылдыгында 9453 (24,7%) иш боюнча доо арыз кароосуз калтырылган.

Бардык каралып бүткөн иштердин санына карата сот өндүрүшүнөн токтотулган иштердин салыштырма салмагы, баардык каалган иштердин санынын 3,40 % же 1041 ишти түздү. 2016-жылдын 1-жарым жылдыгында 946 иш же 2,9% түзгөн.

Жарандык сот өндүрүшүнүн тартиби боюнча каалган соттук материалдар.

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында биринчи инстанция соттору аркылуу жарандык сот өндүрүшүнүн тартиби боюнча 3963 соттук материалдар каалган, алардын арасынан 3644 материал же 91,95% боюнча арыздар канааттандырылган. 2016-жылдын 1-жарым жылдыгында 3302 соттук материалдар каалып, алардын арасынан 91% же 3007 канааттандырылган.

Соттук материалдардын каалышы боюнча түзүлүшү (структурасы):

- доону камсыз кылуу жана аны жокко чыгаруу боюнча – 21,59 % же 856 (2016-жылдын 1-жарым жылдыгында -753 же 22,8%);
- жоопкерди издөө боюнча – 450 же 11,35% (2016-жылдын 1-жарым жылдыгында – 426 же 12,9 %);
- процесстик мөөнөттү калыбына келтирүү боюнча - 150 же 3,78 % (2016-жылдын 1-жарым жылдыгында – 130 же 3,9 %);
- сот чечимдерин аткаруу менен байланышкан маселелер боюнча – 1178 же 29,72% (анын ичинен: чечимди түшүндүрүү боюнча – 46, чечимди аткарууну кийинкиге калтыруу жана мөөнөтүн узартуу боюнча – 254, чечимдин аткарылышын камсыз кылуу боюнча – 13, аткаруу барагынын көчүрмөсүн берүү боюнча – 256, аткаруу өндүрүшүн жандандыруу боюнча – 47, аткаруу иши боюнча өндүрүштү токтото туруу, токтотуу боюнча - 562). (2016-жылдын 1-жарым жылдыгында – 1110 же 33,6%);

- соттук тапшырманы аткаруу боюнча - 48 же 1,21 % (2016-жылдын 1-жарым жылдыгында – 58 же 1,7%).

Экинчи инстанция сотторунда мыйзамдуулуктары боюнча текшиерилип чыккан биринчи инстанция сотторунун

Каралган экономикалык иштер

2017 – жылдын биринчи жарым жылдыгында биринчи инстанция соттор тарабынан 2085 экономикалык иш каралып бүткөн, башкacha айтканда 2016 – жылга (2390 иш) салыштырмалуу 14, 6 % азайган.

2017 – жылдын биринчи жарым жылдыгында процессуалдык мөөнөттөрүн бузуу менен 317 иш же аякталган өндүрүштүн жалпы санынан 15,2 % каралган (2016-ж. – 13,1%). Кароосуз калтырылганы - 763 иш, (2016-ж. - 863 иш). Өндүрүштө токтолулганы - 112 иш (2016-ж.-112 иш). Кайтарылган доо арыздар – 1038 (2016- ж. - 956).

Чечим кабыл алуу менен аяктаган иштердин саны – 1210 ишти түздү, же 58,03% (2016 ж. - 1415 иш), алардын ичинен 1074 доо арыз канааттандырылган. (2016-жылы - 1221).

Экономикалык иштердин чечим кабыл алынын каралгандары боюнча түзүлүшү (структурасы):

- *милдеттенмелерди аткарбай коюу же ойдогудай аткарбоо жөнүндө - 51,17 % же 1067 иш.* Бул иштер боюнча доо арыздардын толук канааттандыруусу - 543 иш, же 50, 89 % түздү. 2016-жылы 1099 иш же 45, 9 %, толук канааттандыруусу – 493 иш, же 44, 8 %;
- *банкроттук (кудуретсиздик) жөнүндө - 3,21 % же 67 иш,* толук канааттандыруусу – 44 иш же 65,67 %. 2016-жылы – 58 иш же 2,4 %, толук канааттандыруусу 34 же 58,6 %;
- *келишимдерди жарактуу жана жараксыз деп табуу боюнча – 4,79 % же 100 иш,* толук канааттандыруусу - 37 иш, же 37 % түздү. 2016 – жылы - 57 же 2,3 %, толук канааттандыруусу - 13 же 22, 8 %;

жарандык иштер жана соттук материалдар боюнча соттук актыларынын туруктуулугу, төмөнкүнү эске алганда 30580 иштен 2760 иш даттанылган, күчүндө калтырылган 1380 соттук актылар же 95,4% түздү.

- *милдеттүү айып төлөмдөрдү, чогултууларды, төлөмдөрдү төлөтүп алуу жөнүндө – 14 % же 291 иш,* доо арызды толук канааттандыруусу менен - 162 же 55, 6 % түздү. 2016 – ж.- 279 же 11,6 %, доо арызды толук канааттандыруусу менен - 112 же 40,1 %;
- *мамлекеттик органдардын нормативдүү эмес укуктук актыларын жараксыз деп таануу жөнүндө - 1,72 % же 36 иш,* доо арызды толук канааттандыруусу менен – 12 иш, же 33,3 % түздү. 2016 – ж. 87 иш, же 3,6 %, доо арызды толук канааттандыруусу менен 22 иш же 25,2 % түздү.

2017-жылдын алты айында биринчи инстанция соттору аркылуу экономикалык сот өндүрүшүнүн тартиби боюнча 351 соттук материалдар каралган, алардын арасынан 75,78% же 266 материал боюнча арыздар канааттандырылган. (2016-жылдын ушул эле мөөнөтүндө - 277 соттук материал каралган же үстүбүздөгү жылдан караганда 73% азыраак, алардын, алардын ичинен 14% же 202 канааттандырылган).

Соттук материалдардын каралышы боюнча түзүлүшү (структурасы):

- *доону камсыз кылуу боюнча – 121 же жалпы каралган арыздардын санынан 34,38% түздү (2016ж-100 же 37%).*
- *чечимди аткаруунун кийинкиге калтыруу жана мөөнөтүн узартуу, өзгөртүү тууралуу, чечимдеги туура эмес жазууларды жана эсептик каталарды ондоо - 83 же 23,58% (2016ж – 75 же 27%).*

Административдик иштердин каралышы.

2017 – жылдын биринчи жарым жылдыгында биринчи инстанция соттор тарабынан 1969 административдик иштердин өндүрүштөрү аяктаган, 2016 – жылга караганда 1,83 % көбөйгөн (2016-ж. – 1933 иш).

кайтарылган арыздар – 1147 ишти түздү же 35,7% (2016 – ж. -34,8 %).

процессуалдык мыйзамда көрсөтүлгөн мөөнөттөрүн бузуу менен 437 иш каралган, же 22,19 %. Ал эми 2016 - жылдын биринчи жарым жылдыгында – 275 иш.

чечим чыгарылган иштердин саны 1124 ишти түздү, ал эми 2016 – ж. – 891 иш. 714 арыз же 63, 52 % канаттандырылган. (2016 – ж. - 62, 7 %).

кароосуз калтырылган – 628 арыз же 31, 89 % (2016 – ж. - 41,2 %).

өндүрүштө токтолулган – 217 иш, же 11,02% (2016 – ж. - 12,67 %).

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында каралган административдик иштердин түзүмү:

- мамлекеттик бийлик органдарынын, кызмат адамдарынын нормативдик эмес актыларын, чечимдерин жана аракеттерин талашуу тууралуу – 740 иш же - 37,58 %, алардын ичинен канаттандыруусу менен - 249 арыз же 33,64 % түздү. (2016-жылы – 796 иш же 41 %, канаттандыруусу менен – 243 иш же 30, 5 % түзгөн);
- административдик укук бузуу жөнүндө иштерди кароонун ыйгарым укугу бар мамлекеттик органдардын жана кызмат адамдарынын токтомдорун талашуу тууралуу – 26 иш же 1,3 %, алардын ичинен канаттандыруусу - 5 же 19,2 % түздү. (2016-жылы – 44 иш же 2,27%, канаттандыруусу -11 иш же 25 % түзгөн).

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында биринчи инстанция соттору аркылуу административдик сот өндүрүшүнүн тартиби боюнча каралган соттук материалдар:

2017 – жылдын алты айында биринчи инстанция соттору аркылуу административдик сот өндүрүшүнүн тартиби боюнча 194 соттук материалдар каралган, алардын арасынан 67,52 % же 131 материал боюнча арыздар канаттандырылган. (2016-жылдын ушул эле мөөнөттүндө – 194 соттук материал каралган же үстүбүздөгү жылда караганда барабар, алардын ичинен 125 канаттандырылган же 64,43% түздү).

2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында райондор аралык соттор тарабынан каралган экономикалык иштер боюнча соттук актылардын туруктуулугу 91,6% түздү (2016-ж. – 92,8%), анткени экинчи инстанция соттор тарабынан 497 даттанган соттук актылар каралып, анын ичинен 323 күчүндө калтырылган. Административдик иштер боюнча биринчи инстанциянын соттук актылардын туруктуулугу 85,7% (2016-ж. -84%), анткени экинчи инстанция соттор тарабынан 919 даттанган соттук актылар каралып, анын ичинен 638 күчүндө калтырылган.

Апелляциялык тартипте кароо үчүн түшкөн жазык, жарандык, экономикалык, административдик иштер жана административдик укук бузуу жөнүндө иштер.

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында апелляциялык инстанциядагы областык жана аларга тең келген сотторго -4923 иш түшкөн, алар биринчи инстанциядагы соттор тарабынан каралган иштердин жалпы санынан 16% түзгөн (2016-ж. – 4135 иш же 6,9%). Алардын ичинен: жазык иштер 1200, жарандык – 2263, экономикалык – 446, административдик – 713, административдик укук бузуулар жөнүндө - 301.

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында 336 соттук материалдар түшкөн (2016ж-281), алардын ичинен 18 жазык сот өндүрүш тартибинде, 293-жарандык сот өндүрүш тартибинде, экономикалык иштер боюнча - - 13, административдик иштер боюнча – 12 материалдар кароо үчүн түшкөн.

Жалпысынан экинчи инстанциядагы сотко апелляциялык тартилте 5259 иш жана соттук материалдар түшкөн.

Жазык иштерди кароо

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында апелляциялык тартилте - 1105 иш 1562 адамга карата каралган, 2016 - жылы 985 иш 1388 адамга карата каралган. Кыргыз Республикасынын ЖПК көрсөтүлгөн мөөнөттөрү жогору каралган иштердин баардык каралган иштердин ичинен – 41 иш же 3,7% түздү.

Кайтарылган иштердин саны – 128 иш, анын ичинен – 31 иш (24,2%) соттолуучунун келүүсүн камсыз кыла албоо себеби боюнча (2016ж-195 иш).

Биринчи инстанциядагы соттордун соттук актыларын апелляциялык даттануунун жыйынтыгы боюнча сапаты:

- 675 адамга карата соттук актылары өзгөртүүсүз калтырылган, даттанылгандардын санынан – 43,21% түзгөн (2016ж – 39,98%).
- 391 адамга карата соттук актылары жокко чыгарылган, даттангандардын санынан 25,03% түзгөн, алардын ичинен 53 актоо өкүмдөрү (2016ж – 26,3%).
- 496 адамга карата соттук актылары өзгөртүлгөн, даттангандардын санынан 31,75% түзгөн (2016ж – 33,6%), алардын ичинен жаңы жаза чараптардын аныктamasы менен - 60, кылмыштын квалификациясын өзгөртүү менен – 46, квалификацияны өзгөртүүсүз калтыруу менен жаза чарасы төмөндөгөн- 74.

Апелляциялык тартилте каралган негизги жазык категориясындагы иштердин түзүмү:

- менчикке карши кылмыштар – 321 иш же 29,04% (2016ж-30,4%);
- ден-соолукка жана өмүргө карши кылмыштар – 145 иш же 13,1% (2016ж – 12,7%);

- калктын саламаттыгына жана коомдук адеп-ахлакка карши кылмыштар 139 иш же 12,5% (2016ж-14,7%);
- кызматтык кылмыштар – 135 иш же 12,2% (2016-ж – 12,7%).

Апелляциялык инстанциядагы соттор тарабынан жазык сот өндүрүш тартибинде 18 соттук материал каралган, анын ичинен: биринчи инстанциядагы соттук актылардын өзгөртүүсүз калтырылганы – 8 же 44,4%.2016-ж 6 айына салыштырмалуу – 8, анын ичинен биринчи инстанциядагы соттук актылардын өзгөртүүсүз калганы – 53,3% (15 материал).

Административдик укук бузуулар жөнүндө иштерди кароо.

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында апелляциялык инстанциядагы жазык иштер боюнча соттук коллегиялар тарабынан 247 административдик укук бузуу жөнүндө иштер каралган.. Ал эми 2016-ж ушул эле мөөнөтүндө - 215 административдик укук бузуу жөнүндө иштер каралган же 12,9% көбөйгөнү байкалат.

Кыргыз Республикасынын ЖПК көрсөтүлгөн мөөнөттөрү жогору каралган иштер-0.

Каралган иштердин сапаты:

- өзгөртүүсүз калтырылган соттук актылар – 165 же 66,8% (2016-ж -57,67%).
- Жаңы чечим кабыл алуу менен жокко чыгарылган соттук актылар – 35 же 14,17% (2016-ж 19,06%):
- өзгөртүлгөн соттук актылар – 47 же 19,02% (2016-ж 23,2%).

Иштин түзүмдөрү төмөндөгү укук бузуулардын түрлөрү менен көрсөтүлгөн:

- айдоочулардын мас абалында унаа каражаттарын айдоо – 79 же 31,9% (2016-ж – 37,2%);
- майда бейбаштык – 53 же 21,4% (2016ж – 9,7%).

Жарандык иштерди кароо

2017-жылдын 1-жарым жылдыгында апелляциялык тартилте каралган жарандык иштердин кароо саны 32,5% көбөйүп 1842

иши түзгөн (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында -1242).

Кыргыз Республикасынын ЖПКда көрсөтүлгөн мөөнөтүнөн жогору – 291 иш каралган же 15,7 % (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында -364 же 29,3%).

Кароосуз кайтарылып берилген иштердин саны – 373 иш же апелляциялык инстанцияга келип түшкөн иштердин санынан 20,2% түздү (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында -227).

Биринчи инстанциядагы соттордун соттук актыларын апелляциялык даттануунун жыйынтыгы боюнча сапаты:

- өзгөртүүсүз калтырылганы аныктамалар жана чечимдер -1031 же даттангандардын ичинен 55,9 % (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында - 641 же 51,6% аныктамалар жана чечимдер);
- жокко чыгарылган аныктамалар жана чечимдер – 630 же даттангандардын санынан 34,2 % (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында - 506 же 40,7% аныктамалар жана чечимдер), алардын ичинен толугу менен жокко чыгарылганы – 602 аныктамалар жана чечимдер (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында 483 аныктамалар жана чечимдер)
- өзгөртүлгөн аныктамалар жана чечимдер 178 же даттангандардын санынан 9,66% (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында 95 же 7,6% аныктамалар жана чечимдер).

Каралган иштердин негизги категориялары:

- карыз акысын өндүрүп алуу жөнүндө – 338 же каралган иштердин ичинен 18,3 % (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында – 247 же 19,8%);
- бүтүмдү (келишимдерди) анык же анык эмес деп таануу жөнүндө - 387 же 21% каралган иштерден (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында - 201 иш же 16,1%);

- эмгек мамилелери жөнүндө -57 же 3,09 % каралган иштердин ичинен (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында - 120), анын ичинде жумушка кайрадан орноштуруу боюнча - 120 (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында 87);
- үй бүлөлүк мамилелер иштер жөнүндө - 245 же 13,3 % каралган иштерден (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында 191 же 15,3%);
- турак жай иштери боюнча - 124 же 6,7 % каралган иштердин ичинен, (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында 81 иш же 6,5%), анын ичинде турак-жайдан чыгаруу боюнча -112 түзөт (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында – 76).

Жарандык сот иштери боюнча апелляциялык инстанция соттору тарабынан 2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында 224 соттук материалдар каралган, алардын ичинен 143 же 63,8% даттануу келтирилген соттук актылар өзгөртүүсүз калтырылган, 80 же 35,7% соттук актылар жокко чыгарылган, 1 соттук акт же 0,4% өзгөртүлгөн.

Ал эми 2016-жылдын биринчи жарым жылдыгына салыштырмалуу апелляциялык тартипте соттор тарабынан 171 соттук материалдар каралып, алардын ичинен 105 же 61,4% даттанылган соттук актылар өзгөртүүсүз калтырылып, жокко чыгарылган соттук актылары 65 же 38%, өзгөртүлгөн соттук актылар 5 же 2,9% түзгөн.

Экономикалык иштерди кароо.

2017 - жылдын биринчи жарым жылдыгында апелляциялык тартипте каралган экономикалык иштердин саны – 291 иши түздү (2016 – ж. – 254 иш). Кыргыз Республикасынын ЖПКде көрсөтүлгөн кароо мөөнөтүнөн өткөн иштер - 39, (2016-ж- 33).

Кароосуз кайра кайтарылган иштердин саны - 143 (2016-ж.- 103 иш).

Экономикалык иштерди кароодо апелляциялык текшерүүдө алардын сапаты:

- өзгөртүүсүз калган аныктамалар жана чечимдер - 193 же каалган иштердин ичинен 66,32 % түздү (2016-ж. - 68, 1 %);
- бузулган аныктамалар жана чечимдер - 87 же каалган иштердин ичинен 29,89% түздү. (2016-ж. – 73 же 28, 7 %);
- өзгөртүлгөн чечимдер – 11 же каалган иштердин ичинен 3, 78 % (2016-ж. - 8 же 3,14 %).

Каалган экономикалык иштердин негизги категориялары:

- милдеттүү айып төлөмдөрдү, чогултууларды, төлөмдөрдү төлөтүп алуу жөнүндө – 113 же каалган иштердин ичинен 38,83 % түздү. (2016 – ж . - 38,1 %);
- нормативдик эмес укуктук актыларды жараксыз деп табуу жөнүндө - 15 же каалган иштердин ичинен 5,15 % (2016 - ж.-11 же 4,3 %).
- келишимдерди жараксыз, жарактуу деп табуу боюнча - 48 же 16,49 % (2016 -ж. -18 же 7%);

Экономикалык иштери боюнча апелляциялык инстанция соттору тарабынан 2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында 7 соттук материалдар каалган, алардын ичинен 4 же 57, 14 % даттануу келтирилген соттук актылар өзгөртүүсүз калтырылган. 2 соттук актылар же 28,57 % соттук актылар жокко чыгарылган. Мыйзамда көрсөтүлгөн мөөнөтүнөн жогору соттук материалдар каалган жок.

Ал эми 2016-жылдын ушул эле мезгилине салыштырмалуу апелляциялык тартипте соттор тарабынан 12 соттук материалдар каалган, алардын ичинен 7 же 58,3 % даттануу келтирилген соттук акттар өзгөртүүсүз калтырылган, 5 соттук акт же 41,6 % соттук актылар жокко чыгарылган. Мыйзамда көрсөтүлгөн мөөнөтүнөн жогору соттук материалдар каалган жок.

Административдик иштерди кароо.

Отчеттук мезгилде апелляциялык тартипте 586 административдик иштер каалган, анын ичинде Жарандык процесстик

кодексте көрсөтүлгөн мөөнөтүн өткөзүү менен 69 иш же каалган иштердин ичинен 11,77 % түздү. 2016-ж. 6-айда – 493 иш каалган, Кыргыз Республикасынын Жарандык процесстик кодексте көрсөтүлгөн мөөнөтүн өткөзүү менен 51 иш же 10, 3 % каалган.

Административдик иштерди кароодо апелляциялык текшерүүдө алардын сапаты:

- өзгөртүүсүз калтырылган биринчи инстанция сотунун аныктамалары жана чечимдери - 429 же каалган иштердин ичинен 73,20 % (2016-ж. – 327 же 66,3%);
- жокко чыгарылган аныктамалар жана чечимдер - 152 же 25,93% (2016 – ж. - 157 же 31,8 %);
- өзгөртүлгөн аныктамалар жана чечимдер - 5 же 0,85 % (2016ж. - 9 же 1,8 %).

Каалган административдик иштердин негизги категориялары:

- мамлекеттик бийлик органдарынын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, алардын кызмат адамдарынын нормативдик актыларын талашуу тууралуу – 19 же 3,24%. 2016-жылга салыштырмалуу – 103 же 20,8%.
- мамлекеттик органдардын, алардын кызмат адамдарынын нормативдүү эмес актыларын, чечимдерин жана аракеттерин талашуу жөнүндө – 254 же каалган иштердин ичинен 43,34 %, 2016-жылга салыштырмалуу – 149 иш же 30,2 % болгон;
- мамлекеттик органдардын жер берүү маселелер боюнча чечимдерин жана аракеттерин талашуу боюнча – 57 же каалган иштердин ичинен 9,72 %. 2016-жылга салыштырмалуу – 29 же 5,8 % болгон.
- мамлекеттик бийлик органдарынын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, алардын кызмат адамдарынын аракеттери же аракетсиздиги боюнча талаштар жөнүндө-152 же каалган иштердин

ичинен 25,93 %. 2016-жылга салыштырмалуу-143 иш же 29%.

Административдик иштер боюнча апелляциялык инстанция соттору тарабынан 2017 - жылдын биринчи жарым жылдыгында 7 соттук материалдар караплан, алардын ичинен 7 же 100% даттануу келтирилген соттук актылар өзгөртүүсүз калтырылган, мыйзамда көрсөтүлгөн мөөнөтүнөн жоргуу 2 же 28,57% соттук материалдар караплан.

Ал эми 2016-жылдын ушул эле мезгилине салыштырмалуу апелляциялык тартипте соттор тарабынан 16 соттук материалдар караплан, алардын ичинен 11 же 69 % даттануу келтирилген соттук акттар өзгөртүүсүз калтырылган, 5 соттук акт же 32 % соттук актылар жокко чыгарылган. Мыйзамда көрсөтүлгөн мөөнөтүнөн жоргуу соттук материалдар караплан жок.

Кассациялык тартипте кароо үчүн түшкөн жазык, жарандык экономикалык, административдик иштер жана административдик укук бузуу жөнүндө иштер

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында кассациялык тартипте кароо үчүн 2481 иш түшкөн (кылмыш иштери-467, административдик укук бузуулар - 104, жарандык иштер - 1117, экономикалык - 298, административдик - 495). 2016-жылга салыштырмалуу (2209-иш) бул көрсөткүч 10, 96 % көбөйгөн.

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында кассациялык инстанция сотуна 906 соттук материалдар түшкөн, анын ичинен жазык сот өндүрүшүндө кароо боюнча - 766 жана 126- соттук материал жарандык өндүрүшүндө, экономикалык иштер боюнча - 1, административдик иштер боюнча - 13 иш түшкөн. (2016-ылдын биринчи жарым жылдыгында - 857).

Жазык иштерин кароо

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында кассациялык тартипте караплан жазык иштердин саны 402 иш 502 адамга карата түздү (2016ж-446)

Кыргыз Республикасынын ЖПК көрсөтүлгөн мөөнөттөн жоргуу караплан иштердин саны -0 ишти түздү.

Прокурорго тергөө ишин кемчиликтерин толуктоого кайтарылган иштердин саны 65 иш (2016-ж - 34 иш).

Биринчи инстанциядагы соттордун кассациялык тартипте текшерилген окумдөрүнүн санаты:

- 200 адамга карата же 39,8% (2016ж – 39,5%)- өкүм күчүндө калтырылган;
- 213 адамга карата же 42,4% өкүм жокко чыгарылган (2016ж – 48,0%), анын ичинен: жаны кароого – 113, прокурорго тергөө ишин толуктоого – 9, токтотулган иштер – 13;
- 89 адамга карата же 17,7% өкүм өзгөртүлгөн (2016ж – 12,3%, анын ичинде жаңы жаза чараларын колдонуу менен – 4, кылмыш ишинин квалификациясын өзгөртүү менен - 3, кылмыш ишинин квалификациясын өзгөртүүсүз мыйзамда карапландан жецилирээк жаза белгиленүүсү менен - 10).

Кассациялык тартипте караплан жазык иштеринин негизги категориялары:

- менчикке каршы кылмыштар боюнча – 134 иш же караплан иштердин 33,3% (2016ж – 180 же 40,3%).
- өмүргө жана ден соолукка каршы кылмыштар боюнча – 57 иш же караплан иштердин ичинен 14,1% (2016ж – 55 иш же 12,3%);
- кызматтык кылмыштар боюнча -50 иш же караплан иштердин ичинен 12,4% (2016ж – 33 иш же 7,39%).
- Калктын саламаттыгына жана коомдук адеп-ахлакка каршы кылмыштар боюнча -47 иш же караплан иштердин ичинен 11,6% (2016ж – 46 иш же 10,3%).

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында жазык сот өндүрүш иштери боюнча 630 соттук материалдар караплан, алардын ичинен биринчи инстанция сотунун соттук актылары боюнча, күчүндө калтырылгандар -433 (68,7%), жокко

чыгарылган – 87 (13,8%), өзгөртүлгөндөр – 110 (17,4%). 2016-жылга салыштырмалуу 597 соттук материалдар караплан, анын ичинен 409 (68,5%) күчүндө калтырылган, – 63 (10,5%) жокко чыгарылган, - 125 (20,9%) өзгөртүлгөн.

Административдик укук бузулар жөнүндө иштерди кароо.

Жазык иштери боюнча областтык соттук коллегияларынын жана аларга тенделген соттор 2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында кассациялык тартилте – 85 административдик укук бузулар боюнча иш караплан. 2016жлы – 78 иш.

Биринчи инстанция сотунун соттук актыларын кассациялык тартилте кароонун жыйынтыгы боюнча:

- 30 же 35,2% (2016ж- 43 же 55,1%)- күчүндө калтырылган;
- 22 же 25,8% (2016ж – 17 же 21,7% - жокко чыгарылган;
- 33 же 38,8% (2016ж -18 же 23,0%) - өзгөртүлгөн.

Караплан иштердин категориясы боюнча:

- айдоочунун мас абалында унаа каражатын башкаруу – 31 же 36,4% (2016ж – 37 же 47,4%).

Жарандык иштерди кароо

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында кассациялык тартилте караплан жарандык иштердин саны 918 түздү, же 16,66% көбөйгөн, 2016-жылдын биринчи жарымында ушул эле мезгилде -765 иш.

Жалпы кассациялык тартилте карапалууга түшкөн 1117 иштин ичинен кароосуз кайтарылганы иштердин саны 166 же 18,08%, (2016-жылдын биринчи жарымында 140 же 14,8%), процесстик мөөнөттү бузуу менен караплан иштин саны 85 иш же 9,2%. 2016-жылдын биринчи жарымына салыштырмалуу процесстик мөөнөттү бузуу менен караплан иштин саны 11 ишти же 1,4% түздү.

Кассациялык текшерүүдө биринчи инстанция соттор тарабынан караплан жарандык иштердин сапаты:

- жалпы күчүндө калтырылганы 349 соттук актылар же караплан иштердин ичинен 38,01% (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында – 245 иш же 32%);
- жокко чыгарылганы – 495 соттук актылар же 53,9 % ,алардын ичинен ишти жаңыдан кароого жөнөтүлгөнү – 400 иш (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында 476 соттук актылар же 62,2%);
- өзгөртүлгөнү - 74 соттук актылар же 8,06%- (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында 44 же 5,7%).

Категориялар боюнча караплан иштердин ичинен:

- карыз акысын өндүрүп алуу жөнүндө - 232 же караплан иштердин ичинен 25,2% (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында – 191 же 24,9%);
- бүтүмдү анык же анык эмес деп таануу жөнүндө - 146 же караплан иштердин ичинен 15,9 %(2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында 126 дел же 16,4%);
- турак-жай иштери – 76 же караплан иштердин ичинен 8,2% (2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында 59 иш же 7,7%);
- эмгек мамилеси жөнүндө - 22 же караплан иштердин ичинен 2,39 %(2016-жылдын биринчи жарым жылдыгында 28 же 3,6%).

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында кассациялык инстанция сотторунда 101 соттук материалдар жарандык соттук өндүрүш тартибинде караплан, алардын ичинен - 50 (49,5%) биринчи инстанция сотунда соттук актылар күчүндө калтырылган, 50(49,5%) кассациялык даттануулар соттук актылар жокко чыгаруу менен канааттандырылган, 1-өзгөртүлгөн.

Ал эми 2016 жылдын биринчи жарым жылдыгында кассациялык инстанция сотторунда 80 соттук материалдар жарандык соттук өндүрүш тартибинде караплан,

алардын ичинен – 38 (47,5) биринчи инстанция сотунда соттук актылары күчүндө калтырылган, 41(43,4%) кассациялык

даттануулар соттук актылар жокко чыгаруу менен канааттандырылган, 1- өзгөртүлгөн.

Экономикалык иштерди кароо.

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында кассациялык инстанция сотунда - 206 экономикалык иштер каралган, алардын ичинен көрсөтүлгөн процессуалдык мөөнөттү өткөрүү менен каралган 21 иш. Кароосуз кайтарылган иштердин саны - 81 иш.

2016-жылдын ушул мезгилине салыштырмалуу – 191 иш каралган, алардын ичинен процессуалдык мөөнөттү бузуу менен 12 иш каралган, кароосуз кайтарылган 56 иш.

Биринчи инстанция сотторун кассациялык текшерүүдө экономикалык иштердин сапатын кароонун жыйынтыгы:

- күчүндө калтырылган – 130 соттук актылар же 63,10 % даттанылгандардын ичинен (2016-ж.- 102 иш же 53,4 %);
- жокко чыгарылган - 72 соттук актылар же 34, 95 %, ошондой эле: жаңыдан кариоого жөнөтүлгөн - 55, жаңы чечим кабыл алынганы - 12. 2016-ж. – 82 соттук актылар жокко чыгарылган же 42, 9 %.
- өзгөртүлгөндөр - 4 соттук акт же 1,94 %.

Кассациялык тартипте каралган экономикалык иштердин негизги категориясы:

- милдеттүү айып төлөмдөрдү, чогултууларды, төлөмдөрдү төлөтүп

алуу жөнүндө - 78 же каралган иштердин ичинен 37,86 % (2016 ж. – 90 же 47 %);

- милдеттенмелерди аткарбай коую же ойдогудай аткарбоо жөнүндө – 10 же 4,85 %. (2016-ж. - 18 же 9,4 %).
- нормативдик эмес укуктук актыларды жараксыз деп таануу жөнүндө - 10 же каралган иштердин ичинен 4,85 % (2016-ж.- 1 же 0,5 %);

Экономикалык иштер боюнча кассациялык инстанция соттору тарабынан 2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында 1 соттук материал каралган, алардын ичинен 1 же 100 % даттануу келтирилген соттук актылар өзгөртүүсүз калтырылган. Жокко чыгарылган соттук актылар каралган жок. Мыйзамда көрсөтүлгөн мөөнөтүнөн жогору соттук материалдар каралган жок.

Ал эми 2016-жылдын ушул эле мезгилине салыштырмалуу кассациялык тартипте соттор тарабынан 4 соттук материалдар каралган, алардын ичинен 2 же 50 % даттануу келтирилген соттук актылар өзгөртүүсүз калтырылган, 2 соттук акт же 50 % соттук актылар жокко чыгарылган. Мыйзамда көрсөтүлгөн мөөнөтүнөн жогору соттук материалдар каралган жок.

Административдик иштерди кассациялык тартипте кароо.

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында 333 - административдик иш кассациялык тартипте каралган, алардын ичинен процессуалдык мөөнөтүн бузуу менен - 49 иш, кароосуз кайтарылган – 122 арыз. (2016-ж. - 343 иш, процессуалдык мөөнөтүн бузуу менен - 25 иш, кароосуз кайтарылган - 113).

Биринчи инстанция сотторун кассациялык текшерүүдө административдик иштердин сапаттуу кароонун жыйынтыгы:

- күчүндө калтырылган – 209 соттук актылар же каралган иштердин ичинен 62, 76 % (2016 - ж, - 200 иш же 58,3 %);
- жокко чыгарылганы – 112 соттук актылар же 33,63 %, ошондой эле биринчи инстанция сотторуна жаңыдан кариоого жөнөтүлгөн иштер - 83 (24, 92%), жаңы чечим кабыл алуу менен – 17 (5,10%). (2016-ж. – 138 соттук актылар жокко чыгарылган же 40,2 %);

Каралган административдик иштердин арасынан:

- 130 же 39 % - мамлекеттик бийлик органдарынын нормативдүү эмес актыларына, аракеттерине жана чечимдерине даттануу тууралуу (2016-ж. – 62 иш же 18%).
- 36 же 10,81% - мамлекеттик органдардын жер берүү маселелер боюнча чечимдерин жана аракеттерин талашшуу боюнча (2016-ж. 28 же 8,1 %).

Административдик иштер боюнча кассациялык инстанция соттору тарабынан 2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында 9 соттук материалдар каралган, алардын ичинен 7 же 77,77 % даттануу келтирилген

Соттук иштерди кароо боюнча жергиликтүү соттордун жүктөмү.

2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында апелляциялык жана кассациялык инстанция сотторунда бир судьяга болгон жүктөмү орточо бир айда 9,5 ишти түздү.(2016ж – 8,8).

	2016-ж.	2017-ж.
Бишкек шаардык соту	11,2	16,3
Чүй облустук соту	9,9	11,2
Ысык-Көл облустук соту	8,0	5,3
Ош облустук соту	13,2	14,6
Жалал-Абад облустук соту	8,9	10,1
Талас облустук соту	4,8	3,5
Нарын облустук соту	3,7	2,2
Баткен облустук соту	4,7	4
Аскер соту	1,0	-

Биринчи инстанция сотунун бир судьяга болгон жүктөмү 2017-жылдын биринчи жарым жылдыгында орточо республика боюнча бир айга 55,2 ишти түздү (2016ж.-52,1).

	2016-ж.	2017-ж
Бишкек шаары	63,8	61,5
Чүй облусу	63,5	61,9
Ысык-Көл облусу	79,2	58,3
Ош облусу	45,5	55,4
Жалал-Абад облусу	34,7	51,1
Нарын облусу	58,9	33,9
Талас облусу	42	35,6
Баткен облусу	37,4	46,522
Гарнizonдук соттор	6,3	-

Маалымат Кыргыз Республикасынын Жогорку Сотунун мыйзамдар менен иштөө, соттук тажрыйбаны жалпылоо, соттук статистиканы талдоо жана Пленумдун ишин камсыздоо Башкармалыгы тарабынан даярдалды

Информация о работе Верховного суда Кыргызской Республики за 6 месяцев 2017 года (в сравнении с аналогичным периодом за 2016 год)

В соответствии со статьей 96 Конституции Кыргызской Республики Верховный суд является высшим судебным органом по гражданским, уголовным, экономическим, административным и иным делам и осуществляет пересмотр судебных актов местных судов по обращениям участников судебного процесса. Пленум

Верховного суда дает разъяснения по вопросам судебной практики.

Согласно статистическим данным судебных коллегий Верховного суда Кыргызской Республики рассмотрение судебных дел в первом полугодии 2017 года характеризуется следующими данными.

Поступление судебных дел

За 6 месяцев 2017 года в Верховный суд поступило 3071 судебных дел (797 – уголовных, 1265 – гражданских, 325 – экономических, 626 – административных, 58 – дел об административных правонарушениях), что на 24,5% больше чем за аналогичный период 2016 года (2465 дел).

В первом полугодии 2017 года увеличилось поступление уголовных дел на – 19,5% (1-е полугодие 2016г. - 641 дел), поступление дел об административных правонарушениях уменьшилось на - 10,7% (2016г. – 65 дел), увеличилось поступление гражданских дел на – 20,0 % (2016г. – 1011 дел), увеличилось поступление

экономических дел на - 31,0% (2016г. – 224 дел), поступление административных дел увеличилось на – 16,2 % (2016г. – 524 дел).

Судебных материалов поступило - 621, в том числе 234 – подлежащих рассмотрению в порядке уголовного судопроизводства, 238 – в порядке гражданского судопроизводства, 71 – по экономическим делам, 78 – по административным делам, (2016г. – 498).

Всего в Верховный суд Кыргызской Республики за первое полугодие 2017 года поступило 3692 дела и судебных материалов, (в 1-м полугодии 2016г. - 2963 дела и судебных материалов).

Рассмотрение уголовных дел

Судебной коллегией по уголовным делам и делам об административных правонарушениях за 6 месяцев 2017 года было рассмотрено 723 уголовных дел, (2016г.- 707). Удовлетворено - 211 надзорных жалоб и 89 представлений прокурора, что составило – 41,49% от числа рассмотренных дел. По 208 представлениям прокурора удовлетворяемость составила 42,79%.

В порядке уголовного судопроизводства судебной коллегией по уголовным делам и делам об административных правонарушениях Верховного суда Кыргызской Республики рассмотрено 221 судебных материалов, (2016г. – 200).

По результатам рассмотрения в порядке надзора жалоб и представлений качество

рассмотрения уголовных дел местными судами республики (в лицах) характеризуется следующими показателями:

– обжаловано судебных актов первой и второй инстанций в отношении 953 лиц, из которых оставлено в силе – в отношении 484 лиц или 50,78%.

Отменены судебные акты (по числу лиц):

- о возврате дела прокурору в отношении 36 лиц: первая инстанция - 10, вторая инстанция - 26 (2016г. в отношении - 43 лиц);
- о прекращении уголовного дела - в отношении 18 лиц: первая инстанция -4, вторая инстанция - 14 (в 2016г.- 10);

Отменены судебные акты судов первой и второй инстанций – в отношении 153 лиц (в том числе с передачей дела на новое рассмотрение в суд первой инстанции – 89 лиц, в суд апелляционной инстанции – 34, в суд кассационной инстанции – не было, с прекращением дела - 1, с вынесением нового решения –1).

Изменены (по числу лиц):

- приговоры судов первой инстанции - 41
- приговоры судов апелляционной инстанции – 15
- определения судов кассационной инстанции - 0

В структуре рассмотренных уголовных дел более 72,61% составляют дела:

- о преступлениях против собственности – 205 или 28,35% от общего числа рассмотренных уголовных дел, в том числе кража – 27 (13,17 %), скотокрадство

- 12 (5, 85%); мошенничество – 85 (41,46%).
- о преступлениях против жизни и здоровья - 97 или 13,46% от общего числа рассмотренных уголовных дел, в том числе убийство - 43 (44,32%), умышленное причинение тяжкого вреда здоровью - 22 (22,68%);
- о должностных преступлениях - 139 или 19,22% от общего числа рассмотренных уголовных дел, в том числе злоупотребление должностным положением – 43 (33,09%), превышение должностных полномочий - 18 (15,10%).
- о преступлениях против здоровья населения и общественной нравственности – 84 или 11,61% от общего числа рассмотренных уголовных дел, в том числе изготовление, приобретение, хранение наркотических средств без цели сбыта - 19 (22,61%), с целью сбыта - 60 (71,42 %);

Рассмотрение дел об административных правонарушениях

Судебной коллегией по уголовным делам и делам об административных правонарушениях за 6 месяцев 2017 года было рассмотрено 41 дело об административных правонарушениях, из которых оставлено в силе 16 судебных актов судов первой инстанции, 4 – судов апелляционной инстанции и 3 – судов кассационной инстанции, изменен – 1 судебный акт, отменены - 15.

Нагрузка на одного судью судебной коллегии по уголовным делам и делам об административных правонарушениях Верховного суда по рассмотрению уголовных дел, судебных материалов и дел об административных правонарушениях составила в 2017 году в среднем за 1 месяц: уголовных дел – 15,08; судебных материалов – 5,33; дел об административных правонарушениях – 0,85. Всего: 21,27.

Рассмотрение гражданских дел

В 1 полугодии 2017 года судебной коллегией по гражданским делам Верховного суда Кыргызской Республики рассмотрено в порядке надзора - 1001 дело, что на 30,3 % больше по сравнению с аналогичным периодом в 1 полугодии 2016 года (768 дел).

В порядке гражданского судопроизводства в 1 полугодии 2017 года было рассмотрено 192 судебных материала, что на 74,5% больше по сравнению с аналогичным периодом 1 полугодием 2016 года (110 судебных материалов).

По результатам рассмотрения в порядке надзора жалоб и представлений качество рассмотрения гражданских дел местными судами республики характеризуется следующими показателями:

- обжаловано судебных актов судов первой инстанции – 470 (в 1 полугодии 2016г.- 403), из которых оставлено в силе – 286 (60,8%). В 1 полугодии 2016 года судебных актов оставлено в силе -244 (60,5%).

- обжаловано судебных актов апелляционной инстанции – 323 (в 1 полугодии 2016г. – 246), из которых оставлено в силе – 226 (69,9 %). В 1 полугодии 2016г. судебные акты оставлены в силе - 159 (64,6%).
- обжаловано судебных актов кассационной инстанции – 208 (в 1 полугодии 2016г. – 119), из которых оставлено в силе – 165 (79,3 %). В 1 полугодии 2016г. судебных актов оставлены в силе - 98 (82,3 %).

Отменено 177 судебных актов первой инстанции (37,6%) и 129 судебных актов второй инстанции (24,2 %), в том числе апелляционной инстанции 89– или 27,5%, кассационной – 40 или 19,2% .

Для сравнения, в 1 полугодии 2016 года были отменены 147 судебных актов первой инстанции или 37%, апелляционной инстанции – 80 или 33%, кассационной – 20 судебных акта или 17%.

Изменены судебные акты судов первой инстанции – 7 или 1,4% (в 1 полугодии 2016г. - 12 или 3%), апелляционной – 8 или 2,4% (в 1 полугодии 2016г.- 7 или 2,3%), кассационной – 3 или 1,4% (в 1 полугодии 2016г. – 1 или 1%).

Рассмотрение экономических и административных дел

В первом полугодии 2017 года рассмотрение экономических дел увеличилось на 19,3 % по сравнению с аналогичным периодом прошлого года и составило 185 дел (2016г. – 155 дела).

За 6 месяцев 2017 года судебной коллегией по административным и экономическим делам рассмотрено 42 судебных материалов по экономическим делам (в 2016г. – 32 судебных материалов).

По результатам рассмотрения в порядке надзора жалоб судебной коллегией, качество рассмотрения экономических дел местными судами республики характеризуется следующими показателями:

- обжаловано судебных актов первой инстанции - 103, из которых оставлено в

В структуре рассмотренных дел более половины составляют гражданские дела:

- о признании действительными/ недействительными сделок – 201 или 20% (в 1 полугодии 2016г. - 132 или 17,1 %);
- о взыскании долга - 162 дел или 16,1 % (в 1 полугодии 2016г. - 132 или 17,1%);
- о трудовых отношениях –98 или 9,7 % (в 1 полугодии 2016г. - 87 или 11,3%), в том числе о восстановлении на работе 78 или 79,5% (в 1 полугодии 2016г.- 70 или 81%);
- о выселении – 78 или 7,7% (в 1 полугодии 2016г. - 53 или 7 %).

Нагрузка на одного судью судебной коллегии по гражданским делам Верховного суда Кыргызской Республики по рассмотрению гражданских дел и судебных материалов в 1 полугодии 2017 года в среднем за 1 месяц составила – 16,6 гражданских дел; судебных материалов – 3,2; всего – 19,8.

(для сравнения за 1 полугодие 2016 года в среднем за 1 месяц составила - 10,6 гражданских дел; судебных материалов - 1,52; всего - 12,1.)

силе - 55 или 53,3%. В первом полугодии 2016 года оставлено в силе – 62 %;

- обжаловано судебных актов апелляционной инстанции – 38, из которых оставлено в силе - 18 или 47,3%. В первом полугодии 2016 года – 55 %;
- обжаловано судебных актов кассационной инстанции - 44, из которых оставлено в силе - 33 или 75 %. В первом полугодии 2016 года – 64%

Отменено:

судебных актов первой инстанции - 46, судебных актов апелляционной инстанции - 19, судебных актов кассационной инстанции - 11.

Для сравнения за 6 месяцев 2016 года отменено судебных актов первой инстанции -

34, судебных актов апелляционной инстанции - 17, судебных актов кассационной инстанции - 8.

Изменены решения:

решения судов первой инстанции за первое полугодие 2017 года -изменено - 2 (в 2016г. – 1), судов апелляционной инстанции - 1 (2016г. - 1), судов кассационной инстанции – 0 (2016г. – 1).

В структуре рассмотренных дел:

- 65 дел или 35,1% - о неисполнении или ненадлежащем исполнении обязательств (2016г. – 33%);
- 11 дел или 5,9 % - о признании недействительными ненормативных правовых актов (2016г. – 11%);
- 15 дел или 8,1 % - о признании договоров действительными, недействительными (2016г. – 15 %).
- 13 дела или 7 % - о взыскании обязательных платежей, сборов, штрафов, (2016г. – 14 %);

В первом полугодии 2017 года рассмотрено 383 административных дел, по сравнению с аналогичным периодом прошлого года увеличилось на 2,1% (2016г. – 375 дел).

За 6 месяцев 2017 года судебной коллегией по административным и экономическим делам рассмотрено 29 судебных материалов по административным делам (2016 г. – 31)

Качество рассмотрения административных дел местными судами характеризуется следующими показателями:

- обжаловано судебных актов первой инстанции - 251, из которых оставлено в силе - 158 или 62,9 % (2016 г. – 65 %);

- обжаловано судебных актов апелляционной инстанции - 79, из которых оставлено в силе - 45 или 56,9 % (2016г. – 56 %);
- обжаловано судебных актов кассационной инстанции - 53, из которых оставлено в силе – 28 или 52,8 % (2016 г.– 73 %).

Отменено судебных актов:

- первой инстанции – 93 (2016г. – 77);
- апелляционной инстанции - 33 (2016г. – 35);
- кассационной инстанции - 25 (2016г. - 17).

В структуре рассмотренных административных дел:

- 67 или 17,4% - об оспаривании ненормативных актов, органов государственной власти (2016г. - 66);
- 20 или 5,2% - об оспаривании ненормативных актов органов местного самоуправления (2016г. - 26);
- 206 или 53,7% - об оспаривании, решений и действий госорганов и органов местного самоуправления, связанных с земельным участком (2016г. - 171).

Нагрузка на одного судью судебной коллегии по экономическим и административным делам по рассмотрению экономических дел, административных дел и судебных материалов незначительно увеличилась и составила в первом полугодии 2017 года в среднем за 1 месяц:

экономических дел – 3,8; административных дел – 7,9; судебных материалов – 1,5; всего – 13,3.

(для сравнения за первое полугодие 2016г. экономических дел – 4; административных дел – 8; судебных материалов – 2; всего – 12,2).

Пленум Верховного суда

В соответствии со статьями 14, 15 Закона Кыргызской Республики «О Верховном суде Кыргызской Республики и местных судах» Верховный суд изучает и обобщает судебную

практику, ведет судебную статистику, Пленум Верховного суда Кыргызской Республики рассматривает вопросы организации и деятельности судов.

В первом полугодии 2017 года состоялось 4 заседания Пленума Верховного суда Кыргызской Республики, на котором рассмотрены вопросы:

- об избрании судей Верховного суда Кыргызской Республики в составы судебных коллегий Верховного суда Кыргызской Республики;
- о работе судебной коллегии по уголовным делам и делам об административных правонарушениях Верховного суда Кыргызской Республики;
- о работе судебной коллегии по гражданским делам Верховного суда Кыргызской Республики;
- о работе судебной коллегии по административным и экономическим делам Верховного суда Кыргызской Республики;
- принято Постановление Пленума Верховного суда Кыргызской Республики № 5 от 2 марта 2017 года «О награждении ведомственной – медалью Верховного суда Кыргызской Республики и местных судов «Отличник судебной системы Кыргызской Республики» I, II степени и Почетной грамотой Верховного суда Кыргызской Республики»;
- об избрании судьи Верховного суда Кыргызской Республики в состав судебной коллегии Верховного суда Кыргызской Республики

Верховным судом за первое полугодие 2017 года проведена работа по обобщению и изучению судебной практики:

1. обзор судебной практики по рассмотрению дел о земельных спорах за 2014-2015гг.;

2. анализ на предмет соответствия на сегодняшний день ранее принятых постановлений Пленума Верховного суда Кыргызской Республики:

- о некоторых вопросах, возникающих при рассмотрении дел об оспаривании решений, действий (бездействия) государственных органов и органов местного самоуправления, связанных с

предоставлением и изъятием земельных участков от 27 февраля 2009 года № 9;

- о некоторых вопросах, связанных с практикой применения Закона Кыргызской Республики «О банкротстве (несостоятельности) от 28 апреля 2006 года № 5.

3. проект постановления Пленума «О некоторых вопросах порядка обжалования налогоплательщиками решений органов налоговой службы»;

4. информация по рекомендациям, данным по итогам обобщения судебной практики государств-участников Совета председателей высших арбитражных, хозяйственных, экономических и других судов, разрешающих дела по спорам в сфере экономики по вопросу взаимодействия государственного правосудия и третейского разбирательства;

5. обзор судебной практики по взаимному исполнению судебных решений по экономическим спорам принятые государствами-участниками Совета председателей высших арбитражных, хозяйственных, экономических и других судов за 2014-2016г.г.;

6. обзор судебной практики по гражданским делам, связанным с долговой и кредитной задолженностью, рассмотренными местными судами за 2015-2016 года;

7. анализ проектов постановлений Пленума по гражданским делам:

- «о некоторых вопросах судебной практики при разрешении споров по договору займа» от 29.11.2002г. № 6;
- «о некоторых вопросах судебной практики применения законодательства о возмещении морального вреда» от 4.11.2004г. № 11;
- «о некоторых вопросах судебной практики применения законодательства о возмещении вреда, причиненного жизни и здоровью» от 30.11.2006г. № 14;
- «о судебном решении» от 12.06.2008 года № 16;

- «о некоторых вопросах судебной практики рассмотрения дел о признании права собственности на автотранспортные средства» от 27.09.2003 года № 14;
- «о судебной практике по делам об установлении фактов, имеющих юридическое значение» от 29.01.2010г. № 1

8. информация по взаимодействию государств-членов ШОС в сфере оказания правовой помощи по уголовным и гражданским делам.

9. В целях реализации Закона Кыргызской Республики от 30 июля 2016 года за № 154, а также рассмотрение вопросов о внесении необходимых изменений в постановления Пленума Верховного суда Кыргызской Республики, проведен анализ постановлений Пленума Верховного суда КР:

- «о судебной практике назначения судами республики наказания в виде лишения свободы» от 04 октября 1991 года;
- «о судебной практике по делам об умышленном убийстве и умышленных тяжких телесных повреждениях» от 25 декабря 1992 года №8;
- «о судебной практике по делам об автотранспортных преступлениях» от 2 апреля 1993 года №2;
- «о некоторых вопросах применения судами КР уголовного законодательства об ответственности за незаконное получение кредита, нецелевое использование государственного кредита и уклонение от уплаты налогов» от 27 сентября 2003 года №16;
- «о некоторых вопросах судебной практики по уголовным делам о неосторожном уничтожении или повреждении чужого имущества, совершенном в совокупности с другими преступлениями» от 28 апреля 2006 года №4;
- «о судебной практике по делам о вымогательстве» от 25 декабря 1997 года №11-04;
- «о судебной практике по делам о контрабанде» от 2 апреля 2003 года №7;
- «о судебном порядке возбуждения производства по вновь открывшимся обстоятельствам» от 14 марта 2008 года №5;
- «о полномочиях судов апелляционной, кассационной и надзорной инстанций по уголовным делам» от 14 марта 2008 года №6;
- «о практике применения судами законов, обеспечивающих обвиняемому право на защиту» от 2 октября 1992 года №6;
- «о судебном приговоре» от 27 февраля 2009 года №8;
- «о судебной практике по делам о преступлениях против собственности граждан» от 18 ноября 1994 года №11-02;
- «о судебной практике по делам о преступлениях, связанных с наркотическими средствами, психотропными, сильнодействующими и ядовитыми веществами» от 2 февраля 2001 года №1;
- «о судебной практике по делам о преступлениях несовершеннолетних» от 2 апреля 2003 года №6;
- «о применении судами Закона КР от 25 июня 2007 года № 91 по уголовным делам о преступлениях, связанных с наркотиками» от 14 марта 2008 года №4;
- «о применении местными судами упрощенного порядка судебного разбирательства и принятии судебного решения при согласии обвиняемого с предъявленным ему обвинением» от 1 февраля 2013 года №3;
- «о сроках рассмотрения уголовных дел судами КР» от 4 июня 2001 года №5;
- «о практике назначения судами видов исправительных учреждений» от 16 июля 2001 года №7;
- «о применении местными судами КР законодательства об ответственности за должностные преступления» от 25 марта 2016 года №7.

10. О работе Верховного суда Кыргызской Республики за 2017 год в сравнении с аналогичным периодом 2016 года, проведен анализ рассмотрения судебных дел каждой из судебных коллегий с оценкой качества отправления правосудия нижестоящими судами, с указанием нагрузки судей по рассмотрению уголовных, гражданских, экономических и административных дел. Информация подготовлена на государственном и официальном языках;

11. О работе местных судов республики за 2017 год со сравнительным анализом всех показателей с аналогичным периодом 2016 года по первой, апелляционной и кассационной инстанциям, а также по всем категориям судебных дел (уголовные, гражданские, экономические, административные). Данна оценка качеству работы каждой судебной инстанции по категориям рассмотренных дел, определена

нагрузка судей. Информация подготовлена на государственном и официальном языках.

За 6 месяцев 2017 года издан «Бюллетень Верховного суда Кыргызской Республики» №1(64), в количестве 800 экземпляров. В нем опубликованы: Постановления Пленума Верховного суда Кыргызской Республики «О применении судами Кыргызской Республики законодательства об усыновлении (удочерении), установлении опеки и попечительства, определении ребенка в интернатное учреждение», «О некоторых вопросах ликвидации юридических лиц, их филиалов и представительств», информация председателя и его заместителей о проделанной работе за 2016 год, информация о работе Верховного суда и местных судов Кыргызской Республики за 2016 год и др. Бюллетень подписан в печать 21.04.2017 года и издан 03.05.2017года. Бюллетень своевременно роздан судьям местных судов согласно утвержденной разнарядке.

О взаимодействии Верховного суда с законодательной и исполнительной ветвями власти Кыргызской Республики

В рамках согласованного функционирования и взаимодействия за 1-ое полугодие 2017 года Верховным судом проводилась правовая экспертиза поступающих на согласование в Верховный суд Кыргызской Республики Законов, законопроектов и других нормативно-правовых актов. Так, было рассмотрено и изучено 109 Законов, проектов Законов и проекты других нормативно-правовых актов, из которых по 25 были внесены соответствующие замечания, предложения и дополнения.

По поступившим в Верховный суд Кыргызской Республики законам, постановлениям, распоряжениям и другим нормативно-правовым актам было проанализировано, систематизировано и кодифицировано 518 нормативно-правовых актов, из которых:

Законов Кыргызской Республики - 107;

Указов Президента Кыргызской Республики - 100;

Распоряжений Президента Кыргызской Республики - 24;

Постановлений Жогорку Кенеша Кыргызской Республики - 2;

Постановлений Правительства Кыргызской Республики- 260;

Распоряжений Правительства Кыргызской Республики – 25.

Информация о работе местных судов Кыргызской Республики за 6 месяцев 2017 года (в сравнении с аналогичным периодом за 2016 год)

В соответствии со ст. 25 Закона Кыргызской Республики «О Верховном суде Кыргызской Республики и местных судах» систему местных судов составляют: районные и приравненные к ним суды (городские суды, межрайонные суды) - областные и приравненные к ним суды (Бишкекский городской суд).

Районные и приравненные к ним суды рассматривают отнесенные к их компетенции дела, и действуют в качестве судов первой инстанции.

Областные и приравненные к ним суды рассматривают дела, отнесенные к их компетенции, по апелляционным, кассационным жалобам, представлениям прокурора, и действуют в качестве судов второй инстанции.

Поступление судебных дел в суды первой инстанции

За 6 месяцев 2017 года в суды первой инстанции поступило 70219 дел, из которых - 6947 уголовных, 15888 - об административных правонарушениях, 40648-гражданских, -3530 экономических, -3206 административных, для сравнения за аналогичный период 2016 года - всего 69768 дел (8111 уголовных, 16786 об административных правонарушениях, 38241 – гражданских, 3599- экономических, 3031- административных).

Судебных материалов поступило - 22659, в том числе 16852 - подлежащих рассмотрению в порядке уголовного судопроизводства, 5200 - в порядке гражданского судопроизводства, 397- по экономическим, 210- по административным.

Количество поступления судебных материалов уменьшилось на 1,3% в сравнении с аналогичным периодом за 2016 год – 22965.

Всего в местные суды первой инстанции поступило 92878 дел и судебных материалов

(за 6 месяцев 2016 года - 92733), то есть увеличилось на 0,1%.

Судами первой инстанции из всего количества поступивших за данный период дел было рассмотрено - 55690 дел (в 2016 году - 59337), из них 7029-уголовных дел, 14027-дел об административных правонарушениях, 30580 - гражданских, 2085- экономических, 1969 - административных.

Судебных материалов рассмотрено 21201 (в 2016году - 21964), из них 16102-по уголовным, 4554-по гражданским, 351 -по экономическим, 194 - по административным.

Всего судами первой инстанции рассмотрено 76891 дел и судебных материалов (за 6 месяцев 2016 года - 81301), что говорит об уменьшении на 5,7%

Рассмотрение уголовных дел

Рассмотрение уголовных дел судами первой инстанции по итогам первого полугодия 2017 года характеризуется следующими показателями: На 13,1 % уменьшилось число уголовных дел, оконченных производством и составило - 7029 (2016г-7955). Число уголовных дел, по которым были нарушены установленные процессуальные сроки, увеличилось и составило 365 дела, в 2016г – 272. Доля таких дел в числе оконченных производством составила-5,19 % (2016г-3,4%).

Число оправданных лиц за данный период составило - 130 (2016г-107 лиц).

Прекращено 2848 уголовных дел или 40,5 % от числа оконченных производством дел, в отношении 3415 лиц (2016г-3017 дел или 37,9%).

В судах первой инстанции наблюдается следующая динамика основных показателей по оконченным производством делам:

- с вынесением приговора рассмотрено -3117 дел или 9,5 % меньше чем в 2016**

году – 3415 дела. К числу оконченных производством дел этот показатель составил 44,3 % (2016г -42,9%).

- *возвращено прокурору* – 111 дел в отношении 168 лиц для восполнения пробелов следствия, не устранимых в суде (2016г - 145 дел в отношении 178 лиц). К числу оконченных производством дел этот показатель составил 1,5 % (2016г – 1,8%).
- *возвращено прокурору по другим основаниям* – 664 дел, что на 34,5% меньше, чем за аналогичный период 2016г. (1014 дел). К числу оконченных производством дел этот показатель составил 9,4 % (2016г - 34%).

Практика назначения уголовного наказания судами первой инстанции в первом полугодии 2017 года характеризуется следующими показателями:

всего было осуждено – 3590 лиц (из них женщин- 354, несовершеннолетних-110), что на 9,6 % меньше, чем в 2016г (3938 лиц);

- пожизненное лишение свободы назначено – 11 лицам (по ст.97 УК КР- 8 лиц), (2016г – 11 лиц);
- лишение свободы было назначено -1445 осужденным, что на 1,3% больше чем в 2016г -1425 лиц и составило 40,25 % от общего числа всех осужденных (2016г – 36,18 %);
- применение материальных санкций в виде штрафа и тройного айыпа уменьшилось на 32,2 % и составило 568 лиц за 6 месяцев 2017 года, (2016г – 757 лиц), от числа осужденных это составило 15,8 % (2016г – 19,2%).
- Число условно осужденных (ст.63 УК) увеличилось на 10,9% и составило 1406 лиц (2016г - 1548), от числа осужденных это – 39,16% (2016г – 39,3%).
- Число осужденных с назначением более мягкого наказания, чем предусмотрено законом (с применением ст.56 УК) уменьшилось на 88,8 % и составило 2

лица (2016г – 18), или 0,05% от числа осужденных (2016г -0,45%);

- Освобождено от наказания с применением амнистии 34 лица от числа осужденных это составляет- 0,94%, то есть численность увеличилось на 3,03 %, (2016г. Амнистировано всего 33 лиц).

В структуре судимости по видам преступлений наибольший удельный вес имеют осужденные по статьям УК:

- преступления против собственности – 1177 лиц, из них женщин – 121, (осужденных по ст.164 УК – 387 лиц, по ст.165 УК – 180 лиц, по ст.166 УК – 205 лиц, по ст.167 УК – 59 лиц, по ст.168 УК – 166 лиц) или 32,78% от общего числа осужденных (в 2016г – 1269 лиц или 32,2%);
- преступления против здоровья населения и общественной нравственности – 628 (из них женщин -34 , (из них по ст. 246 УК – 428; по ст.247 УК – 172) или 17,49% от общего числа осужденных (2016г – 797 лиц или 20,2%);
- преступления против жизни и здоровья – 417 лиц (женщин – 40), (ст.97 УК – 152 лиц, ст.104 УК - 114 лиц), или 11,6 % от общего числа осужденных (2016г-457 лиц или 11,6%);
- преступления против общественной безопасности – 427 лиц (женщин – 47), (ст.234 УК – 315 лиц) или 11,8% от общего числа осужденных (2016г – 409 лиц или 10,3%).

Рассмотрение судебных материалов в порядке уголовного судопроизводства

За 6 месяцев 2017 года судами первой инстанции в порядке уголовного судопроизводства рассмотрено 16102 судебных материалов, по которым удовлетворено – 13211 заявлений и представлений или 82,04 %. (2016г- 17639 из них удовлетворено – 14774 или 83,7%).

Из 1782 рассмотренных судебных материалов об условно досрочном освобождении, удовлетворено- 629 или 35,29 % (2016г – 38,4%).

По рассмотренным материалам к 151 осужденным из 625 обратившихся, изменены условия содержания лиц в местах лишения свободы или 24,16 % (2016г-31,48%).

Рассмотрение дел об административных правонарушениях

За 6 месяцев 2017 года судами первой инстанции было рассмотрено 14027 дел об административных правонарушениях, что на 7,4 % меньше, чем за аналогичный период 2016 года (15066).

По основаниям, предусмотренным КоАП, возвращено 1266 дел (2016г -1222), прекращено – 641 дел (2016г – 525).

Подвергнуто административному взысканию – 13842, т.е. 98,6% от числа правонарушителей. В 2016 году – 99,3%.

Структура мер наказания за административные правонарушения

- административный арест - 3626 или 25,8 % (2016г – 4152 или 27,5%);
- штраф – 7135 или 50,8 % (2016г – 7299 или 48,4%);
- лишение специального права - 2576 или 18,3 % (2016г – 2981 или 19,8%);
- предупреждение – 177 или 1,2 % (2016г – 168 или 1,1%).

Число рассмотренных дел по ряду категорий:

- мелкое хулиганство - 2974 или 21,2% от общего числа рассмотренных дел. В 2016г -3699 или 24,5%;
- управление транспортным средством водителем в состоянии опьянения -5415 или 38,6 % от общего числа рассмотренных дел. В 2016 г – 6031 или 40%;
- нарушение водителями транспортных средств, правил дорожного движения – 1516 дел или 10,8 %. В 2016г – 1449 или 9,6%.

Стабильность судебных актов по уголовным делам судов первой инстанции по результатам проверки их законности в апелляционной, кассационной инстанциях.

- Учитывая, что из 7029 рассмотренных дел, в судах 2-ой инстанции было рассмотрено 1507 обжалованных судебных актов или 21,43% от числа рассмотренных судами 1-инстанции дел, из которых оставлены в силе- 875 судебных акта, составила 91 %. (в 1-полугодии 2016 года – 91,5%).

Рассмотрение гражданских дел

Количество гражданских дел, оконченных производством за 1 полугодие 2017 года уменьшилось 4,62 % и составило 30580 дел (в 1 полугодии 2016 года – 31993 дел).

Число дел, рассмотренных с вынесением решения уменьшилось на 3,15% в сравнении с аналогичным периодом прошлого года и составило 20934 дел (в 1 полугодии 2016 года – 21594 дел), в.т.ч. с удовлетворением иска полностью 18490 дел или 88,32 % от рассмотренных с вынесением решения, (в 1 полугодии 2016 года - 19145 дел или 88,6%).

В том числе с нарушением процессуальных сроков рассмотрено 564 гражданских дел или 1,84 % от общего числа оконченных производством (в 1 полугодии 2016 года – 703 или 2,1%).

В структуре оконченных производством гражданских дел судами первой инстанции за 1 полугодие 2017 года:

- семейные дела – 38,31 % или 11716 дела (1 полугодие 2016 года -11790 или 36,8%). Наибольшее количество по данной категории, как и в прошлом отчетном периоде, составляют дела о расторжении брака – 5488 дел или 46,8% (в 1 полугодии 2016года – 5482 дела или 46,4 %), о взыскании алиментов 3661 дело или 31,24% (в 1 полугодии 2016 года – 3863 дела или 32,7%).
- дела о взыскании долга - 5965 дело или 19,50 %. В 1 полугодии 2016 года – 5960 дела или 18,6%).
- трудовые дела 339 дел или 1,10% (в т.ч. о восстановлении на работе – 175 или 0,57%). В 1 полугодии 2016 года – 326 дел или 1%.

- об установлении юридических фактов – 2338 или 7,64%. В 1 полугодии 2016 года 2729 или 8,5%.
- жилищные дела – 707 дел или 2,31% (в т.ч. о выселении 589 дел или 1,92%). В 1 полугодии 2016 года – 534 дела или 1,6%.

В 1 полугодии 2017 года от числа поступивших в суды первой инстанции 8605 исков (28,13 %) оставлены без рассмотрения. Для сравнения с 1 полугодием 2016 года оставлено без рассмотрения 9453 исков (24,7%).

Удельный вес прекращенных производством дел составил 3,40 % или 1041 дел от числа рассмотренных. В 1 полугодии 2016 года было прекращено 946 дел или 2,9%.

Рассмотрение судебных материалов в порядке гражданского судопроизводства

За 1 полугодие 2017 года судами первой инстанции рассмотрено в порядке гражданского судопроизводства 3963 судебных материалов, по которым удовлетворено 91,95 % или 3644 заявлений. В 1 полугодии 2016 года рассмотрено 3302 судебных материалов, из которых удовлетворено 91% или 3007.

В структуре рассмотренных судебных материалов:

- **о принятии мер обеспечения иска, замены и их отмене** – 21,59 % или 856 (в 1 полугодии 2016 года -753 или 22,8%);
- **о розыске ответчика** – 450 или 11,35% (в 1 полугодии 2016 года – 426 или 12,9 %);
- **о восстановлении процессуальных сроков** – 150 или 3,78 % (в 1 полугодии 2016 года – 130 или 3,9 %);
- **о вопросах, связанных с исполнением судебных решений** – 1178 или 29,72% (в том числе: разъяснение решения – 46, отсрочка и рассрочка исполнения решения – 254, обеспечение исполнения решения – 13, выдача дубликата исполнительного листа – 256, возобновление исполнительного производства – 47, приостановление,

прекращение исполнительного производства – 562), (в 1 полугодии 2016 года – 1110 или 33,6%);

- **о судебном поручении** -48 или 1,21 % (в 1 полугодии 2016 года – 58 или 1,7%).

Стабильность судебных актов по гражданским делам и судебным материалам по результатам проверки их законности в судах второй инстанции, учитывая, что из 30580 дел рассмотренных судами первой инстанции, судами второй инстанции рассмотрено 2760 обжалованных дел, из которых оставлено в силе 1380 судебных актов, составило -95,4%.

Рассмотрение экономических дел

Судами первой инстанции за 6 месяцев 2017 года окончено производством 2085 экономических дел, что на 14,6%меньше, чем в 2016 году – 2390 дел.

С нарушением процессуальных сроков за 6 месяцев 2017 года рассмотрено 317 дел или 15,2% от общего числа оконченных производством дел (2016г. – 13,1%). Оставлено без рассмотрения 763 иска (2016г. – 863). Прекращено производством 112 дел (2016г. – 112). Возвращено исковых заявлений– 1038, в 2016г. за аналогичный период возвращено – 956.

Число дел с вынесением решения составило 1210 дел или 58,03% от числа рассмотренных дел, (в 2016г. – 1415 дел), в т.ч. удовлетворено 1074 (в 2016г. – 1221 дел).

В структуре рассмотренных с вынесением решения экономических дел:

- **о неисполнении или ненадлежащем исполнении обязательств** – 51,17% или 1067 дела. С удовлетворением иска полностью по данным делам – 543 дел или 50,89%. Для сравнения в 2016 году – 45,9% или 1099 дела, с удовлетворением иска полностью по данным – 493 или 44,8%.
- **о банкротстве** – 3,21% или 67 дел. С удовлетворением иска полностью по данным делам – 44 дела или

65,67%. В 2016г. – 2,4 % или 58 дел. С удовлетворением иска полностью по данным делам – 34 дел или 58,6 %.

- о признании договоров недействительными, действительными – 100 или 4,79%. С удовлетворением иска полностью – 37 дел или 37%. В 2016г. 2,3% или 57 дел. С удовлетворением иска полностью по данным делам 13 дел или 22,8 %.
- о взыскании обязательных платежей, сборов штрафов - 14% или 291 дел. С удовлетворением иска полностью 162 или 55,6%. В 2016 г. – 11,6 % или 279 дел. С удовлетворением иска полностью – 112 дел или 40,1%.
- о признании недействительными ненормативных правовых актов гос.органов – 1,72 % или 36 дел. С удовлетворением иска полностью – 12 дел или 33,33%. В 2016г. – 3,6 % или 87 дел. С удовлетворением иска полностью – 22 дел или 25,2%.

Рассмотрение судебных материалов в порядке экономического судопроизводства за полгода 2017 года судами первой инстанции составило 351 судебных материала, по которым удовлетворено 75,78 % или 266 заявлений. (В 2016 году рассмотрено 277 заявления, что на 73% меньше чем за аналогичный период текущего года, из которых было удовлетворено 202 заявлений, что составляет 14%).

В структуре рассмотренных судебных материалов: - о принятии мер обеспечения иска, замены и их отмены -121 или 34,38 % (в 2016 году - 100 или 37%); - об отсрочке и рассрочке исполнения решения, разъяснения, исправления описок и явных арифметических ошибок в решении - 83 или 23,58 % (в 2016г. -75 или 27%);

Рассмотрение административных дел

За 6 месяцев 2017г. судами первой инстанции окончено производством 1969 административных дел, что на 1,83 % больше чем в 2016 году - 1933 дел.

Число возвращенных заявлений по административным делам составило за 6 месяцев 2017 года - 1147 или 35,7% от числа поступивших. Для сравнения за этот же период 2016 года было возвращено – 34,8 %

С нарушением сроков, установленных процессуальным законом, рассмотрено в первом полугодии 2017 года 437 дела или 22,19%. Для сравнения за 6 месяцев 2016 года 275 дела.

Число дел, с вынесением решения составило 1124 дела, тогда как в 2016г. - 891 дела. Удовлетворено заявлений - 714 или 63,52 % (2016 - 62, 7 %).

Оставлено без рассмотрения –628 заявлений или 31,89%. (2016г. - 41,2%). Прекращено производство по 217 делам или 11,02 % (2016г. - 12, 67 %).

В структуре рассмотренных с вынесением решения в первом полугодии 2017 года административных дел:

- об оспаривании ненормативных актов, решений и действий органов государственной власти должностных лиц, органов местного самоуправления–740 дел или 37,58% из них удовлетворено 249 заявлений или 33,64%. (2016г.- 796 дел или 41%, из них удовлетворено заявлений 243 или 30,5%);
- об оспаривании постановлений государственных органов и должностных лиц, уполномоченных рассматривать дела об административных правонарушениях -26 дел или 1,3 % из которых удовлетворено 5 или 19,2 % заявлений. (2016г. –44 дел или 2,27%, удовлетворено 11 или 25 %).

Рассмотрение судебных материалов в порядке административного судопроизводства за первое полугодие 2017 года:

Рассмотрение судебных материалов в порядке административного судопроизводства за полгода 2017 года судами первой инстанции составило 194 судебных материала, по которым удовлетворено 67,52% или 131 заявлений. (В 2016 году рассмотрено

194 заявлений, что показывает равное количество рассмотренных материалов в текущем году за аналогичный период, из которых было удовлетворено 125 заявлений, что составляет 64,43%.

Стабильность судебных актов по экономическим делам, учитывая, что из рассмотренных межрайонными судами за шесть месяцев 2017 года дел, судами второй инстанции рассмотрено 497 обжалованных судебных акта, из которых оставлено в силе – 323, составила 91,6% (2016г- 92,8%). Стабильность судебных актов по административным делам – судами второй инстанции рассмотрено 919 обжалованных судебных акта, из которых оставлено в силе – 638, составила 85,7% (2016г. - 84%).

Поступление и рассмотрение уголовных, гражданских, экономических, административных дел и дел об административных правонарушениях в апелляционном порядке

В областные и приравненные к ним суды апелляционной инстанции за 6 месяцев 2017 года поступило- 4923 дела, что составило 16% от общего числа дел, рассмотренных судами первой инстанции (2016г - 4135 дел или 6,9%). Из них: уголовные дела 1200, гражданские - 2263, экономические - 446, административные - 713, административные правонарушения -301.

Судебных материалов за 6 месяцев 2017 года поступило - 336 (2016 год - 281), из которых в порядке уголовного судопроизводства - 18, в порядке гражданского судопроизводства -293, по экономическим делам 13, по административным делам 12.

Всего в суды апелляционной инстанции поступило 5259 дел и судебных материалов.

Рассмотрение уголовных дел

В первом полугодии 2017 года в апелляционном порядке было рассмотрено 1105 уголовных дел в отношении 1562 лиц, 2016 году – 985 дел в отношении 1388 лиц. Количество дел, рассмотренных свыше сроков, установленных УПК Кыргызской

Республики составило 3,7 % или 41 дел, от общего числа рассмотренных.

Возвращено - 128 дел, из них - 31 по причине не обеспечения явки подсудимого (24,2%). Для сравнения в 2016 году – 195 дел.

По качеству судебных актов, вынесенных судами первой инстанции по результатам их апелляционного обжалования наблюдаются следующие показатели:

- судебный акт оставлен без изменения в отношении 675 лиц, что составило 43,21% от числа лиц обжаловавших судебные акты (2016г -39,98%);
- судебный акт отменен в отношении - 391 лиц, что составило 25,03 % от числа обжалованных, из них - 53 оправдательных приговоров (2016г – 26,3%);
- судебный акт изменен в отношении – 496 лиц, что составило 31,7% от числа обжалованных (2016г- 33,6%), из них с определением новой меры наказания - 60, с изменением квалификации преступления - 46, без изменения квалификации с снижением меры наказания - 74.

Основные категории уголовных дел, рассмотренных в апелляционном порядке:

- *преступления против собственности – 321 дел или 29,04% (2016г – 30,4%);*
- *преступления против жизни и здоровья – 145 дел или 13,1% (2016г – 12,7%);*
- *преступления против здоровья населения и общественной нравственности - 139 дел или 12,5 % (2016г – 14,7%);*
- *должностные преступления - 135 дел или 12,2 % (2016г- 12,7%).*

Судами апелляционной инстанции рассмотрено *18 судебных материалов в порядке уголовного судопроизводства*, в том числе: с оставлением без изменения акта суда первой инстанции - 8 или 44,4 %. Для сравнения в 2016 году – 8, из них с оставлением без изменения судебного

акта суда первой инстанции – 53,3% (15 материалов).

Дела об административных правонарушениях

Судебными коллегиями по уголовным делам и делам об административных правонарушениях судов апелляционной инстанции за 6 месяцев 2017 года рассмотрено 247 дел об административных правонарушениях, что говорит об увеличении количества дел на 12,9%. Для сравнения в 2016 году было рассмотрено 215 дел об административных правонарушениях.

Количество дел рассмотренных свыше сроков установленных КоАО за отчетный период не было.

Качественные показатели рассмотренных дел:

- судебный акт оставлен без изменения - 165 или 66,8 % (2016г – 57,67%);
- судебный акт отменен, с принятием нового решения – 35 или 14,17 % (2016г – 19,06%);
- судебный акт изменен – 47 или 19,02% (2016г- 23,2%).

Структура дел представлена следующими основными видами правонарушений:

- **управление транспортными средствами водителями в состоянии опьянения** - 79 или 31,9% (2016г – 37,2%);
- **мелкое хулиганство – 53 или 21,4 % (2016г – 9,7%).**

Рассмотрение гражданских дел

Число рассмотренных в 1 полугодии 2017 году гражданских дел в апелляционном порядке увеличилось на 32,5 % и составило 1842 (в 1 полугодии 2016 года - 1242).

Дел, рассмотренных свыше сроков, установленных ГПК Кыргызской Республики – 291 или 15,7 % (в 1 полугодии 2016 года -364 или 29,3%).

Возвращено без рассмотрения - 373 или 20,2% от числа поступивших

в апелляционную инстанцию дел (в 1 полугодии 2016 года -227).

Качественные показатели рассмотренных гражданских дел судами первой инстанции по результатам их апелляционного обжалования:

- оставлено без изменения – 1031 судебных акта или 55,9 % от числа рассмотренных апелляционной инстанцией обжалованных дел (в 1 полугодии 2016 года - определений и решений 641 или 51,6%);
- отменено – 630 судебных акта или 34,2 % (в 1 полугодии 2016 года определений и решений 506 или 40,7%), в.т.ч. полностью 602 (в 1 полугодии 2016 года – 483 определений и решений).
- изменено определений и решений 178 или 9,66 % (в 1 полугодии 2016 года определений и решений 95 или 7,6%).

Основные категории рассмотренных дел:

- *о взыскании долга* – 338 или 18,3 % от рассмотренных апелляционной инстанцией дел (в 1 полугодии 2016 года – 247 или 19,8%);
- *о признании сделки действительной / недействительной* - 387 или 21% от рассмотренных дел (в 1 полугодии 2016 года 201 дел или 16,1%);
- *о трудовых отношениях* -57 или 3,09 % от рассмотренных дел, (в 1 полугодии 2016 года - 120), в.т.ч. о восстановлении на работе 120 дел (в 1 полугодии 2016 года 87);
- *семейные дела* - 245 или 13,3 % от рассмотренных дел (в 1 полугодии 2016 года 191 или 15,3%);
- *жилищные дела* - 124 или 6,7 % от рассмотренных дел, (в 1 полугодии 2016 года 81 дел или 6,5%), в.т.ч. количество дел о выселении составляет 112 (в 1 полугодии 2016 года – 76).

В порядке гражданского судопроизводства, судами апелляционной инстанции в 1 полугодии 2017 года

рассмотрено 224 судебных материалов, из которых 143 или 63,8% обжалованных судебных актов оставлено без изменения, отменено -80 судебных актов или 35,7%, с изменением - 1 судебного акта 0,4%.

Для сравнения, за аналогичный период 1 полугодия 2016 года судами в порядке апелляции рассмотрено 171 судебных материалов, из которых 105 или 61,4% обжалованных судебных актов оставлено без изменения, отменено - 65 судебных актов или 38%, с изменением – 5 судебных акта или 2,9%.

Рассмотрение экономических дел

Количество рассмотренных экономических дел в апелляционном порядке в первом полугодии 2017 года составило 291дел (2016г. – 254). Дел рассмотренных свыше сроков, установленных ГПК Кыргызской Республики – 39 (2016г.-33). Возвращено без рассмотрения– 143дела (2016г. - 103 дел).

Показатели рассмотренных экономических дел по результатам их апелляционного рассмотрения:

- оставлено без изменения определений и решений – 193 или 66,32% от числа рассмотренных дел (2016г. - 68, 1%);
- отменено определений и решений – 87или 29,89% от числа рассмотренных (2016 г.- 73 или 28,7%);
- изменено решений – 11или 3,78% от числа рассмотренных (2016г. –8 или 3,14 %).

Основные категории рассмотренных экономических дел:

- о взыскании обязательных платежей, сборов, штрафов –113 или 38,83 % от рассмотренных дел (2016г. - 38, 1 %);
- о признании недействительными ненормативных правовых актов –15 или 5,15 % от рассмотренных дел(2016г.- 11 или 4,3%);
- о признании договоров недействительными, действительными - 48 или 16,49 %. (2016г. -18 или 7%).

В порядке экономического судопроизводства, судами апелляционной инстанции за 6 месяцев 2017 года рассмотрено 7 судебных материалов, из которых 4 или 57,14 % обжалованных судебных актов оставлены без изменения. Отменено 2 судебных акта или 28,57 %. Судебных материалов с нарушением процессуального сроков при рассмотрении не значится.

Для сравнения, за аналогичный период 2016 года судами в порядке апелляции рассмотрено 12 судебных актов, из них 7 или 58,3 % обжалованных судебных актов оставлено без изменения, отменено 5 судебных актов или 41,6 %. С нарушением процессуальных сроков при рассмотрении не было.

Рассмотрение административных дел

За отчетный период рассмотрено в апелляционном порядке 586 административных дела, в том числе свыше сроков, установленных ГПК Кыргызской Республики – 69 или 11,77 % от рассмотренных дел. Для сравнения в 2016 году рассмотрено 493 дела, свыше сроков установленных ГПК - 51 или 10, 3 %.

Качественные показатели рассмотрения административных дел по результатам их апелляционного рассмотрения:

- определение и решение суда первой инстанции оставлено без изменения 429 или 73,20 % от рассмотренных в апелляционном порядке дел (2016г. –327 или 66,3%);
- определение и решение отменено - 152 или 25,93 % (2016г. - 157 или 31,8%);
- определение и решение изменено–5 или 0,85 % (2016г.- 9 или 1,8%).

Основная категория рассмотренных административных дел:

- Об оспаривании нормативных актов органов государственной власти, местного самоуправления, иных органов и их должностных лиц – 19 или 3,24 % от

- числа рассмотренных дел. Для сравнения в 2016г. – 103 дела или 20,8%;
- *Об оспаривании ненормативных актов, решений и действий государственных органов, их должностных лиц* – 254 или 43,34 % от числа рассмотренных дел. Для сравнения в 2016г. – 149 дела или 30,2 %;
 - *Об оспаривании решений, действий государственных органов связанных с предоставлением земельного участка* – 57 или 9,72 % от числа рассмотренных дел (2016г. – 29 дела или 5,8%);
 - *об оспаривании действий или бездействий органов гос. власти, орг. местного самоуправления, их должностных лиц* - 152 или 25,93 % от числа рассмотренных дел. Для сравнения в 2016г. – 143 дела или 29 %.

В порядке административного судопроизводства, судами апелляционной инстанции за 6 месяцев 2017 года рассмотрено 7 судебных материалов, из которых 7 или 100 % обжалованных судебных актов оставлены без изменения. С нарушением процессуальных сроков рассмотрено 2 или 28,57 % судебных материала.

Для сравнения, за аналогичный период 2016 года судами в порядке апелляции рассмотрено 16 судебных актов, из них 11 или 69 % обжалованных судебных актов оставлено без изменения, отменено 5 судебных актов или - 32%. С нарушением процессуальных сроков при рассмотрении не было.

Поступление и рассмотрение уголовных, гражданских, экономических, административных дел и дел об административных правонарушениях в кассационном порядке

За 6 месяцев 2017 года на кассационное рассмотрение поступило - 2481 дело (уголовных - 467, об административных правонарушениях – 104, гражданских - 1117, экономических - 298, административных- 495), что на 10,96%

больше чем за прошлый отчетный период, в 2016 году – 2209 дел.

За 1 полугодие 2017 года в суды кассационной инстанции поступило - 906 судебных материалов, из них в порядке уголовного судопроизводства -766, в порядке гражданского судопроизводства -126, , по экономическим делам -1, по административным делам- 13. За 1 полугодие 2016 года – 857.

Рассмотрение уголовных дел

Число рассмотренных в порядке кассационного судопроизводства уголовных дел в первом полугодии 2017 года, в сравнении с аналогичным периодом 2016 года, увеличилось и составило 402 дела в отношении 502 лиц (2016г - 446).

Свыше сроков, установленных УПК Кыргызской Республики рассмотрено -0 дел. Возвращено прокурору для восполнения пробелов следствия 65 дел (2016г – 34 дела).

По результатам кассационного рассмотрения наблюдается следующая динамика показателей качества рассмотрения уголовных дел судами первой инстанции:

- судебный акт оставлен в силе в отношении 200 лиц или 39,8 % от числа обжалованных (2016г – 39,5%).
- Судебный акт отменен в отношении - 213 лиц или 42,4% (2016г – 48,0%), в т.ч. направлено на новое рассмотрение - 113, прокурору для восполнения пробелов следствия 9, прекращено 13;
- Судебный акт изменен в отношении – 89 лиц или 17,7% (2016г – 12,3%), в т.ч. с определением новой меры наказания – 4, с изменением квалификации преступления 3, без изменения квалификации снижением меры наказания -10.

Основные категории рассмотренных уголовных дел в кассационном порядке:

- *преступления против собственности* - 134 дела или 33,3 % от общего числа рассмотренных дел (2016г –180 дела или 40,3%);

- *преступления против жизни и здоровья* – 57 дел или 14,1% от общего числа рассмотренных дел (2016г – 55 дел или 12,3%);
- *должностные преступления* - 50 дел или 12,4 % от общего числа рассмотренных дел (2016г- 33 дела или 7,39%).
- *преступления против здоровья населения и общественной нравственности* - 47 дел или 11,6 % от общего числа рассмотренных дел (2016г – 46 дел или 10,3%);

Из рассмотренных за 6 месяцев 2017 года в порядке уголовного судопроизводства - 630 судебных материалов, из которых оставлено в силе 433 (68,7%), отменено - 87 (13,8%), изменено - 110 (17,4%). Для сравнения в 2016 году рассмотрено 597 судебных материалов, из них оставлено в силе – 409 (68,5%), отменено – 63 (10,5%), изменено – 125 (20,9%).

Рассмотрение дел об административных правонарушениях

Судебными коллегиями по уголовным делам областных и приравненных к ним судов за 6 месяцев 2017 года в кассационном порядке было рассмотрено - 85 дел об административных правонарушениях. В 2016 году – 78 дел.

По результатам кассационного рассмотрения по качеству рассмотрения дел судами первой инстанции:

- судебный акт оставлен без изменения - 30 или 35,2% (2016г-43 или 55,1%);
- судебный акт отменен с принятием нового решения 22 или 25,8 % (2016г-17 или 21,7%);
- судебный акт изменен – 33 или 38,8% (2016г – 18 или 23,0%).

По категориям рассмотренных дел:

- управление транспортными средством водителем в состоянии опьянения – 31 или 36,4 % (2016г – 37 или 47,4%).

Рассмотрение гражданских дел

Количество рассмотренных гражданских дел в 1 полугодии 2017 года в кассационном порядке составило 918, что на 16,66% больше, чем за аналогичный период 1 полугодия 2016 года- 765 дел.

Число дел, возвращенных без рассмотрения 166 или 18,08 % от числа поступивших в кассационном порядке дел – 1117 (1 полугодии 2016 года 140 или 14,8%). С нарушением процессуальных сроков - 85 дел или 9,2%. Для сравнения, в 1 полугодии 2016 года количество дел рассмотренных с нарушением срока составляло – 11 дел или 1,4%.

Качество рассмотрения гражданских дел судами первой инстанции по результатам их кассационной проверки:

- всего оставлено в силе 349 судебных актов или 38,01% от числа рассмотренных в кассационном порядке дел (в 1 полугодии 2016 года – 245 или 32%);
- отменено – 495 судебных актов или 53,9 % , в т.ч. с направлением дела на новое рассмотрение 400. (в 1 полугодии 2016 года 476 судебных актов или 62,2%);
- изменено решений 74 или 8,06%- (в 1 полугодии 2016 года -44 или 5,7%).

Основные категории рассмотренных дел:

- о взыскании долга - 232 или 25,2% от рассмотренных кассационной инстанцией дел (в 1 полугодии 2016 года – 191 или 24,9%);
- о признании сделки действительной / недействительной - 146 или 15,9 % от рассмотренных дел (в 1 полугодии 2016 года 126 дел или 16,4%);
- жилищные дела – 76 или 8,2% от рассмотренных дел (в 1 полугодии 2016 года -59 или 7,7%);
- о трудовых отношениях -22 или 2,39 % от рассмотренных дел, (в 1 полугодии 2016 года – 28 или 3,6%).

За 1 полугодие 2017 года судами кассационной инстанции рассмотрено 101 судебных материалов в порядке гражданского

судопроизводства, из них 50 или 49,5%) судебных актов судов первой инстанции оставлены в силе, 50 кассационных жалоб удовлетворено с отменой судебных актов (49,5%), изменено 1.

Для сравнения с 1 полугодием 2016 года рассмотрено 80 судебных материалов в порядке гражданского судопроизводства, из них – 38 (47,5) судебных актов судов первой инстанции оставлены в силе, 41 кассационных жалоб удовлетворено с отменой судебных актов (43,4), изменено – 1.

Рассмотрение экономических дел

В первом полугодии 2017 года судами кассационной инстанции было рассмотрено 206 экономических дел, выше установленных процессуальных сроков 21 дел. Возвращено жалоб и представлений по 81 делам.

Для сравнения за аналогичный период 2016 года рассмотрено 191 дела, рассмотренные выше установленных процессуальных сроков 12 дела, возврат по 56 делам.

Качество рассмотрения экономических дел судами первой инстанции по результатам их кассационной проверки:

- оставлено в силе – 130 судебных актов или 63,10 % от числа рассмотренных (2016г.-102 или 53,4%);
- отменено – 72 судебных акта или 34,95 %, в том числе: с направлением дела на новое рассмотрение - 55, с вынесением нового решения - 12. Для сравнения, в 2016 году было отменено 82 судебных актов или 42,9 % от числа рассмотренных.
- изменено 4 судебных актов или 1,94 %.

Категории экономических дел, рассмотренных в кассационном порядке:

- о взыскании обязательных платежей, сборов, штрафов – 78 или 37,86 % от рассмотренных дел (2016г. – 90 или 47 %);
- о неисполнении или ненадлежащем исполнении обязательств - 10 или 4,85 % от рассмотренных дел (2016г. - 18 или 9,4%);

- о признании недействительными ненормативных правовых актов - 10 или 4,85 % от рассмотренных дел (2016г. - 1 или 0,5 %).

В порядке экономического судопроизводства, судами кассационной инстанции за 6 месяцев 2017 года рассмотрено 1 судебный материал, из которых 1 или 100 % обжалованных судебных актов оставлены без изменения. Отмененных судебных актов при рассмотрении не значится. Судебных материалов с нарушением процессуального срока при рассмотрении не значится. Для сравнения, за аналогичный период 2016 года судами в порядке кассации рассмотрено 4 судебных актов, из них 2 или 50 % обжалованных судебных актов оставлено без изменения, отменено 2 – 50 % судебных актов. С нарушением процессуальных сроков при рассмотрении не было.

Рассмотрение административных дел

За 6 месяцев 2017 года в кассационном порядке рассмотрено- 333 административных дела. С нарушением процессуальных сроков 49 дела, возвращено жалоб и представлений - 122. (2016 г. - 343 дела, с нарушением процессуальных сроков - 25, возвращено - 113).

Показатели качества рассмотрения административных дел судами первой инстанции по результатам их кассационной проверки:

- оставлено в силе - 209 судебных актов или 62,76 % от числа рассмотренных дел (2016г. – 200 дел или 58,3 %);
- отменено 112 судебных акта или 33,63 %, в том числе: с направлением дела на новое рассмотрение в суды первой инстанции – 83 или 24,92 %, с вынесением нового решения – 17 или 5,10 %. В 2016 году было отменено – 138 судебных актов или 40,2 % от числа рассмотренных.

Среди рассмотренных административных дел:

- 130 или 39 % - об оспаривании ненормативных актов, решений и

- действий органов государственной власти, местного самоуправления и их должностных лиц (2016г. – 62 дела или 18%);
- 36 или 10,81% - об оспаривании решений действий государственных органов связанных с предоставлением земельного участка (2016 г. - 28 или 8,1 %).

В порядке административного судопроизводства, судами кассационной инстанции за 6 месяцев 2017 года рассмотрено 9 судебных материалов, из

Нагрузка местных судов по рассмотрению судебных дел

В первом полугодии 2017 года нагрузка на одного судью судов апелляционной и

которых 7 или 77,77% обжалованных судебных актов оставлены без изменения. Отменено судебных 2 акта или 22,22 %. Судебных материалов с нарушением процессуального сроков при рассмотрении не значится. Для сравнения, за аналогичный период 2016 года судами в порядке кассации рассмотрено 7 судебных актов, из них 4 или 58% обжалованных судебных актов оставлено без изменения, отменено - 3 или 43 % судебных актов. С нарушением процессуальных сроков при рассмотрении не было.

Бишкекский городской суд

Чуйский областной суд

Иссык-Кульский областной суд

Ошский областной суд

Джалал-Абадский областной суд

Таласский областной суд

Нарынский областной суд

Баткенский областной суд

Военный суд

	1 полуг. 2016г	1 полуг. 2017г
Бишкекский городской суд	11,2	16,3
Чуйский областной суд	9,9	11,2
Иссык-Кульский областной суд	8,0	5,3
Ошский областной суд	13,2	14,6
Джалал-Абадский областной суд	8,9	10,1
Таласский областной суд	4,8	3,5
Нарынский областной суд	3,7	2,2
Баткенский областной суд	4,7	4
Военный суд	1,0	

Нагрузка на одного судью судов первой инстанции за 6 месяцев 2017 года составила в среднем по республике 55,2 дела за 1 месяц (2016г – 52,1):

	1-полуг. 2016г.	1 полуг. 2017г
г. Бишкек	63,8	61,5
Чуйская область	63,5	61,9
Иссык-Кульская область	79,2	58,3
Ошская область	45,5	55,4
Джалал-Абадская область	34,7	51,1
Нарынская область	58,9	33,9
Таласская область	42	35,6
Баткенская область	37,4	46,522
Гарнизонные суды	6,3	-

Информация подготовлена Управлением по работе с законодательством, обобщению судебной практики, анализу судебной статистики и по обеспечению работы Пленума

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН КОНСТИТУЦИЯЛЫК МЫЙЗАМЫ

“Кыргыз Республикасынын судьяларынын статусу жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Конституциялык Мыйзамына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу”

Бишкек шаары, 2017-жылдын 28 –илюу № 148

1-берене.

«Кыргыз Республикасынын судьяларынын статусу жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамына (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Жарчысы, 2008-ж., № 6/2, 605-ст.) төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсін:

1) 5-1-беренеде:

а) 1-бөлүктө:

2-пунктундагы «, ошондой эле мамлекеттик кызметчылардын мыйзамда белгиленген этикасын» деген сөздөр алыш салынын;

6-пунктундагы «тиешелүү сотто белгиленген» деген сөздөр алыш салынын;

б) 2-бөлүктө:

1-пунктундагы «ишинимдүү адамы же» деген сөздөр алыш салынын;

4-пунктундагы «алынган белектерди пайдаланууга» деген сөздөр «берилиген белектерди пайдаланууга» деген сөздөргө алмаштырылсын;

5-пунктундагы «, башка коомдук бирикмелердин жана башка уюмдардын» деген сөздөр алыш салынын;

9-пунктунда:

— экинчи абзац төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«- тийиштүү соттун төрагасы менен макулдашуу боюнча мыйзамдарда тыюу салынбаган каражаттардан кошумча төлөнүүчү педагогикалык, илимий, эксперттик жана чыгармачылык иштерден. Көрсөтүлгөн иштерди жүзөгө ашыруу судьянын иштеген жери боюнча аткарған ишинин санына жана сапатына таасир этпеши керек;»;

— учунчү абзац «(мындан ары - Судьяларды тандоо кеңеши)» деген сөздөрдөн кийин «, Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясынын» деген сөздөр менен толукталсын;

2) 5-2-берененин 1-бөлүгүндө:

а) учунчү абзацындагы «жана Судьяларды тандоо кеңешине» деген сөздөр «, Судьяларды тандоо кеңешине жана Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясына» деген сөздөргө алмаштырылсын;

б) төртүнчү абзац күчүн жоготту деп таанылсын;

в) алтынчы абзац төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«судьянын жүрүм-турумунун кынтыксыздыгына талаптардын бузулгандыгы жөнүндө ага каршы кандай гана айыптоолор болбосун төгүндөөнү же алардын негизсиздигин таанууну талап кылууга;»;

3) 5-4-берене төмөндөгүдөй редакцияда баяндалсын:

«5-4-берене. Судьялардын кызмат ордуна талапкерлерди окутуу

«1. Судьялардын кызмат ордуна талапкерлерди окутууну Сот адилеттигинин жогорку мектеби жүзөгө ашырат. Судьянын кызмат ордуна талапкер болушкан адамдар бир жылга чейинки мөөнөттөгү окуудан өтүүгө тийиш, бул мезгилдин аралыгында ага иш орду боюнча эмгек акысы сакталбаган эмгек өргүүсү берилет. Окуу аяктаганда квалификациялык экзамен өткөрүлөт.

2. Судьялардын кызмат ордуна талапкерлерди окутуудан өткөрүүнүн тартиби жана мөөнөттөрү Жогорку соттун төрагасы жана Судьялар кеңеши тарабынан аныкталат.»;

4) 6-берененин 2-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«2. Судьянын бийик наамы менен коошпогон, ушул конституциялык Мыйзамдын 28-беренесинин 2-бөлүгүндө каралган тартип жосунун (жосундарын) олуттуу, же болбосо системалуу жасоо кынтыксыздык талаптарын бузуу деп түшүнүлөт.»;

5) 12-берененин 1-бөлүгүндөгү «Судьяга таасир кылууга» деген сөздөр «Судьянын сот адилеттигин жүзөгө ашыруу боюнча ишине кийлигишүүгө» деген сөздөргө алмаштырылсын;

6) 14-берененин 2-бөлүгү «Судья» деген сөздөн кийин «, анын ичинде» деген сөздөр менен толукталсын;

7) 17-беренеде:

а) 2-бөлүктүн экинчи сүйлөмү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «Экзамен талапкерлердин окуусунун жыйынтыктары боюнча тапшырылат.»;

б) 4-бөлүктүн бешинчи абзацындагы «туруктуу өкүлүнүн» деген сөздөр «өкүлчүлүгүнүн» деген сөзге алмаштырылсын;

8) 19-берененин 3-бөлүгүнүн 4-пункту күчүн жоготту деп таанылсын;

9) 21-1-берене төмөнкүдөй мазмундагы 3-1 жана 3-2-бөлүктөр менен толукталсын:

«3-1. Талапкер судья болуп дайындалган учурда өзүнүн телефондук сүйлөшүүлөрүн угууга жазуу жүзүндө макулдук берет.

3-2. Талапкер өзүнүн полиграфологиялык изилдөөдөн өткөндөгүнүн натыйжаларын кошумча берүүгө укуктуу. Анын натыйжаларын баалоонун тартиби Судьялар кеңеши тарабынан аныкталат.»;

10) 23-беренеде:

а) 1-бөлүктүн 4-пунктундагы «жана Судьяларды тандоо кеңеши тарабынан талапкерлиги Президентке киргизилген» деген сөздөр алыш салынсын;

б) 2-4 жана 6-бөлүктөрдөгү ар кандай жөндөмө формаларындагы «Судьяларды

тандоо кеңеши» деген сөздөр тиешелүү жөндөмөлөрдөгү «Судьялар кеңеши» деген сөздөргө алмаштырылсын;

11) 5-главанын аталышы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“5-Глава. Судьяны кызматтан чекттетүүнүн, ыйгарым укуктарын токтолтуунун негиздери жана тартиби”;

12) 25-беренеде:

а) берененин аталышындагы «четтетүү» деген сөз «убактылуу четтетүү» деген сөздөргө алмаштырылсын;

б) 1 жана 2-бөлүктөр төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«1. Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясы судьяны жазык жоопкерчилигине тартууга (айыпталуучу катары тартууга) макулдук берген учурда, ал кызмат ордунан убактылуу четтетилет (судьянын милдеттерин аткаруудан четтетилет).

«2. Судьяны жазык жоопкерчилигине тартууга (айыпталуучу катары тартууга) макулдук берилген учурда, Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясы аны Жогорку соттун, Жогорку соттун Конституциялык палатасынын судьясы кызмат ордунан убактылуу четтетүү тууралуу сунушту андан ары Жогорку Кеңешке киргизүү үчүн Президентке, жергиликтүү соттун судьясы боюнча сунушту - Президенттин кароосуна киргизет.»;

в) 3-бөлүктө «четтетүү» деген сөз «убактылуу четтетүү» деген сөздөргө алмаштырылсын;

г) 4-бөлүктө:

«Кызматынан» деген сөздөн кийин «убактылуу» деген сөз менен толукталсын;

«четтетүү жөнүндө» деген сөздөр «убактылуу четтетүү жөнүндө» деген сөздөргө алмаштырылсын;

13) 26-берене күчүн жоготту деп таанылсын;

14) 27-беренеде:

а) 1-бөлүктүн экинчи абзацы жана 1-5-пункттары күчүн жоготту деп таанылсын;

б) берене төмөнкүдөй мазмундагы 1-1-бөлүк менен толукталсын:

«1-1. Судьянын ыйгарым укуктары төмөнкү учурларда мөөнөтүнөн мурда токтотулат:

1) отставкага кеткендиги тууралуу кат жүзүндө арыз берилгенде;

2) жеке каалоосу боюнча кат жүзүндө арыз берилгенде;

3) ден соолугунун абалы боюнча судьянын ыйгарым укуктарын жүзөгө ашырууга жөндөмсүздүгү медициналык комиссиянын корутундусу менен ырасталганда;

4) Жогорку соттун, Жогорку соттун Конституциялык палатасынын судьясы жергиликтүү соттун судьясы болуп дайындалганда; жергиликтүү соттун судьясы Жогорку соттун, Жогорку соттун Конституциялык палатасынын судьясы болуп шайланганда;

5) сот адилеттигин жүзөгө ашыруу менен байланышпаган башка жумушка өткөндө;

6) Кыргыз Республикасынын жарандыгын жоготкондо же жарандыгынан чыкканда, же болбосо башка мамлекеттин жарандыгын алганда;

7) судьянын эмгекке жарактуулугу чектелгендиги жөнүндө же аны эмгекке жараксыз деп таануу жөнүндө соттун чечими мыйзамдуу күчүнө киргенде;

8) ал өлгөндө;

9) мыйзамдуу күчүнө кирген соттун чечими менен аны өлдү деп жарыялаганда;

10) мыйзамдуу күчүнө кирген соттун чечими менен аны дайынсыз жок деп тааныганда;

11) жергиликтүү соттун судьясы ушул конституциялык Мыйзамдын 23-беренесинин 1-бөлүгүнүн 2-пунктунда каралган негиздер боюнча башка жергиликтүү сотко которуудан баш тартканда;

12) ага медициналык мүнөздөгү мажбулоочу чараларды колдонуу жөнүндө соттун чечими мыйзамдуу күчүнө киргенде;

13) реабилитациялабоочу негиздер боюнча ага карата жазык куугунтугун токтотуу жөнүндө соттун айыптоочу өкүмү же токтому мыйзамдуу күчүнө киргенде;

14) судьяны кызмат ордунан мөөнөтүнөн мурда бишотуу түрүндөгү тартип жазасы колдонулганда;

15) судьянын кызмат орду менен айкалышпаган иштер менен алектенгенде;

16) саясий партияларга мүчө болгондо, ал кайсы бир саясий партияны колдоп чыкканда;

17) Президенттикке, жергиликтүү кеңештин депутаттыгына талапкер катары катталганда;

18) Жогорку Кеңешке шайлоолорго катышып жаткан саясий партиянын каттоодон өткөн тизмесине киргенде.»;

в) 2-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«2. Судьянын ыйгарым укуктары ушул берененин 1-1-бөлүгүнүн 14-пунктун кошпогондо, ушул берененин 1 жана 1-1-бөлүктөрүндө каралган негиздер пайда болгон күндөн тартып Судьялар кеңешинин сунушу боюнча, ал эми ушул берененин 1-1-бөлүгүнүн 14-пунктунда каралган учурларда - Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясынын сунушу боюнча Президент же Жогорку Кеңеш тарабынан судьяны кызмат ордунан бишотуу жолу менен токтотулат.

Ушул берененин 1-1-бөлүгүнүн 9, 10, 13-пункттарында каралган соттун чечимдери жокко чыгарылган учурда, жергиликтүү соттун судьясынын ыйгарым укуктары Президент тарабынан, ал эми Жогорку соттун, Жогорку соттун Конституциялык палатасынын судьяларынын ыйгарым укуктары Жогорку Кеңеш тарабынан кайрадан жаңыртылат.»;

г) берене төмөнкүдөй мазмундагы 3-бөлүк менен толукталсын:

«3. Отставкага кеткендиги тууралуу кат жүзүндөгү арыз ал берилген күндөн тартып үч жумушчу күндүн ичинде кайра чакыртылып алынышы мүмкүн.»;

15) 27-1 жана 28-беренелер төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«27-1-берене. Судьянын отставкасы

1. Судьянын кызмат ордунан кетиши судьянын отставкасы деп таанылат.

2. Ар бир судья жаш курагына карабастан өз каалоосу боюнча отставкага укугу бар. Эгерде судья катары анын жүрүм-туруму кынтыксыз болуп саналса жана анын ыйгарым укуктары ушул конституциялык Мыйзамдын 27-беренесинин 1-бөлүгүндө, 1-1-бөлүгүнүн 1, 3, 5, 11, 17, 18-пункттарында каралган негиздер боюнча токтолулган болсо, судья отставкага кетти деп эсептелет.

3. Отставкадагы судьяларга Судьялар кенеши тарабынан белгиленген тартиpte отставкадагы судьянын күбөлүгү берилет.

4. Эгерде соттун мыйзамдуу күчүнө кирген өкүмү менен гана билип туруп адилетсиз сот актысын чыгарууда судьянын күнөөлүү экени аныкталбаса, отставкадагы судьянын наамы, судьялык коомдоштукка таандыктуулугу, сот адилеттигин жүзөгө ашырууда ал айткан пикир жана сот тарабынан кабыл алынган чечим үчүн кол тийбестиктин кепилдиктери отставкадагы судьяда сакталып калат.

5. Судья Кыргыз Республикасынын жарандыгын сактап турганда жана аны жаманатты кылуучу кадамдарга барбаганга, ошол аркылуу сот бийлигинин беделин төмөндөтүүгө жол бербегенге чейин отставкада деп эсептелет.

Судья Кыргыз Республикасынын жарандыгын токтоткон же аны жаманатты кылуучу кадамдарга барган, ошол аркылуу сот бийлигинин беделин төмөндөтүүгө жол берген учурда, анын отставкада болуусун токтотуунун тартиби жана шарттары Судьялар кенеши тарабынан бекитилет.

28-берене. Судьялардын тартип жоопкерчилиги

1. Судья тартип бузган жосун жасагандыгы үчүн тартип жоопкерчилигине тартылат.

2. Судьянын өз кызматтык милдеттерин аткаруудагы, же болбосо кызматтан тышкары иштериндеги айыптуу аракети же аракетсиздиги тартип жосуну деп таанылат, алар төмөнкүлөрдөн билинет:

1) сот адилеттигин жүзөгө ашырууда мыйзамдуулукту айкын жана одоно бузганда;

2) судьянын Абийир кодексин одоно бузганда;

3) кенешүүчү бөлмөнүн сырларын же иш жабык сот жыйынында каралганда судьяга белгилүү болгон сырларды ачыкка чыгарганды;

4) сот адилеттигин жүргүзүүдө же мыйзамда каралган башка ыйгарым укуктарды жүзөгө ашыруудагы анын ишине кийлигишүүлөрдүн ар кандай түрлөрү, ошондой эле мыйзамда каралбаган ар кандай башка кийлигишүүлөр тууралуу Судьялар кенешине мыйзамда белгиленген тартиpte билдирибей койгондо;

5) өз мүлкүн, кирешелери менен чыгашаларын өз убагында декларациялабаганда жана бербегенде, мында ага билип туруп жалган маалыматтарды чагылдырганды;

6) сот ишинде терс кесепттерге алыш келген эмгек тартибинин эрежелерин одоно бузганда;

7) ушул конституциялык Мыйзамдын 5-1-беренесинин 2 жана 3-бөлүктөрүндө каралган судьяга коюлуучу башка талаптарды одоно бузганда.

3. Эгерде мыйзамды одоно бузууга жол берилбесе, сот актысын жокко чыгаруу же өзгөртүү судьяны тартип жоопкерчилигине тартууга алыш келбайт.

4. Судьяны тартип бузган жосунду жасагандыгы үчүн тартип жоопкерчилигине тартуу төмөнкүдөй тартип жазасынын түрүнүн бириң колдонууга алыш келет:

1) алдын ала эскертүү;

- 2) эскертуу;
- 3) сөгүш берүү;
- 4) судьяны ээлеген кызмат ордунан мөөнөтүнөн мурда бошотуу.

Ар бир тартип бузган жосун үчүн жасалган жосундун мүнөзүн, аны жасаган жагдайларды жана кесепттерин, тартип жосунун жасаган судьянын күнөөсүнүн формасын, ким экендигин, судьянын аракеттери (аракетсиздиги) аркылуу жеке (юридикалык) жактардын укуктары, эркиндиктери жана мыйзамдуу кызыкчылыктары канчалык даражада бузулгандыгын эске алуу менен бир гана тартип жазасы көрүлөт.

Эгерде судья ушул берененин 3-бөлүгүндө каралган тартип жазасы күчүндө турган мөөнөттүн ичинде, тиешелүү тартип жазасы көрүлгөндөн кийин жаңы тартип жосунун жасабаса, судья тартип жоопкерчилигине тартылган жок деп эсептелет.

5. Судьяга алдын ала эскертуу судьянын аракеттерине (аракетсиздигине) карата оозеки сөгүш берүү, ал эми эскертуу жана сөгүш - судьянын аракеттерине (аракетсиздигине) карата жазуу жүзүндөгү сөгүш берүү аркылуу жасалат.

Алдын ала эскертуунун күчү алты ай мөөнөттүү, эскертуу - тогуз ай мөөнөттүү, сөгүштүкү - он эки ай мөөнөттүү түзөт.

Алдын ала эскертуу, эскертуу же сөгүш Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясы тарабынан колдонулган тиешелүү тартип жазасынын мөөнөтүнүн жарымы өткөндөн кийин алыш салынышы мүмкүн. Аларды алыш салуунун тартиби «Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясы жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамы менен белгиленет.»;

6. Судьяны тартип бузган жосун жасагандыгы үчүн ээлеген кызмат ордунан мөөнөтүнөн мурда бошотуу өзгөчө учурларда, Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясынын чечими менен ырасталган, судьянын кынтыксыздык талаптарын бузгандыгы үчүн тартип жазасынын эң катуу чарасы катары колдонулат.

Ушул бөлүктө көрсөтүлгөн негиз боюнча Жогорку соттун, Жогорку соттун Конституциялык палатасынын судьялары ээлеген кызмат ордунан Президенттин сунушу боюнча Жогорку Кеңештин депутаттарынын жалпы санынын үчтөн экисинен кем эмес көпчүлүк добушу менен Жогорку Кеңеш тарабынан, ал эми жергиликтүү соттордун судьялары - Президент тарабынан мөөнөтүнөн мурда бошотулат.

7. Судьяны ээлеген кызмат ордунан мөөнөтүнөн мурда бошотуу түрүндөгү тартип жоопкерчилигине тартуунун тартиби бузулган учурда, Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясынын чечими сотко даттанылышы мүмкүн.

Судяга карата тартип жазасынын башка түрүн колдонуу жөнүндө Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясынын чечимдери даттанууга жатпайт.

Жогорку соттун, Жогорку соттун Конституциялык палатасынын жана жергиликтүү соттун судьяларын ээлеген кызмат ордунан мөөнөтүнөн мурда бошотуу жөнүндө Жогорку Кеңештин, Президенттин чечимдери даттанууга жатпайт.

8. Судьяларды тартип жоопкерчилигине тартуу тартиби «Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясы жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамы менен белгиленет.»;

16) 29-берене күчүн жоготту деп таанылсын;

17) 30-беренеде:

а) 1-бөлүктөгү «маселе боюнча» деген сөздөр алыш салынсын;

б) 2-бөлүктө:

биринчи абзац төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«2. Судьяны жазык жоопкерчилигине тартууга Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясынын макулдугу менен Башкы прокурордун сунуштамасы боюнча жол берилет.»;

екинчи абзацтагы «Судьялар кеңешине» деген сөздөр «Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясына» деген сөздөргө алмаштырылсын;

в) 3-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«3. Судьяны сот тартибинде берилүүчү администрациялык жоопкерчиликке тартууга макулдук алуу үчүн Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясына сунуштаманы тиешелүү мамлекеттик орган киргизет.»;

г) 5-бөлүк күчүн жоготту деп таанылсын;

д) 6-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«6. Эгерде сунуштамадагы жүйөделилдер судья судьялык ыйгарым укуктарын жүзөгө ашырып жатканда карманган позицияга негизделген болсо, Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясы судьяны сот тартибинде берилүүчү жазык же администрациялык жоопкерчиликке тартууга макулдук берүү жөнүндө сунуштаманы канааттандыруудан баш тартат.»;

е) 7-бөлүктөгү «Судьялар кеңеши» деген сөздөр «Ошол эле негиздер боюнча Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясы» деген сөздөргө алмаштырылсын;

ж) берене төмөнкүдөй мазмундагы 8 жана 9-бөлүктөр менен толукталсын:

«8. Үйгарым укуктары токтолулган судьялар ушул беренеде белгиленген тартипте судьянын ыйгарым укуктарын жүзөгө ашырган мезгилде жасашкан жосундары үчүн жазык жоопкерчилигине тартылышат.

9. Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясынын судьяны сот тартибинде салынуучу жазык же администрациялык жоопкерчиликке тартууга макулдук берүү жөнүндө чечими даттанылбайт.»;

18) 33-беренеде:

а) 2-бөлүктүн экинчи абзацындагы «1-бөлүгүнүн 4-пунктунда» деген сөздөр «1-1-бөлүгүнүн 9-пунктунда» деген сөздөргө алмаштырылсын;

б) 3-бөлүктүн биринчи абзацы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«3. Ушул конституциялык Мыйзамдын 27-беренесинин 1-1-бөлүгүнүн 2-пунктуна ылайык ыйгарым укуктары токтолулган адамдарга, судьялык стажы жыйырма жана андан көп жыл болсо; ушул конституциялык Мыйзамдын 27-беренесинин 1-1-бөлүгүнүн 3 жана 7-пунктуна ылайык; жаш курагынын чегине жеткендигине байланыштуу; судьялык стажы он беш жана андан көп жыл болсо ыйгарым укуктарынын мөөнөтүнүн өткөндүгүнө байланыштуу судья болуп иштеген ар бир толук жыл үчүн ақыркы кызмат орду боюнча төлөнгөн орточо бир айлык эмгек ақынын эсебинде, бирок анын бир жылдык эмгек ақысынан кем эмес бир жолку жөлөкпүл төлөнөт.»;

19) 35-беренеде:

а) 2-3-бөлүк күчүн жоготту деп таанылсын;

б) 2-5-бөлүктө:

екинчи абзацтагы «27-1-беренесинин,» деген сөздөр алып салынсын;

бөлүк төмөнкүдөй мазмундагы үчүнчү абзац менен толукталсын:

«Ушул конституциялык Мыйзамдын 27-1-беренесин колдонуу ушул конституциялык Мыйзам күчүнө киргөнгө чейин пайда болгон мамилелерге жайылтылат.»;

в) берене төмөнкүдөй мазмундагы 6 жана 7-бөлүктөр менен толукталсын:

«6. Ушул конституциялык Мыйзамдын 21-1-беренесинин 3-1, 3-2-бөлүктөрү көрсөтүлгөн бөлүктөрдө айрым аракеттерди жүргүзүүнүн тартибин жана шарттарын жөнгө салган Өкмөттүн ченемдик укуктук актылары кабыл алынган учурдан тартып күчүнө кирет.

7. Полиграфологиялык изилдөөдөн өтүүнүн тартиби аны ишке ашыруу үчүн көз карандысыз уюмдарды милдеттүү түрдө тартуу жана изилдөөлөрдү жүргүзүү процессине жалпыга маалымдоо

каражаттарынын жетүүсүн камсыз кылуу
менен Өкмөт тарабынан белгиленет.».

2-берене.

Ушул конституциялык Мыйзам расмий жарыяланган күндөн тартып 10 күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

«Эркин Тоо» газетасынын 2017-жылдын 8 августунда № 91 жарыяланды

**Кыргыз
Республикасынын
Президенти**

А.Атамбаев

**2017-жылдын
28-июнунда
Жогорку Кенеши**

**Кыргыз
Республикасынын
тарабынан кабыл
алынган**

КОНСТИТУЦИОННЫЙ ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

О внесении изменений в Конституционный Закон Кыргызской Республики «О статусе судей Кыргызской Республики»

от 28 июля 2017 № 148, г. Бишкек

Статья 1.

Внести в конституционный Закон Кыргызской Республики «О статусе судей Кыргызской Республики» (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 2008 г., № 6/2, ст.605) следующие изменения:

1) в статье 5-1:

а) в части 1:

в пункте 2 слова «, а также установленную законодательством этику государственных служащих» исключить;

в пункте 6 слова «, установленные в соответствующем суде» исключить;

б) в части 2:

в пункте 1 слова «поверенным или» исключить;

в пункте 4 слова «использовать подарки, полученные» заменить словами «пользоваться подарками, полученными»;

в пункте 5 слова «, иных общественных объединений и других организаций» исключить;

в пункте 9:

— абзац второй изложить в следующей редакции:

«- педагогической, научной, экспертной и творческой деятельности, дополнительно оплачиваемой из средств, не запрещенных законодательством, по согласованию с председателем соответствующего суда. Осуществление указанной деятельности не должно отражаться на количестве и качестве выполняемой работы по месту работы судьи»;

— абзац третий после слов «(далее - Совет по отбору судей)» дополнить словами «, Дисциплинарной комиссии при Совете судей»;

2) в части 1 статьи 5-2:

а) в абзаце третьем слова «и в Совет по отбору судей» заменить словами «, в Совет по отбору судей и Дисциплинарную комиссию при Совете судей»;

б) абзац четвертый признать утратившим силу;

в) абзац шестой изложить в следующей редакции:

«требовать опровержения или признания необоснованными любые обвинения против него о нарушении требований безупречности поведения судьи»;

3) статью 5-4 изложить в следующей редакции:

«Статья 5-4. Обучение претендентов на должности судей

1. Обучение претендентов на должности судей осуществляется Высшей школой правосудия. Лица, претендующие на должность судьи, должны пройти обучение сроком до одного года, в течение которого ему предоставляется отпуск без сохранения заработной платы по месту работы. По окончании обучения проводится квалификационный экзамен.

2. Порядок и сроки прохождения обучения претендентов на должности судей определяются председателем Верховного суда и Советом судей.»;

4) часть 2 статьи 6 изложить в следующей редакции:

«2. Под нарушением требований безупречности понимается несовместимое с высоким званием судьи существенное либо систематическое совершение судьей дисциплинарных проступков (проступка), предусмотренных частью 2 статьи 28 настоящего конституционного Закона.»;

5) в части 1 статьи 12 слова «в воздействии на судью» заменить словами «во вмешательстве в деятельность судьи по осуществлению правосудия»;

6) часть 2 статьи 14 после слова «Судья» дополнить словами «, в том числе после прекращения своих полномочий и освобождения от занимаемой должности.»;

7) в статье 17:

а) предложение второе части 2 изложить в следующей редакции: «Экзамен сдается по итогам обучения претендентов.»;

б) в абзаце пятом части 4 слова «постоянного представителя» заменить словом «представительства»;

8) пункт 4 части 3 статьи 19 признать утратившим силу;

9) статью 21-1 дополнить частями 3-1 и 3-2 следующего содержания:

«3-1. Кандидат дает письменное согласие на прослушивание своих телефонных переговоров в случае назначения его судьей.

3-2. Кандидат вправе дополнительно предоставить результаты прохождения им полиграфологического исследования. Порядок оценки их результатов определяется Советом судей.»;

10) в статье 23:

а) в пункте 4 части 1 слова «и внесения Советом по отбору судей его кандидатуры Президенту» исключить;

б) в частях 2-4 и 6 слова «Совет по отбору судей» в различных падежных формах заменить словами «Совет судей» в соответствующих падежах;

11) наименование главы 5 изложить в следующей редакции:

«Глава 5. Основания и порядок отстранения от должности, прекращения полномочий судьи»;

12) в статье 25:

а) в наименовании статьи слово «Отстранение» заменить словами «Временное отстранение»;

б) части 1 и 2 изложить в следующей редакции:

«1. Судья временно отстраняется от должности (отстраняется от исполнения обязанностей судьи) в случае дачи согласия Дисциплинарной комиссией при Совете судей на привлечение его к уголовной ответственности (привлечение в качестве обвиняемого).

2. В случае дачи согласия на привлечение судьи к уголовной ответственности (привлечение в качестве обвиняемого) Дисциплинарная комиссия при Совете судей вносит предложение о временном его отстранении от должности судьи Верховного суда, Конституционной палаты Верховного суда Президенту для последующего внесения предложения в Жогорку Кенеш, местного суда - Президенту.»;

в) в части 3 слово «Отстранение» заменить словами «Временное отстранение»;

г) в части 4:

часть после слова «Судья», дополнить словом «временно»;

слова «об отстранении» заменить словами «о временном отстранении»;

13) статью 26 признать утратившей силу;

14) в статье 27:

а) абзац второй и пункты 1-5 части 1 признать утратившими силу;

б) статью дополнить частью 1-1 следующего содержания:

«1-1. Полномочия судьи прекращаются досрочно в случаях:

1) подачи письменного заявления об уходе в отставку;

2) подачи письменного заявления по собственному желанию;

3) неспособности по состоянию здоровья осуществлять полномочия судьи, подтвержденной заключением медицинской комиссии;

4) назначения судьи Верховного суда, Конституционной палаты Верховного суда судьей местного суда; избрания судьи местного суда судьей Верховного суда, Конституционной палаты Верховного суда;

5) перехода на другую работу, не связанную с осуществлением правосудия;

6) утраты гражданства либо выхода из гражданства Кыргызской Республики, либо приобретения гражданства другого государства;

7) ограничения дееспособности судьи либо признания его недееспособным решением суда, вступившим в законную силу;

8) его смерти;

9) объявления его умершим решением суда, вступившим в законную силу;

10) признания его безвестно отсутствующим решением суда, вступившим в законную силу;

11) отказа судьи местного суда от перевода в другой местный суд по основаниям, предусмотренным пунктом 2 части 1 статьи 23 настоящего конституционного Закона;

12) вступления в законную силу решения суда о применении к нему принудительных мер медицинского характера;

13) вступления в отношении него в законную силу обвинительного приговора суда либо постановления о прекращении уголовного преследования по нереабилитирующему основаниям;

14) применения дисциплинарного взыскания в виде досрочного освобождения от должности судьи;

15) занятия деятельностью, не совместимой с должностью судьи;

16) членства в политических партиях, его выступлений в поддержку какой-либо политической партии;

17) регистрации его в качестве кандидата в Президенты, депутата местного кенеша;

18) включения в зарегистрированный список политической партии, участвующей в выборах в Жогорку Кенеш.»;

в) часть 2 изложить в следующей редакции:

«2. Полномочия судьи прекращаются путем освобождения от должности судьи Президентом или Жогорку Кенешем соответственно со дня появления оснований, предусмотренных частями 1 и 1-1 настоящей статьи, за исключением пункта 14 части 1-1 настоящей статьи, по предложению Совета судей, а в случае, предусмотренном пунктом 14 части 1-1 настоящей статьи, - по предложению Дисциплинарной комиссии при Совете судей.

В случае отмены решений суда, предусмотренных пунктами 9, 10, 13 части 1-1 настоящей статьи, полномочия судьи местного суда возобновляются Президентом, а полномочия судьи Верховного суда, Конституционной палаты Верховного суда - Жогорку Кенешем.»;

г) статью дополнить частью 3 следующего содержания:

«3. Письменное заявление об уходе в отставку может быть отозвано в течение трех рабочих дней со дня подачи заявления.»;

15) статьи 27-1 и 28 изложить в следующей редакции:

«Статья 27-1. Отставка судьи

1. Отставкой судьи признается уход судьи с должности.

2. Каждый судья имеет право на отставку по собственному желанию независимо от возраста. Судья считается ушедшим в отставку, если его поведение как судьи является безупречным и его полномочия прекращены по основаниям, предусмотренным частью 1, пунктами 1, 3, 5, 11, 17, 18 части 1-1 статьи 27 настоящего конституционного Закона.

3. Судьям, пребывающим в отставке, удостоверение судьи в отставке выдается в порядке, установленном Советом судей.

4. За судьей, пребывающим в отставке, сохраняются звание судьи в отставке, принадлежность к судейскому сообществу, гарантии неприкосновенности за выраженное им при осуществлении правосудия мнение и принятые судом решения, если только вступившим в законную силу приговором суда не будет установлена виновность судьи в вынесении заведомо неправосудного судебного акта.

5. Судья считается пребывающим в отставке до тех пор, пока сохраняет гражданство Кыргызской Республики и не допускает поступков, порочащих его и тем самым умаляющих авторитет судебной власти.

Порядок и условия прекращения пребывания судьи в отставке в случае прекращения гражданства Кыргызской Республики или допущения поступков, порочащих его и тем самым умаляющих авторитет судебной власти, утверждаются Советом судей.

Статья 28. Дисциплинарная ответственность судей

1. Судья привлекается к дисциплинарной ответственности за совершение дисциплинарного проступка.

2. Дисциплинарным проступком признается виновное действие или бездействие судьи при исполнении служебных обязанностей либо во внеслужебной деятельности, выразившееся в:

1) очевидном и грубом нарушении законности при осуществлении правосудия;

2) грубом нарушении Кодекса чести судьи;

3) разглашении тайны совещательной комнаты или тайны, ставшей известной судье при рассмотрении дела в закрытом судебном заседании;

4) неуведомлении Совета судей в установленном законом порядке о любом виде вмешательства в его деятельность при отправлении правосудия или осуществлении других полномочий, предусмотренных законом, а также любого другого вмешательства, не предусмотренного законом;

5) непредставлении или несвоевременном декларировании своего имущества, доходов и расходов, отражении при этом заведомо ложных сведений;

6) грубом нарушении правил трудового распорядка, повлекшем отрицательные последствия в работе суда;

7) грубом нарушении иных требований, предусмотренных частями 2 и 3 статьи 5-1 настоящего конституционного Закона, предъявляемых к судье.

3. Отмена или изменение судебного акта не влечет дисциплинарной ответственности судьи, если при этом не были допущены грубые нарушения закона.

4. Привлечение судьи к дисциплинарной ответственности за совершение дисциплинарного проступка влечет

применение одной из следующих мер дисциплинарного взыскания:

- 1) предупреждение;
- 2) замечание;
- 3) выговор;
- 4) досрочное освобождение судьи от занимаемой должности.

За каждый дисциплинарный проступок налагается лишь одно дисциплинарное взыскание с учетом характера дисциплинарного проступка, обстоятельства и последствий его совершения, формы вины, личности судьи, совершившего дисциплинарный проступок, и степени нарушения действиями (бездействием) судьи прав, свобод и законных интересов физических (юридических) лиц.

Судья считается непривлекавшимся к дисциплинарной ответственности, если в течение срока действия дисциплинарного взыскания, предусмотренного частью 3 настоящей статьи, после наложения соответствующего дисциплинарного взыскания он не совершил нового дисциплинарного проступка.

5. Предупреждение может налагаться на судью в форме устного порицания действий (бездействия) судьи, замечание и выговор - в форме письменного порицания действий (бездействия) судьи.

Срок действия предупреждения составляет шесть месяцев, замечания - девять месяцев, выговара - двенадцать месяцев.

Предупреждение, замечание или выговор могут быть сняты Дисциплинарной комиссией при Совете судей не ранее чем после истечения половины срока действия, соответствующего примененного дисциплинарного взыскания. Порядок их снятия определяется Законом Кыргызской Республики «О Дисциплинарной комиссии при Совете судей Кыргызской Республики».

6. Досрочное освобождение судьи от занимаемой должности за совершение дисциплинарного проступка может налагаться на судью в исключительных

случаях как крайняя мера дисциплинарного взыскания за нарушение судьей требований безупречности, подтвержденное решением Дисциплинарной комиссии при Совете судей.

По указанному в настоящей части основанию судьи Верховного суда, Конституционной палаты Верховного суда могут быть досрочно освобождены от занимаемой должности Жогорку Кенешем большинством не менее двумя третями голосов от общего числа депутатов Жогорку Кенеша по представлению Президента, а судьи местных судов - Президентом.

7. В случае нарушения порядка привлечения судьи к дисциплинарной ответственности в виде досрочного освобождения судьи от занимаемой должности решение Дисциплинарной комиссии при Совете судей может быть обжаловано в суд.

Решения Дисциплинарной комиссии при Совете судей о применении к судье других видов дисциплинарного взыскания не подлежат обжалованию.

Решение Жогорку Кенеша, Президента о досрочном освобождении судьи Верховного суда, Конституционной палаты Верховного суда и местного суда обжалованию не подлежит.

8. Порядок привлечения судей к дисциплинарной ответственности устанавливается Законом Кыргызской Республики «О Дисциплинарной комиссии при Совете судей Кыргызской Республики»;

16) статью 29 признать утратившей силу;

17) в статье 30:

а) в части 1 слова «по вопросу» исключить;

б) в части 2:

абзац первый изложить в следующей редакции:

«2. Привлечение судьи к уголовной ответственности допускается с согласия Дисциплинарной комиссии при Совете судей по представлению Генерального прокурора.»;

в абзаце втором слова «Совет судей» заменить словами «Дисциплинарную комиссию при Совете судей»; слово «законодательства» заменить словом «закона»;

в) часть 3 изложить в следующей редакции:

«3. Для получения согласия на привлечение судьи к административной ответственности, налагаемой в судебном порядке, представление в Дисциплинарную комиссию при Совете судей вносит соответствующий государственный орган.»;

г) часть 5 признать утратившей силу;

д) часть 6 изложить в следующей редакции:

«6. Дисциплинарная комиссия при Совете судей отказывает в удовлетворении представления о даче согласия на привлечение судьи к уголовной или административной ответственности, налагаемой в судебном порядке, если доводы в представлении основаны на позиции, занимаемой судьей при осуществлении им судейских полномочий.»;

е) в части 7 слова «в случае принятия Советом судей» заменить словами «по тем же основаниям в случае принятия Дисциплинарной комиссией при Совете судей»;

ж) статью дополнить частями 8 и 9 следующего содержания:

«8. Судьи, полномочия которых прекращены, привлекаются к уголовной ответственности за деяния, совершенные ими в период осуществления полномочий судьи, в порядке, определяемом настоящей статьей.

9. Решение Дисциплинарной комиссии при Совете судей о даче согласия на привлечение судьи к уголовной или административной ответственности, налагаемой в судебном порядке, обжалованию не подлежит.»;

18) в статье 33:

а) в абзаце втором части 2 слова «пунктом 4 части 1» заменить словами «пунктом 9 части 1-1»;

б) абзац первый части 3 изложить в следующей редакции:

«3. Лицам, полномочия которых прекращены в соответствии с пунктом 2 части 1-1 статьи 27 настоящего конституционного Закона, при наличии судейского стажа двадцать и более лет; в соответствии с пунктами 3 и 7 части 1-1 статьи 27 настоящего конституционного Закона; в связи с достижением предельного возраста; в связи с истечением сроков полномочий при наличии стажа судейской работы пятнадцать и более лет выплачивается единовременное пособие из расчета среднемесячной заработной платы по последней должности за каждый полный год работы судьей, но не менее его годовой заработной платы.»;

19) в статье 35:

а) часть 2-3 признать утратившей силу;

б) в части 2-5:

в абзаце втором слова «статьи 27-1,» исключить;

часть дополнить абзацем третьим следующего содержания:

«Действие статьи 27-1 настоящего конституционного Закона распространяется на отношения, возникшие до вступления в силу настоящего конституционного Закона.»;

в) статью дополнить частями 6 и 7 следующего содержания:

«6. Части 3-1, 3-2 статьи 21-1 настоящего конституционного Закона вступают в силу с момента принятия Правительством нормативных правовых актов, регулирующих порядок и условия проведения отдельных действий в указанных частях.

7. Порядок прохождения полиграфологического исследования устанавливается Правительством с обязательным привлечением независимых организаций для его реализации и обеспечением доступа средств массовой

информации к процессу проведения исследования.».

Статья 2.

Настоящий конституционный Закон вступает в силу по истечении 10 дней со дня официального опубликования.

Опубликован в газете «Эркин Тоо» от 8 августа 2017 года № 91

**Президент
Кыргызской Республики А. Атамбаев**

**Принят Жогорку Кенешем
Кыргызской Республики 28 июня
2017 года**

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

Кыргыз Республикасынын Жарандык процесстик кодексине өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Бишкек шаары, 2017-жылдын 25-июлу № 141

1-берене.

Кыргыз Республикасынын Жарандык процесстик кодексине (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кенешинин Жарчысы, 2017-ж., № 1 (2), 14-ст.) төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсін:

1) 211-беренеде:

а) «Соттун чечими» деген сөздөр «1. Соттун чечими» деген сөздөргө алмаштырылсын;

б) берене төмөнкүдөй мазмундагы 2-бөлүк менен толукталсын;

«2. Экстремисттик же террористтик ишти жүзөгө ашырууга чакырган же болбосо аны жүзөгө ашыруунун зарылдыгын негиздеген же актаган маалыматтык материалдарды экстремисттик же террористтик деп таануу жөнүндө арыздар боюнча соттор чыгарган чечимдер жарыяланган учурдан тартып мыйзамдуу күчүнө кирет.»;

2) 3-бөлүмчө төмөнкүдөй мазмундагы 25-1-глава менен толукталсын:

«25 - 1 - глава. Экстремисттик же террористтик ишти жүзөгө ашырууга чакырган же болбосо аны жүзөгө ашыруунун зарылдыгын негиздеген же актаган маалыматтык материалдарды

экстремисттик же террористтик деп таануу жөнүндө арыздар боюнча өндүрүш

26-1-берене. Арызды берүү

1. Прокурор өз компетенциясынын чегинде экстремисттик же террористтик ишти жүзөгө ашырууга чакырган же болбосо аны жүзөгө ашыруунун зарылдыгын негиздеген же актаган маалыматтык материалдарды экстремисттик же террористтик деп таануу жөнүндө арыз менен алар табылган же таркатылган жер же мындай материалдарды чыгарууну жүзөгө ашырган уюм жайгашкан жер боюнча, ушул Кодекстин 4-главасында белгиленген сотко караштуулук жөнүндө эрежелерди сактоо менен сотко кайрылууга укуктуу.

2. Прокурордун арызы боюнча сот чечим чыгарганга чейин ушул Кодекстин 14-главасында каралган тартипте маалыматтык материалдардын жеткиликтүүлүгүн убактылуу чектөөгө укуктуу.

261-2-берене. Арызды кароо

1. Арыз ал келип түшкөн учурдан тартып үч күндүк мөөнөттө сот тарабынан каралууга тийиш. Эгерде арызда камтылган фактылар кошумча текшерүүнү талап кылган

учурларда, алар боюнча чечим беш күндүк мөөнөттөн кечиктирибестен кабыл алынат.

2. Арызды сот талапты билдирген прокурордун жана эгерде алардын турган орду белгилүү болсо, арызда көрсөтүлгөн жактардын катышуусу менен карайт. Сот жыйналышынын убагы жана орду жөнүндө талаптагыдай түрдө кабардар кылымган арызда көрсөтүлгөн жактардын сотко келбөөсү ишти кароого жана чечүүгө тоскоолдук болуп саналбайт.

3. Эгерде арызда көрсөтүлгөн жактардын турган орду белгисиз болгон учурда, сот арызды алардын катышуусусуз карайт.

261-3-берене. Соттун арыз боюнча чечими жана анын аткарылышы

1. Соттун мыйзамдуу күчүнө кирген чечими юстиция чөйрөсүндөгү аткаруу бийлик органына жарыялоо үчүн жөнөтүлөт.

2. Соттун чечими ушул Кодекстин 40-главасында каралган тартипте даттанылышы мүмкүн.».

2-берене.

Ушул Мыйзам расмий жарыяланган күндөн тартып он күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

«Эркин Тоо» газетасынын 2017-жылдын 4-августунда N 90 жарыяланды

Кыргыз
Республикасынын
Президенти

А. Атамбаев

2017-жылдын

29 июнунда

Кыргыз
Республикасынын
Жогорку Кенеши
тарабынан кабыл
алынган

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

О внесении изменений в Гражданский процессуальный кодекс Кыргызской Республики

г. Бишкек, от 25 июля 2017 года № 141

Статья 1.

Внести в Гражданский процессуальный кодекс Кыргызской Республики (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 2017 г., № 1 (2), ст.14) следующие изменения:

1) в статье 211:

а) слова «Решение суда» заменить словами «1. Решение суда»;

б) статью дополнить частью 2 следующего содержания:

«2. В законную силу вступают с момента оглашения решения, вынесенные судами по заявлениям о признании экстремистскими или террористическими информационных материалов, которые призывают к осуществлению такой деятельности либо обосновывают или оправдывают необходимость ее осуществления

либо обосновывают или оправдывают необходимость ее осуществления.»;

2) подраздел 3 дополнить главой 25-1 следующего содержания:

«Глава 25-1. Производство по заявлению о признании экстремистскими или террористическими информационных материалов, которые призывают к осуществлению такой деятельности либо обосновывают или оправдывают необходимость ее осуществления

Статья 261-1. Подача заявления

1. Прокурор, в пределах своей компетенции, вправе обратиться с заявлением в суд о признании экстремистскими или террористическими информационных

материалов, которые призывают к осуществлению такой деятельности либо обосновывают или оправдывают необходимость ее осуществления, по месту их обнаружения, распространения или нахождения организации, осуществившей производство таких материалов, с соблюдением правил о подсудности, установленной главой 4 настоящего Кодекса.

2. По заявлению прокурора суд вправе временно ограничить доступ к информационным материалам до вынесения решения в порядке, предусмотренном главой 14 настоящего Кодекса.

Статья 261-2. Рассмотрение заявления

1. Заявление должно быть рассмотрено судом в трехдневный срок с момента его поступления. В случаях если факты, содержащиеся в заявлении, требуют дополнительной проверки, решения по ним принимаются не позднее чем в пятидневный срок.

2. Заявление рассматривается судом с участием прокурора, заявившего требования, и лиц, указанных в заявлении, если их местонахождение известно. Неявка в суд указанных в заявлении лиц, надлежащим образом извещенных о

времени и месте судебного заседания, не является препятствием для рассмотрения и разрешения дела.

3. В случае если местонахождение лиц, указанных в заявлении, неизвестно, суд рассматривает заявление в их отсутствие.

Статья 261-3. Решение суда по заявлению и его исполнение

1. Решение суда, вступившее в законную силу, направляется в орган исполнительной власти в сфере юстиции для опубликования.

2. Решение суда может быть обжаловано в порядке, предусмотренном главой 40 настоящего Кодекса.».

Статья 2.

Настоящий Закон вступает в силу по истечении десяти дней со дня официального опубликования.

Опубликован в газете «Эркин Тоо» от 4 августа 2017 года № 90

**Президент
Кыргызской Республики** А. Атамбаев

**Принят Жогорку Кенешем
Кыргызской Республики** 29 июня
2017 года

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

Кыргыз Республикасынын Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясы жөнүндө

Бишкек шаары, 2017-жылдын 28-июлу № 147

1-глава. Жалпы жоболор

1-берене. Ушул Мыйзамдын жөнгө салуу предмети

Ушул Мыйзам Кыргыз Республикасынын Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясынын (мындан ары - Тартип комиссиясы) статусун, аны түзүү, уюштуруу тартибин жана иштөө принциптерин жана судьяларды тартип жоопкерчилигине тартуу тартибин аныктайт.

2-берене. Тартип комиссиясынын статусу, укуктук негизи жана иштөө принциптери

1. Тартип комиссиясы Кыргыз Республикасынын Конституциясына ылайык түзүлгөн көз каранды эмес коллегиялдуу орган болуп саналат.

2. Кыргыз Республикасынын Конституциясы, «Кыргыз Республикасынын судьяларынын статусу жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык

Мыйзамы, ушул Мыйзам жана Кыргыз Республикасынын башка ченемдик укуктук актылары Тартип комиссиясынын ишинин укуктук негизи болуп саналат.

3. Териштируүнүн көз карандысыздыгы, мыйзамдуулугу, объективдүүлүгү, адилеттүүлүгү, коллегиялуулугу, тикелейлиги, айкындыгы, ачыктыгы, оозекилиги, иликтөөнүн объективдүүлүгү, териштируүгө катышуучулардын тең укуктуулугу Тартип комиссиясынын иштөөсүнүн негизги принциптери болуп саналат.

3-берене. Тартип комиссиясынын ыйгарым укуктары

1. Тартип комиссиясы:

1) судьялардын тартип жоопкерчилиги тууралуу маселелерди карайт;

2) тартип бузуу жоруктарын жасаганы үчүн судьяларга карата тартип жазаларын салат;

3) судьяларды сот тартибинде берилүүчү жазыктык жана административдик жоопкерчиликке тартууга макулдук берет;

4) судьяларды жазыктык жоопкерчиликке тартууга (айыпталуучу катары тартууга) макулдук берилген учурда, аны кызмат ордунан убактылуу четтетүүгө макулдук берет;

5) кынтыксыздык талаптарын бузган учурда, Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун (мындан ары - Жогорку сот), Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын (мындан ары - Жогорку соттун Конституциялык палатасы) судьясын ээлеген кызмат ордунан мөөнөтүнөн мурда бошотуу жөнүндө Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешине (мындан ары - Жогорку Кеңеш) сунуштама киргизүү үчүн жана жергилиттүү соттун судьясын ээлеген кызмат ордунан мөөнөтүнөн мурда бошотуу жөнүндө Кыргыз Республикасынын Президентине (мындан ары - Президент) сунуш киргизет;

6) ушул Мыйзамда каралган башка ыйгарым укуктарды жүзөгө ашырат.

2. Θз ишин натыйжалуу уюштуруу максатында Тартип комиссиясы иштөө регламентин иштеп чыгат жана бекитет.

2-глава. Тартип комиссиясын түзүүнүн жана анын ишин уюштуруунун тартиби

4-берене. Тартип комиссиясын түзүү жана анын курамы

1. Тартип комиссиясы 9 мүчөдөн турат жана Президент, Жогорку Кеңеш жана Кыргыз Республикасынын Судьялар кеңеси (мындан ары - Судьялар кеңеси) тарабынан тиешелүүлүгүнө жараша, комиссия курамынын үчтөн бир бөлүгү түзүлөт.

Президент, Жогорку Кеңеш жана Судьялар кеңеси гендердик өкүлчүлүктүн талаптарын эске алуу менен Тартип комиссиясынын Зтөн мүчөсүн сунуштайт.

2. Тартип комиссиясы анын курамынын кеминде үчтөн экиси түзүлгөндөн кийин ыйгарым укуктуу болуп эсептелет.

3. Тартип комиссиясынын курамына Жогорку соттун, Жогорку соттун Конституциялык палатасынын жана жергилиттүү соттордун төрагалары, төрагаларынын орун басарлары, Жогорку Кеңештин депутаттары, прокурорлор, укук коргоо органдарынын кызматкерлери, адвокаттар, Судьялар кеңешинин жана Кыргыз Республикасынын Судьяларды тандоо боюнча кеңешинин мүчөлөрү кире албайт.

5-берене. Тартип комиссиясынын мүчөлүгүнө талапкерлерге карата коюлуучу талаптар

1. Тартип комиссиясынын мүчөлүгүнө талапкерлердин курагы 40 жаштан кем болбоого, юридикалык жогорку билими, юридикалык адистик боюнча 15 жылдан кем эмес иш тажрыйбасы жана кынтыксыз аброю болууга тийиш. Судьялык коомдоштуктан сунушталган талапкерлер судьялык кызмат ордунда кеминде 5 жыл иш стажына ээ болууга тийиш.

2. Тартип комиссиясынын мүчөлүгүнө төмөнкүдөй адамдар талапкер боло албайт:

1) соттуулугу барлар, анын ичинде соттуулугу жоюлгандар же алыш салынгандар;

2) кынтыксыз эмес жүрүм-турумуна байланыштуу мурда судьянын кызмат ордунан бошотулгандар;

3) укук коргоо органынын кызматкеринин наамына шек келтиргендигине байланыштуу укук коргоо органдарынан бошотулгандар же адвокаттык иш менен алектенүү укугуна лицензиядан ажыратылгандар;

4) кылмыш жасагандыгына шектелгендер же айыпталгандар же болбосо жазыктык куугунтуктоо реабилитацияланбай турган негиздер боюнча токтолулгандар;

5) саясий партиялардын мүчөсү болуп саналгандар;

6) чет мамлекеттин жарандыгы барлар же Кыргыз Республикасынын жарандыгы жоктор.

6-берене. Тартип комиссиясынын ыйгарым укуктарынын мөөнөтү

1. Тартип комиссиясынын курамынын ыйгарым укуктарынын мөөнөтү комиссиянын биринчи жыйналышы болгон күндөн тартып 3 жылды түзөт.

2. Тартип комиссиясынын мүчөсүнүн ыйгарым укуктары мөөнөтүнөн мурда токтолулган учурда, жаңы мүчө ыйгарым укуктардын калган мөөнөтүнө тиешелүү орган тарабынан Судьялар кеңешине бир айдан кеч эмес мөөнөттө, гендердик өкүлчүлүктүн талаптарын эске алуу менен сунушталууга тийиш.

3. Бир эле адам катары менен экиден ашык мөөнөткө Тартип комиссиясынын мүчөсү боло албайт.

4. Тартип комиссиясынын курамын түзгөн органдардын ыйгарым укуктарынын мөөнөттөрү аяктаган же токтогон, парламенттик көпчүлүктүн жана парламенттик оппозициянын курамы өзгөргөн учурда, Тартип комиссиясынын мүчөлөрү өз ыйгарым укуктарын жүзөгө ашырууну мөөнөтү аяктаганга чейин уланта берет.

5. Тартип комиссиясынын жаңы курамын түзүү аракеттеги курамдын ыйгарым укуктары аяктаганга чейин 3 ай калганда башталат.

7-берене. Тартип комиссиясынын мүчөсүнүн ыйгарым укуктарынын мөөнөтүнөн мурда токтотуу үчүн негиздер

1. Тартип комиссиясынын мүчөсү ыйгарым укуктарын төмөнкү негиздер боюнча мөөнөтүнөн мурда токтотот:

1) арыз бергенде;

2) Кыргыз Республикасынын чегинен сырткары туруктуу жашоо үчүн чыгып кеткенде;

3) Кыргыз Республикасынын жарандыгы токтолулгандада;

4) соттун айыптоочу өкүмү же болбосо жазыктык куугунтуктоону реабилитацияланбай турган негиздер боюнча токтотуу жөнүндө токтому мыйзамдуу күчүнө киргенде;

5) аны аракетке жөндөмдүүлүгү чектелүү же аракетке жөндөмсүз деп таануу жөнүндө соттун чечими күчүнө киргенде;

6) өлгөндө же аны өлдү деп таануу жөнүндө соттун чечими күчүнө киргенде;

7) аны дайынсыз жоголду деп таануу жөнүндө соттун чечими күчүнө киргенде;

8) Тартип комиссиясынын жыйналыштарына бир жылдын ичинде үч же андан көп ирет жүйөсүз себептер менен келбей койгондо;

9) тартип бузуунун материалы боюнча купуя маалыматты ачыктаганда;

10) анык эмес маалымат бергендигинин фактылары айкындалганда.

2. Тартип комиссиясынын судья жана мамлекеттик кызматкер болуп саналган мүчөлөрүнүн ыйгарым укуктары судьялардын ыйгарым укуктары токтолулган жана мамлекеттик кызматкер кызмат ордунан бошотулган учурларда да мөөнөтүнөн мурда токтолутат.

3. Тартип комиссиясынын мүчөсүнүн ыйгарым укуктарын токтотуу Тартип комиссиясынын чечими менен жүзөгө ашырылат.

8-берене. Тартип комиссиясынын биринчи жыйналышы

1. Тартип комиссиясынын биринчи жыйналышын чакыруу Судьялар кеңешинин төрагасына жүктөлөт.

2. Чакыруу Тартип комиссиясынын үчтөн экисинен кем эмес курамы түзүлгөн күндөн тартып 10 жумушчу күндүн ичинде жүзөгө ашырылат. Эгерде көрсөтүлгөн мөөнөттүн ичинде Тартип комиссиясынын биринчи жыйналышы өткөрүлбөсө, аны өткөрүүнү уюштурууну Президент жүзөгө ашырат.

3. Тартип комиссиясынын биринчи жыйналышында:

1) Судьялар кеңешинин төрагасы Тартип комиссиясынын мүчөлөрүн атап көрсөтөт;

2) Тартип комиссиясынын укуктуу курамынын көпчүлүк добушу менен, ачык добуш берүү аркылуу Тартип комиссиясынын төрагасы, төраганын орун басары бир жылдык мөөнөткө шайланат.

9-берене. Тартип комиссиясынын төрагасынын жана төраганын орун басарынын ыйгарым укуктары

1. Тартип комиссиясынын төрагасы:

1) Тартип комиссиясынын ишин уюштурат;

2) мамлекеттик органдар, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жана башка уюмдар менен өз ара мамилелерде Тартип комиссиясынын атынан чыгат;

3) жыйналыштарды чакырат, Тартип комиссиясынын жыйналыштарынын кароосуна коюлуучу маселелерди аныктайт;

4) Тартип комиссиясынын жыйналыштарына төрагалык кылат;

5) Тартип комиссиясынын ишинин натыйжаларын жалпылоону уюштурат жана анын ишин уюштурууну жакшыртууга багытталган чарапарды көрөт;

6) Президентке, Жогорку Кеңешке, Судьялар кеңешине Тартип комиссиясынын мүчөсүнүн ыйгарым укуктарын мөөнөтүнөн мурда токтотуу тууралуу маалымат берет;

7) Жергиликтүү соттордун ишин камсыздоочу, Жогорку сотко караштуу мамлекеттик органдын (мындан ары - ыйгарым укуктуу орган) жетекчисине Тартип комиссиясынын ишин уюштуруучулук, материалдык, техникалык жана методикалык жактан камсыз кылуучу бөлүмдүн иши тууралуу маалымат берет.

2. Тартип комиссиясынын төрагасы болбогон мезгилде анын ыйгарым укуктарын төраганын орун басары аткарат.

10-берене. Тартип комиссиясынын мүчөлөрүнүн ыйгарым укуктары

1. Тартип комиссиясынын мүчөсү:

1) Тартип комиссиясынын жыйналыштарына катышат;

2) даттанууларды жана сунуштамаларды (мындан ары - кайрылуу) алдын ала кароону жүзөгө ашырат;

3) Тартип комиссиясынын кароосуна коюлган материалдар менен таанышат;

4) кызматтык иликтөө жүргүзөт, материалдарды изилдейт жана текшерет;

5) каралып жаткан маселе боюнча далилдүү жана негиздүү жүйөлөрдү көлтириет;

6) ушул Мыйзамдын 20-беренесинин 2-бөлүгүндө көрсөтүлгөн учурларды кошпогондо, добуш берүү жолу менен чечимдерди кабыл алууга катышат;

7) Тартип комиссиясынын чечимдерине кол коет;

8) ушул Мыйзамда каралган башка ыйгарым укуктарды жүзөгө ашырат.

2. Тартип комиссиясынын мүчөсү төмөнкүлөргө милдеттүү:

1) Тартип комиссиясынын компетенциясына кирген маселелерди кароодо калыс жана объективдүү болууга;

2) тартиптик материалда камтылган купуя маалыматты ачыктабоого;

3) эгерде чечим кабыл алынып жаткан адам анын жакын тууганы болуп саналса, Тартип комиссиясынын жыйналышынын күн тартибине киргизилген маселени кароодо өзүн өзү четтетүү билдируүгө.

11-берене. Тартип комиссиясынын катчысы

1. Тартип комиссиясынын катчысынын функцияларын Тартип комиссиясынын катчылыгынын кызматкерлери жүзөгө ашырат.

2. Тартип комиссиясынын катчысы;

1) Тартип комиссиясында иш кагаздарын жүргүзүүнү ўюштурат;

2) Тартип комиссиясынын жыйналышын даярдоону камсыз кылат;

3) Тартип комиссиясынын мүчөлөрүнө, кайрылуу менен кайрылган адамга жана үстүнөн кайрылуу берилген судьяга Тартип комиссиясынын жыйналышын өткөрүүнүн датасы, убактысы жана орду тууралуу билдирет;

4) Тартип комиссиясынын мүчөлөрүнө Тартип комиссиясынын кезектеги жыйналышынын күн тартибин жеткирүүнү камсыз кылат;

5) Тартип комиссиясынын жыйналышынын протоколун жүргүзөт;

6) кызықдар жактарга чечимдердин көчүрмөлөрүн таркатууну камсыз кылат;

7) Тартип комиссиясынын төрагасынын тескөөсү боюнча башка ыйгарым укуктарды жүзөгө ашырат.

3-глава. Тартип комиссиясында тартип бузуу жөнүндө материалдарды кароонун тартиби

12-берене. Тартип комиссиясына кайрылуунун субъекттери

1. Судьянын аракетине же аракетсиздигине карата кайрылуулар менен Тартип комиссиясына төмөнкүлөр кайрыла алат:

1) жеке жана юридикалык жактар;

2) мамлекеттик органдар, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары, алардын кызмат адамдары;

3) Кыргыз Республикасынын сотторунун төрагалары.

2. Судьяны жоопкерчиликке тартууга макулдук берүү жөнүндө сунуштама менен Тартип комиссиясына жазык жоопкерчилигине тартууга - Кыргыз Республикасынын Башкы прокурору (мындан ары - Башкы прокурор), сот тартибинде салынуучу административдик жоопкерчиликке тартууга - тиешелүү мамлекеттик органдар кайрылат.

13-берене. Кайрылуунун формасына жана мазмунуна карата коюлуучу жалпы талаптар

1. Кайрылуу Тартип комиссиясына кат түрүндө же электрондук почта аркылуу берилет.

2. Жарандардын, юридикалык жактардын кайрылуусу Тартип комиссиясына даттануу түрүндө берилиши мүмкүн. Мамлекеттик органдардын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жана алардын кызмат адамдарынын кайрылуусу сунуштама түрүндө жол-жоболонот.

3. Кайрылууда төмөнкүлөр камтылууга тийиш:

1) кайрылуунун авторунун фамилиясы, аты, атасынын аты, юридикалык жактын, мамлекеттик органдын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органынын жана алардын кызмат адамдарынын атальштары, даректери, бар болсо - телефон номерлери;

2) үстүнөн кайрылуу түшкөн судьянын фамилиясы;

3) кайрылууда сыпатталган аракеттер жасалган дата жана жер;

4) тартип бузуу жоругунун (сот тартибинде жаза салынуучу кылмыштын, административдик укук бузуунун) жагдайларынын кыскача сыпатталышы;

5) судьянын тартип бузуу жоругун (сот тартибинде жаза салынуучу кылмышты, административдик укук бузууну) жасагандыгы жөнүндө күбөлөндүрүүчү далилдер - алар бар болгондо;

6) кайрылуунун датасы жана автордун колтамгасы.

4. Электрондук поча аркылуу берилген кайрылууда автордун электрондук санариптик кол тамгасы да камтылууга тийиш.

14-берене. Кайрылууну кайтарып берүү

1. Тартип комиссиясы кайрылууну маңызы боюнча карабастан төмөнкү учурларда кайтарып берет:

1) эгерде ал ушул Мыйзамдын 13-беренесинде каралган талаптарга ылайык келбесе;

2) кайрылуу чакыртып алынганда;

3) эгерде анда сот актысы даттанылса;

4) эгерде анда камтылган талап Тартип комиссиясынын ыйгарым укуктарына кирбесе;

5) эгерде ал мурда каралса жана ал жаңы жүйөлөрдү камтыбаса.

2. Кайрылууну кайтарып берүү жөнүндө чечим Тартип комиссиясынын жыйналышында кабыл алынат. Кайрылуу комиссиянын төрагасынын же төраганын орун басарынын колу коюлган жүйөлөнгөн кат менен авторго кайтарылат.

3. Кайрылууну ушул берененин 1-бөлүгүнүн 1 жана 2-пункттарында каралган негиздер боюнча кайтарып берүү кемчиликтерди жойгондон кийин кайрадан кайрылууга тоскоолдук кылбайт.

4. Кайрылуу ушул берененин 1-бөлүгүнүн 3-6-пункттарында каралган негиздер боюнча кайтарылып берилгенде кайрадан кайрылуу

берилген учурда бул кайрылуу каралууга жатпайт.

15-берене. Кайрылууну каттоо

1. Кайрылуу Тартип комиссиясынын катчылыгына берилет. Кайрылуу кийинки жумушчу күндөн кечикирилбестен катталат жана Тартип комиссиясынын төрагасына берилет.

2. Тартип комиссиясынын төрагасы кайрылууну текшерүү жүргүзүү үчүн комиссия мүчөлөрүнүн бирине берет.

16-берене. Кызматтык иликтөө

1. Кайрылууну кайтарып берүү үчүн негиз болбогон учурда, Тартип комиссиясынын мүчөсү төраганын тапшыруусу боюнча материал ага келип түшкөн күндөн тартып 30 күндөн кечикирилбестен кызматтык иликтөө жүргүзөт. Устүнөн кайрылуу берилген судья жүйөлөлүү себептер менен болбогон мезгил бел мөөнөтке кирбейт.

2. Кызматтык иликтөөнүн жыйынтыктары боюнча Тартип комиссиясынын мүчөсү тартип бузуу жоругунун болгондугу же болбогондугу жөнүндө маалымкatty Тартип комиссиясынын каросуна берет.

3. Кызматтык иликтөө өзүндө төмөнкүлөрдү камтыйт:

1) үстүнөн кайрылуу берилген судьяны сурамжылоону жана андан түшүндүрмөлөрдү жана башка далилдерди талап кылууну;

2) эгерде кайрылуу конкреттүү ишти кароодо судья жол берген аракетке же аракетсиздикке карата берилсе, судья караган иштин материалдарын изилдөөнү;

3) кайрылууну берүүгө негиз болгон себептер жана жагдайлар тууралуу толук маалыматты чогултуу боюнча кайсы болбосуун башка аракеттерди.

4. Кызматтык иликтөөнүн жүрүшүндө Тартип комиссиясынын мүчөсү төмөнкүлөрдө укуктуу:

1) тиешелүү документтердин, анын ичинде соттук иштердеги документтердин көчүрмөлөрүн суратып алууга;

2) үстүнөн кайрылуу берилген судья иштеген соттун төрагасынан, ошондой эле башка мамлекеттик органдардан, жергилиткүү өз алдынча башкаруу органдарынан жана алардын кызмат адамдарынан башка зарыл маалыматтарды суратып алууга;

3) зарыл учурда, кайрылуу берген адамдан жазуу жүзүндөгү жана оозеки түшүндүрмөлөрдү, ошондой эле кайрылууда келтирилген жагдайларга байланыштуу башка кошумча далилдерди талап кылууга, күбөлөрдү сурамжылоого.

17-берене. Тартип жоопкерчилигине тартуу мөөнөттөрү

Кызматтык иликтөө жүргөн, Тартип комиссиясы кайрылууну караган же судья жүйөлүү себептер боюнча ишке келбegen убакытты эсептебегенде, судья кайрылуу катталган күндөн тартып байдан кечикирилбестен, бирок тартип бузуу жоругу жасалган күндөн тартып 3 жылдан кечикирилбестен тартип жоопкерчилигине тартылыши мүмкүн.

18-берене. Тартип комиссиясынын жыйында кайрылууну кароонун тартиби

1. Тартип комиссиясында кайрылуу аны кызматтык иликтөө аяктаган күндөн тартып 30 календардык күндөн кечикирилбестен каралат. Үстүнөн кайрылуу берилген судья жүйөлүү себептер боюнча болбогон мезгил бул мөөнөткө кирбейт.

2. Үстүнөн кайрылуу берилген судья ишти жабык жыйналышта кароону өтүнгөн учурларды кошпогондо, Тартип комиссиясынын жыйналыштары ачык өткөрүлөт.

3. Кайрылууну кароо Тартип комиссиясынын кызматтык иликтөөнү жүргүзгөн мүчөсүнүн маалымкатын билдириүү менен башталат.

4. Үстүнөн кайрылуу түшкөн судья жана кайрылуу берген адам Тартип комиссиясынын жыйналышына катышууга укуктуу.

5. Үстүнөн кайрылуу түшкөн судья жана кайрылуу берген адам жыйналыш өтүүчү күн жана жер тууралуу кабарландырылат. Алардын жүйөсүз себептер боюнча келбей калуусу кайрылууну кароого тоскоолдук кылбайт.

6. Үстүнөн кайрылуу түшкөн судья жана кайрылуу берген адам иштин материалдары менен таанышууга, түшүндүрмө берүүгө жана өтүнүч билдириүүгө укуктуу. Тартип комиссиясы башка адамдарды да угууга, документтерди жана башка материалдарды иликтөөгө укуктуу.

7. Судьянын аракеттеринен кылмыш белгилери табылган учурда, Тартип комиссиясы тартип бузуу жөнүндө материалдарды Башкы прокурорго өткөрүп берет.

19-берене. Тартип комиссиясынын жыйналышынын протоколу

1. Тартип комиссиясынын жыйналышында жыйналыштын протоколу жүргүзүлөт.

Протоколдо Тартип комиссиясынын курамы, жыйналыштын датасы, кайрылууну кароого катышуучу адамдардын келгендиги тууралуу маалыматтар, өтүнүчтөр жана аларды кароонун натыйжалары, жыйналышка катышуучу адамдардын түшүндүрмөлөрү, кабыл алынган чечим тууралуу маалыматтар көрсөтүлөт.

2. Тартип комиссиясынын жыйналышынын протоколуна комиссиянын төрагасы жана катчысы кол коёт.

3. Тартип комиссиясынын жыйналышынын протоколу тартиптик материалга тиркелет.

20-берене. Кайрылуу боюнча Тартип комиссиясынын чечим кабыл алуусу

1. Кайрылууну кароонун жыйынтыкторы боюнча Тартип комиссиясы чечим кабыл алат.

2. Тартип комиссиясынын чечими жыйналышка катышкан мүчөлөрдүн көпчүлүк добушу менен кабыл алынат.

Добуштар тең болгондо комиссиянын төрагасынын добушу чечүүчү болуп саналат.

Кызматтык иликтөө жүргүзгөн Тартип комиссиясынын мүчөсү чечим кабыл алууга катышууга укугу жок.

3. Тартип комиссиясынын чечими кеңешүүчү бөлмөдө кабыл алынат.

Тартип комиссиясынын төрагасы, ал болбогондо төраганын орун басары Тартип комиссиясынын чечиминин корутунду бөлүгүн жарыя кылат, ал эми Тартип комиссиясы чечимдин корутунду бөлүгү жарыя кылынган күндөн тартып 5 жумушчу күндүн ичинде жүйөлөнгөн чечим даярдайт.

Тартип комиссиясынын кабыл алынган чечим боюнча өзгөчө пикири бар мүчөсү аны жүйөлөрүн көрсөтүү менен жазуу жүзүндө баяндай алат. Тартип комиссиясынын мүчөсүнүн өзгөчө пикири комиссиянын чечими менен бирге жарыя кылынат.

4. Чечимге төрагалык кылуучу жана Тартип комиссиясынын кайрылууну кароого катышкан мүчөлөрү кол коёт.

5. Судьяны тартип жоопкерчилигине тартуу тууралуу маалымат Тартип комиссиясынын веб-сайтында (веб-баракчада) жарыяланат.

21-берене. Судьяны кызмат ордунан убактылуу четтетүүгө макулдук берүү жөнүндө чечим

Судьяны жазык жоопкерчилигине тартууга (айыпталуучу катары тартууга) макулдук берилген учурда, Тартип комиссиясы Жогорку соттун, Жогорку соттун Конституциялык палатасынын судьясын кызмат ордунан убактылуу четтетүү тууралуу сунушту андан ары Жогорку Кеңешке киргизүү үчүн Президентке, жергиликтүү соттун судьясын кызмат ордунан убактылуу четтетүү жөнүндө сунушту Президентке киргизет.

22-берене. Судьяны тартип жоопкерчилигине тартуудан баш тартуу

Тартип комиссиясы кайрылууну кароонун жыйынтыктары боюнча судьяны

тартип жоопкерчилигине тартуудан төмөнкү учурларда баш тартат:

1) судьяны тартип жоопкерчилигине тартуунун ушул Мыйзамдын 17-беренесинде каралган мөөнөтү өтүп кеткенде;

2) судьяны тартип жоопкерчилигине тартуу үчүн негиз болбогондо.

23-берене. Тартип комиссиясынын чечиминин мазмуну

Тартип комиссиясынын чечиминде төмөнкүлөр көрсөтүлөт:

1) Тартип комиссиясынын курамы;

2) кайрылуу каралган дата;

3) тартип жоопкерчилигине тартылган судьянын фамилиясы, аты жана кызмат орду;

4) кайрылуунун жана судьянын түшүндүрмөсүнүн мазмуну;

5) иштин кызматтык иликтөөдө аныктаалган жагдайлары;

6) кабыл алынган чечимдин негиздери;

7) судьяны тартип жоопкерчилигине тартуу жөнүндө кайрылууну канаттандыруу же болбосо канаттандыруудан баш тартуу тууралуу тыянак;

8) тартип жоопкерчилигине тарткан учурда, судьяга салынуучу тартиппик жазанын түрү;

9) судьяны жазыктык же административдик жоопкерчиликке тартууга, ошондой эле судьяны кызмат ордунан убактылуу четтетүүгө макулдук берүү же болбосо макулдук берүүдөн баш тартуу тууралуу тыянак;

10) чечимди даттануунун тартиби, эгерде ал даттанууга жатса.

24-берене. Тартип комиссиясынын чечимин даттануунун тартиби

Тартип комиссиясынын судьяга тартиппик жаза салуу жөнүндө чечими Кыргыз Республикасынын Административдик-процесстик кодексинде аныктаалган учурларда жана тартиппе даттанылышы мүмкүн.

25-берене. Тартип комиссиясынын актысын аткаруу

1. Тартип комиссиясынын чечими ал жарыя кылышкан учурдан тартып мыйзамдуу күчүнө кирет.

2. Тартип комиссиясынын чечиминин көчүрмөлөрү ал кабыл алынгандан кийин 5 жумушчу күндүн ичинде Судьялар кеңешине, судья иштеп жаткан сотко, судьянын өздүк ишине тиркөө үчүн ыйгарым укуктуу органга жана ага карата чечим кабыл алынгандан судьянын өзүнө жөнөтүлөт.

3. Кайрылуу берген адамга кабыл алынгандан чечим тууралуу билдирилет. Анын арызы боюнча ага чечимдин көчүрмөсү берилет.

4. Судьяны ээлеп турган кызмат ордунан мөөнөтүнөн мурда бошотуу тууралуу сунуш Тартип комиссиясынын чечимин даттануу мөөнөтү аяктагандан кийин Президентке жөнөтүлөт. Тартип комиссиясынын чечими сотко даттанылган учурда, сунуш сот актысы мыйзамдуу күчүнө киргендөн кийин жөнөтүлөт.

5. Судьяны жазык жоопкерчилигине тартууга макулдук берүү жөнүндө чечим ал кабыл алынгандан күндөн тартып 5 жумушчу күндөн кечиктирилбестен Башкы прокурорго жөнөтүлөт.

6. Судьяны жазык жоопкерчилигине тартууга макулдук берүү жана судьяны кызмат ордунан убактылуу четтетүү тууралуу чечим ал кабыл алынгандан күндөн тартып 5 жумушчу күндөн кечиктирилбестен, Президентке жөнөтүлөт.

7. Судьяны сот тартибинде салынуучу административдик жоопкерчиликке тартуу жөнүндө чечим ал кабыл алынгандан күндөн тартып 5 күндөн кечиктирилбестен тиешелүү мамлекеттик органга жөнөтүлөт.

26-берене. Тартип жазасын алыш салуу тартиби

1. Эскертуү, сын-пикир же сөгүш судьядан судьялардын статусу жөнүндө мыйзамдарда көрсөтүлгөн мөөнөт аяктаганга чейин, бирок тартип жазасынын берилген

мөөнөтүнүн жарымы өткөндөн кийин Тартип комиссиясы тарабынан алыш салынышы мүмкүн.

2. Тартип комиссиясына тартип жазасын алыш салуу тууралуу сунуш менен тартиптик жаза алган судья же ал иштеген соттун төрагасы кайрыла алат.

3. Тартип жазасын алыш салуу тууралуу Тартип комиссиясынын чечими Судьялар кеңешине, судья иштеп жаткан сотко, судьянын өздүк ишине тиркөө үчүн ыйгарым укуктуу органга жана чечим кабыл алынгандан судьянын өзүнө жөнөтүлөт.

27-берене. Тартип комиссиясынын ишин уюштуруу жана камсыздоо

1. Тартип комиссиясынын катчылыгынын функциялары ыйгарым укуктуу органдын түзүмдүк бөлүмүнө жүктөлөт.

2. Тартип комиссиясынын мамлекеттик кызмат орундарын ээлеп турган мүчөлөрү өз иштерин коомдук башталышта жүргүзөт жана алардын негизги жумуш орду боюнча эмгек акысы сакталып турат. Мамлекеттик кызмат орундарын ээлеп турган мүчөлөр Тартип комиссиясында иштеген убакта өз кызматтык милдеттерин аткаруудан бошотулат.

3. Тартип комиссиясынын мамлекеттик кызмат орундарын ээлеп турбаган мүчөлөрүнө ай сайын материалдык сый акы төлөнөт. Материалдык сый акы төлөө Кыргыз Республикасынын Өкмөтү аныктаган өлчөмдө, ыйгарым укуктуу орган тарабынан респубикалык бюджеттин эсебинен жүргүзүлөт.

4. Тартип комиссиясынын региондордон келген мүчөлөрүнө иш сапарынын чыгымдары Кыргыз Республикасынын Өкмөтү аныктаган тартипте төлөнүп берилет.

5. Тартип комиссиясынын ишин уюштуруучулук, материалдык, техникалык жана методикалык жактан камсыз кылуу респубикалык бюджеттин каражаттарынан финансыланат.

Тартип комиссиясын материалдык, техникалык жана методикалык жактан камсыз кылууну жакшыртуу максатында эл

аралык уюмдардын каражаттары тартылышы мүмкүн.

4-глава. Корутунду жана еткөөл жоболор

28-берене. Ушул Мыйзамдын күчүнө кирүү тартиби

1. Ушул Мыйзам расмий жарыяланган күндөн тартып 10 күн еткөндөн кийин күчүнө кирет.

«Эркин Тоо» газетасынын 2017-жылдын 8-августунда N 91 жарыяланды

2. Президент, Жогорку Кенеш жана Судьялар кеңеши ушул Мыйзамдын 4-беренесинин 1-бөлүгүнүн талаптарын эске алуу менен 2 айлык мөөнөттө Тартип комиссиясынын курамынын үчтөн бириң түзсүн.

3. Судьялар кеңеши:

1) Тартип комиссиясынын курамынын үчтөн экиси түзүлгөндөн кийин 10 күндүк мөөнөттө бириңчи жыйналышты уюштурсун;

2) 2016-жылдын 11-декабрындагы референдум (бүткүл элдик добуш берүү) менен кабыл алынган «Кыргыз Республикасынын Конституциясына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамы күчүнө киргенден кийин келип түшкөн кайрылууларды ушул Мыйзамда белгиленген эрежелер боюнча жана мөөнөттөрдө кароону камсыз кылсын.

4. Тартип комиссиясы:

1) бириңчи жыйналыш өткөрүлгөн күндөн тартып бир айлык мөөнөттө өзүнүн иш регламентин иштеп чыксын жана бекитсин;

2) 2016-жылдын 11-декабрындагы референдум (бүткүл элдик добуш берүү) менен кабыл алынган «Кыргыз Республикасынын Конституциясына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамы күчүнө киргенден кийин келип түшкөн кайрылууларды ушул Мыйзамда белгиленген эрежелер боюнча жана мөөнөттөрдө кароону камсыз кылсын.

5. Ыйгарым укуктуу орган Тартип комиссиясынын ишин камсыз кылсын.

6. Кыргыз Республикасынын Президентине өзүнүн чечимдерин ушул Мыйзамга ылайык келтирүү сунушталсын.

7. Кыргыз Республикасынын Өкмөтү 3 айдын ичинде ушул Мыйзамдан келип чыгуучу чараларды көрсүн.

**Кыргыз
Республикасынын
Президенти**

А.Атамбаев

**2017-жылдын
28-июнунда**

**Кыргыз
Республикасынын
Жогорку Кенеши
тарабынан кабыл
алынган**

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

О Дисциплинарной комиссии при Совете судей Кыргызской Республики

г. Бишкек, от 28 июля 2017 года № 147

Глава 1. Общие положения

Статья 1. Предмет регулирования настоящего Закона

Настоящий Закон определяет статус, порядок формирования, организацию и принципы деятельности Дисциплинарной

комиссии при Совете судей Кыргызской Республики (далее - Дисциплинарная комиссия) и порядок привлечения судей к дисциплинарной ответственности.

Статья 2. Статус, правовая основа и принципы деятельности Дисциплинарной комиссии

1. Дисциплинарная комиссия является независимым коллегиальным органом, созданным в соответствии с Конституцией Кыргызской Республики.

2. Правовой основой деятельности Дисциплинарной комиссии являются Конституция Кыргызской Республики, конституционный Закон Кыргызской Республики «О статусе судей Кыргызской Республики», настоящий Закон и иные нормативные правовые акты Кыргызской Республики.

3. Основными принципами деятельности Дисциплинарной комиссии являются независимость, законность, объективность, справедливость, коллегиальность, непосредственность, гласность, открытость, устность разбирательства, объективность расследования, равноправие участников разбирательства.

Статья 3. Полномочия Дисциплинарной комиссии

1. Дисциплинарная комиссия:

1) рассматривает вопросы о дисциплинарной ответственности судей;

2) налагает дисциплинарные взыскания на судей за совершение ими дисциплинарного проступка;

3) дает согласие на привлечение судьи к уголовной и административной ответственности, налагаемой в судебном порядке;

4) дает согласие на временное отстранение судьи от должности в случае дачи согласия на привлечение его к уголовной ответственности (привлечение в качестве обвиняемого);

5) вносит предложение Президенту Кыргызской Республики (далее - Президент) о досрочном освобождении от занимаемой должности судьи Верховного суда Кыргызской Республики (далее - Верховный суд), Конституционной палаты Верховного суда Кыргызской Республики (далее - Конституционная палата Верховного суда) для последующего внесения представления в Жогорку Кенеш Кыргызской Республики (далее - Жогорку Кенеш) и судьи местного суда в случае нарушения ими требований безупречности;

6) осуществляет иные полномочия, предусмотренные настоящим Законом.

2. В целях эффективной организации своей деятельности Дисциплинарная комиссия разрабатывает и утверждает регламент работы.

Глава 2. Порядок формирования и организации деятельности Дисциплинарной комиссии

Статья 4. Формирование и состав Дисциплинарной комиссии

1. Дисциплинарная комиссия состоит из 9 членов и формируется Президентом, Жогорку Кенешем и Советом судей Кыргызской Республики (далее - Совет судей) по одной трети состава комиссии соответственно.

Президент, Жогорку Кенеш и Совет судей представляют по 3 члена Дисциплинарной комиссии с учетом требований гендерного представительства.

2. Дисциплинарная комиссия считается правомочной после формирования не менее двух третей ее состава.

3. В состав Дисциплинарной комиссии не могут входить председатели, заместители председателей Верховного суда, Конституционной палаты Верховного суда и местных судов, депутаты Жогорку Кенеша, прокуроры, сотрудники правоохранительных органов, адвокаты, члены Совета судей и Совета по отбору судей Кыргызской Республики.

Статья 5. Требования, предъявляемые к кандидатам в члены Дисциплинарной комиссии

1. Кандидаты в члены Дисциплинарной комиссии должны быть не моложе 40 лет, иметь высшее юридическое образование, опыт работы по юридической специальности не менее 15 лет и безупречную репутацию. Кандидаты, представленные из судейского сообщества, должны иметь стаж работы в должности судьи не менее 5 лет.

2. Кандидатами в члены Дисциплинарной комиссии не могут быть лица:

1) имеющие судимость, в том числе погашенную или снятую;

2) ранее освобожденные от должности судьи в связи с небезупречным поведением;

3) уволенные из правоохранительных органов в связи с дискредитацией звания сотрудника правоохранительного органа или лишенные лицензии на право занятия адвокатской деятельностью;

4) подозреваемые или обвиняемые в совершении преступления либо в отношении которых уголовное преследование прекращено по нереабилитирующими основаниям;

5) являющиеся членами политических партий;

6) имеющие гражданство иностранного государства или не имеющие гражданство Кыргызской Республики.

Статья 6. Срок полномочий Дисциплинарной комиссии

1. Срок полномочий состава Дисциплинарной комиссии составляет 3 года со дня первого заседания.

2. В случае досрочного прекращения полномочий члена Дисциплинарной комиссии новый член должен быть представлен соответствующим органом в Совет судей в срок не позднее одного месяца на оставшийся срок полномочий Дисциплинарной комиссии с учетом требований гендерного представительства.

3. Одно и то же лицо не может быть членом Дисциплинарной комиссии более двух сроков подряд.

4. В случае истечения сроков или прекращения полномочий органов, формирующих состав Дисциплинарной комиссии, изменения состава парламентского большинства и парламентской оппозиции члены Дисциплинарной комиссии продолжают осуществлять свои полномочия до окончания срока полномочий.

5. Формирование нового состава Дисциплинарной комиссии начинается за 3 месяца до окончания срока полномочий действующего состава.

Статья 7. Основания для досрочного прекращения полномочий члена Дисциплинарной комиссии

1. Член Дисциплинарной комиссии досрочно прекращает полномочия по следующим основаниям:

1) подачи заявления;

2) выезда на постоянное место жительства за пределы Кыргызской Республики;

3) прекращения гражданства Кыргызской Республики;

4) вступления в законную силу обвинительного приговора суда либо постановления о прекращении уголовного преследования по нереабилитирующими основаниям;

5) вступления в силу решения суда о признании его ограниченно дееспособным или недееспособным;

6) смерти или вступления в силу решения суда о признании его умершим;

7) вступления в силу решения суда о признании его безвестно отсутствующим;

8) пропуска заседаний Дисциплинарной комиссии без уважительных причин три и более раза в течение года;

9) разглашения конфиденциальной информации по дисциплинарному материалу;

10) выявления фактов предоставления недостоверной информации.

2. Полномочия члена Дисциплинарной комиссии, являющегося судьей и государственным служащим, прекращаются досрочно также в случаях прекращения полномочий судьи и освобождения от должности государственного служащего.

3. Прекращение полномочий члена Дисциплинарной комиссии осуществляется решением Дисциплинарной комиссии.

Статья 8. Первое заседание Дисциплинарной комиссии

1. Созыв первого заседания Дисциплинарной комиссии возлагается на председателя Совета судей.

2. Созыв осуществляется в течение 10 рабочих дней со дня формирования не менее двух третей состава Дисциплинарной комиссии. В случае если в течение указанного срока первое заседание Дисциплинарной комиссии не будет проведено, организацию его проведения осуществляет Президент.

3. На первом заседании Дисциплинарной комиссии:

1) председатель Совета судей представляет членов Дисциплинарной комиссии;

2) избираются председатель, заместитель председателя Дисциплинарной комиссии сроком на один год большинством голосов от правомочного состава Дисциплинарной комиссии открытым голосованием.

Статья 9. Полномочия председателя и заместителя председателя Дисциплинарной комиссии

1. Председатель Дисциплинарной комиссии:

1) организует работу Дисциплинарной комиссии;

2) представляет Дисциплинарную комиссию во взаимоотношениях с государственными органами, органами местного самоуправления и иными организациями;

3) созывает заседания, определяет вопросы, выносимые для рассмотрения на заседаниях Дисциплинарной комиссии;

4) председательствует на заседаниях Дисциплинарной комиссии;

5) организует обобщение результатов работы Дисциплинарной комиссии и принимает меры, направленные на улучшение организации ее деятельности;

6) информирует Президента, Жогорку Кенеш, Совет судей о досрочном прекращении полномочий члена Дисциплинарной комиссии;

7) информирует руководителя государственного органа при Верховном суде, обеспечивающего деятельность местных судов (далее - уполномоченный орган), о работе подразделения, обеспечивающего организационное, материальное, техническое и методическое обеспечение деятельности Дисциплинарной комиссии.

2. В период отсутствия председателя Дисциплинарной комиссии его полномочия выполняет заместитель.

Статья 10. Полномочия членов Дисциплинарной комиссии

1. Член Дисциплинарной комиссии:

1) принимает участие в заседаниях Дисциплинарной комиссии;

2) осуществляет предварительное рассмотрение жалоб и представлений (далее - обращение);

3) знакомится с материалами, представленными на рассмотрение Дисциплинарной комиссии;

4) проводит служебное расследование, исследует и проверяет материалы;

5) приводит мотивированные и обоснованные доводы по рассматриваемому вопросу;

6) участвует в принятии решений путем голосования, за исключением случая, указанного в части 2 статьи 20 настоящего Закона;

7) подписывает решения Дисциплинарной комиссии;

8) осуществляет иные полномочия, предусмотренные настоящим Законом.

2. Член Дисциплинарной комиссии обязан:

1) быть беспристрастным и объективным при рассмотрении вопросов, входящих в компетенцию Дисциплинарной комиссии;

2) не разглашать конфиденциальную информацию, содержащуюся в дисциплинарном материале;

3) заявлять самоотвод при рассмотрении вопроса, включенного в повестку дня заседания Дисциплинарной комиссии, если он является близким родственником лица, в отношении которого принимается решение.

Статья 11. Секретарь Дисциплинарной комиссии

1. Функции секретаря Дисциплинарной комиссии осуществляются сотрудниками секретариата Дисциплинарной комиссии.

2. Секретарь Дисциплинарной комиссии:

1) организует делопроизводство в Дисциплинарной комиссии;

2) обеспечивает подготовку заседания Дисциплинарной комиссии;

3) извещает членов Дисциплинарной комиссии, либо, обратившееся с обращением, и судью, в отношении которого подано обращение, о дате, времени и месте проведения заседания Дисциплинарной комиссии;

4) обеспечивает членам Дисциплинарной комиссии доставку повестки очередного заседания Дисциплинарной комиссии;

5) ведет протокол заседания Дисциплинарной комиссии;

6) обеспечивает рассылку копий решений заинтересованным лицам;

7) осуществляет иные полномочия по распоряжению председателя Дисциплинарной комиссии.

Глава 3. Порядок рассмотрения дисциплинарных материалов в Дисциплинарной комиссии

Статья 12. Субъекты обращения в Дисциплинарную комиссию

1. С обращениями на действие и бездействие судьи в Дисциплинарную комиссию могут обращаться:

1) физические и юридические лица;

2) государственные органы, органы местного самоуправления, их должностные лица;

3) председатели судов Кыргызской Республики.

2. В Дисциплинарную комиссию с представлением о даче согласия на привлечение судьи к уголовной ответственности обращается Генеральный прокурор Кыргызской Республики (далее - Генеральный прокурор), к административной ответственности, налагаемой в судебном

порядке, - соответствующие государственные органы.

Статья 13. Общие требования, предъявляемые к форме и содержанию обращения

1. Обращение подается в Дисциплинарную комиссию в письменном виде или посредством электронной почты.

2. Обращение граждан, юридических лиц может быть подано в Дисциплинарную комиссию в виде жалоб. Обращение государственных органов, органов местного самоуправления и их должностных лиц оформляется в виде представления.

3. Обращение должно содержать:

1) фамилию, имя, отчество автора обращения, наименование юридического лица, государственного органа, органа местного самоуправления, их должностных

лиц, их адреса, номер телефона - при наличии;

2) фамилию судьи, в отношении которого подано обращение;

3) дату и место совершения действий, описанных в обращении;

4) краткое описание обстоятельств дисциплинарного проступка (преступления, административного правонарушения, налагаемого в судебном порядке);

5) доказательства, свидетельствующие о совершении судьей дисциплинарного проступка (преступления, административного правонарушения, налагаемого в судебном порядке), - при их наличии;

6) дату и подпись автора обращения.

4. Обращение, поданное посредством электронной почты, должно содержать, в том числе, электронную цифровую подпись.

Статья 14. Возврат обращения

1. Дисциплинарная комиссия возвращает обращение без рассмотрения по существу в случае:

1) если оно не соответствует требованиям, предусмотренным в статье 13 настоящего Закона;

2) отзыва обращения;

3) если в нем обжалуется судебный акт;

4) если содержащееся в нем требование не входит в полномочия Дисциплинарной комиссии;

5) если ранее оно рассматривалось и не содержит новых доводов.

2. Решение о возвращении обращения принимается на заседании Дисциплинарной комиссии. Обращение возвращается автору мотивированным письмом за подписью председателя или заместителя председателя Комиссии.

3. Возврат обращения по основаниям, предусмотренным в пунктах 1 и 2 части 1 настоящей статьи, не препятствует повторному обращению после устранения недостатков.

4. В случае повторного обращения при возврате по основаниям, предусмотренным в пунктах 3-6 части 1 настоящей статьи, данное обращение не подлежит рассмотрению.

Статья 15. Регистрация обращения

1. Обращения подаются в секретариат Дисциплинарной комиссии. Обращения регистрируются не позднее следующего рабочего дня и передаются председателю Дисциплинарной комиссии.

2. Председатель Дисциплинарной комиссии передает обращение одному из членов Комиссии для проведения проверки.

Статья 16. Служебное расследование

1. В случае отсутствия оснований для возврата обращения член Дисциплинарной комиссии по поручению председателя проводит служебное расследование не позднее 30 календарных дней со дня поступления к нему материалов. Этот срок не включает в себя период, в течение которого судья, в отношении которого подано обращение, отсутствовал по уважительной причине.

2. По итогам служебного расследования член Дисциплинарной комиссии представляет на рассмотрение Дисциплинарной комиссии справку о наличии или отсутствии состава дисциплинарного проступка.

3. Служебное расследование включает в себя:

1) опрос и истребование объяснений или других доказательств у судьи, в отношении которого подано обращение;

2) исследование материалов дела, рассматриваемого судьей, если обращение подано на действия или бездействие судьи, допущенные им при рассмотрении конкретного дела;

3) любые другие действия по сбору полной информации о причинах и обстоятельствах, послуживших основанием для подачи обращения.

4. В ходе служебного расследования член Дисциплинарной комиссии вправе:

1) запросить копии соответствующих документов, в том числе из судебных дел;

2) запросить иную необходимую информацию у председателя суда, где работает судья, в отношении которого подано обращение, а также и от других государственных органов и органов местного самоуправления и их должностных лиц;

3) в случае необходимости потребовать у лица, подавшего обращение, письменные и устные объяснения, а также другие дополнительные доказательства в связи с обстоятельствами, приведенными в обращении, опросить свидетелей.

Статья 17. Сроки привлечения к дисциплинарной ответственности

Судья может быть привлечен к дисциплинарной ответственности не позднее 6-месячного срока со дня регистрации обращения, не считая времени служебного расследования, рассмотрения обращения Дисциплинарной комиссией или отсутствия судьи на работе по уважительной причине, но не позднее 3 лет со дня совершения дисциплинарного проступка.

Статья 18. Порядок рассмотрения обращения на заседании Дисциплинарной комиссии

1. Обращение рассматривается Дисциплинарной комиссией не позднее 30 календарных дней со дня окончания служебного расследования. Этот срок не включает в себя период, в течение которого судья, в отношении которого подано обращение, отсутствовал по уважительной причине.

2. Заседания Дисциплинарной комиссии проводятся открыто, за исключением случаев, когда судья, в отношении которого подано обращение, ходатайствует о рассмотрении дела в закрытом заседании.

3. Рассмотрение обращения начинается с представления справки членом Дисциплинарной комиссии, проводившим служебное расследование.

4. Судья, в отношении которого подано обращение, и лицо, подавшее обращение, вправе принять участие на заседании Дисциплинарной комиссии.

5. Судья, в отношении которого подано обращение, и лицо, подавшее обращение, извещаются о дне и месте заседания. Их неявка по неуважительным причинам не препятствует рассмотрению обращения.

6. Судья, в отношении которого подано обращение, и лицо, подавшее обращение, вправе знакомиться с материалами дела, давать пояснения и заявлять ходатайства. Дисциплинарная комиссия вправе заслушать и других лиц, изучить документы и другие материалы.

7. В случае обнаружения в действиях судьи признаков преступления Дисциплинарная комиссия передает дисциплинарные материалы Генеральному прокурору.

Статья 19. Протокол заседания Дисциплинарной комиссии

1. На заседании Дисциплинарной комиссии ведется протокол заседания.

В протоколе указываются состав Дисциплинарной комиссии, дата заседания, сведения о явке лиц, участвующих в рассмотрении обращения, ходатайства и результаты их рассмотрения, пояснения лиц, участвующих на заседании, сведения о принятом решении.

2. Протокол заседания Дисциплинарной комиссии подписывают председатель и секретарь Комиссии.

3. Протокол заседания Дисциплинарной комиссии приобщается к дисциплинарному материалу.

Статья 20. Принятие решения Дисциплинарной комиссией по обращению

1. По итогам рассмотрения обращения Дисциплинарной комиссией принимается решение.

2. Решение Дисциплинарной комиссии принимается большинством голосов

присутствующих членов. При равенстве голосов голос председателя комиссии является решающим.

Член Дисциплинарной комиссии, проводивший служебное расследование, не вправе участвовать в принятии решения.

3. Решение Дисциплинарной комиссии принимается в совещательной комнате.

Председатель, в его отсутствие заместитель председателя Дисциплинарной комиссии, оглашает резолютивную часть решения Дисциплинарной комиссии, а Дисциплинарная комиссия в течение 5 рабочих дней со дня оглашения резолютивной части решения составляет мотивированное решение.

Член Дисциплинарной комиссии, имеющий особое мнение относительно принятого решения, может изложить его в письменной форме с указанием мотивов. Особое мнение члена Дисциплинарной комиссии оглашается вместе с решением Комиссии.

4. Решение подписывается председательствующим и членами Дисциплинарной комиссии, участвовавшими в рассмотрении обращения.

5. Информация о привлечении судьи к дисциплинарной ответственности публикуется на веб-сайте (веб-странице) Дисциплинарной комиссии.

Статья 21. Решение о даче согласия на временное отстранение судьи от должности

В случае дачи согласия на привлечение судьи к уголовной ответственности (привлечение в качестве обвиняемого) Дисциплинарная комиссия вносит предложение о временном отстранении его от должности судьи Верховного суда, Конституционной палаты Верховного суда Президенту для последующего внесения предложения в Жогорку Кенеш, местного суда - Президенту.

Статья 22. Отказ в привлечении судьи к дисциплинарной ответственности

Дисциплинарная комиссия по итогам рассмотрения обращения отказывает в привлечении судьи к дисциплинарной ответственности в случаях:

1) истечения срока привлечения судьи к дисциплинарной ответственности, предусмотренного статьей 17 настоящего Закона;

2) отсутствия оснований для привлечения судьи к дисциплинарной ответственности.

Статья 23. Содержание решения Дисциплинарной комиссии

В решении Дисциплинарной комиссии указываются:

1) состав Дисциплинарной комиссии;

2) дата рассмотрения обращения;

3) фамилия, имя и должность судьи, привлеченного к дисциплинарной ответственности;

4) содержание обращения и разъяснения судьи;

5) обстоятельства дела, установленные служебным расследованием;

6) основания принятого решения;

7) вывод об удовлетворении либо об отказе в удовлетворении обращения о привлечении судьи к дисциплинарной ответственности;

8) вид дисциплинарного взыскания, налагаемого на судью, в случае привлечения к дисциплинарной ответственности;

9) вывод о даче согласия либо об отказе в даче согласия на привлечение судьи к уголовной или административной ответственности, налагаемой в судебном порядке, и на временное отстранение судьи от должности;

10) порядок обжалования решения, в случае если оно подлежит обжалованию.

Статья 24. Порядок обжалования решения Дисциплинарной комиссии

Решение Дисциплинарной комиссии о наложении дисциплинарного взыскания на судью может быть обжаловано в случаях и порядке, определяемых Административно-процессуальным кодексом Кыргызской Республики.

Статья 25. Исполнение акта Дисциплинарной комиссии

1. Решение Дисциплинарной комиссии вступает в законную силу с момента оглашения.

2. Копии решения Дисциплинарной комиссии в течение 5 рабочих дней после его принятия направляются в Совет судей, суд по месту работы судьи, уполномоченный орган для приобщения к личному делу судьи и судье, в отношении которого оно принято.

3. Лицо, подавшее обращение, извещается о принятом решении. По его заявлению ему выдается копия решения.

4. Предложение о досрочном освобождении судьи от занимаемой должности направляется Президенту по истечении срока на обжалование решения Дисциплинарной комиссии. В случае обжалования в суд решения Дисциплинарной комиссии предложение направляется после вступления в законную силу судебного акта.

5. Решение о даче согласия на привлечение судьи к уголовной ответственности направляется Генеральному прокурору не позднее 5 рабочих дней со дня его принятия.

6. Решение о даче согласия на привлечение судьи к уголовной ответственности и о временном отстранении судьи от должности направляется Президенту не позднее 5 рабочих дней со дня его принятия.

7. Решение о привлечении судьи к административной ответственности, налагаемой в судебном порядке, направляется соответствующему государственному

органу не позднее 5 рабочих дней со дня его принятия.

Статья 26. Порядок снятия дисциплинарного взыскания

1. Предупреждение, замечание или выговор могут быть сняты с судьи Дисциплинарной комиссией до истечения срока, указанного в законодательстве о статусе судей, но не ранее чем половины срока действия дисциплинарного взыскания.

2. С предложением о снятии дисциплинарного взыскания в Дисциплинарную комиссию может обратиться судья, имеющий дисциплинарное взыскание, или председатель суда, в котором работает данный судья.

3. Решение Дисциплинарной комиссии о снятии дисциплинарного взыскания направляется в Совет судей, суд по месту работы судьи, уполномоченный орган для приобщения к личному делу судьи и судье.

Статья 27. Организация и обеспечение деятельности Дисциплинарной комиссии

1. Функции секретариата Дисциплинарной комиссии возлагаются на структурное подразделение уполномоченного органа.

2. Члены Дисциплинарной комиссии, занимающие государственные должности, осуществляют свою деятельность на общественных началах и за ними сохраняется заработка плата по основному месту работы. На время работы в Дисциплинарной комиссии члены, занимающие государственные должности, освобождаются от выполнения своих служебных обязанностей.

3. Членам Дисциплинарной комиссии, не занимающим государственные должности, выплачивается ежемесячное материальное вознаграждение. Выплата материального вознаграждения производится уполномоченным органом за счет средств республиканского бюджета в размере, определяемом Правительством Кыргызской Республики.

4. Членам Дисциплинарной комиссии, прибывающим из регионов, выплачиваются командировочные расходы в порядке, определяемом Правительством Кыргызской Республики.

5. Организационное, материальное, техническое и методическое обеспечение деятельности Дисциплинарной комиссии

финансируется из средств республиканского бюджета.

В целях улучшения материального, технического и методического обеспечения Дисциплинарной комиссии могут привлекаться средства международных организаций.

Глава 4. Заключительные и переходные положения

Статья 28. Порядок вступления в силу настоящего Закона

1. Настоящий Закон вступает в силу по истечении 10 дней со дня официального опубликования.

Опубликован в газете «Эркин Тоо» от 8 августа 2017 года № 91

2. Президенту, Жогорку Кенешу и Совету судей в 2-месячный срок сформировать по одной трети состава Дисциплинарной комиссии с учетом требований части 1 статьи 4 настоящего Закона.

3. Совету судей:

1) в 10-дневный срок после формирования двух третей состава Дисциплинарной комиссии организовать первое заседание;

2) обеспечить рассмотрение обращений, поступивших до вступления в силу Закона Кыргызской Республики «О внесении изменений в Конституцию Кыргызской Республики», принятого референдумом (всенародным голосованием) Кыргызской Республики от 11 декабря 2016 года, в соответствии с нормами, действовавшими на момент их поступления.

4. Дисциплинарной комиссии:

1) разработать и утвердить регламент работы в месячный срок со дня первого заседания;

2) обеспечить рассмотрение обращений, поступивших после вступления в силу Закона Кыргызской Республики «О внесении изменений в Конституцию Кыргызской Республики», принятого референдумом (всенародным голосованием) Кыргызской

Республики от 11 декабря 2016 года, по правилам и в сроки, установленные настоящим Законом.

5. Уполномоченному органу обеспечить работу Дисциплинарной комиссии.

6. Рекомендовать Президенту Кыргызской Республики привести свои решения в соответствие с настоящим Законом.

7. Правительству Кыргызской Республики в течение 3 месяцев принять меры, вытекающие из настоящего Закона.

**Президент
Кыргызской Республики** **А.Атамбаев**

**Принят Жогорку Кенешем
Кыргызской Республики** **28 июня
2017 года**

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

“Кыргыз Республикасынын Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясы жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын кабыл алынгандыгына байланыштуу Кыргыз Республикасынын айрым мыйзам актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Бишкек шаары, 2017-жылдын 28-июлу № 149

1-берене.

Кыргыз Республикасынын Административдик-процесстик кодексине (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Жарчысы, 2017-ж., № 1 (2), 13-ст.) төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсін:

1) 21-главанын аталышында «Судьялар кеңешинин чечимине» деген сөздөр «Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясынын чечимдерин» деген сөздөргө алмаштырылсын;

2) 204-беренеде:

а) берененин аталышында «Судьялар кеңешинин чечимине» деген сөздөр «Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясынын чечимдерин» деген сөздөргө алмаштырылсын;

б) берененин текстинде ар түрдүү жөндөмө формаларындагы «Судьялар кеңеши» деген сөздөр тиешелүү жөндөмө формаларындагы «Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясы» деген сөздөргө алмаштырылсын;

3) 205-беренедеги ар түрдүү жөндөмө формаларындагы «Судьялар кеңеши» деген сөздөр тиешелүү жөндөмө формаларындагы «Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясы» деген сөздөргө алмаштырылсын.

2-берене.

Кыргыз Республикасынын Жазык-процесстик кодексине (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Жарчысы, 1999-ж., № 10, 442-ст.) төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсін:

19-статьянын 3-бөлүгүнүн төртүнчү сүйлөмүндө «же ишти төмөн турган сот

тарабынан териштирүүдө» жана «жогору турган сот да» деген сөздөр алышынсын.

3-берене.

«Соттук өзалдынча башкаруу органдары жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамына (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Жарчысы, 2008-ж., № 3, 260-ст.) төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсін:

1) 9-берененин 2-бөлүгүндө:

а) төртүнчү абзацы күчүн жоготту деп таанылсын;

б) он бешинчи абзацында «жана Кыргыз Республикасынын Жогорку сотуна караштуу Сот адилеттигинин жогорку мектебинин (мындан ары - Судьялардын жогорку мектеби)» деген сөздөр алышынсын;

в) бөлүк төмөнкүдөй мазмундагы жыйырма бириңчи абзац менен толукталсын:

«- «Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясы жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарын эске алуу менен Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясынын курамынын үчтөн бириң түзөт;»;

г) жыйырма экинчи абзацында «Жогорку соттун, Жогорку соттун Конституциялык палатасынын судьяларын ээлеген кызматынан мөөнөтүнөн мурда бошотуу» деген сөздөр «судьялардын статусу жөнүндө мыйзамдарда көрсөтүлгөн учурларда Жогорку соттун, Жогорку соттун Конституциялык палатасынын судьясынын ыйгарым укуктарын мөөнөтүнөн мурда токtotуу» деген сөздөргө алмаштырылсын;

д) жыйырма үчүнчү абзацы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«- судьялардын статусу жөнүндө мыйзамдарда көрсөтүлгөн учурларда жергиликтүү соттордун судьясынын ыйгарым укуктарын мөөнөтүнөн мурда токтотуу тууралуу сунушту Президентке киргизет;»;

е) жыйырма төртүнчү, жыйырма алтынчы, жыйырма жетинчи, жыйырма сегизинчи жана жыйырма тогузунчук абзацтары күчүн жоготту деп таанылсын;

ж) бөлүк төмөнкүдөй мазмундагы отузунчук-отуз экинчи абзацтар менен толукталсын:

«- жергиликтүү соттордун судьяларын которуу (ротациялоо) тууралуу сунушту Президентке киргизет;

— Сот адилеттигин жүзөгө ашырууда же мыйзамда каралган башка ыйгарым укуктарды жүзөгө ашырууда, Президенттин, Жогорку Кеңештин депутатынын, Премьер-министрдин жана Өкмөт мүчөлөрүнүн, жогору турган соттордун, укук коргоо органдарынын кызматкерлеринин, Жогорку Кеңештин, Президенттин жана Өкмөттүн аппараттарынын жетекчилеринин судьянын ишине кийлигишкендигинин фактылары, ошондой эле мыйзамда каралбаган кандай болбосун башка кийлигишүүлөр тууралуу судьянын маалыматын Башкы прокуратурага, ал эми мамлекеттик органдардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын башка кызмат адамдары кийлигишкенде - тиешелүү мамлекеттик органдарга жөнөтөт;

— судьяларга ардак наамдарды жана атайын (илимий жана спорттук наамдарды кошпогондо) наамдарды, сыйлыктарды жана чет мамлекеттердин жана саясий партиялардын башка артыкчылык белгилерин алууга уруксат берет.»;

2) 10-беренеде:

а) 2-бөлүк төмөнкүдөй мазмундагы 6-пункт менен толукталсын:

«6) Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясынын биринчи жыйналышын чакырат.»;

б) 5-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«5. Судьялар кеңешине компетенциясына кирбеген маселелер боюнча кайрылуулар, андан ары тиешелүү сот инстанцияларына, Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясына жана мамлекеттик органдарга кайрылуу тартибин түшүндүрүү менен, арыз берүүчүгө кайтарылып берилет. Бир эле адамдан бир эле маселе боюнча кайталанып түшкөн, жаңы жагдайларды камтыбаган кайрылуулар каралbastan арыз берүүчүгө кайтарылып берилет.»;

3) 10-1-берененин 3-бөлүгүнүн жетинчи абзацы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясынын курамын түзүү үчүн судьялар коомдоштугуунун ичинен талапкерлерди Судьялар кеңешине сунуштайт.».

4-берене.

«Кыргыз Республикасынын Судьяларын тандоо боюнча кеңеш жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамына (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Жарчысы, 2011-ж., № 6, 535-ст.) төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсін:

1) 1-берененин 2-бөлүгүндө «жана которууга (ротациялоого)» деген сөздөр алып салынсын;

2) 3-берененин 1-бөлүгүнүн 3-пункту күчүн жоготту деп таанылсын;

3) 4-берененин 1-бөлүгүндө «24 мүчөдөн турат» деген сөздөр «9 мүчөдөн турат» деген сөздөргө алмаштырылсын;

4) 5-берененин 3-бөлүгүнүн экинчи абзацында «8ден талапкерди» деген сөздөр «3тен талапкерди» деген сөздөргө алмаштырылсын;

5) 19-берененин 1-бөлүгүнүн 2-пунктунда «же жергиликтүү соттун судьясын которуу (ротациялоо)» деген сөздөр алып салынсын;

6) 20-берене күчүн жоготту деп таанылсын.

5-берене.

«Кыргыз Республикасынын Жогорку соту жана жергиликтүү соттор жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамына (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Жарчысы, 2003-ж., № 10, 463-ст.) төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсін:

1) 20-беренеде:

а) 13-4-пунктта:

- биринчи сүйлөмдө «Жогорку соттун алдындағы судьялардын Окуу борборунун (мындан ары - Окуу борбору)» деген сөздөр «Сот адилемтегинин жогорку мектебинин» деген сөздөргө алмаштырылсын;
 - экинчи сүйлөмдө «Окуу борборунун» деген сөздөр «Сот адилемтегинин жогорку мектебинин» деген сөздөргө алмаштырылсын;
- б) берене төмөнкүдөй мазмундагы 13-6-пункт менен толукталсын:

«13-6) Жогорку соттун жана жергиликтүү соттордун судьясынын аракеттерине (аракетсиздигине) карата сунуштама менен Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясына кайрылат;»;

2) 31-берене төмөнкүдөй мазмундагы 9-2-пункт менен толукталсын:

«9-2) экинчи жана биринчи инстанциялардагы соттордун судьяларынын аракеттерине (аракетсиздигине) карата сунуштама менен Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясына кайрылат;»;

3) 36-берененин 1-пункту төмөнкүдөй мазмундагы 8-1-пункт менен толукталсын:

«8-1) судьялардын аракеттерине (аракетсиздигине) карата сунуштама менен Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясына кайрылат;».

6-берене.

«Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Реглamenti жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамына (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин

Жарчысы, 2011-ж., № 10, 1514-ст) төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсін:

1) 3-берененин 1-бөлүгү төмөнкүдөй мазмундагы 19-1-пункт менен толукталсын:

«19-1) Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясынын курамынын үчтөн бирин түзүү;»;

2) 17-берененин 1-бөлүгү төмөнкүдөй мазмундагы 5-пункт менен толукталсын:

«5) Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясынын курамына эки талапкерди көрсөтүүгө.»;

3) 124-берене төмөнкүдөй мазмундагы 6-1-бөлүк менен толукталсын:

«6-1. Парламенттик көпчүлүк жана парламенттик оппозиция Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясынын курамына экиден талапкер көрсөтөт. Талапкерлер Жогорку Кеңештин тармактык комитетине көрсөтүлөт, комитет Жогорку Кеңештин бекитүүсүнө киргизет.

Добуштардын көпчүлүгүнө ээ болгон үч талапкер тандалып алынды деп эсептелет. Эгерде 1-3-орундарды ээлеген бир же бир нече талапкер жана 4-орунду ээлеген талапкер бирдей сандагы добуштарды алса, анда бирдей сандагы добуштарды алган талапкерлер боюнча кайталап добуш берүү жүргүзүлөт.».

7-берене.

Ушул Мыйзам расмий жарыяланғандан күндөн тартып 10 күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

«Эркин Too» газетасынын 2017-жылдын 8-августунда N 91 жарыяланды

**Кыргыз
Республикасынын
Президенти**

А. Атамбаев

**2017-жылдын
28 июнунда**

**Кыргыз
Республикасынын
Жогорку Кеңеши
тарабынан кабыл
алынган**

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

О внесении изменений в некоторые законодательные акты в связи с принятием Закона Кыргызской Республики «О Дисциплинарной комиссии при Совете судей Кыргызской Республики»

г. Бишкек, от 28 июля 2017 года № 149

Статья 1.

Внести изменение в Административно-процессуальный кодекс Кыргызской Республики (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 2017 г., № 1 (2), ст.13) следующие изменения:

1) в наименовании главы 21 слова «решений Совета судей» заменить словами «решения Дисциплинарной комиссии при Совете судей»;

2) в статье 204:

а) в наименовании статьи слова «решений Совета судей» заменить словами «решения Дисциплинарной комиссии при Совете судей»;

б) в тексте статьи слова «Совет судей» в различных падежных формах заменить словами «Дисциплинарная комиссия при Совете судей» в соответствующих падежах;

3) в статье 205 слова «Совет судей» в различных падежных формах заменить словами «Дисциплинарная комиссия при Совете судей» в соответствующих падежах.

Статья 2.

Внести в Уголовно-процессуальный кодекс Кыргызской Республики (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 1999 г., № 10, ст.442) следующее изменение:

в предложении четвертом части 3 статьи 19 слова «и вышестоящим судом» и «или при разбирательстве дела нижестоящим судом» исключить.

Статья 3.

Внести в Закон Кыргызской Республики «Об органах судебского самоуправления» (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 2008 г., № 3, ст.260) следующие изменения:

1) в части 2 статьи 9:

а) абзац четвертый признать утратившим силу;

б) в абзаце пятнадцатом слова «при Верховном суде (далее - Высшая школа правосудия)» исключить;

в) часть дополнить абзацем двадцать первым следующего содержания:

«- формирует одну треть состава Дисциплинарной комиссии при Совете судей с учетом требования Закона Кыргызской Республики «О Дисциплинарной комиссии при Совете судей Кыргызской Республики»;»;

г) в абзаце двадцать втором слова «освобождении от занимаемой должности судьи Верховного суда, Конституционной палаты Верховного суда» заменить словами «прекращении полномочий судьи Верховного суда, Конституционной палаты Верховного суда в случаях, указанных в законодательстве о статусе судей»;

д) абзац двадцать третий изложить в следующей редакции:

«- вносит Президенту предложение о досрочном прекращении полномочий судьи местного суда в случаях, указанных в законодательстве о статусе судей»;

е) абзацы двадцать четвертый, двадцать шестой, двадцать седьмой, двадцать восьмой и двадцать девятый признать утратившими силу;

ж) часть дополнить абзацами тридцатым - тридцать вторым следующего содержания:

«- вносит Президенту представление о переводе (ротации) судей местных судов;

– направляет представленную судьей информацию о фактах вмешательства Президента, депутата Жогорку

Кенеша, Премьер-министра и членов Правительства, вышестоящих судей, сотрудников правоохранительных органов, руководителей аппаратов Жогорку Кенеша, Президента и Правительства в деятельность судьи при отправлении правосудия или осуществлении других полномочий, предусмотренных законом, а также любого другого вмешательства, не предусмотренного законом, в Генеральную прокуратуру, а при вмешательстве других должностных лиц государственных органов и органов местного самоуправления - в соответствующие государственные органы;

- дает разрешение судьям на получение почетных и специальных (за исключением научных и спортивных) званий, наград и иных знаков отличия иностранных государств и политических партий.»;
- 2) в статье 10:

а) часть 2 дополнить пунктом 6 следующего содержания:

«6) созывает первое заседание Дисциплинарной комиссии при Совете судей.»;

б) часть 5 изложить в следующей редакции:

«5. Обращения по вопросам, не входящим в компетенцию Совета судей, возвращаются заявителю с разъяснением порядка дальнейшего обращения в соответствующие судебные инстанции, Дисциплинарную комиссию при Совете судей или государственные органы. Повторные обращения, поступившие от одного и того же лица по одному и тому же вопросу, не содержащие новых обстоятельств, возвращаются заявителю без рассмотрения.»;

3) абзац седьмой части 3 статьи 10-1 изложить в следующей редакции:

«- предлагает Совету судей кандидатуры из числа судейского сообщества для

формирования состава Дисциплинарной комиссии при Совете судей.».

Статья 4.

Внести в Закон Кыргызской Республики «О Совете по отбору судей Кыргызской Республики» (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 2011 г., № 6, ст.535) следующие изменения:

- 1) в части 2 статьи 1 слова «и перевод (ротацию) судей местных судов» исключить;
- 2) пункт 3 части 1 статьи 3 признать утратившим силу;
- 3) в части 1 статьи 4 слова «составляет 24 члена» заменить словами «состоит из 9 членов»;
- 4) в абзаце втором части 3 статьи 5 слова «8 кандидатов» заменить словами «3 кандидата»;
- 5) в пункте 2 части 1 статьи 19 слова «или переводе (ротации) судьи местного суда» исключить;
- 6) статью 20 признать утратившей силу.

Статья 5.

Внести в Закон Кыргызской Республики «О Верховном суде Кыргызской Республики и местных судах» (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 2003 г., № 10, ст.463) следующие изменения:

- 1) в статье 20:
 - а) в пункте 13-4:
 - в предложении первом слова «Учебного центра судей при Верховном суде (далее - Учебный центр)» заменить словами «Высшей школы правосудия»;
 - в предложении втором слова «Учебного центра» заменить словами «Высшей школы правосудия»;
- б) статью дополнить пунктом 13-6 следующего содержания:

«13-6) обращается с представлением на действие (бездействие) судьи Верховного суда и местных судов в Дисциплинарную комиссию при Совете судей;»;

2) статью 31 дополнить пунктом 9-2 следующего содержания:

«9-2) обращается с представлением на действие (бездействие) судей судов второй и первой инстанций в Дисциплинарную комиссию при Совете судей;»;

3) пункт 1 статьи 36 дополнить подпунктом 8-1 следующего содержания:

«8-1) обращается с представлением на действие (бездействие) судьи в Дисциплинарную комиссию при Совете судей;».

Статья 6.

Внести в Закон Кыргызской Республики «О Регламенте Жогорку Кенеша Кыргызской Республики» (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 2011 г., № 10, ст.1514) следующие изменения:

1) часть 1 статьи 3 дополнить пунктом 19-1 следующего содержания:

«19-1) формирование одной трети состава Дисциплинарной комиссии при Совете судей;»;

2) часть 1 статьи 17 дополнить пунктом 5 следующего содержания:

«5) представлять две кандидатуры в состав Дисциплинарной комиссии при Совете судей.»;

3) статью 124 дополнить частью 6-1 следующего содержания:

«6-1. Парламентское большинство и парламентская оппозиция представляют по две кандидатуры в состав Дисциплинарной комиссии при Совете судей. Кандидатуры представляются в профильный комитет Жогорку Кенеша, который вносит на утверждение Жогорку Кенеша.

Троє кандидатов, набравшие наибольшее количество голосов, считаются отобранными. В случае если один или несколько кандидатов, занявшие 1-3 места, и кандидат, занявший 4 место, получат одинаковое количество голосов, то по кандидатурам, получившим одинаковое количество голосов, проводится повторное голосование.».

Статья 7.

Настоящий Закон вступает в силу по истечении 10 дней со дня официального опубликования.

Опубликован в газете «Эркин Тоо» от 8 августа 2017 года N 91

**Президент
Кыргызской Республики А. Атамбаев**

**Принят Жогорку Кенешем
Кыргызской Республики 28 июня
2017 года**

Кутман курагыныздар күт болсун!

Эсенканов Качыке

Эмгек жолун 1973-1975-жылдары Нарын облусунун, Жумгал районунун “Кызарт” совхозунда жумушчу, 1975-1980-жылдары Кыргыз мамлекеттик университетинин юридикалык факультетин аяктаган.

1980-1981-жылдары Фрунзе шаарынын Ленин районунун Юридикалык консультациясында стажер, 1981-1982-жылдары Нарын шаарынын Юридикалык консультациясында адвокат, 1982-жылы Кыргыз ССРинин Юстиция министирлигинде консультант.

1982-1992-жылдары Кыргыз ССРинин Юстиция министирлигинин Мыйзамдарды систематизациялоо жана мыйзам долбоорлорун даярдоо башкармалыгынын улук редактору, улук консультанты, бөлүм башчысы, башкарманын башчысынын орун басары, башкарманын башчысы, 1992-1994-жылдары Чуй облустук сотунун судьясы, 1994-1996-жылдары Кыргыз Республикасынын Юстиция министирлигинде министирдин орун басары, министирдин биринчи орун басары, 1996-2010-жылдары Кыргыз Республикасынын Конституциялык Сотунун судьясы, 2011-2012-жылы Кыргыз Республикасынын Президентинин аппаратында соттук органдар бөлүмүндө эксперт, 2012-жылы Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин аппаратында эксперт, депутаттын консультанты, эксперт, 2012-жылдан сентябрь айынан баштап Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун судьясы, 2015-жылдан тартып азыркы күнгө чейин Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Төрагасынын орун басары болуп эмгектенип келет.

Сот системасында үзүрлүү эмгеги бааланып, мыйзамдуулукту чындоого кошкон салымы үчүн “Даңқ” медалы менен сыйланган. Кыргыз Республикасынын “Эмгек сицирген юристи” ардак наамы ыйгарылган.

Урматтуу Качыке Эсенканович, Сизди 60 жылдык мааракениз менен күттүктайбыз, Сизге чын ден-соолук, узун өмүр, бакубат турмуш жана ишицизге ийгилик каалайбыз.

Кудайбергенов Алмазбек Нурсеитович

1977-1979-жылдары Вологда шаарында Советтик Армиясынын катарында кызмат өтөгөн, 1979-1984-жылдары Кыргыз мамлекеттик университетинин юридикалык факультетин артыкчылык диплому менен аяктаган.

1984-1985-жылдары Кыргыз мамлекеттик университетинин комсомол комитетинин секретарынын орун басары, окутуучу, 1985-1988-жылдары Нарын облусунун прокуратурасында стажер, жардамчы, прокурордун улук жардамчысы, 1988-1993-жылдары Кыргыз Республикасынын прокуратурасында прокурор, бөлүмдүн башчысынын орун басары, прокурордун башкы жардамчысы, 1993-1995-жылдары Бишкек шаарынын Ленин районунун прокурору, 1995-1999-жылдары Чуй облусунун Сокулук районунун прокурору, 1999-2000-жылдары Кыргыз Республикасынын Башкы прокуратурасында бөлүм башчысы, 2000-2013-жылдары Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун судьясы, 2013-жылдан тартып азыркы күнгө чейин Бишкек шаардык сотунун судьясы болуп эмгектенет.

Сот системасында үзүрлүү эмгеги тийиштүү бааланып, мыйзамдуулукту чындоого кошкон салымы үчүн Кыргыз Республикасынын “Эмгек сицирген юристи” ардак наамы ыйгарылган.

Урматтуу Алмазбек Нурсеитович! Сизди 60 жаш кутман курагыныз менен чын журөктөн күттүктап, Сизге бекем ден-соолук, үй-бүлөлүк бакыт жана мындан аркы ийгиликтерди каалайбыз.

Жолдошов Иматилла Султанович

Эмгек жолун 1971-1975-жылдары Алай районунун “Чон-Алай” совхозунда жумушчу болуп баштаган. 1975-1977-жылдары Амур облусунун Свободный шаарында Советтик Армиясында кызмат етөгөн.

1984-жылы К.И. Скрябин атындагы Кыргыз айыл чарба институтунун ветеринардык факультетин бүтүрүп, Алай районунда башкы ветврач, бөлүм башчысы.

1996-жылы Кыргыз Мамлекеттик Улуттук университетинин юридикалык факультетин бүтүргөн.

1993-1996-жылдары Чон-Алай районунун “Кызыл-Суу” совхозунда ветеринардык техник, профсоюз уюмунын төрагасы, чарба жетекчиси.

1997-2016-жылга чейин Жалал-Абад шаарында юрист, адвокат болуп эмгектенген.

2016-жылдан тартып азыркы күнгө чейин Сузак райондук сотунун судьясы.

Урматтуу Иматилла Султанович! Сизди 60 жаш курагыңыз менен күттүктап, чың ден-соолук, ишицизге ийгилик жана дүйнөдөгү бардык жакшылыктарды каалайбыз.

Аджибеков Нурлан Нурмамбетович

Эмгек жолун 1974-1975-жылдары Талас облусунун Киров колхоздор аралык курулушта жумушчу болуп баштаган.

1978-1984-жылдары СССРнин 50-жылдык атындагы КМУ студенти.

1984-2006-жылга чейин прокуратура органында, 2006-2009-жылдары адвокат болуп эмгектенген.

2009-жылы Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин башкармалыктын башчысы.

2009-2015-жылдан азыркы күнгө чейин Чүй облусунун Москва районунда судья болуп эмгектенет.

Урматтуу Нурлан Нурмамбетович! Сизди 60 жылдык мааракеңиз менен күттүктап, чың ден-соолук, узун өмүр, бакубат турмуш, ишицизге ийгилик, өзүңүзгө жана жакындарынызга эсенчилик каалайбыз.

Субанкулов Адылбек Анарбекович

Эмгек жолун 1974-1976-жылдары Ош облусунун “Кок-Жангак” тигүү фабрикасында кийим тигүүчү машиналардын наладчиги болуп баштаган, 1978-1983-жылдары Бишкек шаарынын машина курулуш электровакуумдук заводунда темир кесүүчү.

1983-1988-жылдары Кыргыз Мамлекеттик Улуттук университетинин студенти.

1988-1996-жылга чейин прокуратура органында эмгектенген.

1996-2004-жылдары Ош шаардык сотунун судьясы, 2004-2010-жылдары Ош облусунда адвокат, 2010-2015-жылдары Бишкек шаарынын Биринчи май районунун судьясы, 2015-жылдан тартып азыркы күнгө чейин Бишкек шаардык Биринчи май райондук сотунун судьясы.

Урматтуу Адылбек Анарбекович, Сизди 60 жылдык мааракеңиз менен күттүктап, чың ден-соолук, ишицизге ийгилик, бакыт-таалай жана дүйнөдөгү бардык жакшылыктарды каалайбыз!

**Бюллетень 2(65) 2017 г. Верховного Суда
Кыргызской Республики**
Редактор: Бейшеналиева Ж. Б.
Верстка: типография «М Maxima»
Подписано в печать: 4 декабря 2017 г.
Тираж: 800 копий.
Заказ №: 1878
Отпечатано в типографии «М Maxima»
г. Бишкек, ул. Тыныстанова, 197/1
Тел.: +996 (312) 900 435
E-mail: office@maxima.kg
www.maxima.kg